

Brüssel, 12.10.2016
COM(2016) 590 final

2016/0288 (COD)

NOTE

This language version reflects the corrections done to the original EN version transmitted under COM(2016) 590 final of 14.9.2016 and retransmitted (with corrections) under COM(2016) 590 final/2 of 12.10.2016

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,
millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik**

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2016) 303 final/2}
{SWD(2016) 304 final}
{SWD(2016) 305 final}
{SWD(2016) 313 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Alates elektroonilise side õigusraamistiku viimasest läbivaatamisest 2009. aastal on sektor märkimisväärselt edasi arenenud ning selle roll digitaalmajanduse võimaldajana on olulisemaks muutunud. Turu struktuur on edasi arenenud, monopolistlik turujõud on muutunud järjest piiratumaks ning samal ajal on ühenduvus muutunud majandusliku elu levinud osaks. Tarbijad ja ettevõtjad sõltuvad telefoni- ja muude traditsiooniliste sideteenuste asemel üha enam andmetest ja internetiühenduse teenustest. Selline areng on traditsiooniliste sidevõrgu operaatoritega toonud konkureerima varem tundmatut laadi turuosalejad (nt nn OTT-teenuste osutajad, kes pakuvad internetis suurt valikut rakendusi ja teenuseid, sealhulgas sideteenuseid). Samal ajal on see koos võrgupõhiste sisuteenuste (nt pilvandmetöötlus, asjade internet, masinatevaheline side jne) hulga ja populaarsuse tõusuga suurendanud nõudlust kvaliteetse püsi- ja juhtmevaba ühenduse järele. Elektroonilised sidevõrgud on samuti edasi arenenud. Peamised muutused hõlmavad järgmist: i) käimasolev üleminek täielikult IP-põhisele keskkonnale; ii) uute ja täiendatud võrguinfrastruktuuride pakutavad võimalused, mis toetavad kiudoptiliste võrkude peaaegu piiramatut edastusmahtu; iii) fikseeritud ja mobiilsete võrkude koondumine, et pakkuda lõppkasutajatele sujuvaid teenuseid, olenemata asukohast või kasutatavast seadmest; iv) uuenduslike tehniliste võrgu haldamise viiside väljatöötamine (eelkõige tarkvarapõhised võrgud (SDN) ja võrgufunktsioonide virtualiseerimine (NFV)). Need kasutuse ja tööga seotud muutused toovad praeguste eeskirjade jaoks kaasa uusi probleeme, mida keskmises ja pikas perspektiivis tõenäoliselt veelgi lisandub, ning seetõttu tuleb neid elektroonilise side õigusraamistiku läbivaatamisel arvesse võtta.

Läbivaatamist tuleb vaadelda Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia kontekstis¹. Digitaalse ühtse turu strateegias tunnustati nende paradigma muutuste tähtsust, mis praegu digitaalses sektoris toimuvad, ning märgiti, et üksikisikutel ja ettevõtjatel peaks olema internetile sujuv juurdepääs ja nad peaksid saama internetis tegutseda õiglase konkurentsi tingimustes. Lisaks teatati strateegias, et „komisjon esitab 2016. aastal ettepanekud reguleeriva raamistiku põhjalikuks ümberkorraldamiseks, mille keskmes on i) ühtsel turul põhinev järjekindel lähenemine spektripoliitikale ja -haldusele; ii) tõeliselt ühtse turu toimimiseks vajalike tingimuste tagamine õigusliku killustatuse vähendamise kaudu, et tõhusad võrguoperaatorid ja teenusepakujad saaksid kasu mastaabisäästust ja tarbijad oleksid korralikult kaitstud; iii) võrdsete tingimuste tagamine turuosaliste jaoks ja õigusnormide järjekindel kohaldamine; iv) kiiretesse lairibavõrkudesse tehtavate investeeringute stimuleerimine (kaasa arvatud universaalteenuse direktiivi läbivaatamine) ja v) tõhusam reguleeriv institutsiooniline raamistik.“

Selle kohustuse kohaselt ning kooskõlas parema õigusloome nõuetega² tegi komisjon järeelhindamise. Ta hindas liidu õigusraamistiku tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust,

¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia, Brüssel, 6. mai 2015, COM(2015) 192 (final).

² Õigusraamistiku hindamine õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi alusel kuulutati välja komisjoni talituste töödokumendis „REFIT: Initial results of the mapping of the acquis“ (Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm: liidu õigustiku kaardistamise esialgsed tulemused) (SWD(2013) 401 (final)) ning see on osa komisjoni 2015. aasta tööprogrammist (16. detsembri 2014. aasta dokumendi COM(2014) 910 (final) 3. lisa).

sidusust ja ELi lisaväärtust ning tõi esile valdkonnad, kus on lihtsustamisvõimalusi, kahjustamata seejuures raamistiku eesmärkide saavutamist.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate sätetega**

Kuna elektroonilise side võrkude kaudu osutatavad ühendusteenused on digitaalsete toodete ja teenuste tugisammas, on käesoleval ettepanekul märkimisväärne sünergia teiste digitaalse ühtse turu strateegia algatustega.

Ettepanek täiendab ka olemasolevaid sektoripõhiseid õigusakte. Ettepanek on täiel määral kooskõlas direktiiviga 2014/61/EL (kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise direktiiv), millega koos tagab ettepanek põhjaliku eeskirjade kogumi, millega hõlbustada lairibainfrastruktuuride kasutuselevõttu. Koos hiljuti vastu võetud määrusega (EL) 2015/2120, millega tagatakse avatud internetiühendus ja kaotatakse rändlusteenuste lisatasud, kindlustatakse kõnealuse ettepanekuga lõppkasutajate heal tasemel kaitse muudes valdkondades, mis vajavad sektoripõhiseid eeskirju. Spektri haldamise kohta kavandatu eeskirjad tuginevad selle valdkonna kehtivatele vahenditele, eelkõige raadiospektrit käsitlevale otsusele nr 676/2002/EÜ, raadiospektripoliitika tööühma otsusele 2002/622/EÜ ning otsusele 243/2012/EL, millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika programm (RSPP). Lisaks rajatakse sellega teed direktiivi 2002/58/EÜ (milles käsitletakse eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet) digitaalse ühtse turu strateegias välja kuulutatud läbivaatamiseks.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse õiguslikke küsimusi, mis tulenevad elektroonilise side sektori kui võrgutööstuse spetsiifikast, kuid mitmes valdkonnas tugineb see olemasolevale ELi õigustikule ja täiendab seda. Turu reguleerimise valdkonnas põhinevad ettepanekud, nagu ka olemasolev õigusraamistik, ELi konkurentsioiguse põhimõtetel. Lisaks sätestatakse selles meetmed, nagu võrkude kasutuselevõtu kaardistamine, mis annavad riigiabi jaoks kasulikke teavet, ning seeläbi parandatakse sellega kahe poliitikavaldkonna sidusust.

Lõppkasutaja kaitse seisukohalt täiendavad kavandatud eeskirjad horisontaalset tarbijakaitseõigust, käsitledes ühest küljest sektori spetsiifikat ning lihtsustades teisest küljest praeguseid sektoripõhiseid eeskirju valdkondades, kus tarbijakaitse on alates 2009. aastal tehtud läbivaatamisest edasi arenenud. Sel viisil välditakse ettepanekuga kattumisi valdkondades, kus piisab lõppkasutajatele piisava kaitse tagamiseks horisontaalsetest eeskirjadest.

Ühtekuuluvuspoliitika ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid on olulised vahendid, millega täita turutõrkepiirkondades ühenduvuse lüngad sellisel viisil, mis võimaldab maksimeerida kättesaadavaid ressursse. Ettepanek aitab nimetatud eesmärgile kaasa sellega, et tagab sobivad tingimused erainvesteeringute jaoks, nii et avalikud vahendid saaks suunata sinna, kus neid kõige rohkem vaja on.

Ettepanekuga säilitatakse elektroonilise side ja audiovisuaalse meedia teenuste poliitika omavaheline täiendavus: ka edaspidi tagatakse, et raamistik ei piira ELi õigusaktide kohaselt liidu või riigi tasandil võetud meetmeid, ja püütakse saavutada üldist huvi pakkuvad eesmärgid, eelkõige sisu reguleerimise ja audiovisuaalse poliitika osas. Erinevus ringhäälingusignaalide edastamise reguleerimise ja sisu reguleerimise vahel ei takista nendevaheliste seoste arvessevõtmist eelkõige selleks, et tagada meediakanalite paljusust, kultuuriline mitmekülgsus ja tarbijakaitse.

- **Kooskõla rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega**

Ettepanek on kooskõlas praeguste kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, sealhulgas teenustekaubanduse üldlepinguga, selle lisaga telekommunikatsiooni kohta ning selle viitedokumendiga.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114, kuna selle eesmärk on luua elektroonilise side siseturg ja tagada selle toimimine.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Kuna ettepanek kujutab endast olemasoleva raamistiku läbivaatamist, keskendutakse subsidiaarsuse analüüsis järgmisele: uus asukohast sõltumatu ja piiranguteta ühenduvuse eesmärk, riikide reguleerivate asutuste pädevusalade ühtlustamine, spektriga seotud küsimuste ühtlustamine ja teenuseid käsitlevate eeskirjade läbivaatamine.

Asukohast sõltumatu ja piiranguteta ühenduvus

Ilma asukohast sõltumatu ja ülikiire anmdesideta ei saa ühtne turg kasutada märkimisväärset osa oma inimkapitalist. See takistab nii territoriaalset sidusust kui ka ettevõtjate suutlikkust tõhusalt toota ja pakkuda uuenduslikke ja konkurentsivõimelisi teenuseid. Ühenduvusel võib eraldatuse ja rahvastikukao ennetamisel ning äärealade ELi kesksete aladega ühendamisel olla äärmiselt oluline sotsiaalmajanduslik roll. Liikmesriikide olukorrad on ühenduvuse valdkonnas võrdlemisi erinevad. On väga suuri erinevusi, mida ei saa seletada ainult erineva maastiku, rahvastiku, SKP või ostujõuga, sest need on nüüd ja minevikus tehtud erinevate poliitiliste otsuste tulemused. Kui asukohast sõltumatu ja piiranguteta ühenduvuse kui raamistiku eraldi eesmärgi saavutamiseks ei võeta ELi meetmeid, muutuksid need erinevused veelgi valdavamaks ja avaldaksid negatiivset mõju ühtsele turule ja tarbijate huvidele.

Riikide reguleerivate asutuste pädevusalade ühtlustamine

Institutsiooniline korraldus annab riikide reguleerivatele asutustele ja liikmesriikidele suure paindlikkuse, mis läbi on võimalik õigusakte kohandada konkreetsete riiklike või kohalike olude jaoks. Samas on sellel süsteemil märkimisväärseid kitsaskohti valdkondades, kus ühtsus on oluline või oleks Euroopa ühiste huvide mõttes parem. Mõned õigusvaldkonnad vajavad ELi tasandil rohkem koordineeritud või ühtlustatud lähenemist. Seda saab muu hulgas saavutada sellega, et tagatakse riikide reguleerivate asutuste ülesannete ühtlustamine, kusjuures riikide reguleerivad asutused osalevad siis Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Ametis (BEREC) institutsioonilise korralduse tugisammastena. Riikide reguleerivate asutuste ülesannete ühtlustamine ei tohiks kaasa tuua nende poliitilise sõltumatuse vähendamist, vaid vastupidi – sellega tuleks laiendada kõigi uute pädevusalade kaitset juhtnööride vastu.

Spektriga seotud küsimuste ühtlustamine

Spekter on, nagu muud ressursidki (näiteks numeratsioon ja teatud määral ka maa), napp ressurss, mis kuulub liikmesriikidele ning mille haldamisel ja eraldamisel tuleks arvesse võtta riiklike spetsiifilisusi ja vajadusi. Samal ajal on turule sisenemise jaoks vaja lähendatud ja järjepidevaid ELi õigusakte, et kõrvaldada takistused, mis tekivad, kui spektri, numeratsiooni või maa kasutamise individuaalsete õiguste määramise tingimused on põhjendamatult erinevad. Järjepidevad ELi taseme eeskirjad on vajalikud selleks, et i) võimaldada

teenusepakkujatel laiendada oma teenuseid teistesse liikmesriikidesse; ii) luua piisav turu mastaabiefekt, mis võimaldab ettenägelikel liikmesriikidel sellest kasu saada; iii) anda ELi kodanikele ja ettevõtjatele õigeaegne juurdepääs tipptasemel raadiovõrkude võimalustele ja teenustele, et nad saaksid kasu digitaalsest keskkonnast, uuenduslikest teenustest ja rakendustest ning et nad saaksid äriselt arendada ja toetada digitaalse majanduse hüvesid, mis areneb pidevalt nn mobiilse majanduse poole, kus spektripoliitikal on oluline osa; iv) anda mahajäävatele riikidele võimalus järele jõuda ja ühtsel digitaalsel turul osaleda, andes seeläbi ka rohkem arenenud liikmesriikidele võimaluse oma riigi piires kodanike ja kauba vahetamist suurendada; v) kohelda kõiki spektri kasutajaid kogu liidu piires sidusal viisil. Selleks, et EL suudaks uute ja täiendatud teenuste (nt 5G) vallas olla maailmas juhtpositsioonil, on seadmete tootjatel ja sideteenuste osutajatel vaja piisavat mastaapi. See ei tähenda mitte ainult tehnilist ühtlustamist, vaid ka siseturgu, mis areneks üldiselt kooskõlastatud viisil, et teenused ja seadmed saaksid kasu stabiilsetest ja ühtlustatud eeskirjadest.

Teenused

Konkurents võrgule juurdepääsu ja teenuseid komplektis pakkuvate kohalike elektroonilise side teenuste pakkujate ja ülemaailmsete OTT-teenuste pakkujate vahel toetab teenuste valdkonnas ELi õigust võtta võrdsete võimaluste tagamiseks meetmeid. Meetmeid on vaja ka ELi tasemel, et vähendada lõppkasutajate kaitse eeskirjade killustatust, mis suurendab piiriüleste teenusepakkujate halduskulusid ja takistab uuenduslike teenuste arendamist ning mis toob liidus kaasa ebaühtlase ja optimaalsest halvema tarbijakaitse taseme.

• **Proportsionaalsus**

Ettepanek vastab Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele, sest see ei lähe eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Sellega muudetakse praegust raamistikku sihipäraselt, et vastata turu ja tehnoloogia muutustele ning eelkõige vajadusele liidu tasemel käsitleda ülikiirete võrkude kättesaadavust ja laialdast kasutuselevõttu kui täiel määral töötava digitaalse ühtse turu alust.

Juurdepääsu reguleerimise mõttes jääb riikide reguleerivatele asutustele pädevus selle tagamiseks, et turutõrgete parandamiseks võetakse sobivad meetmed ning et reguleerimine aitab kaasa ühise poliitika eesmärkidele. Kavandatud eeskirjad annavad reguleerivatele asutustele täiendavad vahendid ühenduse praeguste probleemide lahendamiseks, kuid see, kuidas neid kasutatakse, sõltub riikide asjaoludest, mida peavad hindama riikide reguleerivad asutused. Regulaatiivse seire sihipärane tugevdamine peamiselt BERECi rolli täiendamise kaudu on õigustatud, sest on tõendeid, et siseturu edendamiseks väga olulise määrase rakendamine ei ole olnud ühtne.

Samamoodi kuulub spekter komisjoni ja liikmesriikide jagatud pädevusse. Pakutud eeskirjadega luuakse üldine raamistik kogu spektri sidusa haldamise jaoks kogu ELis, kusjuures liikmesriikidele jääb kaalutusõigus rakendada ja kohaldada eeskirju lähtuvalt oma riigi oludest. Spektri haldamisel on oluline piiriülene mõju ja ühtlasi mõjutab see laiemalt ühenduvust siseturul ning seetõttu on liidu tasemel vaja teatavat koordineerimist.

Lõppkasutajate kaitset käsitlevad eeskirjad ühtlustatakse täielikult teatavate eranditega (nt lepingu maksimaalse kestuse kohta), kuid ühtlustamine puudutab ainult ettepanekuga hõlmatud valdkondi.

Lisaks sellele jätab direktiivi õigusliku vormi valik liikmesriikidele teatud kaalutusõiguse, et kohandada rakendamisel riiklike õigusaktide kohandamiseks.

- **Vahendi valik**

Euroopa elektroonilise side seadustiku koostamise käigus toimub nelja olemasoleva direktiivi (raamdirektiiv, loadirektiiv, juurdepääsudirektiiv ja universaalteenuse direktiiv) horisontaalne uuesti sõnastamine³, millega koondatakse kõik need õigusaktid kokku ühte direktiivi. Kõik need direktiivid sisaldavad meetmeid, mida kohaldatakse elektroonilise side võrkude ja elektroonilise side teenuste pakkujate suhtes. Läbivaatamine pakub võimalust lihtsustada olemasolevat struktuuri, et parandada selle sidusust ja juurdepääsetavust kooskõlas õigusloome kvaliteedi eesmärgiga. Lisaks pakub see võimalust kohandada struktuuri turu uue olukorraga, kus sideteenuste osutamine ei toimu enam tingimata kompleksis võrgu pakkumisega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Üldiselt järeldatakse ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendis, milles hinnatakse praeguste õigusnormide õigusloome kvaliteeti, et elektroonilise side õigusraamistik on üldjoontes täitnud oma eesmärgi kindlustada konkurentsivõimeline sektor, mis pakub lõppkasutajale märkimisväärseid hüvesid. Kuigi selle peamised erieesmärgid (konkurentsi soodustamine, siseturu arendamine, lõppkasutajate huvide edendamine) on endiselt asjakohased, näib õigusraamistiku läbivaatamine vajalik, et leida lahendus digitaalse ühtse turu suurenevale vajadusele parema ühenduvuse järele ning sätteid lihtsustada, võttes arvesse turu ja tehnoloogia arengut.

Konkreetsete hindamiskriteeriumide seisukohast saab tulemused võtta kokku järgmiselt.

Asjakohasus – üldiselt näitas hindamine, et raamistiku erieesmärgid (konkurentsi soodustamine, ühtse turu elluviimine, tarbijate huvide kaitsmine) on asjakohasemad kui kunagi varem ning ühtse turu eesmärgi asjakohasus on suurenenud. Tulemuslik ja jätkusuutlik konkurents toetab tõhusat investeerimist ning soodustab siseturu arengut. Kokkuvõttes teenib see lõppkasutajate huvisid, algatades uuendustegevust ning tagades maksimaalse kasu valiku, hinna ja kvaliteedi mõistes.

Samal ajal on ühenduvus tõusnud esile digitaalse ühiskonna ja majanduse peamise liikumapaneva jõuna, mida toetavad tehnoloogilised muutused ning tarbijate ja turu nõudluse e areng. Ühtlasi on see Junckeri komisjoni digitaalse ühtse turu loomise poliitilise kohustuse väga oluline osa. Seetõttu on vaja kaaluda praeguste poliitiliste eesmärkide ja reguleerivate vahendite kohandamist, et kooskõlas edasiste vajadustega veelgi toetada infrastruktuuri kasutuselevõttu ning vastavate ühenduvusteenuste laialdast käibeleminekut.

Enamik regulatiivseid valdkondi on sama asjakohased kui 2009. aastal, kui mitte asjakohasemad. Eriti oluline on spektri haldamine, sest tegemist on hädavajaliku, kuid napi sisendiga, mida on vaja praeguste ja järgmise põlvkonna mobiilsete ja fikseeritud raadiovõrkude kasutuselevõtuks. Oluline on ka juurdepääsu reguleerimine kui võrkude valdkonnas turulepääsu tõketega toimetulemise vahend. Kuigi näiteks turusuundumused on universaalteenuse eeskirjade teatavad konkreetsed elemendid kahtluse alla seadnud, on digitaalsel ühtsel turul järjest oluliseks muutumas turvavõrgu kontseptsioon, millega tagada, et kõik kodanikud kaasatakse täielikult välja arenenud digitaalsesse ühiskonda. Kuigi lõppkasutaja kaitse eesmärgi konkreetsete sätete muutmine võib tehnoloogiliste, turu või

³ Selle tehnika kohta leiab täpsemat teavet aadressilt http://ec.europa.eu/dgs/legal_service/recasting_en.htm

õiguslike muutuste tõttu samuti vajalik olla, on lõppkasutaja kaitsmise baasvajadused (mida sättes käsitletakse) ja nende erieesmärgid jätkuvalt kesksel kohal.

Tulemuslikkus – üldiselt ollakse seisukohal, et õigusraamistik on konkurentsivõimelise sektori loomisel olnud tulemuslik. See on omakorda loonud lõppkasutajate jaoks märkimisväärseid hüvesid, näiteks laialdaselt kättesaadav (baas)lairibaühendus, hindade märgatav vähenemine ja valikuvõimaluste suurenemine.

Juurdepäasetavuse ja spektri õigusnormid, aga ka turule sisenemist käsitlevad sätted on aidanud kaasa konkurentsi suurenemisele. Sellegipoolest on juurdepäasetavuse reguleerimisega loodud konkurentsi pigem teenuste kui võrkude tasemel ning kuigi ülikiiretesse võrkudesse investeerimine on paranenud, ei ole see kõigis liikmesriikides toimunud kiirusega, mida nähti ette avaliku poliitika kavades ja mis vastaks eeldatavatele tulevastele vajadustele. Kuigi märkimisväärsete spektriressursside eraldamine lairibalise raadioside jaoks on tähtis saavutus, ei vastanud spektri haldamise valdkonna edusammud eelmise läbivaatamise ootustele. Selle tulemuseks on 4G võrgu hilinevad ja killustunud rajamine ja käibelemine.

Ühtse turu eesmärgi saavutamiseks tehtud jõupingutustega on saadud võrdlemisi tagasihoidlikke tulemusi. Õigusaktide ühtsus on saavutatud ainult teatud määral ning see mõjutab piiriüleste teenusepakkujate tööd ja vähendab kõigi operaatorite ja nende investorite jaoks prognoositavust. Praeguse raamistikuga ühtlustatakse väga vähe pädevusalasid, mis on määratud turu eelreguleerimise eest vastutavatele riikide reguleerivatele asutustele, ning see võimaldab liikmesriikidel raamistiku alusel määrata ülesandeid muudele asutustele, mis ei vasta samadele sõltumatuse nõuetele. Tulemus on ebaühtlane, kuna peale turu eelreguleerimise ei ole muud pädevusala, mille jaoks kõik 28 BERECis kuuluvat riikide reguleerivat asutust oleksid samuti pädevad.

Veelgi enam, kättesaadavad koostöö- ja ühtsusvahendid on tekitanud olukorra, kus alati ei järgita parimaid regulatiivseid lahendusi, ning see mõjutab tulemusi lõppkasutajate jaoks. Praeguse valitsemisüsteemi kohane ELi tasandi ühtsuse kontrollimine aitab kogu ELis kaasa juurdepäasetavuse reguleerimise prognoositavusele, kuid selle mõju on reguleerivate parandusmeetmete eelnõude seisukohalt võrdlemisi piiratud. Samamoodi on spektri haldamise ebaühtlus ning spektrieralduse koordineerimise institutsioonilise korra puudumine põhjustanud lõppkasutajatele negatiivseid tagajärgi, näiteks 4G võrkude hilinevad kasutuselevõtt suures osas ELis.

Raamistikuga on lõppkasutajate kaitsmiseks ja turvavõrgu (universaalteenuse) tagamiseks palju ära tehtud, kuid tarbijate rahulolu vallas tehtud edusammud on olnud võrdlemisi aeglased. Samuti on selge, et kõik sektoripõhised lõppkasutaja kaitsmise sätted ei ole tehnoloogilise, turu ja üldise õigusliku arengu kontekstis eesmärgi jaoks enam sobivad.

Tõhusus – kuigi kulusid ei ole olnud võimalik täpselt välja arvutada, näitas hindamine, et raamistikust saadav kasu ületab enamiku operaatorite, lõppkasutajate ja kogu ühiskonna jaoks selle rakendamise kulud. Kuigi teatav keerukuse tase võib hästi tasakaalustatud sekkumise (nt asjakohane juurdepääsu reguleerimine) jaoks vajalik olla, on leitud mitu valdkonda, kus halduskoormust saaks vähendada, ilma et see kahjustaks sätete tulemuslikkust ning mõnel juhul võiks see sätete tulemuslikkust isegi parandada. Selle näited on turu eelreguleerimise pikemad tsüklid, kõne lõpetamise turgudel leevendavate meetmete võtmise lihtsustatud kord, teatavate kattuvate tarbijakaitsesätete lihtsustamine.

ELi lisandväärtus – õigusraamistik on olnud väga oluline vahend ühtsel turul konkurentsi saavutamiseks, mis ei oleks sellisel määral riiklikul tasandil võimalik või tõenäoline olnud. See on ühtlustanud riikliku reguleerimise taset kõnealuses sektoris, edendades kogu liidus n-õ

klassi parima mudeleid (konkreetsetes reguleerimise valdkondades on edusammud siiski varieerunud) . ELi meetmed on kaasa aidanud ka sellele, et kuigi lõppkasutaja kaitse ei ole täiesti ühetaoline, on see palju kõikehõlmavam, kui ilma nende meetmeteta.

Sidusus – üldiselt on elektroonilise side õigusraamistiku moodustavad mitmesugused vahendid üksteist oma eesmärkide saavutamisel toetanud. Sellegipoolest on kaks küsimust, mis läbivaatamisel erilist tähelepanu väärivad: i) konkurentsivõimelise võrgu kasutuselevõtu soodustamisele suunatud reguleerimise ning ii) selle sektori ELi rahastamise ja riigiabi eeskirjade vaheline sidusus, samuti võimalikud kattuvused teatavate sektoripõhiste sätete ja horisontaalsete tarbija huviseadete käsitlevate õigusaktide vahel.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

11. septembril 2015. aastal kuulutati avatuks 12 nädala pikkune avalik konsultatsioon, mille käigus koguti hindamisprotsessi jaoks sisendeid, et hinnata olemasolevaid eeskirju ja saada arvamusi selle kohta, kuidas raamistikku võiks turu ja tehnoloogia arengust lähtuvalt kohandada. See hõlmas olemasoleva raamistiku üldist hindamist ning raamistiku järgmiste konkreetsete osade üksikasjalikumalt hindamist ja läbivaatamist: i) juurdepääsu reguleerimine; ii) spektri haldamine ja traadita andmeside ; iii) elektroonilise side teenuste sektoripõhine reguleerimine; iv) universaalteenuse eeskirjad; v) institutsiooniline korraldus ja haldus.

Konsultatsioon oli nii laiapõhjaline kui ka üksikasjalik. Selle käigus saadi sisendeid tarbijatelt, elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujatelt, riikide ja ELi operaatorite ühendustelt, kodanikuühiskonna organisatsioonidelt, ringhäälinguorganisatsioonidelt, tehnoloogia pakkujatelt, interneti- ja võrgupõhiste teenuste pakkujatelt, ühenduvusest sõltuvatelt ettevõtjatelt ja laiemas digitaalmajanduses osalejatelt, riikide kõigi tasandite ametiasutustelt, riikide reguleerivatelt asutustelt ja muudelt huvitatud sidusrühmadelt. Sisendeid saadi sidusrühmadelt, keda see poliitika mõjutab, kes poliitikat rakendama peavad ja kes on sellest poliitikast huvitatud. Konsultatsiooni tulemusena saadi internetis 244 vastust sidusrühmadelt kõigis liikmesriikides ja ka väljastpoolt Euroopa Liitu. Konsultatsiooni täiendas 11. novembril 2015. aastal toimunud avalik arutelu, mis leidis aset poole avaliku konsultatsiooni pealt.

Lisaks avalikule konsultatsioonile andis BEREC sisendeid hindamise ja läbivaatamise protsessi jaoks ning avaldas oma arvamuse 2015. aasta detsembris⁴. Raadiospektripoliitika töörihm esitas samuti oma arvamuse digitaalse ühtse turu ja raamistiku läbivaatamise kohta⁵.

Konsultatsiooni tulemusena selgusid alljärgnevad suundumused.

- Ühenduvust peetakse laialdaselt digitaalse ühiskonna ja majanduse liikumapanevaks jõuks, mida toetavad tehnoloogilised muutused ning tarbijate ja turu arenevad nõudmised.
- Head ühenduvust peetakse digitaalse ühtse turu saavutamise jaoks vajalikuks tingimuseks. Paljud vastajad tõid esile vajaduse poliitiliste meetmete ning olemasolevate poliitiliste ja reguleerivate vahendite muutmise järele, et toetada infrastruktuuri kasutuselevõttu kooskõlas tuleviku vajadustega.
- Teatud hulgas vastustest leiti, et praegune õigusraamistik ei aita siseturule piisaval määral kaasa. Üldine arvamus on, et õigusraamistikku tuleb kohandada praeguse turudünaamikaga. Paljud vastajad tunnustasid siiski telekommunikatsiooni turgude liberaliseerimisega

⁴ http://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/opinions/5577-berec-opinion-on-the-review-of-the-eu-electronic-communications-regulatory-framework

⁵ http://rspg-spectrum.eu/wp-content/uploads/2013/05/RSPG16-001-DSM_opinion.pdf

saavutatud tulemusi, eelkõige lõppkasutaja hüvede ja enamiku riiklike turgude konkurentsi seisukohalt.

- Seoses spektriga tunnustatakse juhtmevaba ühenduvuse ja lairibaliste raadiovõrkude olulisust. Üldiselt toetab tööstus kooskõlastatumat lähenemisviisi ning püüab saada rohkem investeeringutega seotud kindlustunnet ja võimalusi arendada kogu ELis uusi juhtmevaba ja mobiilse side võimalusi, mille hulka kuulub ka 5G. Paindlikumat juurdepääsu spektrile ja selle kasutamist loeti järjest olulisemaks.
- Liikmesriikide ametiasutused toovad üldiselt esile tehnilise ühtlustamise valdkonnas saavutatut ning rõhutavad vajadust, et täiendav koordineerimine oleks vabatahtlik ja suunatud alt üles. Mõned neist nõuavad paremat tasakaalu ühtlustamise ja paindlikkuse vahel. Üldiselt tunnustatakse tulevikus paindlikuma juurdepääsu ja spektri kasutamise olulisust.
- Mitme liikmesriigi valitsused peavad vajalikuks uuendada telekommunikatsiooni eeskirju. Põhjuseid on erinevaid, alates vajadusest edendada investeerimist järgmise põlvkonna infrastruktuuri kuni vajaduseni reageerida tehnoloogia ja turu muutustele. Lisaks nõutakse nende eeskirjade lihtsustamist ja suuremat paindlikkust.
- Kui traditsioonilised telekommunikatsiooniettevõtjad leiavad, et lühiajalist majanduslikku kasu on peetud olulisemaks kui pikaajalisi investeeringuid ja innovatsiooni, siis alternatiivsed operaatorid, BEREC ja tarbijaorganisatsioonid leiavad, et raamistik on oma praegused eesmärgid enamjaolt saavutanud.
- Telekommunikatsiooni kasutajad kiidavad juurdepääsu praeguse reguleerimise üldiselt heaks, kuid mõned neist on seisukohal, et tuleks rõhutada teenuste konkurentsi, mitte infrastruktuuri, millel see põhineb, ning esile infrastruktuuri ühiskasutust.
- Enamik vastajatest arvab, et läbivaatamine peaks olema võimalus universaalteenuse kord täies ulatuses üle vaadata. Liikmesriikide valitsused peavad vajalikuks säilitada universaalteenus koos rahastamise ja lairibaühenduse suhtes kohaldatavuse paindlikkusega liikmesriigi tasemel. BEREC toetab universaalteenuse kohustust käsitlevate vahendite praegust ulatust.
- Kuigi mitme liikmesriigi valitsused, reguleeriv kogukond ja tarbijaorganisatsioonid näevad endiselt vajadust kõrgetasemelisele minimaalsele ühtlustamisele tugineva sektoripõhise lõppkasutaja kaitse järele, nõuab telekommunikatsioonisektor rohkem tuginemist horisontaalsetele õigusaktidele ja täielikku ühtlustamist, eriti teenuste puhul. Telekommunikatsioonisektor üldiselt ja ka mõned valitsused väidavad, et sarnaste teenuste suhtes tuleks kohaldada samu eeskirju, kuid mõned teised valitsused, nn OTT-teenuste osutajad, tarkvara ja seadmete müüjad, kaabelvõrgu operaatorid ja mõned ringhäälinguorganisatsioonid on seisukohal, et elektroonilise side teenuste mõiste on praegu määratletud kujul osutunud toimivaks.
- Kuigi üldiselt tunnustatakse riikide reguleerivate asutuste ja spektri haldamise ametiasutuste jätkuvat rolli, tõi suur osa vastajaid esile, et ELi tasandi institutsiooniline kord tuleks üle vaadata, et parandada õiguskindlust ja vastutust.

Komisjon on hindamisprotsessi osana sõlminud lepingud teatud hulga uuringute tegemiseks. Nende uuringute elluviimine sisaldas avalikke seminare, mis andsid sidusrühmadele võimaluse käimasolevat hindamist kommenteerida ja sellele tagasisidet anda.

6. aprillil 2016. aastal toimus avalik seminar, et kinnitada WIKi, IDATE ja Deloitte'i tehtud uuringu SMART 2015/002 (võrguinvesteeringute mudelite reguleerimise ja eelkõige juurdepääsu korrad) vahetulemusi.

2. mail 2016. aastal toimus avalik seminar, et kinnitada WIKi, CRIDSi ja Culleni tehtud uuringu SMART 2015/003 (olulised küsimused turule sisenemise, nappide ressursside haldamise ja üldiste tarbijaküsimuste läbivaatamisel) vahetulemusi.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon tugines järgmisele asutusevälisele eksperdiabile.

Poliitikasoovitused **teistelt ELi institutsioonidelt**, eriti Euroopa Parlamendilt⁶ ja Euroopa Ülemkogult⁷.

Kolm läbivaatamise jaoks tehtud uuringut:

„Toetus elektroonilise side regulatiivse raamistiku läbivaatamise juurde kuuluva mõjuhindamise koostamiseks“ (SMART 2015/0005);

„Võrguinvesteeringute mudelite reguleerimise ja eelkõige juurdepääsu korrad“ (SMART 2015/0002);

„Olulised küsimused turule sisenemise, nappide ressursside haldamise ja üldküsimuste läbivaatamisel“ (SMART 2015/0003).

- Lisaks on läbivaatamise protsessi jaoks sisendeid andnud hulk teisi uuringuid. Need uuringud on loetletud mõjuhindangu punktis 6.1.4.

Uuringu SMART 2015/0005 raames korraldatud kõrgetasemeline eksperdirühm⁸.

- **Mõjuhindang**

Mõjuhindangu kommenteeritud kokkuvõtte ja õiguskontrollikomitee positiivne arvamus on kättesaadavad komisjoni veebisaidil: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm.

Käsitleti teatud hulka variante, mis on välja toodud mõjuhindangus, ning säilitati järgmised variandid.

Juurdepääsu reguleerimine

Järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgud – keskendumine kvaliteetse ühenduse reguleerimisele

Selle variandi puhul ollakse seisukohal, et kuigi raamistiku peamised põhimõtted on jätkuvalt õigustatud, on vaja märkimisväärseid muudatusi, et nii turgu valitsevatel ettevõtjatel kui ka nende konkurentidel oleks motivatsioon teha majanduslikult elujõulisi investeeringuid või kaasinvesteeringuid tulevastesse võrkudesse, mis oleksid põhimõtteliselt võimelised igale Euroopa kodanikule ja ettevõtjale pakkuma ülikiiret andmesidet.

⁶ Euroopa Parlamendi 19. jaanuari 2016. aasta resolutsioon ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks ([2015/2147\(INI\)](#)).

⁷ Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2016. aasta kohtumise järeldused (EUCO 26/16).

⁸ Ekspertide profiilid ja arutelu aruanne on esitatud mõjuhindangu 13. lisas.

Spekter

ELis spektri halduse parema koordineerimise siduvad ja jõustatavad eeskirjad, mis pööravad rohkem tähelepanu spektri eeskirjade kohandamisele vastavalt tulevase 5G võrguga seotud probleemidele

Selle eesmärk on kohandada raamistikku asukohast sõltumatu ühenduvuse ja 5G kasutuselevõtu arengusuundumustega ning tagada suurem ühtsus liikmesriikide meetmetega, eelkõige konkurentsivõimeliste turutingimuste ja majandusliku reguleerimise meetmetega. Selle saavutamiseks on vaja raamistiku ulatuslikumat kohandamist, õiguslikult jõustatavaid vahendeid ja vastastikuse hindamise mehhanismi, mis läbi saavad BEREC, komisjon ja riikide reguleerivad asutused vaadata läbi üksikute liikmesriikide kavandatud riigisisese eraldamiskorra elemente, millel on suurem mõju turu ja äri arengusuundumustele. Lisaks pannakse selle variandiga rohkem rõhku tihedate 5G võrkude investeeringute keskkonnale.

Universaalteenus

Järkjärguline kohandamine suundumustega, keskendudes kõneside ja lairibaühenduse hinna taskukohasusele

Selle variandi puhul on universaalteenuse ELi kohustuse keskmes hinna taskukohasus. Samuti hõlmab see taskukohase hinnaga kõnesidet ja baaslairibaühendust ELis ning spetsiaalsetest universaaltariifidest kasu saavate tarbijate õigust lepingule. ELi tasandil määratletakse lairibaühendus toimiva internetiühenduse kaudu, mida omakorda määratletakse selliste võrgupõhiste teenuste miinimumnimekirja alusel, mis võimaldavad lõppkasutajatel osaleda kodanikuühiskonnas, mille liikmesriigid määratlevad täpsemalt riigi tasandil. Määratud asukohas pakutavate teenuste jaoks tuleks tagada hinna taskukohasus eelkõige vahetu toe kaudu, kuid liikmesriikidel on võimalus mobiilsete teenuste puhul võtta hinna taskukohasuse meetmeid kõige haavatavamate lõppkasutajate jaoks, kui on näha, et taskukohasus ei ole piisav. Nende teenuste kättesaadavust edendatakse peamiselt muude poliitiliste vahenditega (erainvesteeringute stiimulid, riigiabi, spektriga seotud levialalised kohustused jne) ning seda võib erandjuhul teha riigi tasandil ainult siis, kui seda nõuetekohaselt põhjendatakse. Võttes arvesse universaalsest lairibaühendusest kasu saajate suuremat hulka (peale telekommunikatsiooni sektori) tugineb see variant rahastamisele üldeelarve kaudu, kuna see on erapooletum ja kõige vähem sekkuv viis rahastada universaalteenuse pakkumist.

Teenused

Internetiühenduse teenused ja elektroonilise side teenuste regulatiivsed kohustused, mis on seotud peamiselt numeratsiooniresursside kasutamisega

See variant tugineb teistele variantidele. Sellega tehakse ettepanek lisaks internetiühenduse teenuste reguleerimisele rakendada piiratud hulka sektoripõhiseid eeskirju, mis käsitlevad isikutevahelist sidet, mida pakutakse tavapäraselt (kõneside või SMS) või internetiühenduse teenuste kaudu. Eelkõige määratakse sellega kindlaks valdkonnad, mis vajavad jätkuvalt oma laadi pärast sektoripõhist kaitset, ning tehakse ettepanek rakendada asjakohaseid eeskirju kõigile funktsionaalselt võrdväärsete teenuste osutajatele. Paljudel juhtudel tähendab see numeratsiooni kasutatavaid isikutevahelise side teenuseid koos internetiühenduse teenustega („kasutama“ tähendab siinkohal numeratsiooni pakkumist teenuse tellijatele või sellise teenuse pakkumist, mis võimaldab numeratsiooni kaudu sidet teiste teenuseosutajate tellijatega). Kesksel tähtsusega valdkondades, nagu turvalisus ja koostalitluse kehtestamine

õigus, peaksid asjakohaseid eeskirju kohaldatama kõigi isikutevahelise side teenuste suhtes. Tehakse ettepanek, et lõppkasutajate suhtes kohaldatavaid eeskirju tuleks praeguse minimaalse ühtlustamise asemel ühtlustada võimalikult suures ulatuses, et vähendada nõuete täitmise koormust ja vältida turutingimuste moonutamist liikmesriikides. Regulaatiivse koormuse vähendamiseks tehakse ettepanek tühistada regulaatiivsed kohustused, mida ei ole enam vaja või mis on üldise tarbijakaitseõigusega piisavalt kaetud. Üks oluline näide on tühistada riikide reguleerivate asutuste volitused reguleerida otse jaemüügihindu.

Enamik isikutevahelise side teenustele kehtivatest kohustustest seotaks avaliku numeratsiooni ressursside kasutamisega, rakendades käsitusviisi, mille reguleerivad asutused⁹ määrasid kindlaks vähemalt alates viimasest raamistiku läbivaatamisest, kuid mida asjakohased teenusepakkujad on palju vaidlustanud ning mida ei ole praktikas palju rakendatud. Hädaabiteenustele juurdepääsu teenuste ulatuse määratlemiseks kasutatakse numeratsioonipõhiste isikutevahelise side teenuste kontseptsiooni, kuid võttes arvesse seda, et teatavad võrgupõhised teenused ei saa selliste kõnede kvaliteeti tagada. Eeskirjad, mida kohaldataks numeratsioonipõhistele isikutevahelise side teenustele, hõlmavad muuhulgas lepingu kestust, läbipaistvust, teavet teenuse kvaliteedi kohta, vastuvõtva teenuseosutaja juhitavat numbrite liikuvust, tarbimise seire vahendeid ning vahendeid, millega võrrelda nii teenuste kvaliteeti kui ka hindu või pakettide eeskirjade muutmist, et vältida kinnistamist.

Lisaks sellele on mõnes valdkonnas avaliku korra huvide (nt julgeoleku) tõttu vaja kohaldada regulaatiivseid kohustusi kõigi isikutevahelise side teenuste suhtes, st ka selliste teenuste suhtes, mida pakutakse internetiühenduse teenuste kaudu, aga mille jaoks ei kasutata numeratsiooniressursse.

Edastamiskohustus ja elektroonilised saatekavad

Liikmesriikide edastamiskohustuse ja elektrooniliste saatekavade kohustuste kehtestamise võimaluse säilitamine

Selle variandiga säilitatakse praegused edastamiskohustuse ja elektrooniliste saatekavade eeskirjad. Sellegipoolest selgitatakse sellega, et edastamiskohustus võib hõlmata raadio- ja televisioonikanaleid täiendavaid andmeid, mis toetab ühendatud televisiooniteenuseid ja elektroonilisi saatekavu.

Numeratsioon

ELi numeratsiooni raamistiku kohandamine, et võtta arvesse turu konkurentsiküsimusi

Selle variandi alusel kohandatakse raamistikku nii, et liikmesriikidel lubatakse eraldada numbreid ettevõtjatele, kes ei ole elektroonilise side teenuste või võrkude pakkujad. Sellega lubatakse ELis teatud numeratsiooniressursside territooriumiväline kasutamine, eeldusel, et lõppkasutajate kaitsmiseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid kõigis liikmesriikides, kus numeratsiooni kasutatakse.

Haldus

BERECi / raadiospektripoliitika töörühma nõustav roll BERECi teatud reguleerimisalaste volitustega ning parem turuülevaate ja spektri eraldamise kord

⁹ Euroopa reguleerivate asutuste töörühm, „Common Position on VoIP“, detsember 2007

Selle variandiga nähakse eelkõige ette minimaalne ühtlustatud pädevusalade komplekt riikide reguleerivate asutuste jaoks ning riikide reguleerivate asutuste ja BERECi ülesannete ühtlustamine. Samuti nähakse sellega ette BERECi juhtimisstruktuuri vastavusseviimine ühise lähenemisega detsentraliseeritud asutustele.

Lisaks antakse BERECile lisaülesandeid, näiteks volitus võtta vastu siduvaid otsuseid riikidevaheliste turgude määratlemise ja lepingu kokkuvõtte vormi kohta; teatud määral siduvad volitused, mis käsitlevad siseturu menetlusi turu reguleerimise riiklike meetmete eelnõude puhul (nn kahekordse sidumise süsteem – vt allpool) ning ELis ühtse maksimaalse kõnelõpetamise hinna kehtestamist; ning eeskirjade väljastamine järgmistes valdkondades: geograafilised ülevaated, ühine lähenemisviis riikidevahelise nõudluse rahuldamisele, standardpakkumiste miinimumnõuded, numeratsiooniresursside haldamise ühised nõuded, teenusekvaliteedi näitajad, kohaldatavad mõõtmismeetodid ja sellise kulumudeli tehnilised üksikasjad, mida riikide reguleerivad asutused kasutavad kõne lõpetamise sümmeetrilise hinna maksimummäärade kehtestamisel. Lisaks antakse BERECile volitus nõuda teavet otse operaatoritelt.

BEREC vastutab ka numbrite territooriumivälise kasutamise ja piiriüleste korralduste registri ning täiendava ELi elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujate registri loomise eest. Lisaks palutakse BERECil abistada komisjoni ja riikide reguleerivaid asutusi standardimise valdkonnas, aidates neil tuvastada koostalitlusvõime puudumist, ohtu läbivühenduvusele või hädaabiteenuste tõhusale kättesaadavusele.

Parandusmeetmena pakutakse nn kahekordse sidumise süsteemi, see tähendab, et kui BEREC ja komisjon on riigi reguleeriva asutuse pakutud parandusmeetmete eelnõu kohta samal arvamusel, võiks komisjon riigi reguleerivalt asutuselt nõuda meetme eelnõu muutmist või tagasivõtmist ning vajaduse korral turuanalüüsi kohta uuesti teavitada. BERECile antakse mõned normide loomist ja nõustamist käsitlevad lisaülesanded.

Riikide reguleerivatele asutustele antakse spektri alal ainult elektroonilise side võrkude ja teenuste spektri eraldamise reguleerivate ja turgu kujundavate tingimuste kohta otsuste tegemise pädevus. BERECi-siseselt luuakse uue koordineerimismehhanismina vastastikuse hindamise süsteem. Selle süsteemi kohaselt peavad riikide reguleerivad asutused oma meetmete eelnõude spektri eraldamise aspektidest BERECi teavitama, et viimane need läbi vaataks ja mittesiduva arvamuse väljastaks.

Lisaks sellele antakse komisjonile veel üldisi reguleerimisalaseid volitusi, mis on seotud spektri eraldamise teatavate elementide määratlemise kriteeriumide sätestamisega, võttes arvesse raadiospektripoliitika töörühma nõuandeid ja tuginedes komiteemenetluse kaudu vastuvõtmisele, et juhendada üksikuid riikide reguleerivaid asutusi ja juhtida BERECi vastastikust hindamist. Raadiospektripoliitika töörühm on ka edaspidi nõuandev organ ning esitab komisjonile enne komiteemenetluse abil rakendusmeetmete kohaldamist nende kohta arvamusi.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Eelistatud variantide raames soovitatud poliitikameetmed toetavad õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) kava ning käsitlevad halduskoormuse vähendamise ja lihtsustamise eesmärki kooskõlas tulemustega, mis saadi läbivaatamise käigus REFITi potentsiaali hindamisel. Mitme pakutud muudatusega juurdepääsu, spektri, universaalteenuse, teenuste/lõppkasutajate, numeratsiooni ja halduse poliitikavaldkondades püütakse teha eeskirju selgemaks, võimaldada osalistel raskusteta aru saada oma õigustest ja kohustustest, vältida ülereguleerimist ja halduskoormust.

Täpsemalt sisaldavad pakutud muudatused järgmist: juurdepääsu reguleerimise lihtsustamine ja geograafia alusel suunamine; võimaluse korral spektri puhul üksikutele litsentsidele üldise loa andmise eelistamine; spektri teisejärguliste turgude toetamine; liigsete universaalteenuse kohustuste, näiteks telefoniautomaatide ja füüsiliste kataloogide tagamise kohustuste kaotamine; universaalteenuse kättesaadavuse kohustuste ulatuse kitsendamine ning sektoripõhise jagamise mehhanismi lõpetamine; õigusraamistiku ulatuse täpsustamine ning liigsete tarbijakaitsega seotud kohustuste kõrvaldamine, juhul kui neid juba horisontaalsete õigusaktidega käsitletakse või kui turg neid juba täidab; masinatevahelises kontekstis numeratsiooni eeskirjade ja haldamise ühtlustamine ja täpsustamine; riikide reguleerivate asutuste pädevusvaldkondade kohaldamine BERECiga.

Eelistatud variantide hulgas sisalduvatel lihtsustamismeetmetel on ka ühtse turu sidususe mõõde, kuna nendega tagatakse parem ühtsus juurdepääsu parandusmeetmetele ja spektri eraldamisele, mis praegu tekitab mitmes liikmesriigis spektrit kasutada soovivate operaatorite jaoks keerukust ning mis võib ka (erinevate ajakavade puhul) laiemates valdkondades tõrkeid tekitada. Samamoodi soodustab standardiseeritud laialdaste parandusmeetmete võtmine (näiteks äride juurdepääsu käsitlemiseks) rohkem kui ühes liikmesriigis tegutsevaid ärisid ning spektri lubade pikendamine toetab spektri jaoks Euroopa-ülese sekundaarse turu ja selliste lubade omanike jaoks investeringuid rohkem toetava keskkonna loomist.

- **Põhiõigused**

Ettepanekus võetakse täiel määral arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguseid ja põhimõtteid. Pakutud meetmete eesmärk on eelkõige ajakohastatud lõppkasutajate kaitse eeskirjade koguga ühenduvuse paremate tasemete saavutamine. Sellega kindlustatakse omakorda mittediskrimineeriv juurdepääs mis tahes sisule ja teenustele, sh avalikele teenustele, aidatakse edendada sõnavabadust ja ettevõtlusvabadust ning võimaldatakse liikmesriikidel tulevikus palju väiksemate kuludega hartat järgida.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jätkab rakendamise järelevalve tagamist alljärgneva alusel.

- Euroopa digitaalse progressi aruanne

Euroopa digitaalse progressi aruanne hõlmab 28 liikmesriiki ning selles on esitatud põhjalikud andmed ja analüüs, mis käsitlevad turgu ning õigustiku ja tarbijate arengusuundumusi digitaalses majanduses, sealhulgas alljärgnevat.

Digitaalarengu tegevuskava tulemustabel¹⁰, millega mõeldakse Euroopa digitaalse majanduse edusamme. Tulemustabelis kasutatakse andmeid, mida edastavad riikide reguleerivad asutused, Eurostat ja teised asjakohased allikad, ning hõlmab andmeid, mis käsitlevad digitaalrajanduse ja -ühiskonna indeksit ELi liikmesriikides¹¹. Aruandes

¹⁰ Aruanded on avaldatud järgmisel aadressil: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-scoreboard>

¹¹ Kogu teave on kättesaadav järgmisel veebilehel: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/download-scoreboard-reports>

sisalduvate näitajate põhjal saab võrrelda edusamme Euroopa riikides, samuti teatud aja jooksul.

Telekommunikatsiooni käsitlevad aruanded Euroopa elektroonilise side reguleerimise ja turgude kohta, milles esitatakse põhjalikud andmed ja analüüs selle sektori turu, õiguse ja tarbijate arengusuundumuste kohta.

- Eurobaromeetri iga-aastane majapidamiste uuring

Praegune Eurobaromeetri uuring pakub ülevaadet selle kohta, kuidas elektroonilise side turg lõppkasutajate jaoks toimis ning milline on tarbijate suhtumine teenuste platvormide kasutuselevõtu ja teenuste kasutamise kohta, samuti käsitletakse selles teatud hulka tarbijakaitsega seotud küsimusi.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepanekuga muudetakse olemasolevat raamistikku alljärgnevalt.

Poliitiliste eesmärkide muudatused

Artikliga 3 ühtlustatakse praeguste eesmärkide esitamist ning lisatakse olemasolevatele konkurentsi, siseturu ja lõppkasutajate huvide eesmärkidele uus eesmärk, mis käsitleb laialdast juurdepääsu ülikiirele andmesidele ning selle kasutuselevõttu kogu ELis.

Juurdepääsu reguleerimisega seotud muudatused

Juurdepääsu reguleerimisega seotud muudatuste eesmärk on tugevdada ja parandada praegu kehtivat märkimisväärse turujõu juurdepääsu korda, et edendada infrastruktuurikonkurentsi ja võrgu kasutuselevõttu kõigi operaatorite poolt ning et jätkata kogu liidu territooriumil ülikiirete võrkude kasutuselevõttu.

Esimeses ja teises kategoorias (märkimisväärse turujõu kord ning infrastruktuurikonkurentsi ja võrgu kasutuselevõtt kõigi operaatorite poolt) on asjakohased alljärgnevad sätted ja muudatused.

Artiklitega 61 ja 65 muudetakse turuanalüüsi menetlust, kodifitseerides praegused parimad tavad ning püüdes saavutada paremini suunatud ja parema õiguskindlusega juurdepääsu reguleerimine ning kitsendades selle geograafilist rõhuasetust. Nii tagatakse, et juurdepääsu kohustusi rakendatakse ainult siis, kui neid on vaja jaemüügituru puudujääkide käsitlemiseks ja lõppkasutajate tulemuste tagamiseks. Eeskirjadega kehtestatakse reguleerivatele asutustele kohustus võtta oma turuanalüüsides arvesse kaubandusliku juurdepääsu lepinguid ning mis tahes muid juba kehtestatud reguleerivaid kohustusi, näiteks sümmeetrilisi kohustusi. Lisaks pikendatakse selle artikliga praegust maksimaalselt kolmeaastast turu ülevaate perioodi viiele aastale, mis võimaldab operaatoritele pikemaajalist kavandamist ja annab riikide reguleerivatele asutustele turu ülevaadete ajastuse seisukohalt suurema paindlikkuse. **Artiklis 66** kajastatakse neid eesmärke nii, et uuendatakse ja muudetakse vastavaid eeskirju regulatiivsete kohustuste kehtestamise ja muutmise kohta näiteks sellisel juhul, kui turu tingimused muutuvad.

Artikliga 70 toetatakse paremat infrastruktuurikonkurentsi, tagades juurdepääsu tsiviilinfrastruktuuridele, näiteks kaablikanalitele, mastidele jne, kui need kuuluvad märkimisväärse turujõuga ettevõtjatele.

Infrastruktuurikonkurentsi toetamiseks täpsustatakse **artiklis 59**, millistel tingimustel võib kõigile operaatorile kehtestada kohustusi (sümmeetrilisi kohustusi), et tagada juurdepääs

võrgu mittedubleeritavatele varadele, näiteks hoonesisestele juhtmetele ja kaablitele. Investeeringu stiimuli kaitsmiseks piiratakse sellist juurdepääsu lõppkasutaja juurest esimese koondumispunktini. Samas võib seda piiratud tingimustel laiendada, et kõige keerukamates ja vähem rahvastatud piirkondades alternatiivsete võrkude kasutuselevõttu edendada.

Artiklitega 63 ja 64 antakse BERECile volitused riikidevaheliste turgude ja riikidevahelise nõudmise määratlemiseks ka juhtudel, kui turud on riiklikud või piirkondlikud. BEREC võib riikide reguleerivate asutuste jaoks kehtestada suunised, et riikidevahelise nõudluse rahuldamiseks võetavatele parandusmeetmetele lähenetaks ühetaoliselt. Artiklis 64 antakse volitused ka komisjonile, et BERECi toel teatud juurdepääsu hulgiteenuste jaoks kehtestada ühtlustatud tehnilised nõuded, nii et saaks täita nõudlust piiriüleste sideteenuste järele (eriti ärikasutajate oma) juhtudel, kus selliste ühtlustatud toodete puudumine takistab siseturu toimimist.

Artikliga 73 kehtestatakse ELi tasandi kord, mille kohaselt määrata kindlaks siduv meetoodika kõne lõpetamise hindade kehtestamiseks, et luua kõigis liikmesriikides sarnaselt reguleeritav stabiilne turg. Lisaks luuakse sellega mehhanism ELi tasandil maksimaalsete kõne lõpetamise hindade kehtestamiseks, et vähendada riikide reguleerivate asutuste halduskoormust ning lasta neil koondada oma jõupingutused kõige keerukamate lairibaühenduse turgude analüüsile.

Ülikiirete võrkude kasutuselevõtmiseks kogu liidus tehakse ettepanekud ka alljärgnevate muudatuste kohta.

Artiklis 22 nõutakse, et riikide reguleerivad asutused koostaksid ülevaate oma riigi territooriumi lairibavõrkude ja investeeringukavade olukorrast, et turuanalüüside tegemisel saaks geograafilist spetsiifikat paremini arvesse võtta. Riikide reguleerivad asutused peavad määratlema ka nn digitaalsed turutõrke piirkonnad, kus ükski operaator või avalik ametiasutus ei ole kasutusele võtnud või ei kavatse kasutusele võtta ülikiiret ühendust või ei ole uuendanud ega laiendanud oma praegust võrku nii, et selle allalaadimise kiirus oleks vähemalt 100 Mbit/s, ega kavatse seda teha. Nad võivad määratletud digitaalteenuste turutõrkepiirkonnad avalikustada ja korraldada konkurentsikutse, et edendada nendes keerukates piirkondades väga suure jõudlusega võrkude kasutuselevõttu.

Artiklis 72 täpsustatakse, millistel tingimustel võib märkimisväärse turujõuga ettevõtjatele ilma konkurentsi kahjustamata lubada paindlikkust hindade määramisel. Paindlikud hinnad võivad uute võrkude puhul investoritele kasu tuua, eeldusel et see ei mõjuta hiljem konkurentsi.

Artiklis 74 ja IV lisas on sätted, millega edendada kaubanduslikku kaasinvesteeringut uutesse infrastruktuuridesse ning teha vajalikke õiguslikke järeldusi. Märkimisväärse turujõuga võrgu omaniku ja juurdepääsu vajajate vahel võrgu uute osade jagamine toob endaga võrreldes tavapärase juurdepääsu toodetega kaasa suuremal määral riskide jagamise ning kui kaasinvesteeringu kavandamine vastab sobivatele tingimustele, võib see jätkusuutliku konkurentsi jaoks toimida kindlama alusena. See peaks võimaldama reguleeritud juurdepääsu kohandamist, mis läbi saaksid kõik kaasinvestorid võrreldes teiste ettevõtjatega kasu esimese tegutseja eelistest. Reguleeritud juurdepääsutoodete jätkuv kättesaadavus mitteamalikele ettevõtjatele võib enne investeeringut kättesaadava mahu piires endiselt asjakohane olla.

Artiklis 77 pakutakse lihtsustatud reguleerimise mudelit märkimisväärse turujõuga hulgivõrkude jaoks, mida piiravad õigused, mõistlikud ja mittediskrimineerivad juurdepääsueeskirjad, millele kohaldatakse vajaduse korral vaidluste lahendamise korda. Nende tingimuste kohaselt on võrgu jaoks vaja rangeid tingimusi, et seda peetaks tõeliselt üksnes hulgisuunitlusega võrguks, ning need võivad sobida eelkõige kohalikele ülikiiretele

võrkudele, mida võidakse tulevikus sellegipoolest pidada märkimisväärse turujõuga võrkudeks. **Artiklis 76** on esitatud selgitused vabatahtliku eraldamise protsessi kohta ning luuakse õiguskindlus, sätestades kohustused vabatahtlikult eraldamise protsessi rakendava operaatori jaoks.

Artiklis 78 täpsustatakse riikide reguleerivate asutuste rolli turul märkimisväärse jõuga ettevõtjate toetamisel, kui viimased lähevad praegustelt võrkudelt üle uutele võrkudele (nt praeguste vasest võrkude töö lõpetamisel), et toetada veel enam üleminekut uutele võrkudele.

Spektri haldamisega seotud muudatused

Artikliga 45 selgitatakse üldeesmärke ja põhimõtteid, millest liikmesriigid riigi tasandil spektri haldamisel lähtuma peaksid. Need käsitlevad loa andmise menetluste ühtsust ja proportsionaalsust, sobiva katvuse tagamise olulisust, spektri kättesaadavaks tegemise ajastuse küsimusi, piiriülese kahjuliku sekkumise takistamist, nn kasuta või kaota põhimõtte loomist ning ühise spektri kasutamise ja spektriga kauplemise ja selle rentimise edendamist. Selles artiklis sätestatakse ka mehhanism ühtlustatud spektri ajutise alternatiivse kasutamise jaoks, millele kehtivad selgelt määratletud tingimused.

Artiklis 46 tuuakse rohkem esile üldised load võrreldes üksikute litsentsidega ning liidu õiguse kohaselt spektri ühine kasutamine. Selle eesmärk on tagada, et riiklikud ametiasutused töötavad ennetavalt välja loa andmise mudelid, mis 5G arenduste jaoks kõige paremini sobivad. Lisaks annab see komisjonile volituse võtta siduvaid meetmeid, et erinevate loa andmise kordade vahel ühtsus saavutada.

Artiklis 47 määratletakse loa andmise tingimused, mis on seotud raadiosagedustele ja nende kasutamisele üldiste lubade andmisega, ja sätestatakse komisjoni rakendusmeetmed, et saavutada teatud tingimuste, näiteks katvuse kohustuste (mis on spektri tõhususe oluline osa) määratlemise ja hindamise tingimuste ühtsus. Samuti rõhutatakse selles kohustusi, nagu infrastruktuuri jagamine, et parandada lõppkasutajate ühenduvust eelkõige hõredamini asustatud piirkondades.

Artiklites 48–54 keskendutakse spektri lubade andmise olulistele aspektidele, et parandada ühtsust selliste liikmesriikide tavade puhul nagu i) litsentsi minimaalne kestus (25 aastat); ii) selge ja lihtsam spektriga kauplemise ja selle rentimise protsess; iii) konkurentsiõiguse põhimõtetel põhinevad objektiivsed kriteeriumid ühtse konkurentsi edendavate meetmete võtmiseks, näiteks spektri limiidid, spektri eraldamine uute osalejate jaoks ning hulgiuurdepääsu kohustused; iv) protsessid üksikute spektri kasutamise lubade andmisel ja uuendamisel ühtsuse ja prognoositavuse tagamiseks; v) selgemad tingimused olemasolevate õiguste piiramiseks või tühistamiseks, sealhulgas nn kasuta või loobu põhimõtte ja riiklikele ametiasutustele jõustamisel suurema rolli andmise kaudu. Nende artiklitega antakse komisjonile ka volitused võtta meetmeid, et määrata kõigis liikmesriikides ühtlustatud spektri kasutamise loa andmise ühised maksimaalsed tähtajad ning koordineerida valikuprotsesside olulisi osi ja määrata nende kavandamise tingimusi.

Artiklites 55 ja 56 lihtsustatakse WiFile juurdepääsu tingimusi ühenduvuse ning väikese võimsusega traadita lairibaühenduse (väikese raadiusega tugijaamade) kasutuselevõtu ja sätete järsult kasvanud nõudmise rahuldamiseks, et vähendada väga tihedate võrkude kasutuselevõtu kulusid.

Artiklis 28 sätestatakse liikmesriikide vahelise koordineerimise kohustus, et käsitleda piiriülese sekkumise probleeme, kaasates raadiospektripoliitika töörühma, ning antakse komisjonile rakendamise volitused, et võtta siduvad meetmed, millega raadiospektripoliitika töörühma nõuannetega hoolikalt arvestades lahendada piiriüleseid vaidlusi.

Ettepanekuga antakse riikide reguleerivatele asutustele pädevus elektroonilise side teenuste jaoks spektri eraldamise nende aspektide üle, mis on seotud turu ja majanduse reguleerimisega. Lisaks antakse neile pädevus võrgu/spektri ühise kasutamise ja riigis rändluse jaoks erakorraliste meetmete võtmise kohta otsuste tegemiseks, et katta ühenduvuse lüngad. Riiklikud reguleerijad peavad selles valdkonnas tegutsemisel tuginema turgude usaldusväärsele majanduslikule ja konkurentsi analüüsile. Majanduslikele, turu ja konkurentsi tingimustele ja seega ka turu toimimisele mõju avaldavate eraldamistingimuste järjepideva rakendamise tagamiseks kogu liidus luuakse **artiklis 35** BERECi jaoks vastastikuse hindamise mehhanism, et vaadata läbi riikide spektrieraldamise eelnõude turu ja majandusega reguleerimisega seotud aspektid, ja esitada mittesiduvaid arvamusi.

Artikliga 37 luuakse raamistik, millega liikmesriigid saavad lihtsustada vabatahtlikke kogu liitu või mitut riiki hõlmavaid eraldamismenetlusi.

Universaalteenuse korra muudatused

Ettepaneku eesmärk on ajakohastada universaalteenuse korda, eemaldades ELi tasandil selle ulatusest varasema aja teenuste (avalikud telefoniautomaadid, telefonikataloogid ning numbriinfoteenused) pakkumise kohustuse ning keskendudes lairibaühenduse universaalteenusele, mida määratletakse lairibaühenduse kaudu kasutatavate võrgupõhiste teenuste dünaamilise põhinimekirja kaudu. Liikmesriikide sekkumisel tuleks keskenduda olemasoleva ühenduvuse hinna taskukohasusele, mitte selliste võrkude kasutuselevõtule, mille jaoks on olemas paremaid vahendeid.

Universaalteenuse hinna taskukohasus peab olema tagatud vähemalt määratud asukohtades, kuid liikmesriikidel on võimalus hinna taskukohasuse meetmeid laiendada kõige haavatavamate kasutajate jaoks ka mobiilsetele teenustele.

Artiklis 79 kehtestatakse liikmesriikide jaoks kohustus tagada kõigile lõppkasutajatele juurdepääs taskukohase hinnaga toimivale lairibalisele internetiühendusele ja kõnesideteenustele. Taskukohase hinna tagamiseks antakse artikliga 80 liikmesriikidele volitus nõuda ettevõtjatelt, et neil oleksid eritariifi võimalused lõppkasutajatele, kelle puhul on kindlaks tehtud nende madal sissetulek või sotsiaalsed erivajadused, ja/või et nad pakuksid nendele lõppkasutajatele vahetut tuge. Samuti luuakse selle artikli alusel universaalest eritariifist kasu saavate tarbijate jaoks õigus lepingu sõlmimiseks.

Kuigi liikmesriikide sekkumisel tuleks keskenduda olemasoleva ühenduse hinna taskukohasusele, mitte võrkude kasutuselevõtule, lubatakse **artikli 81** alusel liikmesriigil lisada ka määratud asukohas ühenduvust (juurdepääsu) käsitlev säte, kui tõestatakse, et sellist ühendust ei saa tagada tavapäraste kaubanduslike tingimustega või muude liikmesriigi käsutuses olevate avaliku poliitika vahenditega.

Tunnustades vajadust erinevate riiklike tingimuste käsitlemisel paindlik olla, lubatakse **artikliga 82** liikmesriikidel jätkuvalt riiklikul tasandil muuta kohustuslikuks teenuseid, mis praegu ELi universaalteenuse kohustuse hulka kuuluvad, näiteks telefoniautomaadid, telefonikataloogid ja numbriinfoteenused, kui sellist vajadust korrakohaselt tõendatakse ja eeldusel, et liikmesriik kohaldab ka rahastamise korda.

Artiklis 85 määratakse, et universaalteenust tuleks rahastada üldeelarvest, mitte sektoripõhise rahastuse kaudu.

Teenuste ja lõppkasutaja kaitse eeskirjade muudatused

Viimaste aastate turu ja regulatiivsete arengusuundumuste ning sektoripõhiste eeskirjade vajaduse tõttu määratletakse **artikli 2 lõikes 4** uuesti termin „elektroonilise side teenus“. See hõlmab kolme tüüpi teenuseid: i) internetiühenduse teenus; ii) isikutevahelise side teenus, mis

hõlmab kahte järgmist alakategooriat: numbripõhine teenus ja numbritest sõltumatu teenus; iii) teenused, mis koosnevad täielikult või suures osas signaalide edastamisest, näiteks masinatevahelise side ja ringhäälingu jaoks kasutatavad edastamisteenused. Paljud lõppkasutajate sätted kohalduvad ainult internetiühenduse teenustele ja numbripõhiste isikutevahelise side teenustele.

Numbritest sõltumatu isikutevahelise side teenustele kohaldatakse ainult kohustusi, mille puhul on avaliku poliitika huvide tõttu vaja kohaldada konkreetseid regulatiivseid kohustusi igat liiki isikutevahelise side teenustele olenemata sellest, kas need kasutavad numbreid. See on eelkõige seotud turvalisuse sätetega (**artikkel 40**). Kui miski ohustab läbivõlvenduvust või toimivat juurdepääsu hädaabiteenustele, võib komisjon pidada vajalikuks meetmeid koostalitlusvõime tagamiseks, näiteks standardimisprotsessi algatamise abil. Riikide reguleerivad asutused võivad vajaduse korral neid standardeid kohaldada (**artikkel 59**).

Ettepanekuga vähendatakse regulatiivset koormust, tühistades regulatiivsed kohustused, mida ei ole enam vaja või mida hõlmavad piisaval määral üldised tarbijakaitse seadused. Üks oluline näide on riiklike reguleerijate sellise volituse tühistamine, millega saab märkimisväärse turujõuga ettevõtjatele vahetult kehtestada jaehindade reguleerimist (universaalteenuse direktiivi artikli 17 tühistamine). Samuti on lihtsustatud ja osaliselt kustutatud teatud sätteid lepingute, läbipaistvuse, puudega kasutajate võrdväärse juurdepääsu, numbrinfoteenuste ja tarbijate digitaaltelevisiooni seadmete koostalitlusvõime kohta, kuna need kattusid horisontaalsete eeskirjadega või esines muid liiasusi (artiklid 95–98, 103–105).

Uute küsimuste käsitlemiseks on ette nähtud teatud arv uusi sätteid, mis käsitlevad näiteks lepingute paremat loetavust lepingu olulist teavet hõlmava lühikokkuvõtte abil, tarbimise kontrolli vahendite tagamist lõppkasutajate teavitamiseks nende sideteenuste tarbimise kohta, täiendatud sätteid hinna ja kvaliteedi võrdlemise vahendite kohta, vahetamise eeskirju kiiresti suureneva pakettide arvu kohta, et vältida kinnistamise olukordi (tervele pakatile kohaldataks sektoripõhiseid sätteid, näiteks maksimaalne lepingu kestuse ja lepingu lõpetamise õiguse kohta), ning kodakondsuse või elukohariigi alusel diskrimineerimist keelavat sätet (artiklid 92, 95, 96, 98 ja 100).

Kuigi teenuslepingu üldine maksimaalne kestus on kaks aastat, on lubatud pikemad eraldi kokkulepped lõppkasutajatega. Nendega lihtsustatakse füüsilise ühenduse jaoks sissemaksete tegemise hüvitamist ning toetatakse võrgu kasutuselevõttu kapitalikulude jaoks osamaksetena tehtavate sissemaksete kaudu (koondtarbimise käsitlusviis) (artikkel 98).

Numeratsiooni sätete muudatused

Masinatevahelisel turul konkurentsiküsimuste (eelkõige konkreetse operaatoriga sidumise) käsitlemiseks lubatakse ettepanekuga riikide reguleerivatel asutustel eraldada numbreid ettevõtjatele, mis ei ole elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujad, kuid see ei ole neilt nõutav (artikkel 88). Samas artiklis nõutakse, et riiklikud reguleerijad määraksid teatud numeratsiooniresursid ELi piires riiklike numbrite eksterritoriaalse kasutamise jaoks, püüdes sellega täita üha suurenevat vajadust numeratsiooniresursside eksterritoriaalse kasutuse järele, eriti masinatevaheliste rakenduste puhul.

Sotsiaalse väärtusega teenuste ühtlustatud numbrite eeskirjade puhul on põhirõhk jätkuvalt laste otsimise Euroopa abitelefonide töhusal rakendamisel (**artikkel 90**) ning 116 numbrite üldine raamistik põhineb jätkuvalt komisjoni otsusel 2007/116/EÜ. Kuna viimastel aastatel ei ole olnud nõudmist Euroopa telefoninumeratsioonivälja järele, siis kustutati vastav säte (universaalteenuse direktiivi artikkel 27).

Hädaolukordade side sätete muudatused

Luuakse õiguslik selgus kõigi numbripõhise isikutevahelise side teenuse osutajate juurdepääsu kohta hädaabiteenustele. Ette pandud sätted asendavad olemasoleva komisjoni volituse kohaldada tehnilisi rakendusmeetmeid delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volituse kohaselt, et tagada helistaja asukohast toimiv juurdepääs Euroopa ühisele hädaabinumbriks 112, kõnede suunamine häirekeskustesse ning puudega lõppkasutajate sidus juurdepääs kogu ELis. Selline käsitusviis tagab hädaolukordade side tehniliste lahenduste piiriülese kasutuselevõtu ja toimivuse (**artikkel 102**).

Haldamise muudatused

Artiklitega 5, 6 ja 8 tugevdatakse sõltumatute riiklike reguleerijate rolli, luues nende reguleerijate jaoks ELis pädevusalade minimaalse kogu, ning parandavad nende sõltumatuse nõudeid, käsitledes ametisse määramise nõudeid ja aruandluskohustust.

Artikliga 12 tuuakse sisse mõned muudatused, mis käsitlevad üldise volitamise menetlust. Teenusepakkujad peaksid saatma teatiseid BERECile, mis peaks toimima ühtse kontaktpunktina ning edastama teatiseid asjakohastele riikide reguleerivatele asutustele. BEREC peaks ELi tasandil registri looma.

Artiklis 27 on esitatud menetlus ettevõtjate vahel piiriüleste vaidluste lahendamiseks, tugevdades BERECi rolli sellega, et riikide reguleerivatele asutustele määratakse kohustus BERECiga nõu pidada.

Artiklis 33 käsitletakse nn kahekordse sidumise süsteemi sellisteks juhtudeks, kui BEREC ja komisjon on riikliku reguleerija pakutud parandusmeetmete muudatuste kohta (mille kohta ta komisjoni ja BERECi artikli 32 alusel teavitas) samal arvamusel. Sellistel juhtudel võib komisjon reguleerijalt nõuda meetme eelnõu muutmist või tagasivõtmist või vajaduse korral selle turuanalüüsi uut esitamist.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

~~elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv)~~ millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut Euroopa Liidu toimimise lepingut , eriti selle artiklit ~~95~~ 114 ,

võttes arvesse Euroopa Komisjon ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/19/EÜ,¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/20/EÜ,¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/21/EÜ¹⁶ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/22/EÜ¹⁷ on oluliselt

¹² ELT C , , lk .

¹³ ELT C , , lk .

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv) (ELT L 108, 24.4.2002, lk 7).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv) (ELT L 108, 24.4.2002, lk 21).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002 direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (ELT L 108, 24.4.2002, lk 33).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv) (ELT L 108, 24.4.2002, lk 51).

~~EÜT L 192, 24.7.1990, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/51/EÜ (EÜT L 295, 29.10.1997, lk 23).~~

muudetud. Kuna neisse tuleb teha uusi muudatusi, tuleks need direktiivid selguse huvides uuesti sõnastada.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 1
(kohandatud)

~~Kehtiva telekommunikatsiooni reguleeriva raamistikuga on üleminekul monopolidelt täielikule konkurentsile edukalt loodud tulemusliku konkurentsi tingimused telekommunikatsioonisektoris.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 2
(kohandatud)

~~10. novembril 1999 esitas komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele teatise pealkirjaga "Teel elektroonilise side infrastruktuuri ja sellega seotud teenuste uue raamistiku poole. Sidesektori 1999. aasta ülevaade". Selles teatises andis komisjon ülevaate telekommunikatsiooni praegusest reguleerivast raamistikust vastavalt oma kohustustele, mis tulenevad nõukogu 28. juuni 1990. aasta direktiivi 90/387/EMÜ (telekommunikatsiooniteenuste siseturu loomise kohta avatud võrgu pakkumise kaud¹⁸) artikli 8 sätetest. Lisaks esitati selles avalikuks aruteluks hulk põhimõttelisi ettepanekuid elektroonilise side infrastruktuuri ja sellega seotud teenuste uue reguleeriva raamistiku kohta.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 3
(kohandatud)

~~26. aprillil 2000 esitas komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele teatise sidesektori 1999. aasta ülevaadet käsitlenud avaliku arutelu tulemuste ja uue reguleeriva raamistiku suundumuste kohta. Teatises võeti kokku avaliku arutelu tulemused ja sätestati teatavad põhilised suundumused elektroonilise side infrastruktuuri ja sellega seotud teenuste uue raamistiku ettevalmistamiseks.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 4
(kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta kohtumisel Lissabonis rõhutati majanduskasvu, konkurentsi ja töökohtade loomisega seotud võimalusi, mis tekivad üleminekul digitaalsele ja teadmistel põhinevale majandusharule. Eelkõige rõhutati, kui oluline on Euroopa ettevõtjate ja kodanike juurdepääs odavale ja maailmatasemel side infrastruktuurile ning mitmekülgsatele teenustele.~~

¹⁸ ~~EÜT L 192, 24.7.1990, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/51/EÜ (EÜT L 295, 29.10.1997, lk 23).~~

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 1
(kohandatud)
⇒ uus

- (2) Komisjon vaatab korrapäraselt läbi ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ ⇒ elektroonilise side võrkude ja teenuste kehtivasse ⇐ ~~reguleeriva raamistiku moodustava~~ ☒ reguleerivasse raamistikku kuuluva ☒ viie direktiivi – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv),¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv),²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv),²¹ direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv)²² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)²³ (edaspidi üheskoos „raamdirektiiv ja eridirektiivid“) – toimimise eelkõige selleks, et teha kindlaks tehnoloogia ja turu arengust tulenev muudatuste tegemise vajadus ⇒²⁴ ⇐ .

↓ uus

- (3) Digitaalse ühtse turu strateegias tõdes komisjon, et telekommunikatsiooniraamistiku läbivaatamisel keskendutakse meetmetele, mis motiveeriksid investeerima kiiretesse lairibavõrkudesse, muudaksid lähenemise spektripoliitikale ja spektri haldamisele järjekindlamaks ja ühtse turuga paremini kokku sobivaks, looksid õigusliku killustatuse vähendamisega tingimused tõeliselt ühtse turu jaoks, tagaksid kõigile turuosalistele võrdsed tingimused ja eeskirjade järjekindla kohaldamise ning muudaksid reguleeriva institutsioonilise raamistiku tulemuslikumaks.
- (4) Käesolev direktiiv sõnastatakse ümber nelja direktiivi (raamdirektiiv, loadirektiiv, juurdepääsudirektiiv ja universaalteenuse direktiiv) ja üht määrust (BERECi määrus²⁵)

¹⁹ EÜTL 108, 24.4.2002, lk 7.

²⁰ EÜTL 108, 24.4.2002, lk 21.

²¹ EÜTL 108, 24.4.2002, lk 33.

²² EÜTL 108, 24.4.2002, lk 51.

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatus kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (ELT L 201, 31.7.2002, lk 37).

²⁴ Liidu elektroonilise side õigusraamistikku kuuluvad ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L 172, 30.6.2012, lk 10), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L 310, 26.11.2015, lk 1), ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/61/EL kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise meetmete kohta (ELT L 155, 23.5.2014, lk 1) ning rida kaasseadusandjate ja komisjoni otsuseid.

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1211/2009, millega luuakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) ja büroo (ELT L 337, 18.12.2009, lk 1).

hõlmava õigusloome kvaliteedi parandamise projekti käigus. Praegu sisaldab iga nimetatud direktiiv meetmeid, mida kohaldatakse elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujate suhtes kooskõlas õigusnormidega, mis kõnealuses sektoris kehtisid ja mille kohaselt olid ettevõtjad vertikaalselt integreeritud, st tegelesid nii võrkude kui ka teenuste pakkumisega. Läbivaatamine annab võimaluse neli direktiivi uuesti sõnastada, et praegust süsteemi lihtsustada ning tugevdada selle sidusust ja juurdepääsetavust kooskõlas õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) eesmärkidega. Samuti annab see võimaluse kohandada süsteemi turul valitsevate uute oludega: sideteenuste pakkumine ei pruugi enam olla paketi võrgu pakkumisega. 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta on kirjas, et ümbersõnastamise tulemusena võetakse vastu uus õigusakt, milles pannakse ühte teksti kokku varasemasse õigusakti tehtud sisulised muudatused ja sama õigusakti muutmata sätted. Ümbersõnastamise ettepanek puudutab varasemasse õigusakti tehtavaid sisulisi muudatusi ning teisel tasandil kodifitseeritakse selle käigus varasema õigusakti muutmata sätted ja need sisulised muudatused.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 3
(kohandatud)

- (5) Käesoleva direktiiviga ~~eesmärk on luua~~ ☒ peaks loodama ☒ õiguslik raamistik selleks, et tagada ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ ☒ elektroonilise side võrkude ja teenuste ☒ pakkumise vabadus, mida piiraksid vaid käesolevas direktiivis sätestatud tingimused ja ~~asutamislepingu~~ ☒ aluslepingu ☒ artikli 46 ☒ 52 ☒ lõikega 1 kooskõlas olevad piirangud, eelkõige meetmed, mis on seotud avaliku korra, julgeoleku ja rahvatervisega.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 7
(kohandatud)
⇒ uus

- (6) Käesoleva direktiivi ja ~~eridirektiivide~~ sätted ei piira liikmesriikide võimalusi võtta ⇒ Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 87 ja 45 sätestatud põhjustel õigustatud ⇐ vajalikke meetmeid selleks, et tagada oma oluliste turvalisusega seotud huvide kaitse, tagada avalik kord ⇒, kõlblus ⇐ ja julgeolek ning võimaldada kriminaalkuritegude uurimist, avastamist ja nende eest vastutuselevõtmist

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 5
(kohandatud)
⇒ uus

- (7) Telekommunikatsiooni-, meedia- ja infotehnoloogiasektori lähenemine tähendab seda, et kõik ~~ülekanne~~ ⇒ elektroonilise side ⇐ võrgud ja teenused peaksid olema ☒ võimalikult suures ulatuses ☒ hõlmatud ühe ☒ direktiiviga kehtestatud ühtse Euroopa side seadustikuga, kui tegemist ei ole küsimustega, mida saab paremini lahendada määrustega kehtestatavate otsekohaldatavate normide kaudu ☒ ja sama reguleeriva raamistikuga. Kõnealune raamistik koosneb käesolevast direktiivist ja neljast eridirektiivist: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv

~~2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv),²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektrooniliste sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv),²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv),²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/66/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset telekommunikatsioonisektoris²⁹ (edaspidi "eridirektiivid").~~ Edastamise ⇒ Elektroonilise side võrkude ja teenuste ⇐ reguleerimine tuleb lahutada sisu reguleerimisest. Seepärast ei hõlma ~~kõnealune raamistik~~ ☒ käesolev seadustik ☒ elektrooniliste sidevõrkude ☒ elektroonilise side võrkude ☒ vahendusel elektroonilisi sideteenuseid ☒ elektroonilise side teenuseid ☒ kasutades edastatud teenuste sisu, näiteks ringhäälingu sisu, finantsteenuseid ja teatavaid infoühiskonna teenuseid, ega piira seega ka selliste teenuste kohta ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ või riigi tasandil võetud meetmeid, mis on kooskõlas ühenduse õigusega ning mille eesmärk on edendada kultuurilist ja keelelist mitmekülgust ja tagada meediakanalite paljusus. Teleprogrammide sisu reguleerib ~~nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/552/EMÜ teleringhäälin-gutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigusnormide kooskõlastamise kohta~~³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/13/EL³¹. ⇒ Audiovisuaalpoliitika ja sisu reguleerimise eesmärk on saavutada sellised üldist huvi pakkuvad eesmärgid nagu sõnavabadus, meediakanalite paljusus, erapooletus, kultuuriline ja keeleline mitmekülgus, sotsiaalne kaasamine, tarbijakaitse ja alaealiste kaitse. ⇐ Edastuse ⇒ Elektroonilise side ⇐ ja sisu reguleerimise lahusus ei piira nendevaheliste seoste arvessevõtmist eelkõige selleks, et tagada meediakanalite paljusus, kultuuriline mitmekülgus ja tarbijakaitse.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 8

⇒ uus

- (8) Käesoleva direktiivi sätted ei hõlma Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivi 1999/5/EÜ (raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta) reguleerimisalasse kuuluvaid seadmeid³² ⇒ mõjuta direktiivi 2014/53/EL kohaldamist raadioseadmete suhtes ⇐, kuid hõlmab siiski tarbijaseadmeid digitaaltelevisiooni kasutamiseks.

²⁶ EÜTL 108, 24.4.2002, lk 21.

²⁷ EÜTL 108, 24.4.2002, lk 7.

²⁸ EÜTL 108, 24.4.2002, lk 51.

²⁹ EÜTL 24, 30.1.1998, lk 1.

³⁰ EÜTL 298, 17.10.1989, lk 23. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/36/EÜ (EÜTL 202, 30.7.1997, lk 60).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/13/EL, 10. märts 2010, audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

³² EÜTL 91, 7.4.1999, lk 10.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 11
(kohandatud)
⇒ uus

- (9) Et võimaldada riikide reguleerivatel asutustel saavutada ~~raam~~ käesolevas direktiivis ja eridirektiivides sätestatud eesmärged, eelkõige otspunktide vahelise koostalitlusvõime osas, ~~tuleks~~ peaks käesolev ~~raam~~ direktiiv hõlmama ~~ja kohaldamisala laiendada~~ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivis 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta,²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/53/EL³⁴ teatavate teleid aspektidele ning digitaaltelevisiooni tarbijaseadmetele, et hõlbustada puuetega kasutajate juurdepääsu. ⇒ On oluline, et reguleerivad asutused julgustaksid võrguoperaatoreid ja seadmete tootjaid tegema omavahel koostööd, et soodustada puuetega kasutajate juurdepääsu elektroonilise side teenustele. Kui spektrit kasutatakse ainuõiguseta raadioterminalseadmete isiklikul otstarbel kasutamise jaoks, ei ole küll tegemist majandustegevusega, kuid selle suhtes tuleks siiski kohaldada käesolevat direktiivi, et tagada koordineeritud lähenemine lubade andmise korrale. ⇐

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 6
(kohandatud)

~~Audiovisuaalpoliitika ja sisu reguleerimise eesmärk on järgida selliseid üldist huvi pakkuvaid eesmärged nagu sõnavabadus, meediakanalite paljusus, erapooletus, kultuuriline ja keeleline mitmekülgus, sotsiaalne hõlvamine, tarbijakaitse ja alaealiste kaitse. Ühenduse teatises "Ühenduse audiovisuaalpoliitika põhimõtted ja suunised digitaalajastul" ja nõukogu 6. juuni 2000. aasta järeldustes, milles nõukogu avaldas oma poolehoidu nimetatud teatises väljendatule, on sätestatud põhimõtted, mida ühendus peab võtma oma audiovisuaalpoliitika rakendamiseks.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 50
(kohandatud)

- (10) ~~Käesoleva direktiivi sätted ei takista liikmesriikidel võtta meetmeid asutamislepingu artiklites 30 ja 46 sätestatud põhjustel ja eelkõige avaliku korra, julgeoleku ja kõlbluse pärast.~~

³³ ~~EÜTL 91, 7.4.1999, lk 10.~~

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 9
(kohandatud)

~~Infoühiskonna teenuseid reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta)²⁵.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 10
(kohandatud)
⇒ uus

(11) ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord)²⁶ artiklis 1 sätestatud mõiste “infoühiskonna teenus” hõlmab suurt hulka võrgus toimuvaid majandustoiminguid. Suurem osa neis toimingutes ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, sest need toimingud ei seisne ainult või peamiselt signaalide edastamises elektroonilistes sidevõrkudes. ⇒ Teatavad käesoleva direktiivi kohased elektroonilise side teenused võiksid vastata ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535 (millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord) artiklis 1 sätestatud infoühiskonna teenuse mõistele. Infoühiskonna teenuseid reguleerivad sätteid kohaldatakse selliste elektroonilise side teenuste suhtes niivõrd, kui käesolevas direktiivis või muudes liidu õigusaktides puuduvad konkreetsemad elektroonilise side teenuste suhtes kohaldatavad sätted. ⇐ Käesolev direktiiv hõlmab ☒ siiski selliseid elektroonilise side teenuseid nagu ☒ kõneside, ⇒ sõnumiteenused ⇐ ja elektronposti edastamist. Üks ja sama ettevõtja, näiteks internetiteenuse osutaja, võib pakkuda nii elektroonilisi sideteenuseid ☒ elektroonilise side teenuseid ☒, näiteks juurdepääsu internetile, kui ka käesoleva direktiiviga hõlmamata teenuseid, näiteks veebipõhise ⇒, aga mitte sidega seotud ⇐ sisu pakkumist.~~

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 20

(12) Üks ettevõtja, näiteks kaabellivivõrgu operaator, võib pakkuda nii elektroonilisi sideteenuseid (näiteks telesignaalide edastamist) kui ka käesoleva direktiiviga hõlmamata teenuseid (näiteks heli- või televisiooniringhäälingu sisuteenuste kaubanduslikku pakkumist) ja seepärast võib nimetatud ettevõtjale seoses tema tegevusega sisu pakkuja või levitajana kehtestada lisakohustusi sätete kohaselt, mis ei ole ette nähtud käesoleva direktiiviga, ja ilma et see piiraks käesoleva direktiivi I lisas sätestatud tingimuste kohaldamist.

↓ uus

(13) Õigusraamistik peaks hõlmama raadiospektri kasutamist kõigis elektroonilise side võrkudes, kaasa arvatud raadiospektri isiklikuks otstarbeks kasutamist uut liiki võrkudes, mis koosnevad üksnes raadiolingiga ühendatud mobiilsete raadioseadmete

³⁵ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

³⁶ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on muudetud direktiiviga 98/48/EÜ (EÜT L 217, 5.8.1998, lk 18).

autonoomsetest süsteemidest, millel ei ole keskset juhtimist ega keskset võrguoperaatorit ning mida ei kasutata ilmingimata ühe konkreetse majandustegevuse jaoks. Arenevas viienda põlvkonna mobiilside keskkonnas arenevad sellised võrgud tõenäoliselt eeskätt väljaspool hooneid ja teedel ning on mõeldud kasutamiseks transpordi, energeetika, teadus- ja arendustegevuse, e-tervise, avaliku julgeoleku ja katastroofiabi, asjade interneti ning masinatevahelise raadioside ja võrku ühendatud autode jaoks. Sellest tulenevalt peaksid liikmesriigid seoses tulemusliku ja tõhusa spektrikasutuse ja kahjulike raadiohäirete vältimisega kohaldama selliste raadioseadmete kasutuselevõttu või kasutamist või mõlemat käsitlevaid täiendavaid riigisiseseid nõudeid, lähtudes direktiivi 2014/53/EÜ artiklist 7 ja juhindudes siseturu põhimõtetest.

- (14) Nõudmised elektroonilise side võrkude suutlikkusele kasvavad pidevalt. Kui varem keskenduti peamiselt üldiselt ja igale üksikule kasutajale kättesaadava ribalaiuse suurendamisele, siis nüüd muutuvad üha olulisemaks sellised parameetrid nagu latentsusaeg, käideldavus ja töökindlus. Praegu püütakse sellist nõudlust täites tuua kiudoptika kasutajale üha lähemale ning ühtlasi peaksid tulevaste ülikiirete võrkude tööparameetrid olema sellised, mida suudetakse pakkuda vähemalt kuni teenuse osutamise kohas asuva jaotuspunkti kiudoptikal põhinevate võrkudega. Püsiliiniühenduse mõttes on see samaväärne võrgu jõudlusega, mis saavutatakse teenuse osutamise kohaks peetava korterelamuni paigaldatud kiudoptikaga, ja mobiilsideühenduse mõttes on võrgu jõudlus sarnane sellega, mis saavutatakse teenuse osutamise kohaks peetava tugijaamani paigaldatud kiudoptikaga. Kui tehakse kindlaks, kas raadiovõrgu pakutavat jõudlust võib pidada sarnaseks võrgu jõudluseks, ei tuleks arvesse võtta seda, kui lõppkasutajate kogemused varieeruvad võrku ja võrgu lõpp-punkti ühendava meediumi erinevate omaduste tõttu. Vastavalt tehnoloogilise neutraalsuse põhimõttele ei tohiks muid tehnoloogiaid ja edastusmeediume kõrvale jätta, kui nende jõudlus on kirjeldatud lähtestsenaariumiga võrreldav. Selliste ülikiirete võrkude rajamine suurendab veelgi võrkude jõudlust ja rajab teed mobiilsidevõrkude uutele põlvkondadele, mis põhinevad täiustatud raadioliidestel ja tihedamal võrguarhitektuuril.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 13
(kohandatud)
⇒ uus

- (15) Määratlusi on vaja kohandada nii, et need vastaksid tehnoloogia neutraalsuse põhimõttele ja tehnoloogia arengule. ⇒ Tehnoloogia ja turu arengu tulemusena on võrgud üle läinud internetiprotokollide kasutamisele ning lõppkasutajatel on võimalus valida mitmete konkureerivate kõneteenuste pakkujate vahel. Seepärast tuleks direktiivis 2002/22/EÜ kasutatud termin „üldkasutatav telefoniteenus“, mille puhul peeti üldiselt silmas tavapäraseid analoogtelefoni teenuseid, asendada nüüdisaegsema ja tehnoloogiliselt neutraalse terminiga „kõneside“. ⇐ ~~Elkkõige tuleks t~~ Teenuse osutamise tingimused ☒ tuleks ☒ eraldada ~~üldkasutatava telefoni~~ ☒ kõneside ☒ teenuse määratlusest, mis on üldsusele kättesaadavaks tehtud ~~elektrooniline sideteenus~~ ☒ elektroonilise side teenus ☒, mis otse või kaudselt võimaldab ~~siseriiklike või siseriiklike~~ ☒ riigisiseste või riigisiseste ☒ ja rahvusvaheliste kõnede algatamist ja vastuvõtmist riigi või rahvusvahelise telefoninumeratsiooniplaani kuuluva(te) numbr(i)te abil, olenemata sellest, kas teenus põhineb ahelkommuteeritud või pakettkommuteeritud andmesideteenuste tehnoloogial. Selline teenus on laadilt kahe-suunaline, võimaldades mõlemal poolel

sidet pidada. Teenus, mis ei vasta kõigile neile tingimustele, näiteks läbiklikkimise rakendus klienditeeninduse veebilehel ☒ veebisaidil ☒, ei ole ☒ selline ☒ üldkasutatav telefoni-teenus. Üldkasutatav telefoni ☒ Kõneside ☒ teenus hõlmab samuti sidepidamisvõimalusi, mis on mõeldud spetsiaalselt puudega lõppkasutajatele, kes kasutavad tekstiteenuseid või spetsiaalseid kõneteenuseid.

↓ uus

- (16) Sidepidamiseks kasutatavad teenused ja nende osutamise tehnilised vahendid on märkimisväärselt arenenud. Lõppkasutajad kasutavad traditsiooniliste telefonikõnede, tekstisõnumite (SMSide) ja elektronposti edastamise teenuste asemel üha enam samaväärsete funktsioonidega internetipõhiseid teenuseid, näiteks IP-kõnesid, sõnumiteenuseid ja veebipõhiseid meiliteenuseid. Tagamaks, et lõppkasutajad on samaväärsete funktsioonidega teenuste kasutamisel tulemuslikult ja samaväärselt kaitstud, ei tohiks elektroonilise side teenuste tulevikkuvaatav määratlus põhineda üksnes tehnilistel parameetritel, vaid peaks toetuma pigem funktsionaalsele lähenemisviisile. Vajaliku regulatsiooni ulatus peaks olema asjakohane, et saavutada selle üldist huvi pakkuvad eesmärgid. Kuigi käesoleva direktiivi kohaldamisalasse jäävate teenuste kindlaksmääramise seisukohast on signaalide edastamine ka edaspidi üks olulisi parameetreid, peaks määratlus hõlmama ka muid sidepidamist võimaldavaid teenuseid. Lõppkasutaja jaoks ei ole oluline, kas teenusepakkuja edastab signaale ise või toimub sidepidamine internetiühenduse teenuse kaudu. Seepärast peaks elektroonilise side teenuste muudetud definitsioon hõlmama kolme liiki teenuseid, mis võivad osaliselt omavahel kattuda: määruse (EL) 2015/2120 artikli 2 lõikes 2 esitatud määratluse kohased internetiühenduse teenused, käesolevas direktiivis määratletud isikutevahelise side teenused ja teenused, mis seisnevad täielikult või peamiselt signaalide edastamises. Elektroonilise side teenuse määratlus peaks kõrvaldama eelmise määratluse rakendamisel täheldatud ebamäärasuse ja võimaldama kohaldada konkreetseid raamistikus sisalduvaid õigusi ja kohustusi kalibreeritult säte-sätte haaval eri liiki teenuste suhtes. Elektroonilise side teenuste käigus kas tasuna või muul moel toimuv isikuandmete töötlemine peab olema kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ, mis asendatakse 25. mail 2018 määrusega (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus)³⁷.
- (17) Selleks, et teenus kuuluks elektroonilise side teenuse määratluse alla, tuleb seda tavapäraselt pakkuda tasuta eest. Digitaalmajanduse tingimustes leiavad turuosalised üha enam, et kasutajate kohta käival teabel on rahaline väärtus. Elektroonilise side teenuseid pakutakse sageli tasuta kui rahalise vastutasu eest – vastutasuks võib olla näiteks juurdepääs isikuandmetele või muudele andmetele. Seega peaks tasuta mõiste hõlmama ka olukordi, kus teenusepakkuja nõuab lõppkasutajalt isikuandmeid, näiteks nime või e-posti aadressi, või muid andmeid, ning lõppkasutaja esitab need aktiivselt kas otse või kaudselt teenusepakkujale. Samuti peaks see hõlmama olukordi, kus teenusepakkuja kogub teavet (näiteks isikuandmed, sh IP-aadress, või muu automaatselt genereeritav teave, nt küpsiste kaudu kogutav ja edastatav teave) ilma, et lõppkasutaja seda aktiivselt esitaks. Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu kohtulahendile, mis käsitleb ELi toimimise lepingu artiklit 57,³⁸ on tasuta aluslepingu tähenduses olemas

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus); ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

³⁸ Kohtuasi C-352/85 Bond van Adverteerders ja teised versus Madalmaade riik, EL:C:1988:196.

ka siis, kui teenusepakkujale maksab kolmas isik ja mitte teenusesaaja. Seega peaks tasu mõiste hõlmama ka olukordi, kus teenusele juurdepääsu eeltingimuseks on lõppkasutaja kokkupuude reklaamiga või kus teenusepakkuja teeb kogutud isikuandmed rahaks.

(18) Isikutevahelise side teenused on teenused, mis võimaldavad isikutevahelist interaktiivset teabevahetust ja mille hulka kuuluvad sellised teenused nagu tavapärase häälkõne kahe isiku vahel, aga ka igat liiki e-kirjad, sõnumiteenused ja grupivestlused. Isikutevahelise side teenused hõlmavad sidepidamist lõpliku, st tõenäoliselt mitte piiramatu arvu füüsiliste isikute vahel, kelle arvu paneb paika side algataja. Sidepidamine juriidiliste isikutega peaks olema määratlusega hõlmatud, kui füüsilised isikud tegutsevad juriidiliste isikute eest või osalevad sidepidamises vähemalt ühe poolena. Interaktiivne side tähendab, et teenus võimaldab teabe vastuvõtjal reageerida. Teenuseid, mis neile nõuetele ei vasta, näiteks lineaarne ringhääling, tellitavad videod, veebisaidid, suhtlusvõrgustikud, blogid või masinatevaheline teabevahetus, ei tohiks lugeda isikutevahelise side teenusteks. Erandlike asjaolude korral ei tohiks teenust pidada isikutevahelise side teenuseks, kui isikutevahelise ja interaktiivse sidepidamise vahend on selgelt mõne muu teenuse lisavõimalus ja objektiivsetel tehnilistel põhjustel ei saa seda kasutada ilma põhiteenusega, ning selle integreerimine ei ole võimalus hoida kõrvale elektroonilise side teenuseid reguleerivate eeskirjade kohaldamisest. Põhimõtteliselt võiks selline erand olla näiteks veebimängude suhtluskanal, mis sõltub teenuse sidevõimaluste omadustest.

(19) Riigi või rahvusvahelisse telefoninumeratsiooniplaani kuuluvaid numbreid kasutavad isikutevahelise side teenused võimaldavad luua ühenduse üldkasutatava (pakett- või ahel-)kommuteeritud telefonivõrguga. Sellised numbripõhised isikutevahelise side teenused hõlmavad nii teenuseid, mille puhul eraldatakse lõppkasutajatele läbivühenduse tagamiseks numbrid, kui ka teenuseid, mis võimaldavad lõppkasutajatel saada ühendust isikutega, kellele sellised numbrid on eraldatud. Numbriga kasutamist tunnusena ei tohiks pidada samaväärseks sellega, kui numbrit kasutatakse kanalikommutatsiooniga üldkasutatava telefonivõrguga ühenduse loomiseks, ning seega ei tohiks seda pidada iseenesest piisavaks, et pidada teenust numbripõhiseks isikutevahelise side teenuseks. Numbrivaba isikutevahelise side teenuste suhtes tuleks kohustusi kehtestada üksnes siis, kui avalik huvi nõuab konkreetsete regulatiivsete kohustuste kohaldamist isikutevahelise side teenuste kõigi liikide suhtes olenemata sellest, kas teenuse pakkumiseks kasutatakse numbreid või ei. Numbripõhiste isikutevahelise side teenuste teistsugune kohtlemine on põhjendatud, sest sellised teenused on avalikult tagatud koostalitlusvõimelise ökosüsteemi osa ja saavad sellest ka kasu.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 6
(kohandatud)
⇒ uus

(20) Võrgu lõpp-punkt moodustab reguleerimisotstarbelise piiri, mis eraldab ~~elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid~~ ☒ elektroonilise side võrke ja teenuseid ☒ reguleerivat raamistikku telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid reguleerivast raamistikust. Võrgu lõpp-punkti asukoha määratlemise eest vastutab riigi reguleeriv asutus, ~~kes teeb seda vajaduse korral asjaomaste ettevõtjate taotluse põhjal.~~ ⇒ Pidades silmas riikide reguleerivate asutuste tegevust ja arvestades fikseeritud ja raadiovõrkude mitmekesisust, peaks Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud

Amet („BEREC“) tihedas koostöös komisjoniga võtma vastu suunised selle kohta, kuidas teha mitmesugustel konkreetsetel juhtudel kindlaks võrgu lõpp-punkt vastavalt käesolevale direktiivile. ⇐

⇓ uus

(21) Tänu tehnika arengule on lõppkasutajatel juurdepääs hädaabiteenustele mitte ainult häälkõne kaudu, vaid ka muude isikutevahelise side teenuste kaudu. Seepärast peaks hädaolukorra side mõiste hõlmama kõiki neid isikutevahelise side teenuseid, mis võimaldavad juurdepääsu sellistele hädaabiteenustele. Mõiste tugineb liidu õigusaktides juba olemas olevatele hädaabisüsteemi elementidele: „häirekeskus“ ja „kõige sobivam häirekeskus“³⁹ ning „hädaabiteenistused“⁴⁰.

⇓ 2002/21/EÜ põhjendus 16
(kohandatud)
⇒ uus

(22) Riigi reguleerivad asutused ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐ peaksid käesolevast reguleerivast raamistikust tulenevate ülesannete täitmisel toetuma ☒ oma töös ☒ ühtlustatud eesmärkidele ja põhimõtetele ning vajaduse korral koordineerima oma tegevust teiste liikmesriikide reguleerivate asutuste ⇒ ja BERECi ⇐ga.

⇓ 2002/21/EÜ põhjendus 17
(kohandatud)
⇒ uus

(23) Käesoleva direktiivi ja ~~eridirektiivide~~ alusel ~~riigi reguleerivatele~~ ⇒ pädevatele ⇐ asutustele ettenähtud toimingud aitavad kaasa laiema tegevuspoliitika rakendamisele kultuuri, tööhõive, keskkonna, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja asulaplaneerimise alal.

⇓ uus

(24) Selleks, et digitaalse ühtse turu strateegia poliitilised eesmärgid saaksid regulatiivse väljundi, peaks raamistik lisaks senisele kolmele peamisele eesmärgile (edendada konkurentsi, siseturgu ja lõppkasutajate huve) püüdlema veel andmesidega seotud eesmärkide poole, mida iseloomustavad järgmised tulemused: kõigile liidu kodanikele ja ettevõtjatele mõistlike hindade ja valikuvõimalustega pakutav laialdane juurdepääs ülikiiretele fikseeritud ja mobiilsidevõrkudele, mida toetavad tulemuslik ja õiglane konkurents, tõhusad investeeringud ja avatud innovatsioon, tõhus spektrikasutus, ühised eeskirjad ja prognoositav regulatiivne lähenemine siseturul ning kodanike huvide tagamiseks vajalikud sektorispetsiifilised eeskirjad. Liikmesriikide, riikide

³⁹ Mõlemad on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määruses (EL) 2015/758, mis käsitleb hädaabinumbri 112 teenusel põhineva sõidukisisese eCall-süsteemi kasutuselevõtmisega seotud tüübikinnituse nõudeid ning millega muudetakse direktiivi 2007/46/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 77) ja komisjoni 26. novembri 2012. aasta delegeeritud määruses (EL) nr 305/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/40/EL seoses koostalitlusvõimelise automaatse hädaabikõne (eCall) ühtlustatud kasutuselevõtuga kogu ELis (ELT L 91, 3.4.2013, lk 1).

⁴⁰ Määratletud määruses (EL) 2015/758.

reguleerivate asutuste ja muude pädevate asutuste ning sidusrühmade jaoks tähendab see andmesidega seotud eesmärk ühest küljest, et püütakse kasutada kõige suurema läbilaskevõimega võrke ja teenuseid, mis oleksid konkreetses piirkonnas majanduslikult jätkusuutlikud, ning teisest küljest püüeldakse territoriaalse ühtekuuluvuse suunas, mis väljenduks eri piirkondades kättesaadavate andmeedastusmahtude ühtlustumises.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 18
(kohandatud)
⇒ uus

- (25) ~~☒~~ Põhimõte, et ~~☒~~ ~~Liikmesriigide kohustus~~ ⇒ peaksid kohaldama ELi õigust tehnoloogiliselt neutraalsel viisil ~~☐~~ ~~tagada, et riigi reguleerivad asutused võtaksid põhjalikult arvesse vajadust säilitada reguleerimise tehnoloogiline neutraalsus~~, st et ~~☒~~ riigi reguleeriv ~~☒~~ ⇒ või muu pädev ~~☐~~ ~~☒~~ asutus ~~☒~~ ei soosita ega halvustata konkreetset liiki tehnoloogia kasutamist, ei välista proportsionaalsete meetmete võtmist teatavate konkreetsete teenuste edendamiseks, kui see on põhjendatud (näiteks digitaaltelevision kui spektrikasutuse tõhususe suurendamise vahend) ⇒ , et saavutada õigusliku raamistiku eesmärgid ~~☐~~. ⇒ Ühtlasi ei välista see arvestamist asjaoluga, et teatavate edastuskanalite füüsikalised ja arhitektuurilised omadused võivad olla teenusekvaliteedi, läbilaskevõime, hoolduskulude, energiatõhususe, haldamise paindlikkuse, töökindluse ja skaleeritavuse ning lõpuks ka jõudluse mõttes paremad ning see võib avalduda ka mitmesuguste regulatiivsete eesmärkide saavutamiseks võetavates meetmetes. ~~☐~~

↓ 2009/140/EÜ artikkel 53

- (26) Tulemuslikku investeerimist ja konkurentsi tuleks soodustada üheaegselt, et hoogustada majanduskasvu ja innovatsiooni ning suurendada tarbijate valikuvõimalusi.

↓ 2009/140/EÜ artikkel 54

- (27) Konkurentsi on parim soodustada majanduslikult tõhusa investeerimistaseme abil uutesse ja olemasolevatesse infrastruktuuridesse, täiendades seda vajaduse korral reguleerimisega, et saavutada tulemuslik konkurents jaemüügiteenuste valdkonnas. Infrastruktuuril rajaneva konkurentsi tõhus tase võrdub sellise infrastruktuuri dubleerimise ulatusega, mille saavutamisel investorid võivad eeldada õiglase kasu saamist turuosade arenemist puudutavate mõistlike ootuste alusel.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 8
(kohandatud)
⇒ uus

- (28) ~~Lissaboni tegevuskava eesmärkide saavutamiseks tuleb luua~~ Luua tuleb asjakohaseid soodustusi investeringute tegemiseks uutesse ~~kiiretesse~~ ⇒ ülikiiretesse ~~☐~~ võrkudesse, mis toetavad innovatsiooni sisumahukate ~~interneti-~~teenuste valdkonnas ja tugevdavad Euroopa Liidu rahvusvahelist konkurentsivõimet. Sellistel võrkudel on ülisuur potentsiaal tuua kasu tarbijatele ja äritegevusele kogu Euroopa Liidus. Seetõttu on ülimalt oluline edendada pidevat investeerimist nende uute võrkude arendamisse,

kindlustades samas konkurentsi ning tagades prognoositava ja järjekindla reguleerimise kaudu tarbijatele paremad valikuvõimalused.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 5
(kohandatud)

- (29) Eesmärk on konkurentsi arenedes turgudel eelnevalt järk-järgult vähendada valdkonnaspetsiifilisi eeskirju ning jõuda lõpuks selleni, et elektrooniline side oleks reguleeritud üksnes konkurentsiõigusega. Võttes arvesse asjaolu, et viimastel aastatel on konkurents elektroonilise side turgudel jõudsalt arenenud, on äärmiselt oluline, et regulatiivseid eelkohustusi kehtestataks vaid juhul, kui ☒ asjaomastel jaeturgudel ☒ puudub tõhus ja püsiv konkurent.

↓ uus

- (30) Elektrooniline side muutub eluliselt oluliseks üha suurema hulga sektorite jaoks. Asjade internet on hea näide sellest, kuidas elektroonilise side aluseks olev raadiosignaalide edastamine pidevalt areneb ning kujundab ühiskonna ja ärimaailma reaalsust. Et sellest arengust võimalikult palju kasu saada, on oluline võtta spektrihalduses kasutusele uusi raadiosidetehnoloogiaid ja -rakendusi ning harjuda neid kasutama. Nõudlus muude spektrile toetuvate tehnoloogiate ja rakenduste järele kasvab samuti ning neid saab tänu elektroonilise side integreerimisele või sellega kombineerimisele veelgi parendada; seepärast tuleks spektrikasutuse tõhusamaks muutmise huvides läheneda spektrihaldusele võimaluse korral sektoriülelset.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 28
(kohandatud)
⇒ uus

- (31) ~~Et~~ spektri haldamine jääb endiselt liikmesriikide pädevusse, võib s. Strategiline planeerimine, koordineerimine ja vajaduse korral ühenduse ☒ liidu ☒ tasandil toimuv ühtlustamine ☒ võib ☒ aidata tagada, et spektri kasutajad saavad siseturust täit kasu ja ~~ELi~~ liidu ☒ huvisid on võimalik kogu maailmas tulemuslikult kaitsta. Nendel eesmärkidel tuleks ☒ võib ☒ vajaduse korral algatada ☒ vastu võtta ☒ raadiospektripoliitikat käsitlevaid mitmeaastaseid programme, ⇨, millest esimene määratakse kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 243/2013/EL,⁴¹ ⇨ et esitada ühenduses ☒ liidus ☒ raadiospektri kasutamise strateegilise planeerimise ja ühtlustamise poliitika suundi ja eesmärke. Kõnealused poliitika suunad ja eesmärgid võivad käsitleda siseturu loomiseks ja toimimiseks vajaliku raadiospektri kättesaadavust ja tõhusat kasutamist ☒, kooskõlas käesoleva direktiiviga ☒ ning vajaduse korral samuti siseturu tõkete kaotamiseks vajaliku raadiospektri üldlubade või individuaalsete kasutusõiguste andmise korra ühtlustamist. Kõnealused poliitika suunad ja eesmärgid peaksid olema kooskõlas käesoleva direktiivi ja eridirektiividega.

⁴¹ EÜT L 81, 21.3.2012, lk 7.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 32
(kohandatud)
⇒ uus

~~(32) Olemasolev spektri haldamise ja jaotamise süsteem põhineb üldjuhul haldusotsustel, mis ei ole piisavalt paindlikud tehnoloogia ja majanduse arengu, eelkõige traadita tehnoloogia kiire arengu ja suureneva sagedusalade nõudluse arvessevõtmiseks. ☒ Riigipiiridel on raadiospektri optimaalse kasutuse kindlaksmääramisel üha väiksem tähtsus. ☒ Riikide poliitika tarbetu killustatus ⇒ raadiospektri haldamisel, sh raadiospektrile juurdepääsu ja selle kasutamise põhjendamatult erinevad tingimused olenevalt operaatori liigist võivad ⇐ põhjustada kulude kasvu ja spektrikasutajate turuvõimaluste kaotust, ning ☒ See võib ☒ pärssida ☒ pärssida ☒ innovatsiooni, ⇒ piirata investeeringuid, vähendada tootjate ja operaatorite mastaabisäästu ning tekitada pingeid õiguste omanike vahel ja erinevusi spektrile juurdepääsuga seotud kuludes. Selline killustumine võib üldjoontes tuua kaasa moonutusi siseturu toimimises ⇐ kahjustades siseturgu, ☒ ning kahjustada ☒ tarbijaid ja kogu majandust. Lisaks võivad raadiosagedustele juurdepääsu ja nende kasutamise tingimused erineda olenevalt ettevõtja liigist, kuigi ettevõtjate pakutavad elektroonilised teenused kattuvad üha enam, ning see põhjustab õiguste omanike vahelisi pingeid, spektrile juurdepääsu kulude erinevust ja võib moonutada siseturu toimimist.~~

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 33
(kohandatud)

~~Riigipiiridel on raadiospektri optimaalse kasutuse kindlaksmääramisel üha väiksem tähtsus. Spektriõigustele juurdepääsu killustatud haldamine piirab investeeringuid ja innovatsiooni ning ei võimalda ettevõtjatel ja seadmetootjatel saavutada mastaabisäästu, takistades nii raadiospektrit kasutavate elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste siseturu arengut.~~

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 30
(kohandatud)

(33) Käesolevas direktiivis sisalduvad spektri haldamist käsitlevad sätted peaksid olema kooskõlas raadiospektri haldamisega tegelevate rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide, näiteks Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu (ITU) ja Euroopa ~~p~~Postside- ja ~~t~~Telekommunikatsioonidministratsioonide ~~k~~Konverentsi (CEPT) tegevusega, et tagada spektri tõhus kasutamine ja spektri kasutamise ühtlustamine ~~ühenduses~~ ☒ liidus ☒ ning liikmesriikide ja teiste ITU liikmete vahel.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 11
(kohandatud)
⇒ uus

(34) Kooskõlas reguleerija ja operaatori tegevuse lahususe põhimõttega peaksid liikmesriigid kindlustama riigi reguleeriva asutuse ~~või reguleerivate~~ ⇒ ja muude pädevate ⇐ asutuste sõltumatuse, et tagada nende otsuste erapooletus. Nimetatud sõltumatuse nõue ei piira liikmesriikide institutsionaalset sõltumatust, nende põhiseaduslikke kohustusi ega neutraalsuse põhimõtet seoses omandi õigusliku

režiimiga, nagu on ette nähtud asutamislepingu artiklis 295. ~~Riigi reguleeriva asutuse~~ Riikide reguleerivate asutuste \Rightarrow ja muude pädevate asutuste kasutuses peaksid olema kõik ~~tema~~ nende tööks vajalikud vahendid, nii personal, oskusteave kui ka rahalised vahendid.

uus

- (35) Koostada tuleb ülesannete nimekiri, mille liikmesriigid võivad anda täitmiseks ainult asutustele, mille nad on määranud riigi reguleerivateks asutusteks, kelle poliitiline sõltumatus ja regulatiivne suutlikkus on tagatud; selliseid ülesandeid tuleb eristada ülesannetest, mida nad võivad anda täitmiseks kas riigi reguleerivatele asutustele või muudele pädevatele asutustele. Seega kui käesolevas direktiivis on sätestatud, et liikmesriik peaks määrama ülesande pädevale asutusele või volitama pädevat asutust, võib liikmesriik määrata ülesande kas riigi reguleerivale asutusele või mõnele teisele pädevale asutusele.

2009/140/EÜ põhjendus 13
(kohandatud)
 uus

- (36) ~~Tuleks tugevdada~~ Riikide reguleerivate asutuste sõltumatust tugevdati 2009. aasta läbivaatamise käigus , et tagada reguleeriva raamistiku tõhusam kohaldamine ning suurendada nende autoriteeti ja otsuste prognoositavust. Selleks ~~tuleks~~ tuli siseriiklikes riigisisestes õigusnormides sõnaselgelt tagada, et ~~туру eelreguleerimise või ettevõtjate vaheliste vaidluste lahendamise eest vastutav~~ riigi reguleeriv asutus on oma ülesannete täitmisel kaitstud välise sekkumise ja poliitilise surve eest, mis võiks kahjustada tema poolt menetletavate küsimuste sõltumatut hindamist. Sellise välise mõju tõttu ei sobi ~~siseriiklik~~ riigisisene õigustloov asutus täitma reguleeriva raamistiku raames riigi reguleeriva asutuse ülesandeid. Sel eesmärgil ~~tuleks~~ tuli eelnevalt kehtestada eeskirjad riigi reguleeriva asutuse juhi ametist vabastamise põhjuste kohta, et kõrvaldada kõik põhjendatud kahtlused kõnealuse asutuse erapooletuse ning välistest teguritest sõltumatuse suhtes. \Rightarrow Meelevaldse ametist vabastamise vältimiseks peaks ametist vabastataval isikul olema õigus taotleda pädevalt kohtult, et see kontrolliks, kas ametist vabastamiseks olid mõjuvad põhjused (käesolevas direktiivis sätestatute hulgas). Selline ametist vabastamine peaks olema seotud ainult juhi või liikme isiklike või tööalaste omadustega. \Leftarrow On oluline, et ~~туру eelreguleerimise eest vastutavatel~~ riikide reguleerivatele asutustele oleks oma eelarve, mis võimaldaks neil eelkõige tööle võtta piisava arvu kvalifitseeritud töötajaid. Läbipaistvuse tagamiseks tuleks see eelarve igal aastal avaldada. \Rightarrow Asutused peaksid saama oma eelarve piires iseseisvalt oma ressursse hallata (nii rahalisi kui ka inimressursse). Kui ettevõtjad, kes panustavad riigi reguleeriva asutuse või muu pädeva asutuse eelarvesse haldustasude kaudu, kuuluvad liikmesriigile või kui liikmesriigid kontrollivad selliseid ettevõtjaid, peaksid need liikmesriigid erapooletuse huvides tagama, et omandi või kontrolliga seotud tegevused on struktuuriliselt lahutatud eelarve kontrollimisest. \Leftarrow

uus

- (37) Riigi reguleerivate asutuste sõltumatust tuleks veelgi kindlustada, et selle juht ja liikmed ei laseks end mõjutada välisel survele, ning selleks tuleks ette näha minimaalne

ametisse määramise kvalifikatsioon ja ametiaja minimaalne kestus. Piirang, et ametiaega ei saa pikendada rohkem kui ühe korra, ning juhatus ja tippjuhtkonna asjakohase rotatsiooni korra nõue aitaksid maandada seaduste ostmise (*regulatory capture*) riski, tagaksid järjepidevuse ja suurendaksid sõltumatust.

(38) Riikide reguleerivad asutused peaksid kandma vastutust selle eest, mil viisil nad oma ülesandeid täidavad, ning neil peaks olema kohustus sellest aru anda. Kohustus peaks seisnema pigem iga-aastases aruande esitamise kohustusel kui vajaduspõhises aruandenõuetes; kui vajaduspõhiseid aruandenõudeid peaks esitatama eaproportsionaalselt, piiraks see asutuste sõltumatust ja takistaks neid oma ülesannete täitmisel. Hiljutistes kohtulahendites⁴² on välja toodud, et liiga ulatuslikud või tingimusteta aruandluskohustused võivad avaldada kaudset mõju asutuse sõltumatusele.

(39) Liikmesriigid peaksid teatama komisjonile riigi reguleeriva asutuse ja muude pädevate asutuste nimed. Trasside rajamise õiguste andmiseks pädevate asutuste puhul võib teatamiskohustuse täitmiseks viidata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/61/EL⁴³ artikli 7 lõike 1 kohaselt loodud ühtsele teabepunktile.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 4

~~Käesolev direktiiv hõlmab kõigi elektrooniliste sidevõrkude ja teenustega seotud lube, olenemata sellest, kas neid võrke ja teenuseid pakutakse üldsusele või ei. See on oluline, tagamaks, et nii võrgu kui ka teenuste pakkujad saaksid kasutada objektiivseid, läbipaistvaid, mittediskrimineerivaid ja proportsionaalseid õigusi, tingimusi ja korda.~~

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 5

~~Käesolevat direktiivi kohaldatakse raadiosageduste kasutamise õiguste andmise suhtes ainult siis, kui sellise kasutamisega kaasneb elektrooniliste sidevõrkude või teenuste pakkumine üldjuhul tasuta eest. Konkreetsete raadiosageduste avatud kasutamisel põhinev raadioterminalseadmete kasutamine isiklikuks otstarbeks, mis ei ole seotud majandustegevusega, näiteks kui radioamatöörid kasutavad avalikku sagedusala, ei ole elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste pakkumine ega kuulu seetõttu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse. Sellist kasutust reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiiv 1999/5/EÜ raadiosageduste ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta.⁴⁴~~

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 6
(kohandatud)

~~Sätteid, mis käsitlevad tingimusjuurdepääsusüsteemide vaba liikumist ja sellistel süsteemidel põhinevate kaitstud teenuste osutamist, on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 1998. aasta direktiiviga 98/84/EÜ tingimusjuurdepääsul põhinevate või seda~~

⁴² Kohtuasi C-614/10, Euroopa Komisjon vs. Austria, EL:C:2012:631.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/61/EL kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise meetmete kohta (ELT L 155, 23.5.2014).

⁴⁴ EÜT L 91, 7.4.1999, lk 10.

sisaldavate teenuste õiguskaitsse kohta⁴⁵. Seega ei pea käesolev direktiiv reguleerima selliste süsteemide ja teenuste lubamist.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 7
(kohandatud)

- (40) Kasutada tuleks võimalikult lihtsat lubade andmise süsteemi, mis võimaldaks ~~elektroniliste sidevõrkude ja teenuste~~ elektronilise side võrkude ja teenuste pakkumist, et stimuleerida uute ~~elektroniliste~~ sideteenuste ning üleeuroopaliste sidevõrkude ja -teenuste arengut, ja laseks ühtlasi teenuseosutajatel ja tarbijatel kasutada ühtse turu mastaabisääste.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 8
(kohandatud)
⇒ uus

- (41) ~~Kõnealusid eesmärke on~~ ⇒ Ühtse turu hüvesid on teenusepakkujate ja lõppkasutajate jaoks ⇐ kõige parem saavutada ⇒ elektronilise side võrkude ja elektronilise side teenustega (v.a numbrivaba isikutevahelise side teenused) ⇐ ~~kõigi elektroniliste sidevõrkude ja teenustega~~ seotud üldloaga, mis ei eelda riigi reguleeriva asutuse konkreetset otsust või haldusakti ja mille puhul menetlusnõuded piirduvad ainult ⇒ kinnitava ⇐ teatamisega. Kui liikmesriigid nõuavad, et ~~elektroniliste sidevõrkude või teenuste~~ elektronilise side võrkude või teenuste pakkujad esitaksid tegevuse alustamise korral vastava teate, ⇒ tuleks see teade esitada ühtse teabepunktina tegutsevale BERECile. Teatamine ei tohiks põhjustada teenuse või võrgu pakkujatele halduskulusid ning selleks võiks kasutada riigi reguleerivate asutuste veebisaidil olevat kontaktpunkti. BEREC peaks kõnealused teated aegsasti edasi saatma kõigi nende riikide reguleerivatele asutustele, kus elektronilise side võrkude või teenuste pakkujad kavatsesid elektronilise side võrke või teenuseid pakkuda. Liikmesriigid võivad nõuda tõendeid sellise teate esitamise kohta seaduslikult tunnustatud, posti teel edastatava või elektronilise vastuvõtuteatise näol. Selline vastuvõtuteatis ei tohiks mingil juhul seisneda riigi reguleeriva asutuse või mõne muu asutuse haldusaktis ega eeldada sellist akti ⇐ ~~võivad nad nõuda ka tõendeid sellise teate esitamise kohta seaduslikult tunnustatud, posti teel edastatava või elektronilise vastuvõtuteatise näol. Selline vastuvõtuteatis ei tohiks mingil juhul olla teatise adressaadiks oleva riigi reguleeriva asutuse haldusakt ega või eeldada sellist akti.~~

↓ uus

- (42) BERECile esitatav teatis peaks sisaldama kõigest pakkuja kinnitust, et ta kavatses alustada elektronilise side võrkude ja teenuste pakkumist. Pakkujalt võib nõuda üksnes seda, et ta lisaks sellisele kinnitusele käesoleva direktiivi artiklis 12 kirjeldatud teabe. Liikmesriigid ei tohiks kehtestada täiendava ega eraldi teavitamise nõudeid.
- (43) Erinevalt teistest käesolevas direktiivis määratletud elektronilise side võrkude ja teenuste kategooriatest ei kasuta numbrivaba isikutevahelise side teenused üldkasutatavaid numeratsiooniresse ega osale avalikult tagatud

⁴⁵ [EÜTL 320, 28.11.1998, lk 54](#)

koostalitlusvõimelises ökosüsteemis. Seepärast ei ole otstarbekas kohaldada seda liiki teenuste suhtes üldloa korda.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 21
(kohandatud)

⇒ uus

- (44) Raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ või numbrite kasutamise õiguste ja seadmete paigaldamise õiguste andmisel ~~võivad~~ ☒ peaksid ☒ asjaomased ☒ pädevad ☒ asutused teatama üldloa asjakohased tingimused ettevõtjatele, kellele nad selliseid õigusi annavad.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 18
(kohandatud)

⇒ uus

- (45) Üldluba ☒ oad ☒ peaksid sisaldama ainult elektroonilise side sektorile iseloomulikke tingimusi. Üldloaga ei tohiks siduda tingimusi, mida juba kohaldatakse muude kehtivate siseriiklike ☒ riigisiseste ☒ õigusaktidega, mis ei käsitle eriti ☒ konkreetselt ☒ elektroonilise side sektorit. Sellest olenemata ⇒ Näiteks ⇐ võivad riigi reguleerivad asutused teavitada võrguoperaatoreid ja teenuseosutajaid ⇒ keskkonna- ja asulaplaneerimise nõuetest ⇐ muudest nende tegevust käsitlevatest õigusnormidest, viidates neile näiteks oma koduleheküljel.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 73

- (46) Tingimused, mida võib lubadele lisada, peaksid sisaldama konkreetseid sätteid seoses puuetega kasutajate juurdepääsuga ning riigiasutuste ja hädaabiteenuste vajadusega edastada omavahel ja riigi elanikkonnale teavet enne ja pärast suurõnnetusi ning nende ajal. Lisaks peaks tehnika arengut silmas pidades liikmesriikidel olema võimalik anda lube spektri kasutamiseks katseteks vastavalt eripiirangutele ja tingimustele, mis on rangelt põhjendatud selliste õiguste katselise iseloomuga.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 9
(kohandatud)

- (47) Ettevõtjate üldloal põhinevad õigused ja kohustused peavad selgelt sisalduma sellistes lubades, et tagada kogu ühenduses ☒ liidus ☒ samaväärsed võimalused ja soodustada üldkasutatavate võrkude vastastikust sidumist käsitlevate piiriüleste läbirääkimiste pidamist.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 10
(kohandatud)

- (48) Üldluba võimaldab üldsusele elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid ☒ elektroonilise side võrke ja teenuseid ☒ pakkuvatel ettevõtjatel pidada läbirääkimisi vastastikuse sidumise üle tingimuste kohaselt, mis on kehtestatud ☒ käesoleva ☒ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiviga 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise

kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv)⁴⁶. Kui ~~elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid~~ elektroonilise side võrke ja teenuseid pakuvad ettevõtjad ei paku oma võrke ja teenuseid üldsusele, võivad nad pidada läbirääkimisi vastastikuse sidumise üle kaubandustingimuste kohaselt.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 11
(kohandatud)

~~Eriõiguste andmine võib olla vajalik ka edaspidi raadiosageduste ja riigi numeratsiooniplaani numbrite, sealhulgas lühinumbrite kasutamiseks. Numbrite kasutamise õigusi võib anda ka Euroopa numeratsiooniplaanist, millesse kuulub näiteks virtuaalne riigikood "3883", mis on eraldatud Euroopa postside ja telekommunikatsioonidministratsioonide konverentsi (CEPT) liikmesriikidele. Kõnealuseid õigusi ei tohiks piirata, kui see ei ole vältimatu, pidades silmas raadiosageduste vähesust ja vajadust tagada nende tõhus kasutamine.~~

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 16
(kohandatud)

(49) Kui ~~elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid~~ elektroonilise side võrke ja teenuseid ei pakuta üldsusele, on otstarbekas kehtestada vähem tingimusi ning tingimusi, mis on leebemad, kui oleks otstarbekas üldsusele pakutavate ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ elektroonilise side võrkude ja teenuste puhul.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 17
(kohandatud)
⇒ uus

(50) Erikohtused, mida võib ~~ühenduse~~ liidu õiguse kohaselt kehtestada ~~elektrooniliste sidevõrkude~~ elektroonilise side võrkude ja elektroonilise side teenuste, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuste teenuste pakujatele, kellel on märkimisväärne turujõud vastavalt määratlusele käesolevas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv),⁴⁷ tuleks kehtestada üldloa alusel tekkinud üldistest õigustest ja kohustustest eraldiseisvatena.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 25
(kohandatud)
⇒ uus

(51) ~~Elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ Elektroonilise side võrkude ja teenuste pakujad võivad vajada üldloa alusel saadud õiguste kinnitamist seoses vastastikuse sidumisega ja trasside rajamise õigusega eelkõige selleks, et edendada läbirääkimisi muude valitsustasandite (piirkondlike või kohalike) esindajatega või teiste liikmesriikide teenuseosutajatega pakujatega . Selleks peaksid ~~riigi reguleerivad asutused~~ BEREC, kellele esitatakse teatis üldkasutatavate või

⁴⁶ [EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.](#)
⁴⁷ [EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.](#)

privaatsete sidevõrkude või -teenuste pakkumise kohta, ⇐ esitama ettevõtjatele deklaratsiooni kas nende taotluse korral või vastusena üldloa alusel saadud teatisele. Selline deklaratsioon ei tohiks iseenesest anda õigusi ning samuti ei tohiks üldloa alusel saadavad õigused ega selliste õiguste kasutamine sõltuda deklaratsioonist.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 30
(kohandatud)
⇒ uus

- (52) Selleks, et rahastada riigi reguleeriva asutuse ⇒ või muu pädeva asutuse ⇐ tegevust loasüsteemi haldamisel ja kasutusõiguste andmisel, võib ~~elektrooniliste sideteenuste osutajatele~~ ☒ elektroonilise side teenuste pakkujatele ☒ kehtestada haldustasu. Sellised tasud peaksid katma nimetatud tegevuse haldamise tegelikud kulud. Selleks tuleks riigi reguleeriva asutuse ⇒ ja teiste pädevate asutuste ⇐ tulud ja kulud muuta läbipaistvaks kogutud haldustasude ja halduskulude kogusummasid kajastavate aastaaruannete abil. See võimaldab ettevõtjatel kontrollida, et halduskulud ja -tasud on tasakaalus.
-

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 31
⇒ uus

- (53) Haldustasusüsteem ei tohiks moonutada konkurentsi ega luua takistusi turuletulijatele. Üldloasüsteemi puhul ei saa enam eristada üksikute ettevõtjate halduskulusid ja seega ka tasusid, kui tegemist ei ole numbrite või raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamise ja seadmete paigaldamise õiguste andmisega. Kõik kohaldatavad haldustasud peaksid olema kooskõlas üldlubade süsteemi põhimõtetega. Käibega seotud jaotuskava võiks olla õiglane, lihtne ja läbipaistev alternatiiv tasude eristamise kriteeriumidele. Kui haldustasud on väga madalad, võib kasutada ka ühtse määraga makse või makse, mille puhul ühtne määr on ühendatud käibeteguriga. ⇒ Kui üldloasüsteem laieneb väga väikese turuosaga ettevõtjatele, nt kogukonnapõhised võrgu pakkujad, või teenusepakkujatele, kelle ärimudeliga teenitav tulu on väga piiratud ka siis, kui nad on mahtude mõistes hõlvanud väga suure turu, peaksid liikmesriigid hindama võimalust määrata haldustasude kehtestamiseks sobiv miinimumkünnis. ⇐
-

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 33
⇒ uus

- (54) Liikmesriikidel võib tekkida vajadus muuta üldlubade ja kasutusõigusega seotud õigusi, tingimusi, menetlusi, haldus- ja muid tasusid, kui see on objektiivselt põhjendatud. Sellistest muudatustest tuleks kõigile huvitatud isikutele teatada nõuetekohaselt ja õigel ajal, andes neile piisava võimaluse väljendada oma arvamust selliste muudatuste kohta. ⇒ Võttes arvesse vajadust tagada õiguskindlus ja edendada regulatsiooni prognoositavust, tuleks raadiospektri kasutamise või seadmete paigaldamise kehtivate õiguste piiramise või tühistamise suhtes kohaldada prognoositavaid ja läbipaistvaid menetlusi; seega võiks kehtestada rangemad nõuded või teavitamise mehhanismi juhuks, kui kasutusõigused on määratud konkrentsil või võrdlemisel põhineva menetluse alusel. Kui tehakse väikesi muudatusi kehtivates seadmete paigaldamise õigustes või spektri kasutamise õigustes, tuleks vältida ebavajalikke menetlusi, kui sellised muudatused ei mõjuta kolmandate isikute huve. Kui spektrikasutus muutub tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse põhimõtete

tulemusena, ei tohiks seda pidada õiguste tühistamise piisavaks põhjuseks, sest selle puhul ei ole tegemist uue õiguse andmise alusega. ←

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 34

Eesmärgiks seatud läbipaistvus eeldab, et teenuseosutajatel, tarbijatel ja muudel huvitatud isikutel oleks kerge kätte saada igasugust teavet, mis käsitleb elektrooniliste sideteenuste, raadiosageduste ja numbrite kasutamise õiguste, seadmete paigaldamise õiguste, riigi raadiosagedusplaanide ja riigi numeratsiooniplaanidega seotud õigusi, tingimusi, menetlusi, haldus- ja muid tasusid ning otsuseid. Riigi reguleerivate asutuste oluline ülesanne on sellise teabe pakkumine ja ajakohastamine. Kui neid õigusi haldavad muud valitsustasandid, peaksid riigi reguleerivad asutused püüdma luua kasutajasõbraliku vahendi, mille abil oleks võimalik kätte saada teavet nende õiguste kohta.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 35

Komisjon peaks jälgima, kas ühtne turg toimib käesolevale direktiivile vastava riigi lubade andmise korra põhjal nõuetekohaselt.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 36

Selleks, et elektroonilise side sektori uue reguleeriva raamistiku kõiki osi saaks hakata kohaldama ühel kuupäeval, peavad käesoleva direktiivi ülevõtmine liikmesriikides ja kehtivate lubade vastavusse viimine uute eeskirjadega toimuma paralleelselt. Teatavatel juhtudel, kui käesoleva direktiivi jõustumiskuupäeval kehtivate lubade asendamine käesoleva direktiivi kohaste üldlubade ja individuaalsete kasutusõigustega tooks kaasa kehtiva loa alusel tegutsevate teenuseosutajate kohustuste hulga suurenemise või nende õiguste piiramise, võivad liikmesriigid kasutada üheksa kuu pikkust lisaaga pärast käesoleva direktiivi kohaldamiskuupäeva, et viia sellised load vastavusse, eeldusel, et see ei mõjuta negatiivselt teiste ettevõtjate õigusi ja kohustusi.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 37

Teatavate asjaolude korral võib elektrooniliste sidevõrkude juurdepääsuga seotud loatingimuse kaotamine tekitada suuri raskusi ühele või mitmele ettevõtjale, kes on sellisest tingimusest kasu saanud. Sellistel juhtudel võib komisjon liikmesriigi taotluse korral näha ette täiendava ülemineku korra.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 38

Kavandatud meetme eesmärki, milleks on elektrooniliste sidevõrkude eeskirjade ning võrkude ja teenustega seotud lubade andmise tingimuste ühtlustamine ja lihtsustamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada meetme ulatuse ja tagajärgede tõttu ning seepärast on nimetatud eesmärki parem saavutada ühenduse tasandil — ühendus võib võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 70

- (55) Õiguste ja kohustuste väiksemad muudatused on peamiselt halduslikud muudatused, mis ei muuda üldlubade ja individuaalsete kasutusõiguste olemust ning seega ei anna muudele ettevõtjatele suhtelist eelist.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 13
(kohandatud)
⇒ uus

- (56) Oma ülesannete tulemuslikuks täitmiseks peavad riigi reguleerivad asutused ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐ koguma andmeid turul tegutsevatest ettevõtjatest. Võib juhtuda, et sellist teavet tuleb koguda ka komisjoni ⇒ või BERECi ⇐ nimel, et komisjon ⊗ nad ⊗ saaksid täita oma ühenduse ⊗ liidu ⊗ õigusest tulenevaid kohustusi. Teabenõuded peaksid olema proportsionaalsed ega tohiks ettevõtjaid liigselt koormata. Kui riigi reguleeriva asutuse ⇒ ja muude pädevate asutuste ⇐ kogutud teave ei ole konfidentsiaalne vastavalt siseriiklikele normidele, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu teabele, ja kui ärisaladusi käsitlevatest ühenduse ⊗ liidu ⊗ ja siseriiklikest õigusnormidest ei tulene teisiti, peab selline teave olema avalikkusele kättesaadav.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 16
⇒ uus

- (57) Tagamaks, et riikide reguleerivad asutused täidavad oma reguleerimisülesandeid tõhusalt, peaksid nende kogutavad andmed sisaldama raamatupidamisandmeid jaeturgude kohta, mis on seotud selliste hulgimüügiturgudega, kus mõnel ettevõtjal on märkimisväärne turujõud ja mida seetõttu reguleerib riigi reguleeriv asutus. Need andmed peaksid ka sisaldama andmeid, mis võimaldaksid riigi reguleerival asutusel hinnata ⇒ kasutusõigustele seatud tingimuste täitmist, ⇐ kavandatavate võrgutopoloogia täienduste ja muudatuste mõju konkurentsi arengule ja hulgimüügitoodetele, mida pakutakse teistele isikutele. ⇒ Teave raadiospektri kasutamise õigustele seatud levialaliste kohustuste täitmise kohta on oluline, et oleks tagatud riikide reguleerivate asutuste tehtud võrkude kasutuselevõtu geograafiliste ülevaadete täielikkus. Seoses sellega peaks neil olema võimalik nõuda, et teave esitataks kohaliku tasandi järgi liigitatuna ja piisavalt detailselt, et saaks teha võrkude geograafilise ülevaate. ⇐

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 28
(kohandatud)
⇒ uus

- (58) ~~Aruande- ja teavitamiskohustuste kehtestamine~~ ⇒ Et leevendada ⇐ ⇒ võrgu ja ⇐ ⊗ teenuste pakkujatele ⊗ ja ~~teenuseosutajatele võib osutada koormavaks nii ettevõtjatele kui ka asjaomase riigi reguleerivale~~ ⇒ pädevatele ⇐ asutustele ⊗ kehtestatud aruande- ja teavitamiskohustust ⊗ = ~~Seepärast~~ peaksid sellised kohustused olema proportsionaalsed ja objektiivselt põhjendatud ning piirduma ainult hädavajalikkuga. ⇒ Eriti tuleks vältida pädeva asutuse ja BERECi teabenõuete dubleerimist ⇐ ⊗ ning ⊗ ~~Süsteematiliste ja korrapäraste tõendite nõudmine~~

~~☒ süstemaatilist ja korrapärast tõendite nõudmist ☒ kõigi üldloast tulenevate või kasutamiseõiguse tingimuste täitmise kohta ei ole vajalik. Ettevõtjad peaksid teadma ☐ et on õigus teada, millisel eesmärgil ☒ kavatakse kasutada ☒ kasutatakse nende esitatud teavet ☒ kasutada ☒. Teabe esitamine ei tohiks olla turulepääsu eeltingimus. Statistika eesmärgil võib ~~elektroniliste sidevõrkude või teenuste~~ ☒ elektroonilise side võrkude või teenuste ☒ pakkujatel nõuda teatist, kuni nad lõpetavad oma tegevuse.~~

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 29
(kohandatud)
⇒ uus

- (59) ~~Käesoleva direktiivi sätted ei tohiks piirata ☒ See ei tohiks mõjutada ☒ liikmesriikide kohustust esitada teavet, mis on vajalik ühenduse ☒ liidu ☒ huvide kaitsmiseks rahvusvaheliste kokkulepete ☒ alusel ☒ raames. Käesoleva direktiivi sätted ei tohiks piirata ☒ ega ☒ ka sellistest õigusaktidest, näiteks konkurentsiõigusest tulenevaid aruandekohustusi, mis ei ole eriti seotud elektroonilise side sektoriga.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 14
(kohandatud)
⇒ uus

- (60) Teavet, mida riigi reguleeriv ☐ pädev ☐ asutus peab konfidentsiaalseks vastavalt ärisaladusi ☐ ja isikuandmete kaitset ☐ käsitlevatele ühenduse ☒ liidu ☒ ja siseriiklikele normidele, võib vahetada ainult komisjoni ja teiste riikide reguleerivate asutustega ☐ ja BERECiga ☐, kui selline teabevahetus on hädavajalik käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätete kohaldamiseks. Vahetada võib ainult teavet, mis on sellise teabevahetuse eesmärgi seisukohast oluline ja proportsionaalne.

↓ uus

- (61) Elektroonilise side lairibavõrkude tehnoloogia, topoloogia, kasutatavad vahendid ja omandisuhted muutuvad üha mitmekesisemaks ning selleks, et regulatiivne sekkumine oleks tulemuslik ja suunatud piirkondadele, kus seda tõesti vajatakse, peab see toetuma üksikasjalikule teabele ja prognoosidele võrkude rajamise kohta. Selline teave peaks hõlmama kavandatud ülikiirete võrkude kavandatava kasutuselevõtu kui ka olemasolevate vaskaablivõrkude või muude selliste võrkude olulise uuendamise või laiendamise kohta, mille jõudlusenäitajad ei pruugi kõigis aspektides vastata ülikiirete võrkude omadele, näiteks kiudvõrgu rajamine kaablikapini koos aktiivsete tehnoloogiatega nagu vektortehnoloogia (i.k. *vectoring*). Riigi reguleerivate asutuste kogutava teabe üksikasjalisuse ja territoriaalse detailsuse tase peaks lähtuma konkreetsest regulatiivsest eesmärgist ning olema selle regulatiivse eesmärgi jaoks piisav. See tähendab, et territoriaalsete üksuste suurus erineb liikmesriigiti olenevalt konkreetse riigi regulatiivsetest vajadustest ja kohalike andmete kättesaadavusest. Tõenäoliselt ei ole ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse (NUTS) 3. tasand enamike asjaolude jaoks piisavalt väike territoriaalne üksus. Riikide reguleerivad asutused peaksid lähtuma BERECi juhtnööridest selle kohta, millised on parimad tavad sellise ülesande täitmiseks; ühtlasi peaks selliste juhtnööride jaoks saama ära kasutada riikide reguleerivate asutuste seniseid kogemusi, mis on saadud võrkude

rajamise geograafiliste ülevaadete koostamisel. Riikide reguleerivad asutused peaksid tegema lõppkasutajatele kättesaadavaks teenusekvaliteediga seotud vahendid, et oleks võimalik aidata suurendada nende teadlikkust kättesaadavatest juurdepääsuteenustest.

- (62) Konkreetsete ja täpselt kindlaksmääratud digitaalteenuste turutõrke piirkondade puhul peaks riikide reguleerivatel asutustel olema võimalik esitada üleskutse huvi väljendamiseks, et teha kindlaks ettevõtjad, kes on valmis investeerima ülikiiretesse võrkudesse. Investeerimistingimuste prognoositavuse huvides peaksid riikide reguleerivad asutused saama jagada ettevõtjatega, kes on väljendanud huvi ülikiirete võrkude kasutuselvõtu suhtes, teavet selle kohta, kas kõnealuses piirkonnas esineb või kavandatakse muud liiki võrgu uuendamist, kaasa arvatud alla 100 Mbit/s allalaadimiskiiruse puhul.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 15
(kohandatud)
⇒ uus

- (63) On oluline, et riigi reguleerivad asutused ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐ konsulteeriks kavandatavate otsuste üle kõigi huvitatud isikutega, ⇒ annaksid neile asja keerukust arvestades piisavalt aega oma arvamuse esitamiseks ⇐ ja võtaksid enne lõpliku otsuse tegemist arvesse nende arvamusi. Tagamaks, et riigi tasandil tehtud otsused ei kahjusta ühtset turgu ega muid asutamislepingu eesmäärke, peaksid riigi reguleerivad asutused teatama teatavatest otsuse eelnõudest ka komisjonile ja teiste riikide reguleerivatele asutustele, et neil oleks võimalus esitada oma arvamus. Riigi reguleerivad asutused peaksid huvitatud pooltega konsulteerima kõigi selliste meetmete eelnõude puhul, mis mõjutavad liikmesriikidevahelist kaubandust. Käesolevas direktiivis ja ~~eri~~ direktiivides on määratletud juhud, mil tuleb kohaldada artiklites 6 24 34 ja 7 34 nimetatud korda.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 49
(kohandatud)

- (64) ~~Tarbijatega konsulteerimise puudujääkide korrvamiseks ja k~~ Kodanike huvide paremaks esindamiseks peaksid liikmesriigid looma sobiva konsultatsioonimehhanismi. Selliseks mehhanismiks võib olla asutus, mis uurib riigi reguleerivast asutusest ja teenuseosutajatest sõltumatult tarbijatega seotud küsimusi, näiteks tarbijakäitumist ja teenuseosutaja vahetamise mehhanisme, ning mille tegevus oleks läbipaistev ja toetaks sidusrühmadega konsulteerimise mehhanisme. Lisaks sellele võiks luua mehhanismi, et võimaldada kohast koostööd õiguspärase sisuga teabe edendamise küsimustes. Sellise mehhanismi kohaselt kokku lepitud koostöökord ei tohiks siiski võimaldada interneti kasutuse süstemaatilist jälgimist.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 32
(kohandatud)
⇒ uus

- (65) Kui sama liikmesriigi ettevõtjate vahel tekib vaidlus käesoleva direktiivi ~~või eri~~ direktiividega hõlmatud valdkonnas, näiteks seoses juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohustustega või ~~abonentide~~ ⇒ lõppkasutajate ⇐ nimekirjade edasiandmisega, peaks olema heas usus läbirääkimisi pidanud kannatajal poolel, kellel ei õnnestunud kokkuleppele jõuda, võimalus taotleda, et riigi reguleeriv asutus

lahendaks vaidluse. Riigi reguleerivatel asutustel peaks olema võimalus teha lahendus vaidluse osapooltele siduvaks. Kui riigi reguleeriv asutus sekkub liikmesriigis ~~elektroonilisi siduvõrke või teenuseid~~ elektroonilise side võrke või teenuseid pakkuvate ettevõtjate vahelise vaidluse lahendamisse, peaks sellise sekkumise eesmärk olema tagada käesoleva direktiivi ~~või eridirektiivide~~ alusel tekkivate kohustuste täitmine.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 33
(kohandatud)
⇒ uus

- (66) Siseriiklike või ~~ühenduse~~ liidu õigusnormide alusel antud kaebeõiguse kõrval on vaja lihtsat menetlust, mille võiks algatada ükskõik kumb vaidluspool, et lahendada piiriüleised vaidlused, ~~mis on väljaspool ühe riigi reguleeriva asutuse pädevust~~ ⇒ ettevõtjate vahel, kes pakuvad elektroonilise side võrke ja teenuseid või kellel on luba seda teha eri liikmesriikides ⇐.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 50
⇒ uus

- (67) Üks BERECile antud oluline ülesanne on vajaduse korral võtta vastu arvamusi piiriüleste vaidluste kohta. Seepärast peaksid riikide reguleerivad asutused ⇒ mõne ettevõtja suhtes kohustusi kehtestades või muul moel vaidlusi lahendades võtma ⇐ sellistel juhtudel ⇒ täies ulatuses arvesse BERECi arvamusi ⇐ ~~arvesse võtma BERECi arvamusi.~~

↓ uus

- (68) Kui liikmesriikide vahel puudub oma territooriumil spektrikasutust korraldades piisab koordineerimine, võib see tekitada ulatuslikke probleeme raadiohäiretega ning see võib avaldada sügavat mõju digitaalse ühtse turu arengule. Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et vältida piiriüleseid ja kahjulikke raadiohäireid, ning tegema üksteisega selle huvides koostööd. Ühe või mitme liikmesriigi või komisjoni taotlusel tuleks teha raadiospektripoliitika töörühmale ülesandeks toetada vajalikku piiriülest koordineerimist. Töörühma pakutud lahendusele toetudes võib mõningatel juhtudel olla vaja rakendusmeetmeid, et piiriüleste raadiohäirete probleem lõplikult lahendada või tagada liidu õiguse alusel kahe või enama liikmesriigi vahel kahepoolsete läbirääkimiste käigus kokkulepitud koordineeritud lahenduse täitmine.
- (69) Raadiospektripoliitika töörühm on komisjoni kõrgetasemeline nõuanderühm, mis loodi komisjoni otsusega 2002/622/EÜ,⁴⁸ et aidata kaasa siseturu arengule ja toetada liidu tasandi raadiospektripoliitika arengut, võttes arvesse nii majanduslikke, poliitilisi, kultuurilisi, strateegilisi, tervishoiualaseid ja sotsiaalseid kaalutlusi kui ka tehnilisi parameetreid. Töörühm peaks koosnema selliste asutuste juhtidest, kellel lasub üldine poliitiline vastutus strateegilise spektripoliitika eest. Töörühm peaks andma komisjonile nõu spektripoliitika strateegiliste eesmärkide, prioriteetide ja tegevuskavade kohta. See peaks veelgi suurendama spektripoliitika nähtavust

⁴⁸ Komisjoni 26. juuli 2002. aasta otsus 2002/622/EÜ, millega luuakse raadiospektripoliitika töörühm (EÜT L 198, 27.07.2002, lk 49).

mitmesugustes ELi poliitikavaldkondades ja aitama tagada sektoriülese ühtekuuluvuse nii riikide kui ka liidu tasandil. Euroopa Parlamendi ja nõukogu taotluse korral peaks töörühm andma nõu ka neile. Lisaks peaks raadiospektripoliitika töörühm olema see koht, kus liikmesriigid saaksid koordineerida käesoleva direktiivi kohaste raadiospektriga seotud kohustuste rakendamist; samuti peaks töörühmal olema keskne roll sellistes siseturu jaoks olulistest valdkondades nagu piiriülene koordineerimine või standardimine. Luua võib ka tehnilisi või spetsialistidest koosnevaid töörühmi, kes abistaksid plenaaristungel, kus liikmesriikide ja komisjoni kõrgetasemelised esindajad tegelevad strateegilise poliitika väljatöötamisega.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 47
(kohandatud)
⇒ uus

- (70) Konkurentsile rajatud keskkonnas peaksid riigi reguleerivad asutused lõppkasutajate õigustega seotud küsimuste käsitlemisel arvesse võtma huvitatud isikute, sealhulgas ka kasutajate ja tarbijate arvamusi. ⇒ Vaidluste kohtuvälise lahendamise kord võib osutuda kiireks ja kulutõhusaks mooduseks, mis aitab lõppkasutajatel, eeskätt tarbijatel ning mikro- ja väikeettevõtetel oma õigusi kasutada. ⇐ ☒ Tarbijate ja üldkasutatavate elektroonilise side teenuse pakkujate vaheliste vaidlusküsimuste lahendamise ☒ tõhusad ⇒, mittediskrimineerivad ja odavad ⇐ menetlused peaksid olema olema nii tarbijate kui ka üldkasutatavaid sideteenuseid osutavate ettevõtjate vaheliste vaidlusküsimuste lahendamiseks ⇒ on asjaomaste lepinguliste vaidluste puhul, kui tarbija on liidu resident ja ettevõtja tegutseb liidus, juba tagatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/11/EL⁴⁹ ⇐ . ⇒ Mitmed liikmesriigid on kehtestanud vaidluste lahendamise menetlused ka lõppkasutajate jaoks, kes ei ole tarbijad, kelle suhtes ei kohaldata direktiivi 2013/11/EL, ja seepärast on mõistlik säilitada sektorispetsiifiline vaidluste lahendamise menetlus tarbijate jaoks, ja kui liikmesriigid otsustavad seda laiendada, ka muude lõppkasutajate, eelkõige mikro- ja väikeettevõtete jaoks. ⇐ Liikmesriigid peaksid täielikult arvestama komisjoni 30. märtsi 1998. aasta soovitusel 98/257/EÜ tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise eest vastutavate asutuste suhtes kohaldatavate põhimõtete kohta.⁵⁰ ⇒ Arvestades riikide reguleerivate asutuste põhjalikke sektorispetsiifilisi teadmisi, peaksid liikmesriigid võimaldama riigi reguleerivatel asutustel tegutseda vaidluste lahendamise üksusena selle asutuse sisese eraldi organi kaudu, kellele ei tohiks esitada mitte mingisuguseid juhiseid. Käesoleva direktiivi kohaste vaidluste lahendamise menetluste suhtes, millesse on kaasatud tarbijad, tuleks kohaldada direktiivi 2013/11/EL II peatükis sätestatud kvaliteedinõudeid. ⇐

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 72
(kohandatud)
⇒ uus

- (71) ~~Riigi reguleerival asutusel~~ ⇒ Pädevatel asutustel ⇐ peaks olema võimalik võtta tõhusaid meetmeid üldloa või kasutusõiguse tingimuste täitmise kontrollimiseks ja

⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

⁵⁰ EÜT L 115, 17.4.1998, lk 31.

tagamiseks, ☒ kontrollida üldloa ja kasutusõiguse tingimuste täitmist ja see tagada ☒ ⇒ ning eeskätt tagada spektri tõhus ja tulemuslik kasutamine ning levialaliste ja teenusekvaliteediga seotud kohustuste täitmine ☐ sealhulgas määrata nende tingimuste rikkumise korral tõhusaid rahalisi või halduskaristusi ☒ rahaliste või halduskaristustega ☒ ⇒, sealhulgas võib nende tingimuste rikkumise korral teha ettekirjutusi ja tühistada kasutusõigused ☐. ⇒ Ettevõtjad peaksid pädevatele asutustele esitama võimalikult täpse ja täieliku teabe, et asutused saaksid täita oma jälgimisega seotud ülesandeid. Et vältida turulepääsu tõkete loomist näiteks konkurentsi kahjustava liigsete varude soetamise tõttu, peaks spektri kasutamise õiguste tingimuste täitmine olema liikmesriikide poolt paremini tagatud ning osalema peaksid kõik pädevad asutused peale riigi regulatiivsete asutuste. Täitmise tagamise tingimuste hulka peaks kuuluma põhimõtte „võta või jäta“ kohaldamine, et tasakaalustada õiguste pikka kehtivusaega. Sellel otstarbel tuleks spektriga kauplemist ja spektri rentimist pidada lahenduseks, mis tagab õiguse tegeliku kasutamise algse õiguse omaniku poolt. Et tagada õiguskindlus seoses võimalike sanktsioonidega spektri kasutamatajätmise eest, tuleks eelnevalt kindlaks määrata kasutuskünnised nii aja, koguste kui ka sagedusala mõttes. ☐

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 15
(kohandatud)

- (72) Üldloaga ☒ Üldlubadega ☒ või kasutamise-eriõigustega ☒ individuaalsete kasutusõigustega ☒ võib siduda ainult tingimusi, mis on hädavajalikud, et tagada ühenduse õiguse ja siseriikliku õiguse ☒ ja liidu õiguse ☒ kohaste nõudmiste ja kohustuste täitmine kooskõlas ühenduse õigusega.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 12
(kohandatud)
⇒ uus

- (73) Kui riigi reguleeriv ⇒ pädev ☐ asutus teeb otsuse, peab kõigil isikutel, keda see puudutab, olema õigus kaevata see otsus edasi asjaomastest isikutest sõltumatu organile ☒ organile, mis ei sõltu asjaomastest isikutest ☒ ⇒ ega mistahes välisest sekkumisest või poliitilisest survest, mis võiks seada ohtu tema poolt käsitletavate küsimuste sõltumatu hindamise. ☐. See organ võib olla kohus. Lisaks sellele peab igal ettevõtjal, kes leiab, et tema taotlust seadmete paigaldamise õiguste kohta ei ole läbi vaadatud käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtete kohaselt, olema õigus selline otsus edasi kaevata. Kõnealune edasikaebekord ei piira ☒ ei tohiks piirata ☒ pädevuse jaotust riigi õigussüsteemis ega juriidiliste isikute või füüsiliste isikute siseriiklikest õigusnormidest tulenevaid õigusi. ⇒ Igal juhul peaksid liikmesriigid võimaldama selliste otsuste puhul tõhusat kohtulikku kontrolli. ☐

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 14
(kohandatud)
⇒ uus

- (74) Turuosalistele õiguskindluse tagamiseks peaksid edasikaebusi käsitlevad organid täitma oma funktsioone tõhusalt; eelkõige tuleks vältida kaebuste lahendamise menetluste põhjendamatu pikalevenimist. Ajutisi meetmeid, mis peatavad riigi reguleeriva ⇒ pädeva ☐ asutuse otsuse elluviimise, tuleks kohaldada ainult

kiireloomulistel juhtudel, et vältida neid meetmeid taotlenud isikule tõsise ja pöördumatu kahju tekitamist, ning kui seda nõuab huvide tasakaal.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 15
(kohandatud)
⇒ uus

- (75) Edasikaebusi käsitlevad organid on riikide reguleerivate asutuste otsuste peatamiseks kohaldanud ajutisi meetmeid väga erineval viisil. Lähenemisviisi ühtlustamise suurendamiseks tuleks kohaldada ühiseid standardeid vastavalt ~~ühenduse~~ liidu kohtupraktikale. Edasikaebusi käsitlevatel organitel peaks samuti olema õigus taotleda BERECi poolt avaldatud kättesaadavat teavet. Arvestades, et kaebused on reguleeriva raamistiku üldise toimimise seisukohalt olulised, tuleks luua mehhanism kõikides liikmesriikides esitatud kaebusi ning ~~⇒ pädevate~~ ~~reguleerivate~~ asutuste tehtud otsuste peatamise otsuseid käsitleva teabe kogumiseks ja edastamiseks komisjonile ~~⇒ ja BERECile~~ . ~~⇒ Selline mehhanism peaks tagama, et komisjon ja BEREC saavad liikmesriikidelt kätte otsuste ja kohtuotsuste tekstid, et luua andmebaas.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 15
(kohandatud)
⇒ uus

- (76) Komisjonil peaks olema võimalus pärast ~~konsulteerimist sidekomiteega~~ BERECi arvamuse igakülgset arvessevõtmist ~~⇒~~ nõuda, et riigi reguleeriv asutus tühistaks meetme eelnõu, kui see käsitleb asjaomaste turgude määratlemist või märkimisväärse turujõuga ettevõtjate kindlaksmääramist või määramata jätmist ning kui sellised otsused looksid ühtsel turul tõkkeid või oleksid vastuolus ~~ühenduse~~ liidu õigusega ja eelkõige nende poliitika eesmärkidega, mida riigi reguleerivad asutused peaksid järgima. Kõnealune kord ei piira direktiivis ~~98/34/EÜ~~ 2015/1535/EL sätestatud teatamiskorda ega asutamislepingust tulenevaid komisjoni õigusi ~~ühenduse~~ liidu õiguse rikkumise korral.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 17
(kohandatud)

- (77) Enne ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklites ~~7 ja 7a~~ 34 ja 35 sätestatud ~~ühenduse~~ liidu konsultatsiooni tuleks läbi viia riigisisene konsultatsioon vastavalt ~~kõnealuse~~ käesoleva direktiivi artiklile 24 ~~⇒~~ 6, et huvitatud isikute seisukohad kajastuksid ~~ühenduse~~ liidu konsultatsioonis. See välistaks ka vajaduse teise ~~ühenduse~~ liidu konsultatsiooni järele juhul, kui kavandatavat meetet riigisisese konsultatsiooni tulemusena muudetakse.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 20
(kohandatud)

- (78) On oluline, et reguleerivat raamistikku rakendataks ellu õigeaegselt. Kui komisjon on vastu võtnud otsuse, millega nõutakse riigi reguleerivalt asutuselt kavandatud meetme tagasivõtmist, peaks riigi reguleeriv asutus esitama komisjonile meetme muudetud versiooni. Tuleks kehtestada tähtaeg, mille jooksul tuleb komisjonile ~~direktiivi~~

~~2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artikli 7 34 kohaselt teatada muudetud meetmest, et turuosalistele oleks teada turu läbivaatamise kestus ja suureneks õiguskindlus.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 19
(kohandatud)
⇒ uus

- (79) ~~Ühenduse~~ Liidu mehhanism, mis võimaldab komisjonil nõuda, et riikide reguleerivad asutused tühistaksid kavandatavad turu määratlemise ja märkimisväärse turujõuga ettevõtja kindlaksmääramisega seotud meetmed, on olulisel määral aidanud saavutada järjekindlat lähenemisviisi selliste olukordade ja ettevõtjate kindlaksmääramisel, kus ja kelle puhul võib kohaldada eelnevat reguleerimist. ~~Turu jälgimine komisjoni poolt ja eriti d~~ Direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 7 ja artikli 7a kohaste menetlustega saadud kogemused on näidanud, et kui riikide reguleerivad asutused kohaldavad sarnaste turutingimuste korral parandusmeetmeid erinevalt, ~~isegi kui turutingimused on sarnased, võib see õõnestada~~ õõnestab see elektroonilise side siseturgu. Seetõttu ~~võib~~ ⇒ peaksid ⇐ komisjon ⇒ ja BEREC ⇐ osaledma ⇒, oma vastavate vastutusvaldkondade piires selliste ⇐ meetmete järjekindlana kohaldamise tagamises, ~~võttes vastu soovitusi~~ mis käsitlevad riikide reguleerivate asutuste kavandatavate meetmete eelnõusid ~~eelnõude kohta.~~ ⇒ Kui BEREC jagab komisjoni muret, peaks komisjonil olema võimalik nõuda riigi reguleerivalt asutuselt meetme eelnõu tühistamist. ⇐ Selleks et ära kasutada riikide reguleerivate asutuste turuanalüüsialaseid ekspertteadmisi, peaks komisjon enne otsuse ja/või soovitusi vastuvõtmist konsulteerima BERECiga.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 21
(kohandatud)

- (80) ~~Ühenduse~~ Liidu konsultatsioonimehhanismi lühikesi tähtaegu silmas pidades tuleks komisjoni volitada võtma vastu soovitusi ja/või suuniseid komisjoni ja riikide reguleerivate asutuste vahelise teabevahetuse korra lihtsustamiseks – näiteks juhtudel, mis puudutavad stabiilseid turgusid või üksnes eelnevalt teatatud meetmete väheolulisi muudatusi. Komisjoni tuleks volitada ka vabastama teatamiskohustusest, et teatavate juhtumite puhul menetlusi lihtsustada.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 37
(kohandatud)
⇒ uus

- ~~(81) Riigi reguleerivad asutused peaksid olema kohustatud tegema omavahel, ⇒ BERECiga ⇐ ja komisjoniga läbipaistvat koostööd, et tagada käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete järjepidev kohaldamine kõigis liikmesriikides. See koostöö peaks muu hulgas toimuma sidekomitee raames või Euroopa reguleerivatest organitest moodustatud töörühmas. Liikmesriigid peaksid otsustama, millised organid on käesoleva direktiivi ja eridirektiivide kohaldamisel riigi reguleerivad asutused.~~

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 18

- (82) Riikide reguleerivate asutuste kaalutusõigus tuleks viia kooskõlla järjepideva reguleerimistava arengu ning reguleeriva raamistiku järjepideva kohaldamisega, et

siseturu arengule ja lõplikule väljakujundamisele tõhusalt kaasa aidata. Riikide reguleerivad asutused peaksid seetõttu toetama komisjoni ja BERECi võetavaid siseturuga seotud meetmeid.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 38

- (83) Liimesriikidevahelist kaubandust mõjutada võivad meetmed on meetmed, millel võib olla otsene või kaudne, tegelik või tõenäoline mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele viisil, mis võib tekitada tõkkeid ühtsel turul. Nende hulka kuuluvad meetmed, millel on märkimisväärne mõju teiste liikmesriikide operaatoritele või kasutajatele, ja muu hulgas ka meetmed, mis mõjutavad teiste liikmesriikide kasutajatelt nõutavat hinda, meetmed, mis mõjutavad teises liikmesriigis tegutseva ettevõtja suutlikkust osutada elektroonilise side teenust, ning eelkõige meetmed, mis mõjutavad riikidevaheliste teenuste pakkumise suutlikkust, ning meetmed, mis mõjutavad turu struktuuri või turulepääsu ja mis võivad teiste liikmesriikide ettevõtjatele kaasa tuua tagasilööke.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 6
(kohandatud)

- (84) ~~Raam~~ Käesoleva ~~direktiivi ja eridirektiivide~~ toimimise läbivaatamisel hindab komisjon, kas turu arengusuundi ning konkurentsi ja tarbijakaitset arvesse võttes on vajadus sektorispetsiifilise eelneva reguleerimise järele, ~~mis on sätestatud direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklites 8 kuni 13a ja direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artiklis 17~~, või kas neid sätteid tuleks muuta või kehtetuks tunnistada.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 40

~~Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁵¹.~~

↓ uus

- (85) Selleks et tagada sidusus oma muude turegulatsiooniga seotud ülesannetega, peaksid riikide reguleerivad asutused üldistele majandusteadmistele ja turu tundmisele ning hinnangute objektiivsele ja tehnilisele olemusele toetudes määrama kindlaks valikumenetluse elemendid ning spektri kasutamise õigustele seatud tingimused, millel on turutingimustele ja konkurentsiolukorrale kõige suurem mõju, sh turule sisenemise ja turu laiendamise tingimused. See hõlmab näiteks spektri majandusliku väärtuse hindamise parameetreid kooskõlas käesoleva direktiiviga, regulatiivsete ja turukujundusmeetmete täpsustamist (nt spektripiirangute kasutamine või spektri reserveerimine või hulgitasandi juurdepääsu kohustuse kehtestamine) või vahendeid kasutusõigustele seatud levialaliste kohustuste kindlaksmääramiseks. Selliste elementide ühetaolisemat kasutamist ja määratlemist toetaks koordineerimismehhanism, mille puhul BEREC, komisjon ja teiste riikide

⁵¹ EÜTL 184, 17.7.1999, lk 23.

reguleerivad asutused vaataksid meetmete eelnõud läbi riigisisese avaliku konsultatsiooniga samal ajal enne, kui konkreetne liikmesriik annab kasutusõiguse. Riigi reguleeriva asutuse poolt kindlaks määratud meede saab olla üksnes sellise ulatuslikuma riigisisese meetme alamelement, mis seisneb üldisemalt raadiospektri kasutamise õiguste andmises, nendega kauplemises või nende rentimises, nende kestuses, pikendamises või muutmises või valikumenetluses või kasutusõigustele seatud tingimustes. Seepärast võivad riikide reguleerivad asutused meetme eelnõust teatades esitada teavet teiste riigisiseste meetmete eelnõude kohta, mis on seotud raadiospektri kasutuse võrdlushindamisega hõlmamata raadiospektri kasutamise õiguste piiramise asjaomase valikumenetlusega.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 24

- (86) Kui raadiosageduste ühtlustatud eraldamine teatud ettevõtjatele on kokku lepitud Euroopa tasandil, peaksid liikmesriigid riigi raadiosagedusplaani kuuluvate raadiosageduste kasutamise õiguste andmisel selliseid kokkuleppeid rangelt järgima.

↓ uus

- (87) Liikmesriike tuleks julgustada, et nad kaaluksid kasutusõiguste andmisel ühisloa võimalust, kui eeldatav kasutus hõlmab ka piiriüleseid olukordi.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 58

- (88) ~~Direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 19 lõike 1~~ Artikli 40 lõike 1 kohaselt tehtud komisjoni otsused peaksid piirduma reguleerimispehmete, lähenemisviiside ja meetoditega. Kahtluste vältimiseks ei tohiks neis ette näha üksikasju, mis tavapäraselt peaksid kajastama riikide eripärasid ning nendega ei tohiks keelata alternatiivseid lähenemisviise, millel võiks mõistlike ootuste kohaselt olla samaväärne mõju. Selline otsus peaks olema proportsionaalne ega tohiks mõjutada riikide reguleerivate asutuste otsuseid, mis ei takista siseturgu.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 29
(kohandatud)

- (89) ~~Ühendus~~ Liit ja liikmesriigid on võtnud endale Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) raames kohustusi seoses telekommunikatsioonivõrkude ja -teenuste standardite ja reguleeriva raamistikuga.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 30
(kohandatud)

- (90) Standardimine peaks edaspidigi olema eelkõige turumajanduslik protsess. Siiski võib esineda olukordi, kus on otstarbekas nõuda ~~ühenduse~~ liidu tasandil vastavust teatavatele standarditele, et tagada ühtse turu koostalitlusvõime. Riigi tasandil peavad liikmesriigid võtma arvesse direktiivi ~~98/34/EÜ~~ 2015/1535/EÜ sätteid. ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/47/EÜ (standardite~~

kasutamise kohta televisioonisignaali edastamisel)⁵² ei kehtestatud konkreetseid nõudeid digitaaltelevisiooni ülekandesüsteemide ega teenuste kohta. Euroopa turul tegutsevad ettevõtjad on Digital Video Broadcasting Group'i (DVB-Grupp) abil välja töötanud hulga teleülekandesüsteeme, mis on standarditud Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituudis (ETSI) ja mis on kasutusele võetud Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu soovitusena. Selliste standardite kohustuslikuks muutmise otsuse tegemisele peaks eelnema ulatuslik avalik arutelu. Käesoleval direktiivil põhinevad standardimismenetlused ei piira direktiivi 1999/5/EÜ, nõukogu 19. veebruari 1973. aasta direktiivi 73/23/EMÜ (teatavates pingevahemikes kasutatavaid elektriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)⁵³ ja nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivi 89/336/EMÜ (elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta) [2014]⁵⁴ raadioseadmete direktiivi 2014/53/EL, madalpingedirektiivi 2014/35/EL ja elektromagnetilise ühilduvuse direktiivi 2014/30/EL sätete kohaldamist.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 31

Soodustada tuleks interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste ja täiustatud digitaaltelevisiooniseadmete koostalitlusvõimet tarbija tasandil, et tagada informatsiooni vaba kulgemine, meediakanalite paljusus ja kultuuriline mitmekesisus. Tarbijatel peaks olema võimalik edastusviisist olenemata võtta vastu kõiki interaktiivseid digitaaltelevisiooniteenuseid, võttes arvesse tehnoloogilist neutraalsust, tehnoloogia arengut tulevikus, vajadust toetada digitaaltelevisiooni kasutuselevõttu ja konkurentsi digitaaltelevisiooniteenuste turul. Interaktiivsete digitaaltelevisiooniplatvormide operaatorid peaksid püüdma rakendada avatud rakendusliidest, mis vastab Euroopa standardiorganisatsiooni vastuvõetud standarditele või spetsifikaatidele. Siirdumist olemasolevate rakendusliidest kasutamisele uute, avatud rakendusliidest kasutamisele tuleks toetada ja korraldada näiteks kõigi asjaomaste turul tegutsevate ettevõtjate vahelise vastastikuse mõistmise memorandumiga. Avatud rakendusliidest suurendavad koostalitlusvõimet, st interaktiivse sisu teisaldamist edastusmehhanismide vahel, ja kõnealuse sisu täielikku funktsionaalsust täiustatud digitaaltelevisiooniseadmetes. Siiski tuleks arvesse võtta ka vajadust mitte takistada vastuvõtuseadmete tööd ja kaitsta seda pahatahtlike rünnakute, näiteks viiruste eest.

↓ uus

(91) Üldkasutatavate elektroonilise side võrkude või teenuste või mõlema pakkujatelt tuleks nõuda, et nad võtaksid meetmeid vastavalt oma võrkude ja teenuste turvalisuse kaitsmiseks. Tehnika taset arvesse võttes peaksid need meetmed tagama võrkude ja teenuste turvalisuse sellise taseme, mis on vastavuses olemasolevate riskidega. Turbemeetmete puhul tuleks arvesse võtta vähemalt järgmiste elementide kõiki asjaomaseid aspekte: võrkude ja seadmete turvalisuse puhul: füüsiline ja keskkonna turvalisus, tarnete turvalisus, võrkudele juurdepääsu kontrollimine ja võrkude terviklus; insidendikäsitlemise puhul: insidentide käsitlemise menetlused, insidentide tuvastamise suutlikkus, insidente käsitlev aruandlus ja teavitus; talitluspidevuse haldamise puhul: teenuste toimepidevuse strateegia ja hädaolukordade lahendamise

⁵² EÜTL 281, 23.11.1995, lk 51.

⁵³ EÜTL 77, 26.3.1973, lk 29.

⁵⁴ EÜTL 139, 23.5.1989, lk 19.

plaan, avariitaastesuutlikkus; ning seire, auditeerimise ja testimise puhul: seire- ja logimispõhimõtted, hädaolukorra lahendamise harjutuskavad, võrgu ja teenuste testimine, turvalisuse hindamine ja nõuetele vastavuse seire; ning vastavus rahvusvahelistele standarditele.

(92) Arvestades et numbrivaba isikutevahelise side teenuste olulisus kasvab, on vaja tagada, et ka nende suhtes kehtivad asjakohased turvalisuse nõuded, mis on vastavuses nende iseärasuse ja majandusliku olulisusega. Seepärast peaksid selliste teenuste pakkujad tagama sellise turvalisuse taseme, mis on vastavuses nende pakutavate elektroonilise side teenuste turvalisust ohustava riski suurusega. Arvestades et numbrivaba isikutevahelise side teenuste pakkujatel puudub tavaliselt tegelik kontroll võrkudes signaalide edastamise üle, võib selliste teenuste riske pidada mõnes mõttes väiksemateks kui tavapäraste elektroonilise side teenuste puhul. Seepärast peaksid numbrivaba isikutevahelise side teenuste turvalisuse nõuded olema leebemad alati, kui see on asjaomaste turvalisuseriskide tegeliku hindamise valguses põhjendatud. Kõnealuses kontekstis peaksid teenusepakkujad suutma otsustada, milliseid meetmeid nad peavad oma teenuseid ähvardavate riskide juhtimise seisukohast asjakohasteks. Samasugust lähenemisviisi tuleks *mutatis mutandis* kohaldada ka selliste isikutevahelise side teenuste suhtes, mille jaoks kasutatakse numbreid, kuid mille puhul puudub tegelik kontroll signaalide edastamise üle.

(93) Pädevad asutused peaksid tagama üldkasutatavate sidevõrkude tervikluse ja käideldavuse säilimise; Euroopa Võrgu- ja Infoturbeamet (ENISA) peaks toetama elektroonilise side turvalisuse suurendamist, pakkudes muu hulgas oskusteavet ja nõu ning edendades parimate tavade vahetamist. Pädevatel asutustel peaksid olema oma kohuste täitmiseks vajalikud vahendid, sealhulgas volitused nõuda võrkude ja teenuste turvalisuse taseme hindamiseks vajalikku teavet. Samuti peaksid neil olema volitused nõuda täielikke ja usaldusväärseid andmeid tegelike turvaintsidentide kohta, mis on oluliselt mõjutanud võrkude või teenuste toimimist. Vajaduse korral peaksid neid abistama direktiivi (EL) 2016/1148⁵⁵ artikli 9 alusel loodud küberturbe intsidentide lahendamise üksused (CSIRT). Eeskätt võidakse nõuda, et CSIRTid esitaksid pädevatele asutustele teavet üldkasutatavaid sidevõrke ja üldkasutatavaid elektroonilise side teenuseid mõjutavate riskide ja intsidentide kohta ning soovitaksid, kuidas nendega toime tulla.

(94) Kui elektroonilise side pakkumine sõltub üldkasutatavatest ressurssidest, mille kasutamiseks on vaja eriluba, võivad liikmesriigid anda selliste lubade andmiseks pädevale asutusele õiguse kehtestada nende ressursside optimaalse kasutuse tagamiseks tasusid kooskõlas käesolevas direktiivis kavandatud meetmetega, Kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu kohtulahenditega ei või liikmesriigid kehtestada sidevõrkude ja elektroonilise side teenuste pakkumise eest muid makse või tasusid kui need, mis on ette nähtud käesoleva direktiiviga. Liikmesriikide lähenemine selliste maksude või tasude kehtestamisele peaks olema ühetaoline, et mitte tekitada elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuvatele ettevõtjatele seoses üldloa või kasutusõiguste menetlusega põhjendamatu finantskoormust.

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148, meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (ELT L 194, 19.7.2016, lk 1).

(95) ⇒ Ressursside optimaalse kasutuse tagamiseks peaksid tasud peegeldama asjaomase turu majanduslikku ja tehnilist olukorda ning muid olulisi tegureid, millest nende väärtus sõltub. Ühtlasi tuleks tasud kehtestada selliselt, et see toetaks võrkude ja teenuste pakkumise innovatsiooni ja konkurentsi turul. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et kasutusõiguste tasud kehtestatakse sellise mehhanismi kohaselt, mis kaitseb asjakohaselt olukorra eest, kus tulude maksimeerimise põhimõtted, konkurentsivastane pakkumine või muu samaväärne tegevus moonutab tasude väärtust. ~~Lisaks haldustasudele võib raadiosageduste ja numbrite kasutamise eest kohaldada kasutustasusid, mis tagaks selliste vahendite optimaalse kasutamise. Sellised tasud ei tohiks tõkestada uuenduslike teenuste ja konkurentsi arengut turul.~~ Käesoleva direktiivi sätted ei piira eesmärke, milleks kasutusõiguse ⇒ ja seadmete paigaldamise õiguste ⇐ tasusid kasutatakse. Neid tasusid võib kasutada näiteks riigi reguleeriva asutuse ⇒ ja pädevate asutuste ⇐ sellise tegevuse finantseerimiseks, mida ei kata haldustasud. Kui konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra puhul koosnevad tasud raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamise õiguste eest tervikuna või osaliselt ühekordselt makstavast summast, tuleks maksiskorraga tagada, et sellised tasud ei põhjustaks tegelikkuses valikut kriteeriumide põhjal, mis ei ole seotud raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ optimaalse kasutamise eesmärgiga. Komisjon võib korrapäraselt avaldada võrdlevaid uuringuid ⇒ ja vajadusel muid suuniseid ⇐ raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ eraldamise, numbrite eraldamise ja trasside rajamise õiguse parimate tavade kohta.

(96) Arvestades, et raadiospektri kasutamise õigustega seotud tasude eesmärk on tagada raadiospektri optimaalne kasutus, võivad need tasud mõjutada otsuseid, mis puudutavad selliste õiguste taotlemist ja raadiospektri ressursside kasutuselevõttu. Seepärast peaksid liikmesriigid optimaalse kasutuse tagamiseks vajaliku miinimumväärtuse kindlaksmääramise aluseks olevate baashindade kehtestamisel tagama, et sellistes hindades kajastuvad olenemata kasutatava valikumenetluse liigist ka lisakulud, mis on seotud selliste põhimõtteliste eesmärkide edendamiseks kehtestatud loatingimuste täitmisega, mille saavutamist tavapärase äristandardite alusel ei ole mõistlik eeldada (näiteks territoriaalse levialaga seotud tingimused). Selle käigus tuleks arvesse võtta ka konkurentsiolukorda asjaomasel turul.

(97) Raadiospektri ressursside optimaalne kasutamine oleneb sobivate võrkude ja seotud vahendite kättesaadavusest. Selles mõttes tuleks raadiospektri kasutamise õiguste ja seadmete paigaldamise õiguste eest nõutavate tasude puhul võtta arvesse vajadust soodustada infrastruktuuri pidevat arengut, et ressursside kasutamine muutuks võimalikult tõhusaks. Seepärast peaksid liikmesriigid nägema raadiospektri kasutamise õiguste eest tasude maksmiseks ette sellised võimalused, mis oleksid seotud ressursi tegeliku kättesaadavusega, ning see peaks toimuma viisil ja mis soodustaksid sellist arengut toetavaid investeeringuid. Need võimalused tuleks objektiivselt, läbipaistvalt, proportsionaalselt ja mittediskrimineerivalt paika panna enne, kui alustatakse spektri kasutamise õiguste andmise menetlust.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 22

- (98) Õiglase ja tulemusliku konkurentsi tingimuste kindlustamiseks tuleks tagada, et on olemas vähe aega võttev, mittediskrimineeriv ja läbipaistev kord seadmete paigaldamise õiguste andmiseks. Käesoleva direktiivi sätteid ei piira sundvõõrandamist ja omandi kasutamist reguleerivaid siseriiklikke sätteid, omandiõiguste tavapärasest teostamist, avalike hüvede tavapärasest kasutamist ega neutraalsuse põhimõtet seoses omandiõiguse süsteemi reguleerivate liikmesriikide normidega.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 42
(kohandatud)

- (99) Load, mis antakse ~~elektronilisi sidevõrke ja teenuseid~~ ☒ elektroonilise side võrke ja teenuseid ☒ pakkuvatele ettevõtjatele ning mis võimaldavad neil saada juurdepääsu avalikule või eraomandile, on hädavajalikud ~~elektroniliste sidevõrkude~~ ☒ elektrooniliste sidevõrkude ☒ või uute võrguelementide rajamiseks. Seepärast võib trasside rajamise õiguse saamise menetluste tarbetu keerukus või viivitamine märkimisväärselt takistada konkurentsi arengut. Seetõttu tuleks lihtsustada luba omavatel ettevõtjatel trasside rajamise õiguse saamist. Riikide reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik trasside rajamise õiguse saamist koordineerida, tehes vajaliku teabe kättesaadavaks oma veebisaitidel.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 43
(kohandatud)
⇒ uus

- (100) On vaja tugevdada liikmesriikide volitusi trasside rajamise õiguste valdajate suhtes, et tagada turuletulek või uue võrgu rajamine õiglasel, tõhusal ja keskkonnasõbralikul viisil ning sõltumatult sellest, kas märkimisväärse turujõuga ettevõtjal on kohustus anda juurdepääs oma elektroonilisele sidevõrgule. Vahendite parem ühine kasutamine võib ~~oluliselt parandada konkurentsi ja vähendada ettevõtjate üldisi rahalisi ja keskkonnavalasid kulutusi, mis on seotud elektroonilise side infrastruktuuri, eelkõige uute juurdepääsuvõrkude kasutuselevõtmisega~~ ⇒, toetada rahvatervist ja avalikku julgeolekut ning aidata saavutada asulaplaneerimise eesmärgi ⇐. Pärast asjakohase kestusega avalikku konsultatsiooni, mille käigus peaks kõigile huvitatud isikutele antama võimalus esitada oma seisukohad, peaks ~~riikide reguleerivatel~~ ⇒ pädevatel ⇐ asutustel olema õigus nõuda, et ettevõtjad, ~~kel on õigus~~ ☒ kes on saanud kasu õigusest ☒ paigaldada vahendeid avaliku või eraomandi peale, kohale või alla, kasutaksid selliseid vahendeid või vara ühiselt (kaasa arvatud füüsiline ühispaiknemine), ~~et soodustada tulemuslikku investeerimist infrastruktuuri ja toetada innovatsiooni~~ ⇒ konkreetsetes piirkondades, kus selline ühiskasutus on vajalik üldiste huvide tõttu. Selline olukord võib tekkida näiteks siis, kui aluspinnas on intensiivses kasutuses või kui tuleb ületada looduslikke tõkkeid. ⇐ ~~Selline ühiskasutus või koordineerimiskord võib sisaldada eeskirju vahendite või vara ühiskasutusest tulenevate kulude jaotamise kohta ning see peaks tagama asjakohase riskide jaotuse asjaomaste ettevõtjate vahel. Riikide reguleerivatel~~ ⇒ Pädevatel ⇐ asutustel peaks eelkõige olema võimalik kohustada ühiselt kasutama võrguelemente ja nendega seotud vahendeid nagu kaablikanalid, juhtmed, mastid, pääseluugid, kaablikapid, antennid, tornid ja muud tugikonstruktsioonid, ehitised või ehitistesse sissepääsud, ning

ehitustöid paremini kooskõlastama ⇒ keskkonna või avaliku korraga seotud põhjustel. ⇐ Vahendite või vara ühiskasutusest tulenevate kulude jaotamise eeskirjade kindlaks määramine peaks aga jääma riikide reguleerivate asutuste ülesandeks, et tagada asjakohane riskide jaotus asjaomaste ettevõtjate vahel. ☒ Direktiiviga 2014/61/EL kehtestatud kohustusi silmas pidades peaksid ~~☒~~ pädevad asutused, eelkõige kohalikud asutused ~~peaksid~~ samuti kehtestama koostöös riigi reguleerivate asutustega riiklike ehitustööde ning muude asjaomaste riiklike vahendite või asjaomase riigivaraga seotud asjakohase koordineerimiskorra, mis võib hõlmata menetlusi tagamaks, et huvitatud isikud saavad teavet asjaomaste riiklike vahendite või asjaomase riigivara ning käimasolevate ja kavandatud riiklike ehitustööde kohta, et neid teavitatakse sellistest töedest õigeaegselt, ning et ühiskasutust soodustatakse võimalikult suurel määral.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 23

⇒ uus

~~Seadmete ühiskasutus võib olla kasulik, pidades silmas linnaplaneerimist, rahvatervist ja keskkonda, ning riigi reguleerivad asutused peaksid seda soodustama vabatahtlike kokkulepete põhjal. Kui ettevõtjatel puudub juurdepääs mõistlikele alternatiividele, võib seadmete või omandi kohustuslik ühiskasutus olla otstarbekas. Muu hulgas hõlmab see füüsilist ühispaiknemist ning kaablikanalisatsiooni, hoonete, mastide, antennide ja antennisüsteemide ühiskasutust. Seadmete või omandi kohustuslikku ühiskasutust võib ettevõtjate suhtes kohaldada ainult pärast ulatuslikku avalikku arutelu.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 24

⇒ uus

(101) Kui mobiilsideoperaatorid peavad keskkonnakaitselistel põhjustel kasutama ühiseid torne või maste, võib sellisest kohustuslikust ühiskasutusest tuleneda igale operaatorile lubatud maksimaalse edastusmahu vähenemine rahvatervisega seotud põhjustel ja see omakorda võib sundida operaatoreid paigaldama rohkem edastusjaamu riiki hõlmava leviala tagamiseks. ⇒ Pädevad asutused peaksid püüda ühitada kõnealused keskkonna ja rahvatervisega seotud kaalutlused, võttes nõuetekohaselt arvesse nõukogu soovitus nr 1999/519/EÜ sätestatud ettevaatusprintsipi. ⇐

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 29

~~Käesoleva direktiivi sätted ei tohiks piirata liikmesriikide kohustust esitada teavet, mis on vajalik ühenduse huvide kaitsmiseks rahvusvaheliste kokkulepete raames. Käesoleva direktiivi sätted ei tohiks piirata ka sellistest õigusaktidest, näiteks konkurentsioigusest tulenevaid aruandekohustusi, mis ei ole eriti seotud elektroonilise side sektoriga.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 19

(kohandatud)

⇒ uus

(102) ~~Raadiosagedused~~ ⇒ Raadiospekter on piiratud üldkasutatav ressurss, millel on oluline avalik ja turuväärtus. ⇐ ☒ See on ☒ raadiopõhiste elektrooniliste side ☒ võrkude ja ☒ teenuste -> oluline osa ja kuivõrd ~~sagedused~~ ☒ see ☒ on selliste ☒ võrkude ja ☒ teenustega seotud, peaksid riigi reguleerivad asutused ~~neid~~ ☒ seda ☒

⇒ tõhusalt ⇐ eraldama ja määrama nende ☒ oma ☒ tegevust reguleerivate ühtsete eesmärkide ja põhimõtete ning objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide kohaselt, võttes arvesse sageduse ☒ sageduste ☒ kasutamise seotud demokraatlikke, sotsiaalseid, keelelisi ja kultuurilisi huve. Raadiosageduste eraldamine ja määramine peab olema võimalikult tõhus. Raadiosageduste üleandmine võib olla tulemuslik viis spektrikasutuse tõhususe suurendamiseks, kui on võetud piisavad kaitsemeetmed üldsuse huvide kaitsmiseks, eelkõige sellise üleandmise läbipaistvuse ja selle üle ametliku järelevalve tagamiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta otsusega nr 676/2002/EÜ Euroopa Ühenduse raadiospektripoliitika reguleeriva raamistiku kohta (raadiospektrit käsitlev otsus)⁵⁶ on kehtestatud raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ ühtlustamise raamistik ning käesoleva direktiivi alusel võetavad meetmed peaksid aitama kaasa nimetatud otsuse alusel tehtavale tööle.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 25
(kohandatud)
⇒ uus

- (103) Raadiospektripoliitikaga seotud tegevused ühenduses ☒ liidus ☒ ei tohiks piirata ühenduse ☒ liidu ☒ või riikide tasandil ühenduse ☒ liidu ☒ õigusega kooskõlas üldist huvi pakkuvate eesmärkide täitmiseks võetavaid meetmeid, eelkõige seoses infosisu reguleerimise ja audiovisuaal- ja meediapoliitikaga, ega liikmesriikide õigust korraldada ja kasutada raadiospektrit avaliku korra, julgeoleku ja riigikaitse jaoks seotud eesmärkidel. ⇒ Spektri kasutamine sõjaväelistel ja muudel riigi avaliku julgeolekuga seotud eesmärkidel mõjutab spektri kättesaadavust siseturul ning seepärast peaks raadiospektripoliitika võtma arvesse kõiki liidu poliitika sektoreid ja aspekte ning tasakaalustama vastastikku nende vajadusi, austades sealjuures liikmesriikide õigusi. ⇐

↓ uus

- (104) Kõikjal kättesaadava internetiühenduse tagamine igas liikmesriigis on ülimalt oluline majanduse ja ühiskonna arengu, avalikus elus osalemise ning sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse jaoks. Kuna ühenduvusest saab Euroopa ühiskonna ja heaolu lahutamatu osa, tuleks saavutada kogu ELi hõlmava levi; selleks peaksid liikmesriigid kehtestama asjakohased levialalised nõuded, mida tuleks kohandada vastavalt igale teenindatavale piirkonnale ja mis peaksid piirduma proportsionaalse koormusega, et mitte takistada teenusepakujatepoolset kasutuselevõttu. Territoriaalne leviala ja ühenduvus peaksid liikmesriikides olema maksimaalsed ja usaldusväärsed, et toetada ühe riigi piires pakutavaid ja piiriüleseid teenuseid ja rakendusi nagu võrku ühendatud autod ja e-tervis. Selleks et suurendada regulatiivset kindlustunnet ja investeerimisvajaduste prognoositavust ning tagada kõigile kodanikele proportsionaalne ja õiglane juurdepääs, tuleks levialaliste kohustuste pädevate asutuste poolset kohaldamist koordineerida liidu tasandil. Arvestades riikide iseärasusi, peaks selline koordineerimine piirduma üldiste kriteeriumidega, mille alusel määratakse

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta otsus nr 676/2002/EÜ Euroopa Ühenduse raadiospektripoliitika reguleeriva raamistiku kohta (raadiospektrit käsitlev otsus) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 1).

kindlaks levialalised kohustused ja mõõdetakse neid (nt rahvastikutihedus või topograafilised ja topoloogilised näitajad).

(105) Kogu liidus on vaja ühetaoliselt tagada, et kodanikud ei puutuks kokku elektromagnetväljadega, mille tugevus oleks rahva tervisele kahjulik; sealjuures tuleks eriti arvesse võtta nõukogu soovitus nr 1999/519/EÜ⁵⁷ ettevaatusprintsipi, et tagada kasutuselevõtutingimuste järjekindlus.

(106) Spektri ühtlustamine ja koordineerimine ning standardimisele tuginev seadmete reguleerimine täiendavad üksteist ning neis küsimustest tuleb teha tihedat koostööd raadiospektripoliitika töörühma toetusel, et nende ühised eesmärgid tulemuslikult saavutada. CEPTi mandaatide sisu ja ajastuse koordineerimine raadiospektriotsuse alusel ning standardimisorganitele (nt Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituut) esitatavad standardimistaotlused muu hulgas raadiovastuvõtjate parameetrite kohta peaksid hõlbustama tulevaste süsteemide kasutuselevõttu, toetama spektri ühiskasutamise võimalusi ja kindlustama tõhusa spektrihalduse.

(107) Nõudlus ühtlustatud raadiospektri järele ei ole kõigis liidu osades ühetaoline. Kui piirkondlikul või riigi tasandil puudub nõudlus ühtlustatud sagedusalade järele, võiks liikmesriikidel olla erandkorras võimalik lubada sagedusala alternatiivset kasutamist seni, kuni nõudlus puudub, ning eeldusel, et alternatiivne kasutus ei kahjusta kõnealuse sagedusala ühtlustatud kasutamist teistes liikmesriikides ja et see lõpetatakse, kui tekib nõudlus ühtlustatud kasutuse järele.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 34
(kohandatud)

(108) Spektri haldamise ja spektrile juurdepääsu paindlikkust ~~tuleks suurendada~~ on tagatud tehnoloogia ja teenuste suhtes neutraalsete lubade abil, et võimaldada spektri kasutajatel valida kooskõlas liidu ühenduse õigusega asjakohaste riiklike sageduse jaotamise plaanide kohaselt elektrooniliste side teenuste jaoks kättesaadavaks kuulutatud konkreetsete sagedusalade jaoks parim tehnoloogia ja parimad teenused (edaspidi „tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse põhimõtted”). Tehnoloogia ja teenuste halduskorras kindlaksmääramist tuleks kohaldada üksnes siis, kui seda on vaja üldistest huvidest lähtuvate eesmärkide täitmiseks, ning see peaks olema selgelt põhjendatud ja kuuluma korrapäraselt läbivaatamisele.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 35
(kohandatud)

(109) Tehnoloogianeutraalsuse põhimõtte suhtes kohaldatavad piirangud peaksid olema asjakohased ja põhjendatud vajadusega vältida kahjulikke mõjutusi, näiteks spektrimaskide ja võimsuse taseme kehtestamise teel, tagada rahvatervise kaitse piirates üldsuse kokkupuudet elektromagnetväljadega, tagada teenuse piisava tehnilise kvaliteedi kindlustamise abil teenuste nõuetekohane toimimine, samal ajal välistamata võimalust kasutada samas sagedusalas rohkem kui üht teenust, tagada spektri asjakohane jagamine, eelkõige juhtudel, kus selle kasutamiseks on vaja üksnes

⁵⁷ Nõukogu 12. juuli 1999. aasta soovitus nr 1999/519/EÜ üldsuse kokkupuute piiramise kohta elektromagnetväljadega (0 Hz kuni 300 GHz) (EÜT L 199, 30.7.1999, lk 59–70).

üldlube, kindlustada spektri tõhus kasutamine, või täita üldistest huvidest lähtuvaid eesmärke kooskõlas ~~ühenduse~~ liidu õigusega.

↓ 2009/140/EÜ põhjendused 36 ja 37 (kohandatud)

- (110) Spektri kasutajad peaksid saama ka vabalt valida teenuseid, mida nad soovivad spektri kaudu osutada, ~~järgides üleminekumeetmeid seoses varem omandatud õigustega~~. Teiselt poolt, kui see on vajalik ja proportsionaalne, tuleks võimaldada meetmeid, millega nõutakse konkreetse teenuse osutamist, et saavutada selgelt määratletud ja üldist huvi pakkuvaid eesmärke, nagu inimelu kaitse, vajadus toetada sotsiaalset, piirkondlikku ja territoriaalset ühtekuuluvust, või et vältida spektri ebatõhusat kasutamist. Sellisteks eesmärkideks peaksid muu hulgas olema kultuurilise ja keelelise mitmekülguse ning meediakanalite paljususe edendamine, nagu need on liikmesriikide poolt määratletud kooskõlas ~~ühenduse~~ liidu õigusega. Välja arvatud juhul, kui see on vajalik inimelu kaitseks või erandjuhtudel muude üldistest huvidest lähtuvate eesmärkide täitmiseks, nagu need on liikmesriikide poolt määratletud kooskõlas ~~ühenduse~~ liidu õigusega, ei tohiks erandiga anda teatavate teenuste kasutamise ainuõigust, vaid üksnes eelisõiguse, nii et samas sagedusalas saaks võimaluse piires kasutada teisi teenuseid ja tehnoloogiaid. Liikmesriikide pädevusse kuulub erandite ulatuse ja laadi kindlaksmääramine, arvestades kultuurilise ja keelelise mitmekülguse ning meediakanalite paljususe edendamist.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 38

- (111) Kuna spektri jaotamine konkreetsetele tehnoloogiatele või teenustele on erand tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse põhimõtetest ning vähendab vabadust valida osutatav teenus või kasutatav tehnoloogia, siis peab iga selline jaotamine olema läbipaistev ning selleks peaks korraldama avaliku konsultatsiooni.

↓ uus

- (112) Erandlikel juhtudel, kui liikmesriigid otsustavad piirata elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkumise vabadust avaliku korra, julgeoleku või rahvatervisega seotud põhjustel, peaksid liikmesriigid selgitama sellise piiramise põhjuseid.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 31 (kohandatud)
⇒ uus

- (113) Raadiosagedusi ⇒ spektrit ⇐ tuleks hallata ~~kahjulike mõjutusi vältival viisil~~ nii, et tagatud oleks kahjulike radiohäirete vältimine . Seepärast tuleks kahjulike radiohäirete mõiste nõuetekohaselt määratleda ~~kahjulike mõjutuste mõiste~~, et ~~nende mõjutuste~~ selliste häirete vältimise tagamisel piirduks üksnes vajalike regulatiivsete meetmete võtmisega, ⇒ võttes sealjuures arvesse ka vajadust kasutada võrguseadmetes ja lõppkasutajate seadmetes toimekindlaid vastuvõtutehnoloogiaid. Transporti iseloomustab tugev piiriülesus ning selle digitaliseerimine on keerukas. Sõidukid (metroo, buss, autod, veokid, rongid jne) muutuvad üha autonoomsemaks ja võrku ühendatavaks. ELi ühtsel turul liiguvad sõidukid väga lihtsalt üle riigipiiride.

↓ uus

- (114) Nõudlus spektri järele kasvab ning mitmesuguste uute rakenduste ja tehnoloogiate tõttu peab juurdepääs spektrile ja selle kasutamine olema paindlikum ning seega peaksid liikmesriigid propageerima spektri ühiskasutust sellega, et määravad kindlaks iga stsenaariumi puhul kõige sobivamad lubade režiimid ja panevad selle jaoks paika otstarbekad ja läbipaistvad eeskirjad. Ühiskasutus tagab üha enam tulemusliku ja tõhusa spektrikasutuse, sest mitmel sõltumatul kasutajal või seadmel on samal ajal juurdepääs samale sagedusalale eri liiki õiguslike režiimide alusel; see vabastab täiendavaid spektriressursse, suurendab kasutuse tõhusust ja hõlbustab uute kasutajate juurdepääsu spektrile. Ühiskasutuse aluseks võib olla üldluba või loavaba kasutus, mis võimaldab mitmele kasutajale spetsiifiliste ühiskasutustingimuste alusel juurdepääsu samale spektrile eri geograafilistes piirkondades või eri aegadel. Samuti võib see põhineda individuaalsetel kasutusõigustel näiteks sellise korra alusel nagu loaga ühiskasutus, mille puhul kõik kasutajad (olemasolev kasutaja ja uued kasutajad) lepivad ühise juurdepääsu tingimustes kokku pädevate asutuste juhendamisel ja teevad seda selliselt, et tagatud oleks raadioedastuse minimaalne garanteeritud kvaliteet. Kui liikmesriigid võimaldavad ühiskasutust eri loarežiimide alusel, et tohiks kasutamise kestus eri loarežiimide alusel väga palju varieeruda.
- (115) Selleks et tagada prognoositavus ja säilitada õiguskindlus ja investeerimisstabiilsus, peaksid liikmesriigid eelnevalt kindlaks määrama sobivad kriteeriumid, mille põhjal teha kindlaks, kas õiguste omanikud täidavad individuaalsetele kasutusõigustele ja üldlubadele seatud tingimuste rakendamisel spektri tõhusa kasutamise eesmärgi. Huvitatud isikud tuleks kaasata selliste tingimuste määratlemisse ning neid tuleks läbipaistval viisil teavitada sellest, kuidas nende kohustuste täitmist hinnatakse.
- (116) Arvestades tehnilise innovatsiooni olulisust peaks liikmesriikidel olema võimalik anda lube spektri kasutamiseks eksperimentaalsel otstarbel vastavalt eripiirangutele ja -tingimustele, mis on rangelt põhjendatud selliste õiguste eksperimentaalse iseloomuga.
- (117) Võrguinfrastruktuuri ühiskasutus ja mõningatel juhtudel ka spektri ühiskasutus võivad võimaldada raadiospektri tõhusamat ja tulemuslikumat kasutamist ning tagada võrkude kiire kasutuselevõtu eriti hõredamalt asustatud piirkondades. Raadiospektri kasutamise õigustele seatavaid tingimusi määratledes peaksid pädevad asutused kaaluma ka seda, kas lubada ettevõtjate vahel mingil kujul ühiskasutust või koordineerimist, et tagada spektri tulemuslik ja tõhus kasutamine või levialaliste kohustuste täitmine kooskõlas konkurentsioiguse põhimõtetega.
- (118) Turutingimused ning turuosaliste olulisus ja arv võivad liikmesriigiti varieeruda. Kuigi raadiospektri kasutamise õigustele tingimuste seadmise vajadused ja võimalused võivad oleneda riikide iseärasustest, mida tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta, tuleks selliste kohustuste kohaldamise üksikasju koordineerida ELi tasandil komisjoni rakendusmeetmetega, mis tagaksid, et samalaadsetele probleemidele lähenetakse kogu ELis ühetaoliselt.

↓ 2002/20/EÜ põhjendused 12 ja 13 (kohandatud)
⇒ uus

(119) ⇒ Teenuse- ja tehnoloogianeutraalsuse nõue kasutusõiguste andmisel ning võimalus anda õigusi üle ühelt ettevõtjalt teisele toetavad üldsusele elektroonilise side teenuste pakkumise vabadust ja võimalusi ning hõlbustavad seeläbi ühtlasi üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamist. ⇐ Käesolev direktiiv ei piira seda, kas raadiosagedusi ⇒ spektrit ⇐ eraldatakse vahetult ~~elektrooniliste sidevõrkude või teenuste~~ ⊗ elektroonilise side võrkude või teenuste ⊗ pakkujatele või üksustele, kes neid võrke ja teenuseid kasutavad. Sellisteks üksusteks võivad olla raadio- või teleringhäälingu sisu pakkujad. ~~Hma et see piiraks konkreetsete kriteeriumide või korra kohaldamist, mille liikmesriigid on kehtestanud selleks, et anda raadiosageduste kasutamise õigusi raadio- või televisiooniringhäälingu sisuteenuse pakkujate üldistes huvides olevate eesmärkide poole püüdlemiseks kooskõlas ühenduse õigusega, peaks raadiosageduste määramise kord olema igal juhul objektiivne, läbipaistev, mittediskrimineeriv ja proportsionaalne. Euroopa Ühenduste Kohtu pretsedendiõiguse kohaselt peaksid asutamislepingu artikliga 49 tagatud õigusi käsitlevad riiklikud piirangud olema objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed ega tohiks ületada seda, mis on vältimatult vajalik, et saavutada üldist huvi pakkuvad eesmärgid, mille liikmesriigid on määratlenud kooskõlas ühenduse õigusega. Raadiosageduse~~ ⇒ spektri ⇐ kasutamise õigusega seotud tingimuste ja üldloaga seotud asjaomaste tingimuste täitmise eest peaks igal juhul vastutama ettevõtja, kellele on antud õigus kasutada raadiosagedust. ⇒ Teatavad kohustused, mis on ringhäälinguorganisatsioonidele audiovisuaalse meedia teenuste osutamiseks üldistes huvides kehtestatud, võivad eeldada spektri kasutamise õiguste andmise puhul konkreetsete kriteeriumite ja konkreetse korra kasutamist, et saavutada konkreetne üldist huvi pakkuv eesmärk, mille liikmesriigid on kehtestanud kooskõlas lidu õigusega. ⇐ ⊗ Selliste õiguste andmise menetlus peaks igal juhul olema objektiivne, läbipaistev, mittediskrimineeriv ja proportsionaalne. Euroopa Liidu Kohtu kohtulahendite kohaselt peaksid Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 56 tagatud õigusi käsitlevad riiklikud piirangud olema objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed ega tohiks ületada seda, mis on nende eesmärkide saavutamiseks vältimatult vajalik. ⊗ ⇒ Ühtlasi ei tohiks ilma avatud menetluseta antud spektrit kasutada muul otstarbel kui see üldist huvi pakkuv eesmärk, milleks see anti. Sellisel juhul tuleks anda huvitatud isikutele võimalus esitada mõistliku aja jooksul oma märkused. ⇐ ~~Raadiosageduse kasutamise~~ ⇒ Õiguste andmisega seotud taotluse esitamise korra osana võivad ⊗ peaksid ⊗ liikmesriigid kontrollida, kas taotleja suudab täita ~~selliste õigustega seotud~~ ⊗ sellistele õigustele seatavaid ⊗ tingimusi. ⇒ Need tingimused peaksid kajastuma kõlblikkuskriteeriumites, mis sätestatakse objektiivsetes, läbipaistvates, proportsionaalsetes ja mittediskrimineerivates tingimustes enne konkurentsipõhise valikumenetluse käivitamist. ⇐ ~~Selleks~~ ⊗ Nende kriteeriumide kohaldamisel ⊗ võib nõuda, et taotleja esitaks vajalikud andmed, tõendamaks oma suutlikkust täita kõnealuseid tingimusi. Kui selliseid andmeid ei esitata, võib raadiosageduse kasutamise õigust käsitleva taotluse tagasi lükata.

↓ uus

(120) Enne õiguste andmist peaksid liikmesriigid kehtestama üksnes selliste elementide kontrollimise, mida tavapärase hooldusega tegutsev taotleja saab mõistlikult tõendada,

võttes nõuetekohaselt arvesse raadiospektri kui piiratud üldkasutatava ressursi olulist avalikku ja turuväärtust. See ei piira võimalust kõlblikuskriteeriumide täitmist edaspidi kontrollida näiteks verstepostide kaudu, kui esialgu ei olnud võimalik kriteeriume mõistlikult täita. Raadiospektri tulemusliku ja tõhusa kasutuse säilitamiseks ei tohiks liikmesriigid anda õigusi, kui nad tuvastavad läbivaatamise käigus, et taotleja ei suuda tingimusi täita, ilma et see piiraks võimalust soodustada ajaliselt piiratud eksperimentaalset kasutust. Spektri kasutamise lubade piisav ajaline kestus peaks suurendama investeeringute prognoositavust, et aidata kaasa võrkude kiiremale rajamisele ja parematele teenustele, ning stabiilsust, et toetada spektriga kauplemist ja selle rentimist. Kui spektri kasutamise luba ei ole tähtjatu, peaks loa kestus lähtuma taotletavatest eesmärkidest ja olema piisav, et hõlbustada tehtud investeeringute tagasiteenimist. Kuigi loa pikk kestus võib tagada investeeringute prognoositavuse, aitavad raadiospektri tulemusliku ja tõhusa kasutamise tagamise meetmed, näiteks pädeva asutuse volitused kasutusõigustele seatud tingimuste täitmata jätmise korral õigusi muuta või need tühistada, või raadiospektriga kauplemise või selle rentimise hõlbustamine vältida raadiospektri sobimatut koondumist ja toetada spektriressursside jaotamise suuremat paindlikkust. Aastatasude ulatuslikum kasutamine on samuti üks vahend, et tagada õiguse omaniku poolse spektrikasutuse pidev hindamine.

- (121) Juba antud raadiospektri kasutamise õiguste pikendamise üle otsustades peaksid pädevad asutused arvesse võtma, kuivõrd edendaks pikendamine õigusraamistiku eesmärke ning muid riigisisese ja liidu õiguse kohaseid eesmärke. Kõik sellised otsused tuleks teha avatud, mittediskrimineeriva ja läbipaistva menetluse kohaselt ning need peaksid põhinema asjaomastele õigustele seatud tingimuste täitmise läbivaatamisel. Kui liikmesriigid hindavad, kas kasutusõigusi tuleks pikendada, peaksid nad kaaluma juba määratud õiguste pikendamise mõju konkurentsile ning toetust tõhusamale kasutamisele või uutele innovatiivsetele kasutusviisidele, mis võiksid kaasneda sagedusala uutele kasutajatele avamisega. Pädevad asutused võivad sellisel juhul otsustada lubada piiratud tähtjaga pikendamist, et vältida senise kasutuse tõsiseid katkestusi. Kuigi otsused enne käesoleva direktiivi kohaldamist määratud õiguste pikendamise või pikendamata jätmise kohta peaksid järgima kõiki juba kohaldatavaid eeskirju, peaksid liikmesriigid samavõrra tagama, et nad ei kahjusta käesoleva direktiivi eesmärke.
- (122) Olemasolevaid kasutusõigusi pikendades peaksid liikmesriigid õiguse pikendamise vajadust hinnates vaatama läbi ka sellega seotud tasud, et tagada, et need tasud soodustavad ka edaspidi optimaalset kasutust, võttes muu hulgas arvesse turu ja tehnoloogia arengu taset. Õiguskindluse tõttu on otstarbekas tugineda kehtivate tasude kohandamisel samadele põhimõtetele kui need, mida kohaldatakse uute kasutusõiguste andmisel.
- (123) Raadiospektri tulemusliku haldamise tagamiseks tuleb aidata kaasa juba määratud spektri jätkuvalt tõhusale kasutamisele. Selleks, et õiguste omanikele oleks tagatud õiguskindlus, tuleks õiguste pikendamise võimalust kaaluda sobiva aja jooksul enne asjaomase õiguse aegumist. Pädeva ressursihalduse huvides peaks pädevatel asutustel olema võimalik seda teha omal algatusel ja selle isiku taotluse peale, kellele õigused on määratud. Kasutusõigust ei sa pikendada, kui isik, kellele õigused on määratud, ei soovi seda.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 39
(kohandatud)
⇒ uus

(124) ⇒ Spektri kasutamise õiguste üleandmine võib olla tulemuslik vahend, mille abil suurendada spektrikasutuse tõhusust. ⇐ Paindlikkuse ja tõhususe huvides ⇐ ning selleks, et turg saaks spektri väärtust hinnata, ⇐ ~~võivad riikide reguleerivad asutused lubada~~ ⇐ peaksid liikmesriigid vaikimisi lubama ⇐ spektrikasutajatel oma ⇐ spektri ⇐ ~~kasutusõigusi~~ ⇐ kasutamise õigusi ⇐ ~~vabalt~~ kolmandatele isikutele üle anda või rentida ⇐ lihtsa menetluse kohaselt ja kooskõlas sellistele õigustele seatud tingimuste ja konkurentsieeskirjadega nende riigi reguleerivate asutuste järelevalve all, kelle vastutuse alla see kuulub ⇐ . ~~See võimaldaks spektri turuväärtuse kujunemist. Kuna riikide reguleerivate asutuste pädevuses on tagada spektri tõhus kasutamine, peaksid nad võtma meetmeid tagamaks, et kauplemine ei tooks kasutamata spektri osas kaasa konkurentsimoonutusi.~~ ⇐ Kui raadiospektriotsuse alusel vastu võetud ühtlustamismeetmetest peetakse kinni, peaksid liikmesriigid kaaluma ka spektri kasutamise õiguste geograafilises või raadiosageduste mõttes osadeks jaotamise taotlusi ja kasutustingimuste läbivaatamise taotlusi ⇐ .

↓ uus

(125) Raadiospektri kasutamise õiguste andmise või pikendamise korral konkreetselt konkurentsi edendamiseks võetavate meetmete üle peaksid otsustama riikide reguleerivad asutused, kellel on vajalikud teadmised majanduse, tehnika ja turu kohta. Spektri eraldamise tingimused võivad mõjutada konkurentsiolukorda elektroonilise side turgudel ja turule sisenemise tingimusi. Piiratud juurdepääs spektrile võib eriti spektrinappuse korral luua turule sisenemise tõkke või kahjustada investeringuid, võrkude rajamist, uute teenuste või rakenduste pakkumist, innovatsiooni ja konkurentsi. Senist konkurentsi võivad mõjutada ka uued kasutusõigused, sh kasutusõigused, mis on omandatud õiguste üleandmise või rentimise tulemusena, ning spektrikasutuse uute paindlike kriteeriumite kehtestamine. Kui teatavaid konkurentsi edendamiseks kasutatud tingimusi kohaldatakse ebaotstarbekalt, võib sellel olla teistsugune mõju; näiteks spektripiirangute kasutamine või spektri reserveerimine võib tekitada kunstliku spektri nappuse, hulgitasandi juurdepääsu kohustused võivad turujõu puudumisel asjata ärimudeleid piirata ning üleandmise piiramine võib takistada järelturgude arengut. Seetõttu on selliste tingimuste kehtestamise jaoks vaja järjekindlat ja objektiivset konkurentsitesti, mida tuleks kohaldada järjepidevalt. Seega tuleks selliste meetmete kasutamisel lähtuda riigi reguleerivate asutuste tehtud põhjalikust ja objektiivsest turu ja selle konkurentsitingimuste hindamisest.

(126) Toetudes raadiospektripoliitika tööühma arvamustele võib ühise tähtaja vastuvõtmine, et lubada kasutada raadiospektriotsuse alusel ühtlustatud sagedusala, osutada vajalikuks, et vältida piiriüleseid raadiohäireid; ühtlasi võib see olla kasulik, et tagada igakülgne kasu seotud tehnilise ühtlustamise meetmete jaoks seadmeturgudel ja ülikiirete elektroonilise side võrkude ja teenuste kasutuselevõtu jaoks. Et käesoleva raamistiku eesmärkidele märkimisväärselt kaasa aidata ja koordineerimist hõlbustada, tuleks sellised ühised tähtajad kehtestada komisjoni rakendusaktidega.

↓ 2002/20/EÜ põhjendused 21 ja 22 (kohandatud)
⇒ uus

(127) Kui nõudlus raadiospektri teatud sagedusalal on suurem kui ~~olemasolevate sageduste arv~~ selle kättesaadavus , ⇒ ja kui selle tulemusena jõuab liikmesriik järeldusele, et raadiospektri kasutamise õigusi tuleb piirata, ⇐ tuleb ~~sellised sagedused eraldada asjakohase ja läbipaistva korra kohaselt~~ selliste õiguste andmisel kohaldada asjakohaseid ja läbipaistvaid menetlusi , et vältida igasugust diskrimineerimist ja kasutada olemasolevaid nappe vahendeid optimaalselt. ⇒ Sellised piirangud peaksid olema õigustatud ja proportsionaalsed ning põhinema turutingimuste põhjalikul analüüsil ja võtma nõuetekohaselt arvesse üldist kasu kasutajate ning riigisiseste ja siseturu eesmärkide seisukohast. Igasuguste piiramismenetluste eesmärgid peaksid olema eelnevalt selgelt paika pandud. Kõige sobivama valikumenetluse üle otsustades peaksid liikmesriigid koosõlas liidu tasandil võetud koordineerimismeetmetega õigeaegselt ja läbipaistvalt konsulteerima kõigi huvitatud isikutega menetluse põhjendatuse, eesmärkide ja tingimuste üle. ⇐ Liikmesriigid võivad raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ ja või erandliku majandusliku väärtusega numbrite eraldamiseks kasutada muu hulgas konkurentsil või võrdlustel põhinevat valikukorda. Selliste kavade haldamisel peaksid riigi reguleerivad asutused võtma arvesse artikli 8 sätteid ⇒ käesoleva direktiivi eesmarke ⇐ . ⇒ Kui liikmesriik leiab, et teatava sagedusala kasutamise õigusi võiks olla rohkem, peab ta alkatama sellekohase menetluse. ⇐

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 23

~~Riigi reguleerivad asutused peaksid tagama, et konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra kriteeriumide kehtestamisel võetakse arvesse direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 8 sätteid. Seega kui konkurentsi edendamiseks kohaldatavate objektiivsete, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete valikukriteeriumide tõttu jäävad teatavad ettevõtjad konkreetse raadiosageduse puhul konkurentsil või võrdlustel põhinevast valikukorrast kõrvale, ei ole see vastuolus käesoleva direktiiviga. Liikmesriik võib leida, et konkreetsetes sagedusalas saab õigusi lisada. Sellisel juhul peaks ta alkatama selliste õiguste kättesaadavaks tegemise.~~

↓ uus

(128) Nõudlus raadiospektri järele ja lõppkasutajate nõudlus traadita lairibaühenduste järele tähendab, et vaja on alternatiivseid, üksteist täiendavaid ja tõhusa spektrikasutusega lahendusi, mille hulka kuuluvad väikese leviala ja väikese võimsusega raadiovõrgu juurdepääsusüsteemid, näiteks raadio-kohtvõrgud (RLAN) ja väikese võimsusega ja levialaga kärgvõrkude juurdepääsupunktid. Sellised täiendavad raadiovõrgu juurdepääsusüsteemid, eeskätt üldkasutatavad raadioside-kohtvõrkude juurdepääsupunktid suurendavad lõppkasutajate juurdepääsu internetile ning võimaldavad mobiilsideoperaatoritel mobiilse andmeliikluse mujale suunata. Raadioside-kohtvõrgud kasutavad ühtlustatud raadiospektrit ilma, et selleks oleks vaja individuaalset luba või spektri kasutamise õigust. Praegu kasutavad enamikku raadio-kohtvõrkude juurdepääsupunkte eraisikutest kasutajad oma paikse lairibaühenduse

laiendamiseks raadio-kohtvõrguga. Lõppkasutajaid ei tohiks takistada jagamast juurdepääsu oma raadioside-kohtvõrgule nende internetiteenuse lepingus sätestatud piirides, et suurendada kasutatavate juurdepääsupunktide arvu eriti tiheasustusega piirkondades, maksimeerida andmeedastusmahte raadiovõrgus tänu raadiospektri taaskasutamisele ja luua kulutõhus täiendav lairibalise raadiovõrgu infrastruktuur, mis oleks juurdepääsetav ka teistele lõppkasutajatele. Seepärast tuleks kõrvaldada ka raadioside-kohtvõrkude juurdepääsupunktide kasutuselevõtu ja omavahelise sidumise tarbetud piirangud. Riigiasutused ja avalike teenuste pakkujad, kes kasutavad oma ruumides oma töötajate, külastajate või klientide jaoks raadioside-kohtvõrke näiteks selleks, et hõlbustada juurdepääsu e-valitsuse teenustele või pakkuda teavet ühistranspordi või liikluskorralduse kohta, võiksid pakkuda sellistele juurdepääsupunktidele juurdepääsu ka üldotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse poolt ning teha seda neis ruumides üldsusele pakutavate teenuste kõrvalteenusena piirides, mis on lubatud konkurentsi- ja riigihanke-eeskirjadega. Isiku suhtes, kes pakub sellist juurdepääsu elektroonilise side võrkudele eravaldustes või nende ümber või piiratud avalikus ruumis mitteärilistel alustel või kõrvalteenusena mõnele muule tegevusele, mis ei sõltu sellisest juurdepääsust (näiteks raadioside-kohtvõrgu leviala, mis on tehtud kättesaadavaks selles piirkonnas olevatele muu äritegevuse klientidele või üldsusele), võib kehtida kohustus täita raadiospektri kasutamise õiguste üldloa tingimusi, kuid tema suhtes ei tohiks rakendada tingimusi või nõudeid, mis on seatud üldkasutatavate sidevõrkude või -teenuste pakkujate suhtes kohaldatavatele üldlubaadele, ega lõppkasutajate või vastastikuse sidumisega seotud kohustusi. Samas peaksid sellise juurdepääsu pakkuja suhtes siiski kehtima elektroonilist kaubandust käsitleva direktiivi 2000/31/EÜ⁵⁸ artiklis 12 sätestatud vastutust käsitlevaid õigusnorme. Arendatakse uusi tehnoloogiaid (nt LiFi), mis täiendavad raadio-kohtvõrkude ja raadiovõrgu juurdepääsupunktide praeguseid raadiospektriga seotud omadusi, et hõlmata ka optilisi, nähtaval valgusel põhinevaid juurdepääsupunkte, mille tulemuseks oleksid hübriidsed kohtvõrgud, võimaldaksid optilist raadiosidet.

- (129) Väikese võimsuse ja väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktid on väga väikesed ja nende jaoks kasutatakse silmatorkamatuid seadmeid, mis on sarnased kodumajapidamistes kasutatavate raadioside-kohtvõrkude marsruuteritega; arvestades nende positiivset mõju spektrikasutusele ja raadioside arengule tuleks nende tehnilised omadused (nt väljundvõimsus) määratleda liidu tasandil kohaliku kasutuselevõtuga proportsionaalsel viisil ning nende kasutuseks peaks olema vaja üksnes üldluba (v.a raadioside-kohtvõrkude puhul, mille suhtes ei tohiks kohaldada ühtegi loaõuet peale selle, mis on vajalik raadiospektri kasutamiseks) ja igasugused täiendavad piirangud individuaalsete kavade alusel või muud load peaksid olema võimalikult suures ulatuses piiratud.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 1
(kohandatud)

- (130) ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivis 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv⁵⁹ on sätestatud reguleeriva raamistiku eesmärgid seoses ühenduse~~

⁵⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1).

⁵⁹ ~~EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.~~

~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenustega, kaasa arvatud paik- ja mobiiltelefonivõrgud, kaabeltelevisioonivõrgud, maapealse ringhäälingu jaoks kasutatavad võrgud, satelliitvõrgud ja Internet, olenemata sellest, kas neid kasutatakse kõne, faksi, andmete või piltide edastamiseks. Loa selliste võrkude kasutamiseks võivad liikmesriigid olla andnud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivile 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv)⁶⁰ või varasemate reguleerivate meetmete kohaselt. Käesoleva direktiivi juurdepääsu ja vastastikust sidumist käsitlevaid sätteid kohaldatakse nende võrkude suhtes, mille abil pakutakse üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid elektroonilise side teenuseid . Käesolev direktiiv hõlmab juurdepääsu ja vastastikuse sidumise korda teenusepakkujate vahel. Käesolev direktiiv ei loo juurdepääsu ega vastastikuse sidumise kohustusi muude kui üldkasutatavate võrkude jaoks, välja arvatud juhul, kui juurdepääsu tõttu üldkasutatavale võrgule kohaldatakse nende suhtes liikmesriikide sätestatud tingimusi.~~

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 2

~~Elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste ühine reguleeriv raamistik ei hõlma sisuedastamisteenusid, näiteks raadio- või teleülekannete sisupaketi pakkumist müügiks.~~

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 3
(kohandatud)

- (131) Mõistel „juurdepääs” on palju eri tähendusi ja seepärast tuleb nimetatud mõiste kasutamine käesolevas direktiivis täpselt määratleda, ilma et see piiraks mõiste kasutamist muudes ~~ühenduse~~ liidu meetmetes. Operaator võib olla asjaomase võrgu või sellega seotud vahendite omanik või rentida neid tervikuna või osaliselt.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 5
⇒ uus

- (132) Avatud ja konkurentsile rajatud turul ei tohiks olla piiranguid, mis ei lase ettevõtjatel pidada omavahelisi läbirääkimisi juurdepääsu ja võrkude vastastikuse sidumise tingimuste üle, eelkõige asutamislepingus sätestatud konkurentsieeskirjadega arvestavate piiriüleste lepingute puhul. Selleks et luua tõhusamalt toimiv, tõeliselt üleeuroopaline turg, mis toimib konkurentsinoorte kohaselt ning mis pakub ~~tarbijatele~~ lõppkasutajatele suuremat valikut ja konkurentsivõimelisi teenuseid, peaksid ettevõtjad, kes saavad mõnelt teiselt üldloa alusel tegutsevalt ettevõtjalt elektroonilise side võrkude või teenuste pakkumiseks juurdepääsu või vastastikust sidumist käsitleva taotluse, sellised lepingud sõlmima kaubanduspõhimõtetest lähtuvalt ning pidama läbirääkimisi heas usus.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 6
⇒ uus

- (133) Turgudel, kus erinevused ettevõtjate läbirääkimisasendi tugevuses on jätkuvalt väga suured ja kus ühed ettevõtjad sõltuvad oma teenuste pakkumisel teiste ettevõtjate

⁶⁰ [EÜTL 108, 24.4.2002, lk 21](#)

infrastruktuuridest, on otstarbekas luua raamistik, mis tagaks turu tõhusa toimimise. Kaubanduslääbirääkimiste ebaõnnestumise korral peaksid liikmesriikide reguleerivatel asutustel olema volitused, et tagada lõpptarbijate huvides piisav juurdepääs ja vastastikune sidumine ning teenuste koostalitlusvõime. Eelkõige võivad nad tagada läbivühenduvuse sellega, et kehtestavad proportsionaalsed kohustused nendele ⇒ üldloa alusel tegutsevatele ⇐ ettevõtjatele, kes kontrollivad juurdepääsu lõpptarbijatele. Kontroll juurdepääsuvõimaluste üle võib hõlmata lõpptarbijani viiva füüsilise ühenduse (fikseeritud või mobiilse) omamist või kontrolli selle üle ja/või võimalust muuta või tühistada lõpptarbija lõpp-punktile juurdepääsuks vajalik riigisisene number või riigisisised numbrid. Selline olukord tekib näiteks juhul, kui võrguoperaator peaks põhjendamatult piirama lõpptarbijate võimalusi pääseda juurde Interneti-portaalidele ja -teenustele.

↓ uus

(134) Mittediskrimineerimise põhimõtet silmas pidades peaksid riikide reguleerivad asutused tagama, et läbivühenduse ja kogu internetile juurdepääsu pakkumiseks on vastastikune sidumine mõistlikel tingimustel võimalik kõigil operaatoritel olenemata nende suurusest ja ärimudelist ning sellest, kas nad on vertikaalselt integreeritud või eraldiseisvad

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 7
(kohandatud)

(135) Kui ~~siseriiklikud~~ ⇨ riigisisised ⇨ õigus- ja haldusmeetmed seovad juurdepääsu- või vastastikuse sidumise tingimused vastastikust sidumist taotleva poole tegevusega, eriti tema investeringutega võrgu infrastruktuuri, mitte aga pakutavate vastastikuse sidumise ja juurdepääsuteenustega, võib see tekitada konkurentsimoonutusi ega pruugi seega olla kooskõlas konkurentsieeskirjadega.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 8
⇒ uus

(136) Võrguoperaatorid, kes kontrollivad juurdepääsu oma klientidele, kasutavad selleks individuaalnumbreid või -aadresse avaldatud numbrite või aadresside vahemikust. Teised võrguoperaatorid peavad samuti suutma juhtida liikluse nende klientideni ja seega peavad olema võimelised siduma vastastikku võrke otse või kaudselt. Seepärast tuleks säilitada ⇒ kehtestada ⇐ vastastikuse sidumise läbiriääkimisi käsitlevad kehtivad õigused ja kohustused. ~~Samuti on asjakohane säilitada kohustused, mis on varem sätestatud direktiivis 95/47/EÜ ja mille kohaselt teleteenuste levitamiseks üldkasutatavad täielikult digitaalsed elektroonilised sidevõrgud peavad suutma pakkuda laekraanformaadis teleteenuseid ja programme, et kasutajad saaksid neid programme vastu võtta selles formaadis, nagu need on edastatud.~~

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 9

(137) Koostalitlusvõime on lõpp-kasutajatele kasulik ja see on käesoleva reguleeriva raamistiku oluline eesmärk. Koostalitlusvõime tugevdamine on riigi reguleerivate asutuste üks eesmärke käesoleva raamistiku kohaselt, millega on ette nähtud ka see, et komisjon avaldab elektroonilise side ühtlustamise aluseks oleva standardite ja/või

spetsifikaatide loetelu, mis hõlmab teenuste pakkumist, tehnilisi liideseid ja/või võrgufunktsioone. Liikmesriigid peaksid toetama avaldatud standardite ja/või spetsifikaatide kasutamist ainult sel määral, kui see on hädavajalik teenuste koostalitlusvõime tagamiseks ja kasutajate valikuvabaduse suurendamiseks.

↓ uus

- (138) Praegu eeldab nii läbivühendus kui ka juurdepääs hädaabiteenustele, et lõppkasutajad kasutavad numbripõhiseid isikutevahelise side teenuseid. Tehnika edasine areng ja numbrivaba isikutevahelise side teenuste üha laiem levik võivad kaasa tuua ebapiisava koostalitlusvõime sideteenuste vahel. Selle tagajärjel võivad tekkida märkimisväärsed tõkked turule sisenemisele ja takistused edasiseks innovatsiooniks ning ohtu võib sattuda nii lõppkasutajate vaheline läbivühendus kui ka tulemuslik juurdepääs hädaabiteenustele.
- (139) Kui sellised koostalitlusvõimega seotud teemad peaksid esile kerkima, võib komisjon paluda, et BEREC koostaks aruande, milles esitatakse faktipõhine hinnang turuolukorrale liidu ja liikmesriikide tasandil. Komisjon peaks otsustama BERECi aruande ja muude kättesaadavate tõendite põhjal ja võttes arvesse seda, milline on mõju siseturule, kas on vaja riikide reguleerivate asutuste regulatiivset sekkumist. Kui komisjon leiab, et riikide reguleerivad asutuse peaksid kaaluma sellist regulatiivset sekkumist, võib ta võtta rakendusmeetmed, milles täpsustatakse, mis laadi ja millise ulatusega võiks riikide reguleerivate asutuste regulatiivne sekkumine olla (muu hulgas eeskätt meetmed standardite või spetsifikatsioonide kohustusliku kasutamise kehtestamise kohta kõigi või konkreetsete pakkujate suhtes). Mõisted „Euroopa standardid“ ja „rahvusvahelised standardid“ on määratletud määruse (EL) nr 1025/2012⁶¹ artiklis 2. Riikide reguleerivad asutused peaksid konkreetse riigi olukorrast lähtudes hindama, kas sekkumine on läbivühenduse või hädaabiteenustele juurdepääsu tagamiseks vajalik ja õigustatud, ning jaatava vastuse korral kehtestama proportsionaalsed kohustused kooskõlas komisjoni rakendusmeetmetega.
- (140) Olukordades, kus ettevõtjatel puudub juurdepääs mitte-dubleeritavate varade mõistlikele alternatiividele kuni esimese jaotuspunktini, peaks riikide reguleerivate asutustel olema volitused kehtestada kõigile operaatoritele juurdepääsukohustused ilma, et see piiraks nende vastavat turujõudu. Seoses sellega peaksid riikide reguleerivad asutused võtma arvesse kõiki võrkude tulevase dubleerimise tehnilisi ja majanduslikke tõkkeid. Üksnes asjaolu, et juba on olemas rohkem kui üks selline infrastruktuur, ei tähenda ilmingimata, et selle varad on dubleeritavad. Esimene jaotuspunkt tuleks kindlaks teha objektiivsetele kriteeriumitele tuginedes.
- (141) Hõreda asustustihedusega piirkondades võib olla õigustatud juurdepääsukohustuse laiendamine esimesest liitumispunktist ülekandevõrgu suunas olevale juhtmestikule ja kaablitele, kuid sellised kohustused peaksid puudutama punkte, mis on

⁶¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoober 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

lõppkasutajatele võimalikult lähedal, kui tõendatakse, et dubleerimine oleks võimatu ka sellest esimesest liitumispunktist kaugemal.

(142) Sellistel juhtudel võib olla proportsionaalsuse põhimõtte järgimiseks otstarbekas, et riigi reguleeriv asutus välistab teatavad omanike või ettevõtjate või mõlemate kategooriad kohustustest, mis ulatuvad esimesest liitumispunktist kaugemale, sest juurdepääsukohustus, mis ei põhine märkimisväärsel turujõul, võib kahjustada nende tegevuse ärilist mõttekust hiljuti kasutusele võetud võrguelementide puhul. Struktuuriliselt eraldiseisvate ettevõtjate suhtes ei tohiks kohaldada selliseid juurdepääsukohustusi, kui nad pakuvad ärielistel alustel tegelikult alternatiivset juurdepääsu ülikiirele võrgule.

(143) Elektrooniliste sideteenuste pakkumiseks kasutatava raadiovõrgu passiivse või aktiivse infrastruktuuri ühiskasutus või selliste infrastruktuuride ühine kasutuselevõtt kooskõlas konkurentsioiguse põhimõtetega võib olla eriti kasulik ülikiire andmeside maksimeerimiseks liidus, eriti hõredamalt asustatud piirkondades, kus dubleerimine ei ole praktiline ja lõppkasutajatel on oht jääda sellisest ühendusest ilma. Riikide reguleerivad asutused peaksid erandkorras saama kehtestada sellist ühiskasutust või ühist kasutuselevõttu või asukohapõhist juurdepääsu rändlusele kooskõlas liidu õigusega, kui nad toovad välja sellise ühiskasutuse või juurdepääsu positiivsed aspektid (st ülesaamine väga olulistest dubleerimistõketest, lahenduse leidmine muudel juhtudel piiratud lõppkasutajate valikuvõimalustele või teenusekvaliteedile) ja võtavad arvesse muid elemente, muu hulgas eeskätt vajadust säilitada motivatsioon infrastruktuuri rajamiseks.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 65
(kohandatud)

(144) Kuigi teatud juhtudel on riigi reguleerival asutusel vaja kehtestada kohustusi märkimisväärse turujõuta ettevõtjatele, et saavutada näiteks läbivõime või teenuste koostalitlusvõime või suurendada tõhusust ja püsivat konkurentsi ning tagada maksimaalne kasu lõppkasutajatele, on vaja siiski tagada, et selliste kohustuste kehtestamisel järgitakse ~~ELi~~ reguleerivat raamistikku ja eelkõige teatamismenetlusi.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 10
(kohandatud)
⇒ uus

(145) Konkurentsieeskirjad üksi ei pruugi olla piisavad selleks, et tagada digitaalteleviiooni alal kultuuriline mitmekülgus ja meediakanalite paljusus. ~~Direktiiviga 95/47/EÜ nähti ette vastse digitaalteleviioonitööstuse esialgne reguleeriv raamistik ning see raamistik, kaasa arvatud eelkõige kohustus pakkuda tingimusjuurdepääsu õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel, tuleks säilitada, et tagada laia valiku programmide ja teenuste kättesaadavus. Tehnoloogia ja turu arengu tõttu on vaja need~~ ⇒ õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel tingimusjuurdepääsu pakkumise ⇐ kohustused korrapäraselt läbi vaadata kas liikmesriikides nende siseriiklike ☒ riigisiseste ☒ turgude seisukohast või komisjonis ühenduse ☒ liidu ☒ turu seisukohast eelkõige selleks, et määrata kindlaks, kas on põhjendatud kohustuste laiendamine ~~uutele liisidele, näiteks elektroonilistele programmijuhistele~~ ☒ saatekavadele ☒ (*electronic programme guides – EPG*) ja rakendusliidestele (*application program interfaces – API*), sellisel määral, mis on vajalik, et tagada

lõppkasutajate juurdepääs teatavatele digitaalsetele ringhäälinguteenustele. Liikmesriigid võivad kindlaks määrata need digitaalsed ringhäälinguteenused, millele tuleb tagada lõppkasutajate juurdepääs selliste õiguslike vahenditega, mida nad vajalikuks peavad.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 11

- (146) Samuti võivad liikmesriigid lubada oma riigi reguleerival asutusel uuesti läbi vaadata kohustused seoses tingimusjuurdepääsuga digitaalsetele ringhäälinguteenustele, et teha turuanalüüsi abil kindlaks, kas oleks vaja tühistada või muuta tingimusi, mis on kehtestatud operaatoritele, kellel ei ole asjaomasel turul märkimisväärset turujõudu. Selline tühistamine või muutmine ei tohiks kahjustada lõppkasutajate juurdepääsu nendele teenustele ega tulemuslikku konkurentsi.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 12
(kohandatud)

~~Selleks et tagada kehtiva korra järjepidevus ja vältida õiguslünka, tuleb tagada, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiivi 97/33/EÜ (vastastikuse sidumise kohta telekommunikatsioonisektoris seoses universaalteenuse ja koostalitlusvõime tagamisega avatud võrgu pakkumise põhimõtete kohaldamise teel)⁶² artiklite 4, 6, 7, 8, 11, 12 ja 14 alusel kehtestatud juurdepääsu ja vastastikuse sidumisega seotud kohustused, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/10/EÜ (avatud võrguteenuse kohaldamise kohta kõneside suhtes ja telekommunikatsiooni universaalteenuse kohta konkurentsitingimustele vastavas keskkonnas)⁶³ artikli 16 alusel kehtestatud erijuurdepääsuga seotud kohustused ning nõukogu 5. juuni 1992. aasta direktiivi 92/44/EMÜ (avatud võrguteenuse kohaldamise kohta püsiliinide suhte)⁶⁴ alusel kehtestatud püsiliini edastusmahu pakkumist käsitlevad tingimused kantakse esialgu üle uue reguleeriva raamistiku alla ning vaadatakse viivitamata läbi, pidades silmas valitsevaid turutingimusi. Selline läbivaatamine peaks hõlmama ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruse nr 2887/2000 (mis käsitleb eraldatud juurdepääsu kliendiliinil)⁶⁵ reguleerimisalasse kuuluvaid organisatsioone.~~

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 13
(kohandatud)

~~Läbivaatamiseks tuleks kasutada konkurentsioiguse metoodikal põhinevat majanduslikku turuanalüüsi. Eesmärk on järk-järgult vähendada sektorispetsiifilisi eeskirju, samal ajal kui konkurents turul areneb. Menetlus võtab arvesse ka turul tekkivaid üleminekuprobleeme, näiteks probleeme, mis on seotud rahvusvahelise rändlusega ja tõenäosusega, et tehnoloogia areng võib tekitada uusi kitsaskohti, ja mille puhul võib vajalikuks osutada celinev reguleerimine (näiteks lairibajuurdepääsuvõrkude alal). On tõenäoline, et konkurents areneb eri turuosades ja eri liikmesriikides eri kiirusega ning riikide reguleerivad asutused peaksid~~

⁶² [EÜT L 199, 26.7.1997, lk 32. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 98/61/EÜ \(EÜT L 268, 3.10.1998, lk 37\).](#)

⁶³ [EÜT L 101, 14.1.1998, lk 24.](#)

⁶⁴ [EÜT L 165, 19.6.1992, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega nr 98/80/EÜ \(EÜT L 14, 20.1.1998, lk 27\).](#)

⁶⁵ [EÜT L 366, 30.12.2000, lk 4.](#)

~~saama reguleerivaid kohustusi leebemaks muuta neil turgudel, kus konkurentsil on soovitud tulemusi. Tagamaks, et turul tegutsejaid koheldakse samasuguste asjaolude korral eri liikmesriikides samal viisil, peaks komisjon suutma tagada käesoleva direktiivi sätete ühtlustatud kohaldamise. Riigi reguleerivad asutused ja riigi asutused, kellele on usaldatud konkurentsiseaduste rakendamine, peaksid vajaduse korral koordineerima oma tegevust, et tagada kõige otstarbekama abinõu kohaldamine. Ühendus ja selle liikmesriigid on võtnud endale Maailma Kaubandusorganisatsiooni telekommunikatsiooni põhitreenuseid käsitleva lepingu alusel kohustusi seoses telekommunikatsioonivõrkude vastastikuse sidumisega ja neist kohustustest tuleb kinni pidada.~~

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 14
(kohandatud)

~~Direktiivis 97/33/EÜ on sätestatud märkimisväärse turujõuga ettevõtjatele hulk kehtestata vaid kohustusi, näiteks läbipaistvus, mittediskrimineerimine, raamatupidamise lahusus, juurdepääs ja hinnakontroll (kaasa arvatud kuludele orienteeritus). Need võimalikud kohustused tuleks säilitada, kuid ülereguleerimise vältimiseks tuleks need kohustused kehtestada ka maksimumkohustuste tervikuna, mida võib kohaldada ettevõtjate suhtes. Selleks et täita rahvusvahelisi kohustusi või ühenduse õigusaktide sätteid, võib erandkorras osutada otstarbekaks kehtestada juurdepääsu või vastastikuse sidumise kohustus kõigile turul tegutsevatele ettevõtjatele, nagu on praegu tehtud digitaaltelevisiooniteenuste tingimusjuurdepääsusüsteemide puhul.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 25
(kohandatud)
⇒ uus

(147) Teatavate asjaolude korral on ☒ vaja kehtestada eeltingimused, et tagada areng ☒ konkurentsile rajatud turul, ⇒ mille tingimused soodustavad ülikiirete ühenduste kasutuselevõttu ja käibeleminekut ning lõppkasutajatele võimalikult suure kasu pakkumist ⇐ arengu tagamiseks vaja kehtestada eelkohustused. Märkimisväärse turujõu määratlus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiivis 97/33/EÜ (vastastikuse sidumise kohta telekommunikatsioonisektoris seoses universaalteenuse ja koostalitlusvõime tagamisega avatud võrgu pakkumise põhimõtete kohaldamise teel)⁶⁶ on eelkohustuste künnisena olnud turu avamise esialgses etappides tulemuslik, kuid nüüd tuleb seda kohandada keerukamate ja dünaamilisemate turgude jaoks. Sel põhjusel on ~~k~~Käesolevas direktiivis kasutatud ☒ „märkimisväärse turujõu“ ☒ mõiste ☒ on ☒ samaväärne Euroopa Ühenduste Kohtu ja Euroopa ühenduste esimese astme kohtu pretsedendiõiguses ☒ kohtulahendites ☒ määratletud turgu valitseva seisundi mõistega.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 26

(148) Võib juhtuda, et kahel või enamal ettevõtjal on ühine turgu valitsev seisund mitte ainult siis, kui nende vahel on struktuurilised või muud seosed, vaid ka siis, kui

⁶⁶ EÜTL 199, 26.7.1997, lk 32. Direktiivi on muudetud direktiiviga 98/61/EÜ (EÜTL 268, 3.10.1998, lk 37).

asjaomase turu struktuur soodustab koordineeritud mõju, st see toetab paralleelset või ühtset konkurentsivastast käitumist turul.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 27
(kohandatud)
⇒ uus

- (149) On oluline, et regulatiivseid eelkohustusi kehtestataks vaid juhul, kui puudub tulemuslik konkurents, st turgudel ⇒ hulgiturul ⇐, kus on üks või mitu märkimisväärse turujõuga ettevõtjat, ⇒ et tagada jätkusuutlik konkurents seondual jaeturul ⇐, ning kus probleemi lahendamiseks ei piisa siseriikliku ⊗ riigisisese ⊗ ja ühenduse ⊗ liidu ⊗ konkurentsioiguse vahenditest. Seepärast peab Komisjon ⊗ on ⊗ koostanud ühenduse ⊗ liidu ⊗ tasandil konkurentsioiguse põhimõtete kohased suunised, mida riigi reguleerivad asutused teatava turu konkurentsivõime ja märkimisväärse turujõu hindamisel peavad järgima. Riigi reguleerivad asutused peaksid analüüsima, kas teatavas geograafilises piirkonnas (kas asjaomase liikmesriigi kogu territooriumil või selle osal või liikmesriikide territooriumide lähedikkude paigutustel osadel koos vaadelduna) on konkurentsivõime toote- või teenuseturul tulemuslik. Konkurentsivõime analüüs peaks hõlmama ka analüüsi selle kohta, kas turg vastab tulevikus konkurentsivõimetele ja kas tulemusliku konkurentsivõime puudumine on seega kestav või ei. Kõnealustes suunistes tuleb ⊗ ks ⊗ tähelepanu pöörata ka uutele tekkivatele turgudele, kus turuliidril on tegelikult tõenäoliselt oluline turuosa, kuid kus talle ei tohiks kehtestada põhjendamatuid kohustusi. Komisjon peaks suunised regulaarselt läbi vaatama, ⇒ eelkõige kehtivate õigusaktide läbivaatamisel, võttes arvesse kohtupraktika arengut, majanduslikku mõtlemist ja tegelikke turukogemusi ning selleks ⇐, et tagada nende asjakohasus kiiresti areneval turul. Kui selgub, et asjaomane turg on riikidevaheline, peavad riikide reguleerivad asutused tegema omavahel koostööd.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 28
(kohandatud)

- (150) Otsustades selle üle, kas ettevõtjal on märkimisväärne turujõud või ei, peavad riigi reguleerivad asutused tegutsema kooskõlas ühenduse ⊗ liidu ⊗ õigusega ja võtma täielikult arvesse komisjoni suuniseid ⊗ turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise kohta ⊗.

↓ uus

- (151) Riikide reguleerivad asutused peaksid määratlema oma riigi territooriumil paiknevad asjaomased geograafilised turud, võttes täiel määral arvesse käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud komisjoni soovitusi asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta ning arvestades riigisiseseid ja kohalikke olusid. Seepärast peaksid riikide reguleerivad asutused analüüsima vähemalt soovitusel hõlmatud turge, sealhulgas neid, mis on loetletud, kuid mida enam ei reguleerita konkreetsetes liikmesriigi või kohalikus kontekstis. Riikide reguleerivad asutused peaksid analüüsima ka turge, mis ei ole soovitusel hõlmatud, kuid mida reguleeritakse nende jurisdiktsiooni territooriumil, tuginedes eelnevatele turuanalüüsidele, või muid turge, kui neil on piisavalt põhjust arvata, et käesoleva direktiiviga ettenähtud kolm kriteeriumi võivad saada täidetud.

- (152) Riikidevahelisi turge võidakse määratleda, kui seda põhjendab geograafilise turu määratlus, võttes vastavalt konkurentsioiguse põhimõtetele arvesse kõiki nii pakkumise kui ka nõudluse poole tegureid. Kõige asjakohasem asutus sellise analüüsi tegemiseks on BEREC, kes saab toetuda riigi reguleerivate asutuste ulatuslikele kogemustele, määratledes turge liikmesriigi tasandil. Kui määratletakse riikidevahelised turud ning esineb vajadus reguleeriva sekkumise järele, peaksid asjaomased riigi reguleerivad asutused tegema koostööd, et asjakohane regulatiivne lähenemine paika panna, seda ka komisjoni teavitamise menetluse käigus. Nad võivad samal moel koostööd teha ka siis, kui riikidevahelisi turge ei määratleta, kuid nende territooriumide turutingimused on piisavalt sarnased, et saada kasu koordineeritud regulatiivsest lähenemisviisist, näiteks seoses sarnaste kulude, turu struktuuride või turuosalistega või siis, kui tegemist on riikidevahelise või võrreldava lõppkasutajate nõudlusega.
- (153) Mõnikord määratletakse geograafilisi turge riigi või sellest madalamal tasandil (näiteks tulenevalt võrkude rajamise riiklikust või kohalikest iseloomust, mis määrab kindlaks ettevõtjate võimaliku turuvõimu piirid seoses hulgitarnetega), kuid ühe või mitme lõppkasutajate kategooria poolt on jätkuvalt oluline riikidevaheline nõudlus. Eelkõige võib see nii olla eri liikmesriikides mitmes kohas tegutsevate ettevõtjatest lõppkasutajate nõudluse puhul. Kui riikidevaheline nõudlus ei saa tarnijate poolt piisavalt rahuldatud, näiteks kui nad on riigiti või piirkonniti killustunud, võib tekkida siseturu tõke. Seetõttu peaks BEREC olema volitatud esitama riigi reguleerivatele asutustele suuniseid ühiste regulatiivsete lähenemisviiside kohta, et tagada riikidevahelise nõudluse asjakohane rahuldamine, võimaldades tõhusust ja mastaabisäästu hoolimata pakkumise poole killustatusest. BERECi suunised peaksid kujundama riigi reguleerivate asutuste valikuid, kui nad püüdleval riigi tasandil märkimisväärse turujõuga ettevõtjate suhtes regulatiivseid kohustusi kehtestades siseturu eesmärgi poole.
- (154) Kui riigi reguleerivad asutused ei ole järginud BERECi soovitatud ühist lähenemisviisi, et täita kindlaks tehtud riikidevahelist nõudlust ja tagajärjeks on see, et lõppkasutajate riikidevaheline nõudlus ei saa tõhusalt rahuldatud ning tekivad välditavad siseturu tõkked, võib osutada vajalikuks ühtlustada selliste hulгимүүгитасанди juurdepääsutoodete tehnilised kirjeldused, mis on suutelised vastama asjaomasele riikidevahelisele nõudlusele, võttes arvesse BERECi suuniseid.
- (155) Eelneva reguleerimise eesmärk on jätkusuutlikul tõhusal konkurentsil põhinev jaeturg, millest kokkuvõttes saab tarbija kasu hinna, kvaliteedi ja valiku osas. Arvestades innovatsiooni ja konkurentsile eeldatavat paranemist, leiavad riikide reguleerivad asutused tõenäoliselt, et jaeturul on üha enam konkurentsile, kuigi hulgiturgu ei reguleerita.
- (156) Selleks, et määrata kindlaks hulgiturud, mis vajavad eelnevat reguleerimist, peaksid riigi reguleerivad asutused kõigepealt analüüsima vastavaid jaeturgusid. Jae- ja hulгимүүгитасанди tõhusa konkurentsile analüüs toimub ettevaatavalt, teatava ajavahemiku jooksul ning juhindudes konkurentsioigusest ja vajaduse korral Euroopa Kohtu asjaomasest kohtupraktikast. Kui järeldatakse, et jaeturgudel valitseks tõhus konkurents juhul, kui asjaomast hulgiturgu või asjaomaseid hulgiturgusid eelnevalt ei reguleerita, peaks riigi reguleeriv asutus jõudma järeldusele, et hulgituru reguleerimine ei ole enam vajalik.
- (157) Järkjärgulisel üleminekul reguleerimata turgudele muutuvad ettevõtjatevahelised kaubanduslepingud järjest tavalisemaks ning kui need on jätkusuutlikud ja parandavad

konkurentsidiinamikat, võivad need toetada järelt, et asjaomane hulgiturg ei vaja eelnevat reguleerimist. Sarnane loogika kehtib ka vastupidises olukorras, kaubanduslepingute ettenägematu lõpetamise suhtes dereguleeritud turul. Kõnealuseid lepinguid analüüsid tuleks arvestada seda, et reguleerimise väljavaade võib võrguomanikke motiveerida algatama kaubanduslääbirääkimisi. Selleks, et asjaomase turu eelneva reguleerimise vajalikkuse kindlaksmääramisel võtta asjakohasel määral arvesse mõju, mida avaldab seonduvate turgude suhtes kehtestatud reguleerimine, peaksid riigi reguleerivad asutused tagama, et turge analüüsitakse ühtsel viisil ja võimaluse korral samal ajal või ajaliselt võimalikult lähedal.

(158) Jaetasandi probleemide lahendamiseks hulgitasandi reguleerimist hinnates peaksid riigi reguleerivad asutused pidama silmas, et mitmed hulgiturud saavad pakkuda esmaseid hulgemüügisendeid konkreetsele jaeturule ning samas saab üks hulgiturg pakkuda esmaseid hulgemüügisendeid ka mitmele jaeturule. Lisaks võivad konkreetse turu konkurentsidiinamikat mõjutada turud, mis on lähedased, kuid ei oma vertikaalset suhet, nagu on olukord näiteks teatavate paikse ja mobiilse side turgude vahel. Riigi reguleerivad asutused peaksid sellise hindamise korraldama eraldi iga hulgituru puhul, mille suhtes kaalutakse reguleerimist, alates parandusmeetmetest, mis seonduvad juurdepääsuga tsiviilinfrastruktuurile, kuna sellised meetmed suurendavad harilikult konkurentsi jätkusuutlikkust ja ka infrastruktuuri konkurentsi, ning seejärel analüüsid hulgiturge, mis arvatavasti vajavad eelnevat reguleerimist, lähtudes nende tõenäolisest sobivusest jaetasandil tuvastatud konkurentsi probleemide lahendamiseks. Konkreetse kehtestatava parandusmeetme üle otsuse langetamisel peaksid riigi reguleerivad asutused hindama selle tehnilist teostatavust ja tegema kulude-tulude analüüsi, võttes arvesse selle sobilikkust jaetasandil tuvastatud konkurentsi probleemide lahendamiseks. Riigi reguleerivad asutused peaksid kaaluma konkreetsete parandusmeetmete kehtestamise tagajärgi, mis üksnes teatava topoloogiaga võrkude suhtes kohaldatuna võiksid pärssida lõppkasutajate huvides olevat ülikiirete võrkude kasutuselevõttu. Enne, kui riigi reguleeriv asutus teeb kindlaks, kas märkimisväärse turujõuga ettevõtja suhtes tuleks kehtestada mingeid täiendavaid parandusmeetmeid, peaks ta hindamise igal etapil püüdma selgeks teha, kas asjaomane jaeturg oleks tõhusalt konkurentsivõimeline mingeid asjakohaseid kaubanduskokkulepped või muid hulgituru tingimusi, sealhulgas muid juba kehtivaid reguleerimisviise silmas pidades, nagu näiteks üldised juurdepääsukohustused dubleerimatutele varadele või direktiivi 2014/61/EL kohaselt kehtestatud kohustused või riigi reguleeriva asutuse poolt märkimisväärse turujõuga ettevõtja puhul juba otstarbekaks peetud mis tahes muu reguleerimisviis. Isegi kui sellised erinevused ei too kaasa erinevate geograafiliste turgude määratlemist, võivad need õigustada vahetegemist asjakohaste parandusmeetmete vahel, mis on kehtestatud konkurentsi piirangute erinevat intensiivsust silmas pidades.

(159) Selleks et lahendada võimalikke konkurentsi probleeme seotud järgneval turul või järgnevatel turgudel, peaks piisama hulgiturgude eelnevast reguleerimisest, mis on jaemüügi reguleerimisest põhimõtteliselt vähem sekkuv. Alates elektroonilise side reguleeriva raamistiku kehtestamisest on konkurentsi toimimise arengut ilmestanud jaeturgude järkjärguline dereguleerimine kogu liidus. Lisaks tuleks võimaluse korral lihtsustada ja prognoositavamaks muuta eeskirju, mis seonduvad eelnevate parandusmeetmete kehtestamisega märkimisväärse turujõuga ettevõtjatele. Seega tuleks tunnistada kehtetuks õigus kehtestada reguleerivaid eelkontrolle tulenevalt märkimisväärsest turujõust jaeturgudel.

(160) Kui riigi reguleeriv asutus tühistab jaemüügi reguleerimise, peaks ta kindlaks määrama piisava etteteatamisaja, et tagada jätkusuutlik üleminek dereguleeritud turule. Kõnealust etteteatamisega kindlaks määrates peaks riigi reguleeriv asutus arvestama juurdepääsu pakkujate ja taotlejate vahelisi olemasolevaid lepinguid, mis on sõlmitud kehtestatud regulatiivsete kohustuste alusel. Sellised lepingud võivad kindlaksmääratud aja vältel pakkuda juurdepääsu taotlejatele eelkõige lepingulist õiguskaitset. Riigi reguleeriv asutus peaks silmas pidama ka turuosaliste reaalsel võimalust võtta vastu turul esindatud kaubanduslikke hulgiuurdepääsu või kaasinvesteeringute pakkumisi ning vajadust vältida võimalikku pikemaajalist regulatiivset arbitraaži. Riigi reguleeriva asutuse kehtestatud üleminekukorra puhul tuleks arvesse võtta varasemate lepingute regulatiivse järelevalve ulatust ja ajastust, kui algab etteteatamisaja.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 48

(161) Turuosalistele regulatiivsete tingimuste osas kindlustunde andmiseks on vaja kehtestada turu läbivaatamise tähtaeg. Oluline on teha turuanalüüsi korrapäraselt ning mõistliku ja sobiva tähtaja jooksul. ~~Tähtaja osas tuleks arvesse võtta, kas konkreetset turul on varem turuanalüüsi tehtud ja sellest nõuetekohaselt teatatud.~~ Riigi reguleeriva asutuse suutmatust turgu kindla tähtaja jooksul analüüsida võib ohustada siseturgu ning tavapärased rikkumismenetlused ei pruugi õigeks ajaks soovitatavat tulemust anda. Teise võimalusena peaks riigi reguleerival asutusel olema võimalik paluda BERECilt abi turuanalüüsi lõpuleviimiseks. Selline abistamine võiks toimuda näiteks teiste riiklike reguleerivate asutuste esindajatest koosneva konkreetse töökonna vormis.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 49
(kohandatud)

(162) Elektroonilise side sektori turgudele omase kõrge tehnilise innovatsiooni taseme ja dünaamilisuse tõttu on vaja reguleerimist ~~ühenduse~~ liidu tasandil kiiresti, koordineeritult ja ühtlustatult kohandada, kuna kogemus on näidanud, et ~~ELi~~ reguleeriva raamistiku erinev rakendamine riikide reguleerivate asutuste poolt võib takistada siseturu arengut.

↓ uus

(163) Regulatiivsete meetmete suurema stabiilsuse ja prognoositavuse huvides tuleks turuanalüüside vahelist lubatud maksimaalset ajavahemikku pikendada kolmelt aastalt viieni, eeldusel et vahepealsel ajal toimuvad turumuudatused ei nõua uut analüüsi. Kui tehakse kindlaks, kas riigi reguleeriv asutus on täitnud oma kohustust turge analüüsida ning on teatanud vastavast meetme eelnõust vähemalt iga viie aasta järel, loetakse uue viieaastase turutsükli alustajaks vaid teatist, mis hõlmab turumääratluse ja märkimisväärse turujõu uut hindamist. Kõnealust kohustust ei loeta täidetuks, kui teavitatakse üksnes uutest või muudetud regulatiivsetest parandusmeetmetest, mis on kehtestatud eelneva ja kaasajastamata turuanalüüsi põhjal.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 15
(kohandatud)
⇒ uus

- (164) Konkreetse kohustuse kehtestamine märkimisväärse turujõuga ettevõtjale ei eelda täiendavat turuanalüüsi, vaid põhjendust selle kohta, et kõnealune kohustus on ⇒ kõnealusel turul ja seotud jaeturul ⇐ ~~otstarbekas ja vaadeldava~~ ☒ kindlakstehtud ☒ probleemiga ☒ olemusest lähtudes asjakohane ja proportsionaalne ☒ ~~võrreldes proportsionaalne~~.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 56
⇒ uus

- (165) Kehtestatavate kohustuste ja tingimuste proportsionaalsuse hindamisel peaksid riikide reguleerivad asutused arvestama nende liikmesriikide eri piirkondades valitseva konkurentsiolekorraga ⇒, võttes eelkõige arvesse käesoleva direktiivi kohaselt läbiviidud geograafilise ülevaate tulemusi ⇐.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 57
(kohandatud)

- (166) Riikide reguleerivad asutused peaksid hindade kontrollimise meetmete kehtestamisel ☒ ja nende võimaliku vormi kaalumisel ☒ püüdma võimaldada investorile õiglast kasu konkreetse ☒ uue ☒ investeerimisprojekti puhul. Eelkõige võib esineda riske seoses konkreetsete uute juurdepääsuvõrgu investeerimisprojektidega, kuna võrk toetab tooteid, mille nõudlus investeerimise hetkel ei ole teada.

↓ uus

- (167) Märkimisväärse turujõuga operaatorite suhtes kehtestatud kohustuste analüüsimine turuanalüüsi vältel peaks võimaldama riigi reguleerivatel asutustel võtta arvesse mõju, mida konkurentsitingimustele avaldavad uued arengud, näiteks operaatorite vahel sõlmitud uued vabatahtlikud lepingud, näiteks juurdepääsu ja kaasinvesteerimise lepingud, pakkudes seega paindlikkust, mis on pikemate regulatiivsete tsüklite kontekstis eriti vajalik. Sarnast loogikat tuleks kohaldada kaubanduslepingute ettenägematu lõpetamise korral. Kui lepingu lõpetamine leiab aset dereguleeritud turul, võib vajalikuks osutuda uus turuanalüüs.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 16
(kohandatud)

- (168) Juurdepääsu- ja vastastikuse sidumise tingimuste, sealhulgas hindade läbipaistvus aitab muuta läbirääkimised kiiremaks, vältida vaidlusi ja annab turul tegutsevatele ettevõtjatele kindlustunde selle kohta, et teenuste pakkumise tingimused ei ole diskrimineerivad. Koostalitlusvõime tagamisel võib eriti oluliseks osutuda tehniliste liideste avatus ja läbipaistvus. Kui riigi reguleeriv asutus kehtestab kohustuse muuta teave avalikuks, võib ta täpsemalt määratleda ka teabe kättesaadavaks muutmise viisi; sealhulgas näiteks avaldamisviisi (paberkanal ja/või elektrooniliselt), ja selle, kas teave on tasuline või ei, võttes seejuures arvesse asjaomase teabe laadi ja eesmärgi.

↓ uus

(169) Arvestades seda, et 2002. aastast alates on tekkinud erinevaid võrgutopoloogiaid, juurdepääsutooteid ja muutunud on turuolud, saab direktiivi 2002/19/EÜ II lisa eesmärke seoses kliendiliinide eraldamise ning digiteleviisiooni- ja -raadioteenuste pakkujate juurdepääsutoodetega saavutada paremini ja paindlikumalt BERECi väljatöötatavate ja regulaarselt ajakohastatavate suuniste kehtestamisega standardpakkumise miinimumnõuete kohta. Seepärast tuleks direktiivi 2002/19/EÜ II lisa välja jätta.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 17
(kohandatud)

(170) Mittediskrimineerimise põhimõte tagab, et turujõuga ettevõtjad ei moonuta konkurentsi eelkõige juhul, kui tegemist on vertikaalselt integreeritud ettevõtjatega, kes pakuvad teenuseid ettevõtjatele, kellega nad konkureerivad, või järgneval turul.

↓ uus

(171) Hinnavälise diskrimineeriva käitumise käsitlemiseks ja ärahoidmiseks on sisendite võrdväarsus põhimõtteliselt kindlaim viis, kuidas tagada tõhus kaitse diskrimineerimise eest. Teisalt, kui reguleeritud hulgimüügisisendeid pakutakse sisendite võrdväarsuse põhimõtte alusel, on nõuete järgimisega kaasnevad kulud tõenäoliselt suuremad kuludest, mis kaasneksid muus vormis esitatud mittediskrimineerimiskohustustega. Kõnealuseid nõuete järgimisega kaasnevaid suuremaid kulusid tuleks võrrelda kasuga, mis kaasneks elavama konkurentsi järgneval turul ning mittediskrimineerimise tagatiste tähtsusega olukorras, kus märkimisväärse turujõuga ettevõtja suhtes ei kohaldata otseseid hinnakontrolle. Riigi reguleerivad asutused võiksid eeskätt arvesse võtta, et hulgimüügisisendite pakkumine uute süsteemide kaudu sisendite võrdväarsuse põhimõttest lähtuvalt võib palju tõenäolisemalt luua piisavalt puhaskasu ning see oleks seega proportsionaalne, võttes arvesse suhteliselt väiksemaid lisakulusid, mis tulenevad nõuete järgimisest ja mille abil tagatakse, et uute süsteemidega on kindlustatud sisendite võrdväarsuse põhimõtte järgimine. Teisest küljest peaksid riigi reguleerivad asutused kaaluma ka uute süsteemide kasutuselevõttu takistavaid võimalikke asjaolusid, võrreldes järkjärgulisema uuendamisega, juhul kui esimese suhtes kohaldataks piiravamaid regulatiivseid kohustusi. Liikmesriikides, kus on palju väikeseid märkimisväärse turujõuga ettevõtjaid, ei pruugi sisendite võrdväarsuse põhimõtte kohaldamine nende kõigi suhtes olla proportsionaalne.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 18

(172) Raamatupidamise lahusus võimaldab muuta sisemised ülekandehinnad nähtavaks ja seega saavad riigi reguleerivad asutused vajaduse korral kontrollida mittediskrimineerimise kohustuse täitmist. Seoses sellega avaldas komisjon ~~8. aprillil 1998. aastal soovituse 98/322/EÜ vastastikuse sidumise kohta liberaliseeritud~~

telekommunikatsiooniturul (2. osa: raamatupidamise lahusus ja kuluarvestus)⁶⁷ 19. septembril 2005. aastal soovitus 2005/698/EÜ raamatupidamise lahuse ja kuluarvestussüsteemide kohta.

↓ uus

(173) Uute ülikiirete võrkude kasutuselevõtul on otsustava tähtsusega tsiviilehituse infrastruktuuri varad, mis saavad majutada elektroonilise side võrku, sest nende dubleerimine seondub suurte kuludega ning nende korduskasutamiseks võiks kaasneda märkimisväärne kokkuhoid. Seetõttu on lisaks direktiiviga 2014/61/EL kehtestatud füüsilist infrastruktuuri käsitlevatele eeskirjadele tarvis konkreetset parandusmeetet olukordades, kus tsiviilehituse infrastruktuuri varad kuuluvad märkimisväärse turujõuga ettevõtjale. Kui tsiviilehituse infrastruktuuri varad on olemas ja korduskasutatavad, on neile tõhusa juurdepääsu saavutamise positiivne mõju konkureeriva infrastruktuuri rajamise korral väga suur. Seepärast on tarvis tagada, et juurdepääsu sellistele varadele saab kasutada eraldiseisva meetmena parandamiseks mis tahes järgneva turu konkurentsi- ja kasutuselevõtu dünaamikat. Seda tuleks kaaluda enne muude võimalike parandusmeetmete kehtestamise vajaduse hindamist ning mitte üksnes muid hulgitooteid või -teenuseid täiendava parandusmeetmena või parandusmeetmena, mida kohaldatakse üksnes ettevõtjatele, kes kasutavad selliseid muid hulgitooteid või -teenuseid. Riigi reguleerivad asutused peaksid väärtustama korduskasutatavaid, tsiviilehituse pärandinfrastruktuuri varasid sellise raamatupidamisväärtuse alusel, millest on maha arvatud arutamise hetke akumulieritud kulum ning mida on indekseeritud asjakohase hinnaindeksi, näiteks jaehinnaindeksiga, jättes kõrvale varad, mis on mitte vähem kui 40aastase ajavahemiku jooksul täielikult amortiseeritud, kuid siiski kasutuses.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 55
(kohandatud)
⇒ uus

(174) Riikide reguleerivad asutused peaksid uutele ja täiustatud infrastruktuuridele juurdepääsukohustusi kehtestades tagama, et juurdepääsutingimused peegeldavad investeerimisotsuse aluseks olevaid asjaolusid, võttes muu hulgas arvesse väljaarendamiskulusid, uute toodete ja teenuste eeldatavat kasutuselevõtu määra ja eeldatavaid jaehinna tasemeid. Lisaks sellele peaksid riikide reguleerivad asutused olema suutelised kehtestama vajaduse korral tingimused juurdepääsuks, mis on järjepidevad asjakohastel läbivaatamisperioodidel, et anda investoritele planeerimiskindlust. ⇒ Kui hinnakontrolle peetakse asjakohaseks, ⇐ ☒ võivad ☒ selliste tingimuste hulka ~~võivad~~ kuuluda hinnakujundussüsteemid, mis sõltuvad lepingu mahust või pikkusest kooskõlas ühenduse ☒ liidu ☒ õigusega ja tingimusel, et need ei ole diskrimineerivad. Kõikide kehtestatud juurdepääsutingimuste puhul tuleb arvestada vajadusega säilitada tõhusat konkurentsi teenuste osutamisel tarbijatele ja ettevõtetele.

⁶⁷ EÜTL 141, 13.5.1998, lk 6.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 19

- (175) Juurdepääsu võimaldamine võrgu infrastruktuurile võib olla põhjendatud konkurentsi suurendamise vahend, kuid riigi reguleerivad asutused peavad tasakaalustama infrastruktuuri omaniku õigused kasutada oma infrastruktuuri enda huvides ja teiste teenusepakkujate õigused kasutada vahendeid, mis on olulised konkureerivate teenuste pakkumiseks.

↓ uus

- (176) Geograafilistes piirkondades, kus tulevikus võib oodata kaht juurdepääsuvõrku, saavad lõppkasutajad tänu infrastruktuuripõhisele konkrentsile tõenäoliselt rohkem kasu võrgukvaliteedi paranemisest kui vaid ühe võrguga piirkondades. See, kas konkrents on piisav muude parameetrite nagu hinna ja valiku puhul, sõltub tõenäoliselt riigisisestest ja kohalikest konkrentsitingimustest. Kui vähemalt üks võrguoperaator pakub huvitatud ettevõtjale hulgiuurdepääsu mõistlikel kaubandustingimustel, mis võimaldavad jaeturul jätkusuutlikku konkrentsi, ei pea riigi reguleerivad asutused tõenäoliselt kehtestama või säilitama märkimisväärsel turuvõimul põhinevaid hulgimüügitasandi juurdepääsukohustusi, mis ulatuksid kaugemale tsiviilinfrastruktuurile juurdepääsust. Sestap saab tugineda üldiste konkrentsieeskirjade kohaldamisele. See kehtib seda enam siis, kui mõlemad võrguoperaatorid pakuvad mõistlikku kaubanduslikku hulgiuurdepääsu. Mõlemal sellisel juhul võib riigi reguleerivate asutuste jaoks olla asjakohasem tugineda tagantjärele teostatud erijärelevalvele. Kui tulevikule orienteeritult on esindatud või eeldatavalt esindatud kolm juurdepääsuvõrgu operaatorit, kes konkrentseerivad jätkusuutlikult samadel jae- ja hulgiturgudel (nagu võib näiteks juhtuda mobiilside puhul ning mõningates püsiliinivõrkude geograafilistes piirkondades, iseäranis juhul, kui on olemas tegelik juurdepääs tsiviilinfrastruktuurile ja/või kaasinvesteeringutele, nii et kolm või enam operaatorit kontrollivad tegelikult jaemüüginõudluse rahuldamiseks vajaliku juurdepääsuvõrgu vara), määratlevad riigi reguleerivad asutused märkimisväärsel turujõuga operaatori väiksema tõenäosusega, välja arvatud siis, kui nad tuvastavad kollektiivse turu valitseva seisundi või kui igal asjaomasel ettevõtjal on märkimisväärne turujõud eri hulgiturgudel, mis võib juhtuda näiteks häälkõne lõpetamise hulgiturgude puhul. Sellistel turgudel, mida iseloomustab jätkusuutlik ja tõhus infrastruktuuripõhine konkrents, peaks piisama üldiste konkrentsieeskirjade kohaldamisest.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 19

(kohandatud)

⇒ uus

- (177) ~~Juurdepääsu võimaldamine võrgu infrastruktuurile võib olla põhjendatud konkrentsi suurendamise vahend, kuid riigi reguleerivad asutused peavad tasakaalustama infrastruktuuri omaniku õigused kasutada oma infrastruktuuri enda huvides ja teiste teenuseosutajate õigused kasutada vahendeid, mis on olulised konkrentseerivate teenuste pakkumiseks.~~ Kui operaatoritele kehtestatakse kohustus võtta arvesse põhjendatud taotlusi, mis käsitlevad juurdepääsu võrguelementidele ja nendega seotud vahenditele, võib sellised taotlused tagasi lükata ainult objektiivsete kriteeriumide põhjal (näiteks tehniline teostatavus või vajadus säilitada võrgu terviklikkus). Juurdepääsu andmisest

keeldumise puhul võib kannataja pool esitada asja lahendamiseks ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklites ~~20 27 ja 21 28~~ nimetatud vaidluste lahendamise korras. Kui operaatorile on kehtestatud juurdepääsu võimaldamise kohustus, ei või nõuda, et ta pakuks muud liiki juurdepääsu, mida ta ei ole volitatud pakkuma. Kui riigi reguleerivad asutused kehtestavad juurdepääsu võimaldamise kohustuse, mis suurendab lühiajaliselt konkurentsi, ei tohiks see vähendada konkurentide stiimulit investeerida alternatiivsetesse vahenditesse, mis tagaks ~~ühedama~~ jätkusuutlikuma konkurentsi ja/või suurema jõudluse ja lõppkasutajate kasu pikemas perspektiivis. ~~Komisjon on avaldanud teatise konkurentsieskirjade kohaldamise kohta telekommunikatsioonisektori juurdepääsukokkulepete suhtes,⁶⁸ milles käsitletakse nimetatud teemasid.~~ Riigi reguleerivad asutused võivad kehtestada tehnilisi ja töötingimusi kohustusliku juurdepääsu pakkujatele ja/või selle kasutajatele ~~ühenduse~~ liidu õigusaktide kohaselt. Tehniliste standardite kehtestamine peaks olema eelkõige kooskõlas ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiviga 1535/2015/EL 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehniliste standardite ja normide kohta käiva teabe ning infoühiskonna teenuste eeskirjade esitamise kord⁶⁹.~~

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 20
(kohandatud)
 uus

- (178) Hinnakontroll võib osutada vajalikuks, kui turuanalüüs näitab, et konkurents konkreetsetel turul ei ole tulemuslik. ~~Reguleeriv sekkumine võib olla suhteliselt leebe, näiteks kohustus, et operaatorivaliku hinnad oleksid mõistlikud, nagu on sätestatud direktiivis 97/33/EÜ, või märgatavalt rangemad, näiteks kohustus, et hinnad oleksid kuludele orienteeritud, õigustamaks täielikult asjaomaseid hindu, kui konkurents ei ole piisavalt tihe, et vältida liiga kõrgeid hindu.~~ Eelkõige peaksid märkimisväärse turujõuga operaatorid vältima hindade kokkusurumist, mille korral ei ole erinevus nende tarbijahindade ja samasuguste teenuste jaemüügiga tegelevatelt konkurentidelt nõutavate vastastikuse sidumise ja/või juurdepääsu tasude vahel piisav, et tagada püsiv konkurents. Kui riigi reguleeriv asutus arvutab välja käesoleva direktiivi alusel kohustusliku teenuse loomisega kaasnevad kulud, on otstarbekas arvestada mõistliku kasumi saamisega kasutatud kapitalilt, kaasa arvatud kulutused tööjõule ja ehituskulud, ning kohandada vajaduse korral kapitali väärtust, et see kajastaks varade väärtust ja tegevuse tõhusust kõnealusel ajal. Kulude tagasiteenimise meetod peaks olema kooskõlas oludega ning võtma arvesse vajadust suurendada tõhusust, ja püsivat konkurentsi ja ülikiirete võrkude kasutuselevõttu ning seeläbi võimalikult suurendama ~~tarbijate~~ lõppkasutajate kasu, arvestades lisaks vajadusega tagada kooskõlas komisjoni suunisega⁷⁰ prognoositavad ja stabiilsed hulgihinnad, mis on kõigi operaatorite huvides, kes soovivad võtta kasutusele uued ja täiustatud võrgud .

⁶⁸ [EÜT C 265, 22.8.1998, lk 2](#)

⁶⁹ [ELTL 241, 7.9.2015, lk 1-15](#)

⁷⁰ Komisjoni 11. septembri 2013. aasta soovitus 2013/466/EL järjepidevate mittediskrimineerimiskohustuste ja kuluarvestuse meetodikate kohta eesmärgiga edendada konkurentsi ja parandada lairibasse investeerimise keskkonda (ELT L 251, 21.9.2013, lk 13).

↓ uus

(179) Kuna ei ole kindel, kui suur nõudlus tekib järgmise põlvkonna lairibateenuste osutamise järele, on tõhusate investeeringute ja innovatsiooni edendamiseks oluline võimaldada uutesse või ajakohastatud võrkudesse investeerivatele operaatoritele teatavat hinnastamispaindlikkust. Liiga kõrgete hindade vältimiseks turgudel, kus tegutsevad märkimisväärse turujõuga operaatorid, peaksid konkurentsi ja lõppkasutajate huvide kaitsmiseks kaasnema hinnastamispaindlikkusega sellised täiendavad kaitsemeetmed nagu ranged mittediskrimineerimiskohustused, järgneva turu toodete tehnilise ja majandusliku jäljendatavuse tagamise meetmed ning infrastruktuuri konkurentsisist tulenev tõendatav jaehinnapiirang või muudest reguleeritud juurdepääsutoodetest tulenev hinnaankur või mõlemad. Kõnealused konkurentsiiga seotud kaitsemeetmed ei takista riigi reguleerivaid asutusi määratlemast muid asjaolusid, mille alusel oleks asjakohane mitte kehtestada reguleeritud juurdepääsuhindu teatavate hulгимүгисisendite suhtes, näiteks juhul, kui lõppkasutajate nõudluse kõrge hinnaelastsus teeb märkimisväärse turujõuga ettevõtja jaoks konkurentsivõimelisest tasemest märgatavalt kõrgemate hindade küsimise mittekasumlikuks.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 21

(180) Kui riigi reguleeriv asutus kehtestab kohustuse rakendada hinnakontrolli toetamiseks kuluarvestussüsteem, võib ta võtta endale iga-aastase auditeerimiskohustuse, et tagada kõnealuse kuluarvestussüsteemi järgimine eeldusel, et asutuses on olemas piisava väljaõppega töötajad, või nõuda, et auditi teostaks mõni muu asjaomasest operaatorist sõltumatu pädev asutus.

↓ uus

(181) Häälkõne lõpetamise hulgiteenuse hinda arvestatakse liidus põhimõttel „kes helistab, see maksab”. Nõudluse ja pakkumise asendatavuse analüüs näitab, et praegu ja lähitulevikus puuduvad hulгимүги tasandil veel asendustooted, mis võiksid piirata kõne lõpetamise hindade kehtestamist asjaomasel võrgus. Arvestades, et lõpetamisturgudel on tegemist kahesuunalise juurdepääsuga, võib konkurentsiprobleemiks kujuneda ka operaatoritevaheline ristsubsideerimine. Nimetatud probleeme võib esineda nii fikseeritud kui ka mobiilsidevõrkudes kõnede lõpetamise turgudel. Pidades silmas, et kõne lõpetavatel operaatoritel on võimalik tõsta teenuse hinda märksa kõrgemaks tegelikest kuludest ja selleks on ka stiimulid, peetakse selle probleemi sobivaimaks lahenduseks keskpikas perspektiivis hindade kehtestamist kulude põhjal.

(182) Et vähendada liidus häälkõne lõpetamise hulgiteenusega seotud konkurentsiprobleemide ühetaolise lahendamise regulatiivset koormust, tuleks käesoleva direktiiviga näha hinnakontrolli kohustuste kindlaks määramise alusena ette ühtne lähenemisviis, mida peaksid täiendama komisjoni kindlaksmääratav siduv ja ühtne meetodika ning BERECi väljatöötatud tehnilised suunised.

(183) Nende kindlaksmääramise lihtsustamiseks ja vajaduse korral nende kehtestamise hõlbustamiseks sätestatakse häälkõne lõpetamise hulgiteenuse hinnad liidu paikse ja mobiilse side turgudel delegeeritud õigusaktiga. Käesolevas direktiivis tuleks kehtestada üksikasjalikud kriteeriumid ja parameetrid, mille alusel sätestatakse

häälkõne lõpetamise hindade väärtused. Kõnealust kriteeriumide ja parameetrite kogumit kohaldades peaks komisjon võtma muu hulgas arvesse, et kaetud peaksid olema üksnes kulud, mis lisanduvad kõne lõpetamise hulgiteenuse osutamisel; et spektriga seotud tasud olenevad abonendist, mitte andmeliiklusest, ning tuleks seetõttu välja jätta ning täiendada spektrit eraldatakse enamasti andmetele ja seepärast ei ole see kõne lõpetamise hinnalisa puhul asjakohane; et mõõndakse, et ehkki mobiilsidevõrkudes hinnatakse minimaalse tõhusa võimsuse tasemeks vähemalt 20 % turuosast, saavad väiksemad operaatorid fikseeritud võrkudes saavutada tõhusa operaatoriga sama tõhususe ja toota samade ühikukuludega oma suurusel olenemata. Täpse maksimaalse hinna sätestamisel peaks komisjon kasutama asjakohaseid koefitsiente, et võtta arvesse iga liikmesriigi lõppkasutajate koguarvu, kui see on nõutav jätkuvate kuluerinevuste tõttu. Kõnealuse hinna kindlaksmääramisel komisjoni poolt on BERECi ja riigi reguleerivate asutuste kogemused sobilike kuluarvestuse mudelite väljatöötamisel hindamatu väärtusega ning neid tuleks arvestada.

(184) Käesolevas direktiivis sätestatakse häälkõne lõpetamise hulgiteenuse maksimaalsed hinnad fikseeritud ja mobiilsidevõrkudes, millest allpool kehtestatakse alge delegeeritud õigusaktiga riigi reguleerivate asutuste kohaldatav täpne hind. Alghinda ajakohastatakse edaspidi. Tuginedes siiani riigi reguleerivate asutuste kohaldataud alt-üles puhtakujulistele LRIC-mudelitele ning kohaldades eespool nimetatud kriteeriume, varieeruvad häälkõne lõpetamise hinnad praegu mobiilsidevõrkudes 0,4045 eurosendist minutis 1,226 eurosendini minutis ning fikseeritud võrkudes 0,0430 eurosendist minutis 0,1400 eurosendini minutis kõige kohalikul sidumistasandil (arvutatud tippkoormuse aja ja tippkoormusevälise aja hindade kaalutud keskmisena) Hinnaerinevused on tingitud erinevatest kohalikest oludest ja kehtivatest suhtelistest hinnastruktuuridest, samuti mudelarvutuste erinevast ajastusest liikmesriigiti. Lisaks sõltub fikseeritud võrkudes kulutõhusate kõne lõpetamise hindade tase ka võrgukihist, kus kõne lõpetamise teenust pakutakse.

(185) Kuna praegu ei ole teada, kui suur nõudlus tekib ülikiirete lairibateenuste järele ja ka milline saab olema üldine mastaabi- ja tihedussääst, pakuvad kaasinvesteeringute lepingud olulisi eeliseid seoses kulude ja riskide koondamisega, võimaldades väiksematel operaatoritel investeerida majanduslikult ratsionaalsetel tingimustel ning edendades seega jätkusuutlikku ja pikaajalist konkurentsi, sealhulgas piirkondades, kus infrastruktuuripõhine konkurents ei pruugi olla tõhus. Kui märkimisväärse turujõuga ettevõtja teeb avatud üleskutse õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel kaasinvesteeringute tegemiseks uutesse võrguelementidesse, mis aitavad oluliselt kaasa ülikiirete võrkude kasutuselevõtule, peaks riigi reguleeriv asutus üldjuhul hoiduma käesoleva direktiivi kohaste kohustuste kehtestamisest uute võrguelementide suhtes, tingimusel et järgnevat turuanalüüsisid vaadatakse see uuesti läbi. Eeldusel, et kaasinvesteeringute tõenäoliselt konkurentsi soodustavat mõju hulgi- ja jaetasandil võetakse asjakohaselt arvesse, võivad riigi reguleerivad asutused pidada jätkuvalt vajalikuks kaitsta asjaomases kaasinvesteeringus mitte osalevate juurdepääsu taotlejate õigusi kehtivate juurdepääsutoodete säilitamise kaudu, või – juhul, kui pärandvõrgu elemendid kuuluvad peagi lammutamisele – selliste juurdepääsutoodete pakkumise kohustuse kehtestamise kaudu, millel on pärandinfrastruktuuris varasemalt kättesaadavatega võrreldavad funktsioonid, pidades sealjuures silmas turu olemasolevat struktuuri ja reguleeritud hulgimüügitasandi juurdepääsutingimuste alusel väljatöötatud dünaamikat, kui puudub vastav kaubanduslik pakkumine.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 61
(kohandatud)

- (186) Funktsioonipõhine eraldamine, mis kohustab vertikaalselt integreeritud ettevõtjat looma eraldiseisvalt tegutsevad majandusüksusi, on ette nähtud selleks, et tagada kõikidele järgmise tasandi ettevõtjatele – sealhulgas vertikaalselt integreeritud ettevõtja järgmise tasandi üksustele – täiesti võrdsed juurdepääsutooted. Funktsioonipõhine eraldamine võimaldab parandada konkurentsi mitmel asjaomasel turul, vähendades oluliselt diskrimineerimise ajendeid ning hõlbustades võrdse kohtlemise kohustuste täitmise kontrollimist ja tagamist. Erandjuhtudel võib funktsioonipõhine eraldamine kui parandusmeede olla põhjendatud, kui mitmel asjaomasel turul ei ole suudetud pika aja jooksul saavutada tegelikku mittediskrimineerimist ning infrastruktuuri alase konkurentsi võimalus mõistliku aja jooksul on väike või olematu pärast seda, kui on võetud üks või mitu eelnevalt asjakohaseks peetud parandusmeedet. On siiski väga oluline tagada, et selle meetme kehtestamisel säiliks asjaomasel ettevõtjal motivatsioon oma võrku investeerida ning see ei kahjustaks mingil viisil tarbijate heaolu. Selle kehtestamine eeldab erinevate juurdepääsuvõrguga seotud asjaomaste turgude kooskõlastatud analüüsi vastavalt ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklis ~~67~~ sätestatud turuanalüüsi korrale. Turuanalüüsi tehes ja selle parandusmeetme üksikasju välja töötades peaksid riikide reguleerivad asutused pöörama erilist tähelepanu eraldi majandusüksuste haldusse antavatele toodetele, võttes arvesse võrgu katvust ja tehnoloogia arengu taset, mis võib mõjutada ~~paiksete~~ fikseeritud ja ~~traditsiooniliste~~ raadiovõrkude abil pakutavate teenuste ~~vastastikusel~~ asendatavust. Et siseturul konkurentsimoonutusi vältida, peaks komisjon funktsioonipõhise eraldamise ettepanekud eelnevalt heaks kiitma.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 62

- (187) Funktsioonipõhise eraldamise rakendamine ei tohiks välistada eri majandusüksuste vahelisi asjakohaseid kooskõlastusmehhanisme, millega tagatakse emattevõtja majanduslike ja juhtimisalaste õiguste kaitse.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 64
(kohandatud)
⇒ uus

- (188) Kui vertikaalselt integreeritud ettevõtja otsustab olulise osa oma paiksest juurdepääsuvõrgust või kogu võrgu üle anda eraldiseisvale juriidilisele isikule, millel on teised omanikud, või luues juurdepääsutoodetega tegelemiseks eraldiseisva majandusüksuse, peaks riigi reguleeriv asutus hindama kavandatava tehingu, ~~⇒ sealhulgas kõigi kõnealuse ettevõtja välja pakutud juurdepääsukohustuste~~ mõju kõikidele kehtivatele regulatiivsetele kohustustele, mis on sellele vertikaalselt integreeritud ettevõtjale kehtestatud, et tagada mis tahes uue korralduse vastavus käesolevale direktiividele ~~2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) ja 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv)~~. Asjaomane riigi reguleeriv asutus peaks uuesti analüüsima neid turge, kus eraldatud üksus tegutseb, ning vastavalt kas kehtestama kohustusi või neid säilitama, muutma või tühistama. Selleks peaks riigi reguleerival asutusel olema võimalik ettevõtjalt teavet nõuda.

- (189) Siduvad kohustused võivad lisada prognoositavust ja läbipaistvust sellise vertikaalselt integreeritud ettevõtja vabatahtliku eraldamise protsessile, kes on tunnistanud ühel või mitmel asjaomasel turul märkimisväärse turujõuga ettevõtjaks, sätestades kavandatud eraldamise rakendusprotsessi, nähes näiteks ette rakenduse tegevuskava koos selgete vahe-eesmärkide ja prognoositavate tagajärgedega, kui teatavaid vahe-eesmärke ei täideta. Riigi reguleerivad asutused peaksid võetud kohustusi kaaludes lähtuma tulevikku suunatud jätkusuutlikkuse perspektiivist, eelkõige valides ajavahemikku, mille suhtes need muudetakse siduvaks, ning peaksid võtma arvesse väärtust, mida sidusrühmad omistavad stabiilseid ja prognoositavaid turutingimusi käsitlevale avalikule konsultatsioonile.
- (190) Kõnealused kohustused võivad hõlmata järelevalve eest vastutava usaldusisiku ametisse nimetamist. Tema isiku ja mandaadi peaks heaks kiitma riigi reguleeriv asutus ning operaatoritel peaks olema kohustus esitada talle regulaarseid rakendusaruandeid.
- (191) Võrguomanikud, kes ei tegutse jaeturul ja kelle ärimudel on seega piiratud teistele hulgitenuste pakkumisega, võivad aidata kaasa elujõulise hulgituru loomisele ja mõjutada seeläbi positiivselt jaemüügikonkurentsi järgneval turul. Lisaks võib nende ärimudel olla atraktiivne finantsinvestorite jaoks, kes võiksid investeerida vähem volatiilsetesse infrastruktuuri varadesse ning kes on huvitatud ülikiirete võrkude kasutuselevõttust pikemas perspektiivis. Siiski ei too üksnes hulgimüügile suunatud operaatori olemasolu tingimata kaasa tõhusa konkurentsiga jaeturge ning nad võidakse tunnistada konkreetsetel toote- või geograafilisel turul märkimisväärset turujõudu omavaks. Üksnes hulgimüügile suunatud ärimudeleid järgivate operaatorite käitumisest tulenevad konkurentsiriskid võivad olla väiksemad kui vertikaalselt integreeritud operaatoritel, eeldusel et hulgimüügimudel on tõeline ning puuduvad stiimulid järgneva turu pakkujate vaheliseks diskrimineerimiseks. Regulaatiivne reaktsioon peaks seega olema samas mahus vähem sekkuv. Samas peab riigi reguleerivatel asutustel olema võimalik sekkuda, kui on tekkinud lõppkasutajaid kahjustavad konkurentsiprobleemid.
- (192) Et hõlbustada lõppkasutajate huvides olevat üleminekut pärandvaskkaablivõrkudelt järgmise põlvkonna võrkudele, peaks riigi reguleerivatel asutustel olema võimalik jälgida võrguoperaatorite endi sellekohaseid algatusi ning kehtestada vajaduse korral asjakohane üleminekumenetlus, näiteks eelneva teavitamise, läbipaistvuse ja vastuvõetavate võrreldavate juurdepääsutoodete alusel, kui on selgelt tõendatud võrguomaniku kavatsus ja valmisolek vaskkaablivõrk kasutusest kõrvaldada. Üleminekul põhjendamatute viivituste ärahoidmiseks peaks riigi reguleerivatel asutustel olema õigus tühistada vaskkaablivõrguga seotud juurdepääsukohustused, kui asjakohane üleminekumenetlus on kehtestatud.

- (193) Telekommunikatsioonisektori liberaliseerimise ning tihedama konkurentsi ja sideteenuste suurema valikuga kaasnevad samaaegsed meetmed, mille eesmärk on luua ühtne reguleeriv raamistik, mis tagaks universaalteenuse osutamise. Universaalteenuse mõiste peaks arenema nii, et selles kajastuksid tehnoloogia ja turu

areng ning muudatused kasutajate nõudmistes. 1998. aastal telekommunikatsioonituru täielikuks liberaliseerimiseks loodud reguleerivas raamistikus määratles ühendus universaalteenuse osutamise kohustuste minimaalse ulatuse ning kehtestas selle kulude ja rahastamise eeskirjad.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 2
(kohandatud)

(194) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise asutamislepingu artiklile 153 169 peab ühendus liit edendama tarbijakaitset.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 3
(kohandatud)

Ühendus ja selle liikmesriigid on võtnud endale telekommunikatsioonivõrkude ja teenuste reguleeriva raamistikuga seotud kohustusi Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) telekommunikatsiooni põhiteenuseid käsitleva lepingu raames. Kõigil WTO liikmetel on õigus määratleda, millist universaalteenuse osutamise kohustust nad soovivad säilitada. Selliseid kohustusi ei peeta oma olemuselt konkurentsiga vastuolus olevaks tingimusel, et neid hallatakse läbipaistval, mittediskrimineerival ja konkurentsi seisukohast neutraalsel viisil ja nad ei põhjusta suuremat koormust, kui on vaja WTO liikme määratletud universaalteenuse jaoks.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 51
(kohandatud)

Kavandatud meetme eesmärke, milleks on telekommunikatsiooni universaalteenuse ühtse taseme kehtestamine kõigi Euroopa kasutajate jaoks, üldkasutatavatele telefonivõrkudele määratletud piirkonnas ja seotud üldkasutatavatele telefoniteenustele juurdepääsu ja nende kasutamise tingimuste ühtlustamine ning elektrooniliste sideteenuste, elektrooniliste sidevõrkude ja nendega seotud vahendite reguleerimise ühtlustatud raamistiku loomine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada meetme ulatuse ja mõju tõttu ning seepärast on nimetatud eesmärke parem saavutada ühenduse tasandil — ühendus võib võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuspõhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 5

Konkurentsile rajatud turul tuleks kõigi määratletud piirkondades üldkasutatavaid telefoniteenuseid pakkuvate ettevõtjate suhtes rakendada teatavaid kohustusi ning muid kohustusi tuleks rakendada ainult ettevõtjate suhtes, kellel on märkimisväärne turujõud või kes on määratud osutama universaalteenust.

↓ uus

(195) Kui sellise juurdepääsu puudumisest tulenev sotsiaalse tõrjutuse risk ei võimalda kodanikel olla ühiskonda täiel määral sotsiaalselt ja majanduslikult kaasatud, on universaalteenus see turvaabinõu, mis tagab, et teenuste miinimumkogum on kõigile lõppkasutajatele taskukohase hinnaga kättesaadav.

(196) Lairibaühenduse baasteenus on liidus pea kõigile kättesaadav ning seda kasutatakse laialdaselt erinevateks tegevusteks. Üldise käibelemineku määr on kättesaadavusest siiski madalam, sest jätkuvalt leidub neid, kel teadlikkuse, maksumuse, oskuste või valikutega seotud põhjustel ühendus puudub. Taskukohane toimiv internetiühendus on muutunud ühiskonnale ja majandusele laiemalt ülioluliseks. Elementaarsete internetiteenuste kaudu loob see aluse digitaalrajanduses ja ühiskonnas osalemiseks.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 8

(kohandatud)

⇒ uus

(197) ~~Universaalteenusega seotud põhiolemus on tagada kõigile lõppkasutajatele taskukohase hinnaga juurdepääs toimivale internetiühendusele ja kõnesideteenustele, vähemalt pakkuja kasutajatele nende taotluse korral määratletud asukohas piirkonnas vastuvõetava hinnaga ühendust üldkasutatava telefonivõrguga.~~ ⇒ Liikmesriikidel peaks samuti olema võimalus tagada selliste teenuste taskukohasus, mida ei pakuta määratud asukohas, vaid liikvel olevatele kodanikele, kui nad peavad seda vajalikuks oma täieliku sotsiaalse ja majandusliku kaasatuse tagamiseks ühiskonnas. Nimetatud nõue piirneb ühe kitsasribaühendusega, mille pakumist võivad liikmesriigid piirata lõppkasutaja peamise asukoha/elukohaga, ja see ei hõlma integraalteenuste digitaalvõrku (ISDN), mille puhul pakutakse kahte või enamast samal ajal kasutatavat ühendust. Ühenduse pakumise tehnilistele vahenditele ei tohiks kehtestada piiranguid ning lubatud peaksid olema nii traadiga kui ka traadita tehnoloogia; piirata ei tohiks ka seda, millised mis kategooria operaatorid täidavad osaliselt või täies mahus universaalteenuse osutamise seotud kohustusi. Ühendus üldkasutatava telefonivõrguga määratletud piirkonnas peaks toetama kõneühendust ja andmesidet edastuskiirusega, mis on piisav juurdepääsuks näiteks sellistele on-line teenustele, mida osutatakse avaliku Interneti vahendusel. Konkreetse kasutaja Interneti ühenduse kiirus sõltub hulgast teguritest, sealhulgas Interneti-teenuse osutaja ühenduvusest ja rakendusest, mille jaoks ühendust kasutatakse. Andmeedastuskiirus, mida suudab toetada üks kitsasribaühendus üldkasutatava telefonivõrguga, sõltub nii abonendi lõppseadme suutlikkusest kui ka ühendusest. Seepärast ei ole otstarbekas nõuda ühenduse tasandil konkreetset andmeedastus- või bitikiirust. Praegu kasutatavate kõnesagedusalamodemite kiirus on tavaliselt 56 kbit/s ja neis kasutatakse automaatset andmeedastuskiiruse kohandamist vastavalt liini kvaliteedile ning seega võib saavutatav andmeedastuskiirus olla väiksem kui 56 kbit/s. Paindlikkus on oluline eeltingimus ühest küljest selleks, et liikmesriigid saaksid vajaduse korral võtta meetmeid tagamaks, et ühendused suudavad toetada sellist andmeedastuskiirust, ja teisest küljest selleks, et liikmesriigid saaksid vajaduse korral lubada kõnealuselt 56 kbit/s ülempiirist madalamat kiirust, et seega kasutada näiteks traadita tehnoloogia võimalusi (sealhulgas traadita mobiilsidevõrke) universaalteenuse pakumiseks suuremale hulgale elanikkonnast. See võib olla eriti oluline mõningates läbirääkijariikides, kus traditsioonilisi telefoniühendusi kasutavate kodumajapidamiste arv on suhteliselt väike. Erijuhtudel, kui ühendus üldkasutatava telefonivõrguga määratletud piirkonnas ei ole ilmselgelt piisav rahuldava Interneti ühenduse võimaldamiseks, peaks liikmesriikidel olema võimalik nõuda, et ühendust tõhustataks tasandil, mida kasutab enamus abonentide, et seega muuta andmeedastuskiirus Interneti ühenduse jaoks piisavaks. Kui sellised erimeetmed tekitavad kõnealustele tarbijatele netokulude koormuse, võib sellist netomõju võtta arvesse kõigis universaalteenuse osutamise seotud kohustuste netokulude arvestustes.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 5

⇒ uus

(198) ~~Andmeühendus üldkasutatava sidevõrguga määratletud piirkonnas peaks toetama andmesidet edastuskiirusega, mis on piisav juurdepääsuks näiteks sellistele sidusteenustele, mida osutatakse avaliku Interneti vahendusel. Konkreetse kasutaja Internetiühenduse kiirus sõltub hulgast teguritest, sealhulgas Interneti-teenuse osutaja ühenduvusest ja rakendusest, mille jaoks ühendust kasutatakse. Andmeedastuskiirus, mida suudab toetada ühendus üldkasutatava sidevõrguga, sõltub nii abonendi lõppseadme suutlikkusest kui ka ühendusest. Seepärast ei ole otstarbekas nõuda ühenduse tasandil konkreetset andmeedastus- või bitikiirust.~~ ⇒ Taskukohasest toimivast internetiühenduse teenusest peaks piisama, et toetada juurdepääsu põhiteenuste miinimumkogumile, mis vastab enamiku lõppkasutajate kasutatavatele teenustele, ning nende põhiteenuste kasutust. Liikmesriigid peaksid teenuste miinimumloetelu täpsemalt kindlaks määrama, et võimaldada oma territooriumil piisaval tasemel sotsiaalset kaasatust ja osalust digitaalühiskonnas ja -majanduses. ⇐ ~~Paindlikkus on vajalik, et liikmesriigid saaksid vajaduse korral võtta meetmeid tagamaks, et andmeühendus suudab rahuldavalt toetada liikmesriikide määratletud toimiva Interneti ühenduse jaoks piisavat andmeedastuskiirust, võttes nõuetekohaselt arvesse siseriiklike turgude eripära, näiteks kõnealusel liikmesriigis enamiku abonentide kasutatavat põhilist ribalaiust, ning tehnoloogilist teostatavust, tingimisel et nende meetmetega püütakse minimeerida turumoonutusi. Kui kõnealuste meetmetega kaasneb määratud ettevõtjale ebaõiglane koormus, võttes nõuetekohaselt arvesse kulusid ja tulusid ning asjaomaste teenuste osutamisest tulenevat immateriaalset kasu, võib seda võtta arvesse universaalteenuse osutamise kohustuse netokulu arvestuses. Põhivõrgu infrastruktuuri jaoks võib korraldada ka alternatiivse rahastamise, mis hõlmab ühenduse rahalisi vahendeid või riigisiseseid meetmeid kooskõlas ühenduse õigusega.~~

↓ uus

(199) Lõppkasutajatele ei tohiks teha kohustuslikuks selliste teenuste kasutamist, mida nad ei taha ning seega peaks lõppkasutajal olema taotluse korral võimalik piirata taskukohane universaalteenus üksnes kõnesideteenusega.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 17

(kohandatud)

(200) Riigi reguleerivad asutused peaksid suutma jälgida universaalteenuse osutamise kohustusega hõlmatud teenuste jaemüügitariifide arengut ja taset ka juhul, kui liikmesriik ei ole veel universaalteenust osutavat ettevõtjat määranud. Sellisel juhul tuleks jälgida ☒ Järelevalve peaks toimuma ☒ viisil, mis ei põhjustaks liigset halduskoormust riigi reguleerivatele asutustele ega sellist teenust osutavatele ettevõtjatele.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 10
(kohandatud)
⇒ uus

- (201) ~~Vastuvõetavad~~ ☒ Taskukohased ☒ hinnad on liikmesriikides ~~siseriiklikul~~ ☒ riigisisel ☒ tasandil riigi konkreetseid tingimusi arvesse võttes määratletud hinnad, millega võib kaasneda ~~ühnete tariifide sätestamine sõltumata asukohast või eritariifi võimaluste~~ ⇒ või pakettide ☐ sätestamine, et rahuldada väikese sissetulekuga kasutajate ☒ või sotsiaalsete erivajadustega isikute, sealhulgas eakate, puuetega inimeste ning maapiirkondades või geograafiliselt eraldatud piirkondades elavate lõppkasutajate ☒ vajadusi. ☒ Turu toimimise moonutuste vältimiseks peaksid sellised pakkumised hõlmama põhifunktsioone. ☒ Individuaal☒ sete ☐ ~~tarbijate~~ ⇒ lõppkasutajate ☐ puhul ~~on~~ ⇒ peaks ☐ hinna ~~vastuvõetavus~~ ☒ taskukohasus ☒ ~~seotud tarbijate~~ ⇒ põhinema õigusel sõlmida ettevõtjaga leping, numbril kättesaadavusel, teenuse jätkuvusel ning nende ☐ suutlikkusega jälgida ja kontrollida oma kulutusi.

↓ uus

- (202) Enam ei peaks olema võimalik keelata lõppkasutajate juurdepääsu ühenduvusteenuste miinimumkogumile. Õigus sõlmida ettevõtjaga leping peaks tähendama seda, et eelkõige madala sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega lõppkasutajatel, kelle soov võib saada tagasi lükatud, peaks olema võimalik sõlmida leping taskukohase ja toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuse pakkumiseks vähemalt määratud asukohas kõigi ettevõtjatega, kes asjaomases asukohas selliseid teenuseid pakuvad. Selliste finantsriskide, nagu arвете maksmata jätmise, vähendamiseks peaks ettevõtjatel olema õigus sõlmida leping ettemakse tingimusel, tuginedes taskukohastele individuaalsetele ettemakstud ühikutele.
- (203) Selle tagamiseks, et kodanikud oleksid kõnesideteenuste abil kättesaadavad, peaksid liikmesriigid tagama telefoninumbri kasutatavuse mõistliku ajavahemiku jooksul, samuti ajal, kui kõnesideteenuseid ei kasutata. Ettevõtjad peaksid saama kehtestada mehhanisme, et kontrollida lõppkasutaja jätkuvat huvi numbril kasutatavana hoidmise vastu.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 4
(kohandatud)

- (204) ~~Universaalteenuse tagamine (see tähendab määratletud miinimumteenuste osutamist kõigile lõppkasutajatele vastuvõetava hinnaga) võib eeldada mõningate teenuste osutamist mõningatele lõppkasutajatele hinnaga, mis erineb tavapärastele turutingimustele vastavast hinnast.~~ Kompensatsiooni maksmine ettevõtjatele, kes ~~on määratud~~ osutavad sellistes oludes kõnealuseid teenuseid, ei pruugi ~~siiski~~ põhjustada konkurentsi moonutamist, kui neile kompenseeritakse konkreetne netokulu ja kui netokuluga kaasnev koormus kaetakse konkurentsi seisukohast neutraalsel viisil.

↓ uus

- (205) Taskukohasuse meetmete tarviduse hindamiseks peaks riigi reguleerivatel asutustel olema võimalik jälgida madala sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega

lõppkasutajatele suunatud tariifivõimaluste või pakettide pakkumuste muutumist ja üksikasju.

- (206) Kui ettevõtjate pakutavatest põhitariifi võimalustest või pakettidest kaugemale ulatuvatest lisameetmetest ei piisa taskukohasuse tagamiseks madala sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega lõppkasutajatele, võib asjakohaseks alternatiiviks olla otsetoetus, näiteks sellistele lõppkasutajatele mõeldud vautšerid, võttes arvesse vajadust vähendada turumoonutusi.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 9
(kohandatud)
⇒ uus

- (207) Liikmesriigid peaksid kehtestama meetmed, et edendada ~~laialdaselt kättesaadavate~~ taskukohaste ~~toodete ja teenuste~~, sealhulgas puudega lõppkasutajatele mõeldud ~~abitehnoloogiaga seadmeid hõlmavate~~ vahendite turu loomist. Selle võib saavutada muu hulgas Euroopa standarditele osutamisega või ~~elektroonilise juurdepääsu (e-juurdepääs) nõuete kehtestamisega riigihangete menetlustele, teenuste osutamisega seotud pakkumiskutsetele ning puudega lõppkasutajate õigusi kaitsvate õigusaktide rakendamise~~ga kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga xxx/YYYY/EL liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuetega⁷¹. ⇒ Liikmesriigid peaksid määratlema riiklikule olukorrale vastavad asjakohased meetmed, võimaldades liikmesriikidele paindlikkust võtta konkreetseid meetmeid näiteks siis, kui turg ei paku tavapärastel majandustingimustel taskukohaseid tooteid ja teenuseid, mis hõlmaksid puudega lõppkasutajatele mõeldud vahendeid. ⇐

↓ uus

- (208) Toimivat internetiühendust võimaldava andmeedastuskiirusega andmeside puhul on püsiliiniühendused pea kõigile kättesaadavad ning neid kasutab enamik liidu kodanikke. Standardse lairiba püsiühenduse leviala ja kättesaadavus ulatus liidu kodudes 2015. aastal 97 %ni, keskmine kasutuse määr oli 72 % ning traadita tehnoloogial põhinevatel teenustel on veelgi suurem ulatus. Liikmesriigiti esineb linna- ja maapiirkondades siiski erinevusi lairiba püsiühenduse kättesaadavuses ja taskukohasuses.

- (209) Turg peab etendama juhtrolli pidevalt kasvava kiirusega lairibaühenduse kättesaadavuse tagamisel. Piirkondades, kus turg ei suuda soovitud pakkuda, näivad muud toimiva internetiühenduse kättesaadavuse toetamisele suunatud riiklikud poliitikavahendid olevat universaalteenuse osutamise kohustustest põhimõtteliselt kulutõhusamad ja turgu vähem häirivad. Sellisteks näideteks on (nt Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi ja Euroopa ühendamise rahastu raames pakutavate) rahastamisvahendite kasutamine, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest pärinevate riiklike vahendite kasutamine, levialaliste kohustuste seadmine raadiospektri kasutamise õigustele, et toetada lairibavõrkude kasutuselevõttu hõredamalt asustatud piirkondades ning liidu riigiabi eeskirjadele vastavad avaliku sektori investeeringud.

⁷¹ ELT C [...], [...], lk [...].

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 4
(kohandatud)
⇒ uus

- (210) ~~Universaalteenusele esitatav põhinõue on pakkuda kasutajatele nende taotluse korral ühendust üldkasutatava sidevõrguga määratletud piirkonnas vastuvõetava hinnaga.~~ ⇒ Kui pärast nõuetekohast hindamist ja riigi reguleeriva asutuse poolt läbiviidud võrkude kasutuselevõtu geograafilise ülevaate tulemuste arvessevõtmist selgub, et tõenäoliselt ei paku ei turusekkumismehhanism ega riikliku sekkumise mehhanism lõppkasutajatele teatavates piirkondades ühendust, mis oleks suuteline tagama toimiva internetiühenduse, mille liikmesriigid määratlevad artikli 79 lõike 2 kohaselt, ja kõnesideteenuseid määratud asukohas, peaks liikmesriikidel olema erandjuhtudel võimalik määrata kõnealuste teenuste pakkumiseks riigi territooriumi erinevates asjaomastes osades eri ettevõtjad või ettevõtjate rühmad. ⇐ ~~Nõue hõlmab kohalike, riigisiseste ja rahvusvaheliste telefonikõnede, faksi saatmise ja vastuvõtmise ning andmeside teenust, mille osutamist~~ ⊗ Liikmesriigid võivad piirata ⊗ ⇒ toimiva internetiühenduse kättesaadavust toetava universaalteenuse osutamise kohustust ⇐ ~~võivad liikmesriigid piirata~~ lõppkasutaja peamise asukohaga/elukohaga. ~~Ühenduse pakkumise~~ ⇒ Määratud asukohas pakutava toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuse ⇐ tehnilistele vahenditele ei tohiks kehtestada piiranguid ning lubatud peaksid olema nii traadiga kui ka traadita tehnoloogia; piirata ei tohiks ka seda, millised operaatorid täidavad osaliselt või täies mahus universaalteenuse osutamise kohustusi.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 16
(kohandatud)

- (211) Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt peavad liikmesriigid objektiivsete kriteeriumide põhjal otsustama, millised ettevõtjad määratakse universaalteenuse osutajaks, võttes vajaduse korral arvesse ettevõtjate suutlikkust ja tahet aktsepteerida kõiki universaalteenuse osutamise kohustusi või osa nendest. See ei välista ⊗, et ⊗ liikmesriikide ⊗ võivad ⊗ võimalust kehtestada sellise osutaja määramise käigus tulemuslikkuse põhjendusel eritingimusi, sealhulgas geograafiliste piirkondade või komponentide rühmitamine või universaalteenuse osutamise miinimumperioodi sätestamine.

↓ uus

- (212) Kulused, mis tulenevad sellest, et universaalteenuse kohustuste raames tagatakse artikli 79 lõike 2 kohaselt kindlaks määratud toimivat internetiühenduse teenust võimaldava ühenduse ning kõnesideteenuse kättesaadavus määratud asukohas ja taskukohase hinnaga, tuleks hinnata. Seejuures tuleks eelkõige hinnata eeldatavat rahalist koormust elektroonilise side sektori ettevõtjate ja kasutajate jaoks.

- (213) Määramismenetluse raames kehtestatud kogu riigi territooriumi levialaga katmise tagamise nõuded tähendavad *a priori* tõenäoliselt, et teatavad ettevõtjad jäetakse universaalteenuse osutajaks määramise taotlemisest kõrvale või loobuvad sellest. Universaalteenuse osutamise kohustusega pakujate määramine ülemäära pikaks ajaks või tähtajatult võib samuti tuua kaasa teatavate ettevõtjate *a priori* väljajätmise.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 9

~~Käesoleva direktiivi sätted ei takista liikmesriikidel määrata universaalteenuse võrgu ja teenustega seotud elemente pakkuma eri ettevõtjaid. Ettevõtjatelt, kes on määratud pakkuma võrguelemente, võib nõuda, et nad tagaksid ehitus ja hooldustööd, mis on vajalikud ja proportsionaalsed, et rahuldada kõik taotlused määratletud asukohas üldkasutatava telefonivõrguga liitumiseks või juurdepääsuks üldkasutatavatele telefoniteenustele määratletud piirkonnas.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 11
(kohandatud)

~~Kataloogiinfo ja numbrinfoteenused on üldkasutatavate telefoniteenuste olulised vahendid ja moodustavad osa universaalteenuse osutamise kohustusest. Kasutajad ja tarbijad soovivad kasutada ulatuslikke katalooge ja numbrinfoteenuseid, mis hõlmaksid kõiki abonentide, kelle telefoninumbriid (nii paikvõrgu telefoni kui ka mobiiltelefoninumbriid) on avalikustatud, ning tahavad, et teave oleks esitatud neutraalselt. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiviga 97/66/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitsmist telekommunikatsioonisektoris,⁷² tagatakse abonentide õigus eraelu puutumatusele seoses nende isikuandmete avaldamisega telefonikataloogis.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 12
(kohandatud)

~~Kodanikele on oluline pakkuda piisavat hulka üldkasutatavaid taksofone ning kasutajatel peab olema võimalus helistada hädaabitelefoni ja eelkõige Euroopa ühtsele hädaabinumbrile (112) tasuta kõigilt telefonidelt, kaasa arvatud üldkasutatavad taksofonid, kasutamata mingeid maksevahendeid. Kui hädaabinumbri 112 kohta ei ole piisavalt informatsiooni, võtab see kodanikelt täiendava turvatunde, mille annab selle numbri olemasolu Euroopas, eriti reisides teistes liikmesriikides.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 13

~~Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, et kindlustada puuetega kasutajatele ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajatele ühest küljest juurdepääs kõigile üldkasutatavatele telefoniteenustele määratletud piirkondades ja teisest küljest selliste teenuste vastuvõetav hind. Puuetega kasutajatele suunatud erimeetmed võiksid vastavalt vajadusele hõlmata järgmist: üldkasutatavate telefonide, üldkasutatavate tekstitelefoni või samalaadsete abivahendite kättesaadavus kurtidele ja kõnepuudega inimestele, numbrinfoteenuste või samalaadsete teenuste tasuta osutamine pimedatele ja nägemispuudega inimestele ning taotluse korral pimedatele või nägemispuudega inimestele alternatiivsel kujul esitatavad üksikasjalikud arved. Erimeetmete võtmine võib osutada vajalikuks ka selleks, et puuetega kasutajad ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajad saaksid kasutada hädaabiteenust 112 ja et neil oleks sarnaselt teiste klientidega võimalik valida eri operaatorite ja teenuseosutajate vahel. Paljude parameetrite põhjal on välja töötatud teenuse kvaliteedi standardid, mille abil saab hinnata abonentide vastuvõetavate teenuste kvaliteeti ja seda, kui hästi universaalteenuse~~

⁷²

[EÜTL 24, 30.1.1998, lk 1](#)

osutamise kohustust täitma määratud ettevõtjad nende standardite saavutamisega toime tulevad. Puuetega kasutajate jaoks ei ole veel teenuse kvaliteedi standardeid. Tuleks välja töötada puuetega inimestele teenuste osutamise tulemusstandardid ja asjaomased parameetrid; neid käsitletakse käesoleva direktiivi artiklis 11. Lisaks sellele peaks riigi reguleerivatel asutustel olema võimalik nõuda teenuste osutamise kvaliteediga seotud andmete avaldamist, juhul kui ja siis, kui sellised standardid ja parameetrid välja töötatakse. Universaalteenuse osutaja ei tohiks võtta meetmeid, mis ei lase kasutajatel täiel määral kasutada eri operaatorite või teenuseosutajate pakutavaid teenuseid koos teenustega, mida universaalteenuse osutaja pakub universaalteenuse osana.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 14

Juurdepääs üldkasutatavale telefonivõrgule ja selle kasutamine määratletud piirkonnas on niivõrd oluline, et see peaks olema kättesaadav kõigile, kes seda põhjendatult taotlevad. Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt otsustavad liikmesriigid objektivsete kriteeriumide põhjal, millistel ettevõtjatel on käesoleva direktiivi kohaldamisel universaalteenuse osutamise kohustused, võttes vajadusel arvesse ettevõtjate suutlikkust ja tahet aktsepteerida kõiki universaalteenuse osutamise kohustusi või osa nendest. On oluline, et universaalteenuse osutamise kohustusi täidetakse kõige tulemuslikumal viisil, et kasutajad maksaksid üldjuhul hinna, mis vastab teenuse osutamise kuludele. Oluline on ka see, et universaalteenuse operaatorid säilitaksid võrgu terviklikkuse ning teenuse järjepidevuse ja kvaliteedi. Tõhusam konkurents ja suurem valikuvabadus loovad rohkem võimalusi selleks, et universaalteenust osutaksid osaliselt või tervikuna ettevõtjad, kellel ei ole märkimisväärset turujõudu. Seepärast võib universaalteenuse osutamise kohustused mõningatel juhtudel määrata operaatoritele, kes on näidanud, et suudavad juurdepääsu ja teenuseid pakkuda kõige odavamalt, ja teha seda näiteks konkurentsil või võrdlustel põhineva valikumenetluse kohaselt. Vastavad kohustused võib arvata üldkasutatavate teenuste osutamise loa tingimuste hulka.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 10
(kohandatud)

(214) Kui käesoleva direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artiklis 481 kohaselt määratud asukohas piirkonnas toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste kättesaadavuse tagamiseks määratletud universaalteenuse osutamiseks määratud ettevõtja otsustab seoses universaalteenuse osutamise kohustusega kogu oma riigi territooriumil asuva kohaliku juurdepääsuvõrgu vara või selle osa üle anda erineva lõpliku omandilise kuuluvusega eraldiseisvale juriidilisele isikule, peaks riigi reguleeriv asutus hindama tehingu mõju, et tagada universaalteenuse osutamise jätkumine kogu riigi territooriumil või selle osades. Selleks peaks ettevõtja võõrandamisest eelnevalt teavitama universaalteenuse osutamise kohustuse määranud riigi reguleerivat asutust. Riigi reguleeriva asutuse hinnang ei tohiks piirata tehingu sooritamist.

↓ uus

(215) Stabiilsuse tagamiseks ja järkjärgulise ülemineku toetamiseks peaks liikmesriikidel olema käesoleva direktiivi jõustumisel võimalik jätkata oma territooriumil selliste universaalteenuste pakkumise tagamist, mille hulka ei kuulu toimiv internetiühendus ja kõnesideteenused määratud asukohas, mis kuuluvad direktiivi 2002/22/EÜ alusel nende universaalteenuse osutamise kohustuste ulatusse, tingimusel et teenused või

võrreldavad teenused ei ole tavalistel kaubandustingimustel kättesaadavad. Avalike taksofonide, kataloogide ja numbriinfoteenuste pakkumise jätkamise võimaldamine universaalteenuse korra raames seni, kuni nende järele on nähtav vajadus, pakuks liikmesriikidele vajalikku paindlikkust liikmesriikide eri olude nõuetekohaseks arvestamiseks. Selliste teenuste rahastamine peaks siiski toimuma riiklike vahendite kaudu, nagu muude universaalteenuse osutamise kohustuste puhul.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 15
(kohandatud)
⇒ uus

(216) Liikmesriigid peaksid jälgima ~~tarbijate~~ ⇒ lõppkasutajate ⇐ olukorda seoses ~~üldkasutatavate telefoniteenuste~~ ⇒ toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste ⇐ kasutamise ja eelkõige nende teenuste hinna ~~vastuvõetavusega~~ ☒ taskukohasusega ☒. ~~Telefoniteenuste~~ ⇒ Toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste ⇐ hinna ~~vastuvõetavus~~ ☒ taskukohasus ☒ on seotud teabega, mida kasutajad saavad ~~telefoni~~ kasutamise kulude kohta ja ~~telefoni~~ kasutamise suhtelise kulu kohta võrreldes teiste teenustega, ning lisaks sellele on see seotud ka kasutajate suutlikkusega kontrollida kulutusi. Seega tähendab ~~vastuvõetavus~~ ☒ taskukohasus ☒, et ~~universaalteenust osutama määratud~~ ettevõtjatele kehtestatud kohustustega antakse tarbijatele teatavad volitused. Kõnealuste kohustuste hulka kuuluvad näiteks arvete kindlaksmääratud detailsusaste, tarbijate võimalus blokeerida teatavad kõned (näiteks kulukad kõned tasulistele teenustele), tarbijate võimalus kontrollida kulutusi ettemaksete abil ja tasaarvestada eelnevalt makstud liitumistasud. Selliseid meetmeid võib turu arengut silmas pidades läbi vaadata ja muuta. ~~Kehtivates tingimustes ei kohustata universaalteenuse osutamise kohustustega operaatoreid hoiatama abonentide, kui ületatakse eelnevalt kindlaksmääratud kulutuste piir või kui kõnede tavapärasel esinemisrütmis esineb järsk muutus. Asjaomaste õigusnormide edasiste läbivaatamiste käigus tuleks kaaluda, kas abonentide jaoks oleks vaja selliste asjaolude korral hoiatada või ei.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 16
(kohandatud)
⇒ uus

(217) Kui tegemist ei ole pideva maksimisega hilinemise või arvete tasumata jätmisega, peaksid tarbijad ⇒, kel on õigus taskukohastele hindadele, ⇐ olema kaitstud viivitamatu ühenduse katkestamise eest maksmata arve tõttu, ja eelkõige juhul, kui tegemist on tasulistele teenustele eest nõutavat suurt arvet käsitleva vaidlusega, peaks neil kuni vaidluse lahendamiseni säilima juurdepääs olulistele ~~telefoni~~ ☒ kõneside ☒ teenustele. Liikmesriigid võivad otsustada, et sellise juurdepääsu pakkumist jätkatakse ainult juhul, kui abonent jätkab liinitasu maksmist.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 17

~~Kvaliteet ja hind on konkurentsile rajatud turul olulisimad tegurid ja riigi reguleerivad asutused peaksid saama jälgida universaalteenuse osutamise kohustusi täitma määratud ettevõtja saavutatud teenuse kvaliteeti. Riigi reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik võtta vajaduse korral meetmeid seoses sellise ettevõtja saavutatud teenuse kvaliteediga. Lisaks sellele peaks riigi reguleerivatel asutustel olema võimalik jälgida teenuse kvaliteeti.~~

~~mille on saavutanud muud määratletud piirkonnas üldkasutatavaid telefonivõrke ja/või teenuseid pakkuvad ettevõtjad.~~

↓ uus

(218) Kui toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste pakkumisega või muude universaalteenuste pakkumisega artikli 85 kohaselt kaasneb määratud ettevõtjale ebaõiglane koormus, võttes nõuetekohaselt arvesse kulusid ja tulusid ning asjaomaste teenuste osutamisest tulenevat immateriaalset kasu, võib seda võtta arvesse universaalteenuse osutamise kohustuse netokulu arvestuses.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 18
(kohandatud)

(219) Vajaduse korral peaksid liikmesriigid looma mehhanismid universaalteenuse osutamise kohustuste netokulude rahastamiseks juhul, kui on tõendatud, et teenust on võimalik osutada ainult kahjumiga või netomaksumusega, mis ei mahu tavaliste kaubandusstandardite raamidesse. Oluline on tagada, et universaalteenuse osutamise kohustuste netokulud on arvestatud nõuetekohaselt ning et võimalik rahastamine mõjutab turgu ja ettevõtjaid võimalikult vähe ning on kooskõlas ~~asutamis~~ Euroopa Liidu toimimise ~~lepingu~~ artiklitega ~~87~~ 107 ja ~~88~~ 108.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 19

(220) Universaalteenuse netokulude arvestamisel tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta kulusid ja tulusid ning universaalteenuse osutamisega kaasnevaid immateriaalseid hüvesid, kuid selline arvestamine ei tohiks takistada kulude kajastamist hinnakujunduses. Kõigi universaalteenuse osutamise kohustuste netokulude arvestamiseks tuleks kasutada läbipaistvaid menetlusi.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 20

(221) Immateriaalse kasu arvessevõtmine tähendab seda, et üldkulude kindlaksmääramiseks lahutatakse universaalteenuse osutamise kohustuste otsesest netokuludest see kaudne kasu, mis tuleneb ettevõtja universaalteenuse osutaja seisundist.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 21
⇒ uus

~~(222)~~ Kui universaalteenuse osutamise kohustusega kaasneb ettevõtjale ebaõiglane koormus, on otstarbekas lubada liikmesriikidel luua mehhanisme netokulude tulemuslikuks katmiseks. ⇒ Universaalteenuse osutamise kohustuste netokulud tuleks katta riiklike vahendite kaudu. Toimiv internetiühendus on kasulik nii elektroonilise side sektorile kui ka laiemale digitaalmajandusele ja ühiskonnale tervikuna. Lairibahenduse kiirust toetava ühenduse pakkumine aina rohkematele lõppkasutajatele võimaldab neil kasutada internetipõhiseid teenuseid ja seeläbi aktiivselt osaleda digiühiskonnas. Selliste ühenduste tagamine universaalteenuse osutamise kohustuste alusel teenib vähemalt samavõrd nii avalikku huvi kui ka elektroonilise side pakujate huvi. Seetõttu peaksid liikmesriigid avaliku sektori vahenditest hüvitama selliste ühenduste netokulud, mis toetavad lairibahenduse kiirust universaalteenuse osana. Selle all

tuleks mõista rahastamist valitsussektori eelarvest. ⇐ Üks võimalus universaalteenuse osutamise kohustuste netokulude katmiseks on selleks riiklike vahendite kasutamine. Lisaks sellele võib osutada otstarbekaks kindlakstehtud netokulude katmiseks nõuda kõigilt kasutajatelt läbipaistval viisil sisse ettevõtjatele kehtestatavad lõivud. Liikmesriigid peaksid suutma rahastada universaalteenuse eri elementide netokulud eri mehhanismide abil ja/või rahastada mõnede või kõigi elementide netokulud kahest mehhanismist ühe või nende mõlema abil. Kui kulud kaetakse ettevõtjatele kehtestatavate lõivude abil, peaksid liikmesriigid tagama, et lõivude jaotamine nende vahel toetub objektiivsetele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele ja on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. See põhimõte ei takista liikmesriikidel vabastada lõivust uusi turuletulijaid, kes ei ole saavutanud märkimisväärset turuasendit. Kõigi rahastamismehhanismide puhul tuleks tagada, et turul tegutsevad ettevõtjad osalevad ainult universaalteenuse osutamise kohustuste rahastamises ega toeta toiminguid, mis ei ole otseselt seotud universaalteenuse osutamise kohustustega. Kulude katmise mehhanismid peaksid alati olema kooskõlas ühenduse õigusega ja eriti jagamismehhanismide puhul ka mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Kõik rahastamismehhanismid peaksid tagama, et ühe liikmesriigi kasutajad ei aita katta teise liikmesriigi universaalteenuse osutamise kulusid, näiteks juhul, kui helistatakse ühest liikmesriigist teise.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 22

Kui liikmesriigid otsustavad rahastada universaalteenuse osutamise kohustuste netokulud riiklikest vahenditest, tuleb selle all mõista rahastamist valitsussektori eelarvest, kaasa arvatud muud riiklikud rahastamisallikad, näiteks riiklikud loteriid.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 23

Universaalteenuse osutamise kohustuste kulud võib jagada kõigi ettevõtjate või kindlaksmääratud klassi kuuluvate ettevõtjate vahel. Liikmesriigid peaksid tagama, et jagamismehhanismi puhul järgitakse läbipaistvuse, minimaalse turumoonutuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid. Minimaalne turumoonutus tähendab seda, et maksud tuleb sisse nõuda nii, et lõppkasutajate kanda jääv rahaline koormus on võimalikult väike, kasutades selleks näiteks maksude võimalikult ulatuslikku jaotamist.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 24

(kohandatud)

⇒ uus

(223) Riigi reguleerivad asutused peaksid olema veendunud, et ettevõtjad, kes saavad kasu universaalteenuse rahastamisest, ⊗ peaksid ⊗ esitavama ⊗ riigi reguleerivatele asutustele ⊗ oma taotluse põhjendamiseks piisavad üksikasjad konkreetsete elementide kohta, mille jaoks sellist rahastamist vaja on. Liikmesriikide skeemid universaalteenuse osutamise kohustuste kuluarvestuse ja finantseerimise kohta tuleks edastada komisjonile, kes kontrollib nende vastavust asutamise ⊗ alus ⊗ lepingule. Määratud operaatoritel on stiimul tõsta universaalteenuse osutamise kohustuste hinnatud netokulu. Seepärast peaksid liikmesriigid ⊗ peaksid ⊗ tagama universaalteenuse osutamise kohustuste rahastamiseks sissenõutavate tasude tegeliku läbipaistvuse ja kontrolli nende summade üle. ⇐ Universaalteenuse pakkumise netokulude arvutamine peaks baseeruma objektiivsel ja läbipaistval meetodikal, et

tagada universaalteenuse kulutõhus pakkumine ja edendada võrdsete tingimuste loomist turuosaliste jaoks. Läbipaistvust võiks aidata suurendada see, kui universaalteenuse üksikelementide netokulude arvutamiseks kasutatav meetodika tehtaks eelnevalt teatavaks. ↩

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 25

~~Sideturg areneb pidevalt nii kasutatavate teenuste kui ka nende kasutajatele pakkumise tehniliste vahendite poolest. Ühenduse tasandil määratletud universaalteenuse osutamise kohustused tuleks regulaarselt läbi vaadata, et teha ettepanekuid kohustuste ulatuse muutmiseks või uuesti määratlemiseks. Sellise läbivaatamise puhul tuleb arvesse võtta arenevaid sotsiaalseid, kaubanduslikke ja tehnoloogilisi tingimusi ja asjaolu, et ulatuse muutmise puhul tuleks topeltkontrolli käigus kindlaks teha, kas teenus oleks kättesaadav suurele osale elanikkonnast ja kas inimesed, kes ei saa universaalteenuseid endale lubada, võivad jääda sotsiaalselt tõrjutuks. Universaalteenuse osutamise kohustuste võimaliku muutmise korral tuleks hoolitseda selle eest, et kunstlikult ei toetata teatavate tehnoloogiliste võimaluste eelistamist teistele, et sektori ettevõtjatele ei tekitata ebaproportsionaalset rahastamiskoormat (ohustades seega turu arengut ja uuendusi) ja et ebaõiglaselt ei jäeta rahastamiskoormat madala sissetulekuga tarbijate kanda. Kõik universaalteenuse ulatuse muudatused tähendavad automaatselt seda, et kõiki netokulusid saab rahastada käesoleva direktiiviga lubatud meetodite abil. Liikmesriigid ei või turul tegutsevatele ettevõtjatele kehtestada rahastamisnõudeid seoses meetmetega, mis ei kuulu universaalteenuse osutamise kohustuste hulka. Individuaalselt on liikmesriikidel vabadus kehtestada erimeetmeid (väljaspool universaalteenuse osutamise kohustuste ulatust) ja rahastada neid ühenduse õiguse kohaselt, kuid mitte turul tegutsevate ettevõtjate osamakseid kasutades.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 26

~~Tulemuslikum konkurents kogu juurdepääsu ja teenuseturul tagab kasutajatele suurema valikuvabaduse. Tulemusliku konkurentsi ja valikuvabaduse ulatus varieerub ühenduse piires ja liikmesriikides olenevalt geograafilisest piirkonnast ja sõltuvalt sellest, kas tegemist on juurdepääsu või teenuseturuga. Mõned kasutajad võivad täielikult sõltuda märkimisväärse turujõuga ettevõtja pakutavast juurdepääsust ja teenustest. Silmas pidades tõhusust ja selleks et toetada tulemuslikku konkurentsi, on üldiselt oluline, et märkimisväärse turujõuga ettevõtja pakutavad teenused vastaksid kuludele. Tõhusust ja sotsiaalseid põhjusi silmas pidades peaksid lõppkasutajatelt nõutavad tariifid kajastama nõudluse ja kulude tingimusi, kui sellega ei kaasne konkurentsi moonutamine. On olemas oht, et märkimisväärse turujõuga ettevõtja võib mitmel viisil püüda takistada teiste ettevõtjate turuletulekut ja moonutada konkurentsi, näiteks nõudes liialdatud hindu, määrates ülimadalaid hindu, pakkudes jaeteenuseid kohustuslikus korras komplektina või eelistades põhjendamatu teatavaid kliente. Seepärast peaksid riigi reguleerivatel asutustel olema volitused kehtestada märkimisväärse turujõuga ettevõtjale viimase võimalusena ja pärast nõuetekohast kaalumist jaemüügieeskirjad. Tulemusliku konkurentsi toetamiseks ja samal ajal üldsuse vajaduste rahuldamiseks (näiteks üldkasutatavate telefoniteenuste hinna vastuvõetavuse säilitamine teatavate tarbijate jaoks) võib kasutada hinnalae reguleerimist, geograafilisi keskmisi või samalaadseid vahendeid ja mittereguleerivaid meetmeid, näiteks üldsusele kättesaadavaid jachindade võrdlusi. Juurdepääs asjakohasele kuluarvestusega seotud teabele on vajalik selleks, et riigi reguleerivad asutused saaksid kõnealuses valdkonnas täita reguleerimisega seotud ülesandeid, kaasa arvatud tariifikontrolli kehtestamine. Jaeteenuste reguleerivat kontrolli tuleks siiski kasutada vaid juhul, kui riigi reguleerivad asutused leiavad, et asjaomaste~~

~~hulгимүүгimeetmete või operaatori valiku või eelvalikuga seotud meetmete abil ei ole võimalik saavutada tulemusliku konkurentsi tagamisega ja avalike huvidega seotud eesmäärke.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 27

~~Kui riigi reguleeriv asutus kehtestab kohustuse rakendada hinnakontrolli toetamiseks kuluarvestussüsteem, võib ta võtta endale iga-aastase auditeerimiskohustuse, et tagada kõnealuse kuluarvestussüsteemi järgimine eeldusel, et asutuses on olemas piisava väljaõppega töötajad, või nõuda, et auditi teostaks mõni muu asjaomasest operaatorist sõltumatu pädev asutus.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 29

~~Asjaomase turu analüüsi silmas pidades võivad riigi reguleerivad asutused nõuda, et märkimisväärse turujõuga mobiilsideoperaatorid võimaldaksid oma abonentidele iga kõne puhul eraldi või eelvaliku abil juurdepääsu kõigile vastastikku seotud üldkasutatavate telefoniteenuste osutajatele.~~

↓ uus

(224) Selleks, et tõhusalt toetada kaupade, teenuste ja isikute vaba liikumist liidus, peaks olema võimalik teatavaid riiklikke numeratsiooniresse, eelkõige teatavaid mittegeograafilisi numbreid, kasutada territooriumiväliselt, st kogu liidu territooriumil väljaspool määrava liikmesriigi territooriumi. Isikutevahelise sidega seonduvat arvestatavat pettuse ohtu arvesse võttes peaks selline territooriumivälise kasutus olema lubatud elektroonilise side teenuste, kuid mitte isikutevahelise side teenuste puhul. Liikmesriigid peaksid seega tagama, et asjaomaste riigisiseste õigusnormide, eelkõige tarbijakaitse eeskirjade ja muude numbrite kasutusega seotud eeskirjade täitmine tagatakse sõltumatult liikmesriigist, kus numbrite kasutusõigused on antud. See peaks hõlmama seda, et nende liikmesriikide reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused, kus numbrit kasutatakse, on pädevad kohaldama riigisiseseid õigusnorme ettevõtja suhtes, kellele number on määratud. Lisaks peaks kõnealuste liikmesriikide reguleerivatel asutustel olema võimalik taotleda, et numbrimääramise eest vastutava riigi reguleeriv asutus aitaks neil tagada kohaldatavate eeskirjade täitmise neis liikmesriikides, kus numbrit kasutatakse. Sellised tugimeetmed peaksid hõlmama hoiatavaid karistusi, eeskätt olulise rikkumise korral eelkõige asjaomasele ettevõtjale määratud numbrite territooriumivälise kasutamise õiguse ära võtmist. Territooriumivälise kasutuse nõuded ei tohiks piirata liikmesriikide voli tõkestada juhtumipõhiselt juurdepääs numbritele või teenustele, kui see on põhjendatud pettuse või väärkasutuse tõttu. Numbrite territooriumivälise kasutus ei tohiks piirata rändlusteenuste pakkumisega seonduvaid liidu eeskirju, sealhulgas neid, mis seonduvad selliste rändlusteenuste anomaalse või lubamatu kasutamise ärahoidmisega, mille suhtes kohaldatakse jaehinna reguleerimist ja mille puhul saab kasutada reguleeritud rändlusteenuse hulgihindu. Liikmesriikidel peaks jätkuvalt olema võimalik sõlmida kolmandate riikidega numeratsiooniresse territooriumivälisest kasutusest käsitlevaid erilepinguid.

(225) Liikmesriigid peaksid elektroonilise side pakujate vahetamise hõlbustamiseks soodustama numeratsiooniresse eraldamist raadiolainete abil. Numeratsiooniresse eraldamine raadiolainete abil võimaldab telekommunikatsiooniseadmete tunnuste ümberprogrammeerimist ilma, et oleks vaja

füüsilist juurdepääsu asjaomastele seadmetele. See võimalus on iseäranis oluline masinatevaheliste teenuste puhul, st teenuste puhul, mis hõlmavad andmete ja teabe automaatset edastamist seadmete või tarkvarapõhiste rakenduste vahel nii, et inimeste sekkumine on piiratud või puudub täielikult. Selliste masinatevaheliste teenuste pakkujatel ei pruugi olla füüsilist juurdepääsu oma seadmetele, kuna neid kasutatakse kaugel või kasutatavate seadmete arv on suur või tulenevalt nende kasutustavast. Pidades silmas tärkavat masinatevahelist turgu ja uusi tehnoloogiaid, peaksid liikmesriigid püüdlema selle poole, et tagada raadiolainete abil eraldamise tehnoloogiline neutraalsus.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 20
(kohandatud)
⇒ uus

~~(226)~~ Läbipaistvatel, objektiivsetel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel põhinev juurdepääs numeratsiooniresurssidele on ettevõtjatele äärmiselt oluline konkureerimiseks elektroonilise side sektoris. ⇒ Liikmesriikidel peaks olema õigus anda numbrite kasutamise õigusi muudele ettevõtjatele kui elektroonilise side võrkude või teenuste pakkujad, võttes arvesse numbrite kasvavat olulisust asjade interneti mitmesuguste teenuste jaoks. ⇐ Kõiki riikliku numeratsiooniplaani elemente, sealhulgas võrkudes adresseerimiseks kasutatavaid punktikoode, peaksid haldama riigi reguleerivad asutused. Kui üleeuroopaliste teenuste ⇒ või piiriüleste teenuste, eelkõige selliste uute masinatevaheliste teenuste nagu võrku ühendatud autod, ⇐ arendamiseks on vaja ühtlustada ~~ühenduse~~ liidu numeratsiooniresursside kasutamist ⇒ ning kui olemasolevate numeratsiooniresursside alusel ei ole nõudlust võimalik täita ⇐, võib komisjon ~~oma täidesaatvat võimu kasutades~~ võtta ⇒ BERECi abil ⇐ tehnilisi rakendusmeetmeid. Kui see on otstarbekas teenuste täieliku globaalse koostalitlusvõime tagamiseks, peaksid liikmesriigid asutamislepingu kohaselt koordineerima oma siseriiklikke seisukohti rahvusvahelistes organisatsioonides ja foorumitel, kus tehakse numeratsiooni käsitlevaid otsuseid. Käesoleva direktiivi sätetega ei looda reguleerivatele asutustele uusi vastutusvaldkondi Interneti nimede ja aadresside alal.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 19

~~(227)~~ ~~Sageduste või n~~ Numbrite kasutamise õiguste andmise otsuste avaldamise nõude täitmiseks võib teha kõnealused otsused üldsusele kättesaadavaks koduleheküljel.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 43
(kohandatud)
⇒ uus

(228) Arvestades kadunud lastest teavitamisele eriomaseid aspekte ja selle teenuse piiratud osutamist praegu, peaksid liikmesriigid järgima võetud kohustust mitte ainult reserveerima numbrit, vaid ka tegema kõik tagamaksda, et nende territooriumil oleks ⇒ hästitoimiv ⇐ kadunud lastest teavitamise teenus numbrit 116000 all viivitamata kättesaadav. Selleks peaksid liikmesriigid võimaluse korral korraldama muu hulgas pakkumismenetlusi, et kutsuda huvitatud isikuid nimetatud teenust pakkuma.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 46
(kohandatud)
⇒ uus

(229) Ühisturg tähendab seda, et ühenduse ☒ liidu ☒ mittegeograafilisi numbreid, sealhulgas tasuta ja tasulisi numbreid, kasutades on lõppkasutajatel juurdepääs kõigile teiste liikmesriikide numeratsiooniplaani numbritele ja juurdepääsuteenustele ☒, sealhulgas tasuta ja tasulistele numbritele, ☒ ⇒ välja arvatud juhul, kui lõppkasutaja, kellele helistatakse, on äriistel põhjustel otsustanud piirata juurdepääsu teatavatest geograafilistest piirkondadest ⇐. Lõppkasutajatel peaks olema juurdepääs ka ENTS-i numbritele ning rahvusvahelistele tasuta numbritele. Piiriülest juurdepääsu numeratsiooniresurssidele ning kaasnevatele teenustele ei tohiks keelata, välja arvatud objektiivselt põhjendatud juhtudel, näiteks vajaduse korral võidelda pettuse ja kuritarvitamisega, nt seoses teatavate tasuliste teenustega, kui number on määratud ainult riigisiseks kasutamiseks (nt riigisisene lühinumber) või kui see ei ole tehniliselt või majanduslikult teostatav. ⇒ Väljastpoolt asjaomast liikmesriiki helistavate isikute puhul ei pea nõutavad hinnad olema samasugused kui sellest liikmesriigist helistavate isikute puhul. ⇐ Kasutajaid tuleks varem selgelt teavitada kõigist tasuta numbrite puhul rakendatavatest tasudest, näiteks tasudest standardsete rahvusvaheliste koodide valimise abil tehtavate rahvusvaheliste kõnede eest.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 38
⇒ uus

~~Lõppkasutajate juurdepääs kõigile ühenduse numeratsiooniresurssidele on ühisturu oluline eeltingimus. See peaks hõlmama tasuta ja tasuliste telefoniteenuste numbreid ja muid mittegeograafilisi numbreid, kui abonent, kellele helistatakse, ei ole äriistel põhjustel otsustanud piirata juurdepääsu teatavatest geograafilistest piirkondadest. Väljastpoolt asjaomast liikmesriiki helistavate isikute puhul ei pea nõutavad tariifid olema samasugused kui sellest liikmesriigist helistavate isikute puhul.~~

↓ uus

(230) Elektroonilise side ühtse turu lõpuleviimine eeldab nende tõkete kõrvaldamist, mis takistavad lõppkasutajate juurdepääsu elektroonilise side teenustele kogu liidus. Üldsusele elektroonilist sidet pakkuvad ettevõtjad ei tohiks keelata ega piirata lõppkasutajate juurdepääsu või neid diskrimineerida kodakondsuse või elukohaliikmesriigi alusel. Eristamine peaks siiski olema kulude ja riskide objektiivselt põhjendatavate erinevuste alusel võimalik jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste anomaalse või lubamatut kasutamise suhtes ning see võib ulatuda määruses 531/2012 sätestatud meetmetest kaugemale.

(231) Lõppkasutajate kaitse eeskirjade erinev rakendamine on loonud olulisi siseturu tõkkeid, mis mõjutavad nii elektroonilise side teenuste pakkujaid kui ka lõppkasutajaid. Kõnealuseid tõkkeid tuleks vähendada samade eeskirjade kohaldamisega, mis tagaks kõrge ja ühtse kaitsetaseme kogu liidus. Käesoleva direktiiviga hõlmatud lõppkasutajate õiguste kohandatud ja täielik ühtlustamine peaks nii lõppkasutajate kui ka elektroonilise side teenuste pakkujate jaoks suurendama märkimisväärselt õiguskindlust ning märgatavalt alandama killustunud eeskirjadest johtuvaid turulepääsu tõkkeid ja tarbetut nõuete täitmise koormust. Täielik

ühtlustamine aitab ületada ühtse turu tõkkesid, mis on tingitud sellistest riiklikest lõppkasutajaid käsitlevatest sätetest, mis samaaegselt kaitsevad siseriiklike pakkujaid teistest liikmesriikidest tuleneva konkurentsi eest. Ühtse ja kõrge kaitsetaseme saavutamiseks tuleks käesolevas direktiivis mitmeid lõppkasutajaid käsitlevaid sätteid tõhustada, tuginedes liikmesriikide parimatele tavadele. Õiguste täielik ühtlustamine suurendab lõppkasutajate usaldust siseturu vastu, sest elektroonilise side teenuseid kasutades laieneb neile võrdselt kõrge kaitsetase mitte üksnes oma liikmesriigis, vaid ka teistes liikmesriikides elades, töötades või reisides. Liikmesriikidele peaks jääma võimalus kasutada kõrgemat lõppkasutajate kaitsetaset, kui käesoleva direktiiviga on ette nähtud sõnaselge erand, ning võtta meetmeid käesoleva direktiiviga hõlmamata valdkondades.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 30
(kohandatud)

- (232) Lepingud on lõpp kasutajatele ja tarbijatele oluline vahend, et tagada teabe minimaalne läbipaistvus ja õiguskindlus. Konkrentsile rajatud turul sõlmib suurem osa teenuseosutajaid oma klientidega lepingud, sest see on kaubanduslikult soovitav. Lisaks käesoleva direktiivi sätetele kohaldatakse elektrooniliste side võrkude ja -teenustega seotud tarbijatehingute suhtes lepingunõudeid, mis on sätestatud kehtivates ühenduse liidu tarbijakaitset käsitlevates õigusaktides, eelkõige nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivis 93/13/EÜ (ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes)⁷³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiivis 97/7/EÜ (tarbijakaitse kohta seoses sidevahendi abil sõlmitud lepingutega)⁷⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/83/EL tarbija õiguste kohta⁷⁵ ning nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivis 93/13/EÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes. Vahetu telefoniteenuse osutajaga sõlmitud lepingulise suhte puhul peaks tarbijatele olema tagatud õiguskindluse miinimumtase, mis eeldab, et lepingus on kindlaks määratud lepingutingimused, teenuse kvaliteet, lepingu ja teenuse lõpetamise tingimused, kompensatsioonimeetmed ja vaidlusküsimuste lahendamine. Kui tarbijaga sõlmib lepingu muu teenuseosutaja kui vahetu telefoniteenuse osutaja, peaks ka selline leping sisaldama sama teavet. Hindade, tariifide ja tingimuste läbipaistvuse tagamise meetmed suurendavad tarbijate võimalusi teha neile sobivaim valik ja seega saada konkrentsist võimalikult suurt kasu.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 21
(kohandatud)
⇒ uus

- (233) Käesoleva direktiivi lepinguid käsitlevaid sätteid ⇒ tuleks kohaldada olenemata tarbija tehtava mis tahes makse summast. ⇐ Neid tuleks kohaldada mitte ainult tarbijate, vaid ka teiste lõppkasutajate, eeskätt komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ määratletud mikro- ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate

⁷³ [EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29.](#)

⁷⁴ [EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19.](#)

⁷⁵ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ \(ELT L 304, 22.11.2011, lk 64\).](#)

(VKEde) suhtes, kes võivad eelistada tarbijate vajadustele kohandatud lepingut ⇒ kelle läbirääkimispositsioon on võrreldav tarbijate omaga ning kellele seetõttu peaks laienema sama kaitsetase ⇐. Vältimaks teenuseosutaja tarbetut halduskoormust ja VKEde määratlemisega seotud keerukust, ei tuleks lepinguid käsitlevaid sätteid, sealhulgas direktiivis 2011/83/EL (tarbija õiguste kohta) sisalduvaid, tuleks kohaldada nimetatud ettevõtjate suhtes automaatselt, vaid ainult nende taotluse korral ⇒ välja arvatud siis, kui nad eelistavad individuaalsete lepingutingimuste üle elektroonilise side teenuste pakkujatega läbi rääkida. ⇒ Erinevalt mikro- ja väikeettevõtjatest on suurematel ettevõtjatel tavaliselt tugevam läbirääkimispositsioon ning seetõttu ei sõltu nad samadest lepingulise teabe nõuetest kui tarbijad. Muid sätteid, nagu näiteks numbrilise liikuvuse, mis on olulised ka suuremate ettevõtjate jaoks, tuleks jätkuvalt kohaldada kõigi lõppkasutajate suhtes. ⇐ Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid edendamaks VKEde teadlikkust sellest võimalusest.

↓ uus

(234) Elektroonilise side sektori spetsiifika nõuab lisaks horisontaalsetele lepingunormidele piiratud arvu täiendavaid kaitsetsätteid lõppkasutajate kohta. Lõppkasutajaid tuleks muu hulgas teavitada pakutavatest teenusekvaliteedi tasemetest, soodustuste ja lepingu lõpetamise tingimustest, kohaldatavatest tariifikavadest ja nende teenuste tariifidest, mille suhtes kohaldatakse eraldi hinnatingimusi. Kõnealune teave on oluline enamiku üldkasutatavate elektroonilise side teenuste, kuid mitte numbrivaba isikutevahelise side teenuste puhul. Selleks, et võimaldada lõppkasutajal langetada teadlikke otsuseid, on oluline, et nõutav asjakohane teave esitataks lepingu sõlmimise eel selges ja mõistetavas keeles. Selsamal põhjusel peaksid pakkujad esitama oluliste lepingutingimuste kokkuvõtte. Võrreldavuse hõlbustamiseks ja nõuete täitmise kulude vähendamiseks peaks BEREC andma välja lepingu kokkuvõtliku vormi.

(235) Määruse (EL) 2015/2120 vastuvõtmise järel on aegunud käesoleva direktiivi sätteid, milles käsitletakse teavet tingimuste kohta, mis piiravad teenustele ja rakendustele juurdepääsu ja/või nende kasutamist, ning andmeliikluse juhtimist, ja need tuleks kehtetuks tunnistada.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 24
(kohandatud)
⇒ uus

(236) Seoses lõppseadmetega tuleks tarbijalepingus täpsustada piiranguid, mille teenuseosutaja on kehtestanud seadme kasutamisele, näiteks mobiilsidevahendite lukustamine SIM-kaardiga, kui sellised piirangud ei ole siseriiklike riigisiseste õigusaktidega keelatud, ning lepingu ennetähtaegse või kokkulepitud kehtivusaja lõpul selle lõpetamise kulud, sealhulgas seadme endale jätmisega seotud kulud. ⇒ Kõik ennetähtaegse lõpetamise korral nõutavad tasud seoses lõppseadmete ja muude soodustustega tuleks arvutada vastavalt tavapärase kulumi arvestamise meetodi alusel ning *pro rata temporis* põhimõttel. ⇐

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 25
(kohandatud)
⇒ uus

- (237) ~~Kohustamata~~ Piiramata teenuse pakkuja ~~osutajat tegema enamat, kui on nõutud ühenduse õigusaktides~~ ⇒ käesoleva direktiivi kohast sisulist kohustust seoses turvalisusega , peaks ~~tarbija~~ leping täpsustama nende meetmete liigi, mida teenuse pakkuja ~~osutaja~~ võib võtta turvaintsidentide, ~~tervikkuse rikkumise~~ või turvaotude puhul.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 32
(kohandatud)
⇒ uus

- (238) Selliste konkurentsipõhiste turgude puhul, kus teenuseosutajaid on rohkem, on tarbijate jaoks suurima tähtsusega pakumisi ja teenuseid käsitleva läbipaistva, ajakohastatud ja võrreldava teabe olemasolu. ~~Elektroniliste sideteenuste lõppkasutajatel ja tarbijatel~~ peaks olema kergesti kättesaadaval kujul avaldatud teabe põhjal võimalik lihtsalt võrrelda turul pakutavate eri teenuste hindu. Selleks et teha neile hindade ja teenuste võrdlemine lihtsaks, peaks riikide reguleerivatel asutustel olema võimalik nõuda elektroniliste ~~side~~ ~~võrke~~ ja/või elektroonilise ~~side~~ ~~teenuseid~~ , välja arvatud numbrivaba isikutevahelise ~~side~~ teenuseid pakkuvatelt ettevõtjatelt teabe (sealhulgas tariifid, teenusekvaliteet, tarnitud lõppseadme piirangud, ~~tarbimisviisid~~ ja muu asjakohane statistika) suuremat läbipaistvust . Kõigi selliste nõuete puhul peaks nõuetekohaselt arvesse võtma kõnealuste võrkude või teenuste omadusi. ~~ning~~ Nad peaksid samuti tagama, et kolmandatel isikutel on õigus tasuta kasutada selliste ettevõtjate poolt võrdlusvahendina üldsusele kättesaadavaks tehtud teavet. ~~Samuti peaks riikide reguleerivatel asutustel olema võimalik teha kättesaadavaks hinnajuhised, eelkõige juhul, kui turg ei ole seda teinud tasuta või mõistiku hinnaga. Ettevõtjatel ei tohiks olla õigust nõuda tasu sellise teabe kasutamise eest, mis on juba avaldatud ning on seega üldkasutatav. Lisaks sellele peaksid lõppkasutajad ja tarbijad enne teenuse ostmist saama piisavalt teavet teenuse hinna ja liigi kohta, eelkõige juhul, kui tasuta telefoninumbritega kaasnevad lisatasud. Riigi reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik nõuda sellise teabe üldist esitamist ning nende kindlaks määratud teatud teenusekategoriate puhul sellise teabe esitamist vahetult enne kõne ühendamist, kui siseriiklike õigusaktidega ei ole sätestatud teisiti. Enne kõne ühendamist hinnateabe esitamist nõudvate kõnede kategooriate kindlaksmääramisel peaksid riigi reguleerivad asutused võtma asjakohaselt arvesse teenuse iseloomu, teenusele kohaldatavaid hinnatingimusi ja seda, kas pakkujaks on teenuseosutaja, kes ei ole elektrooniliste sideteenuste osutaja. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/31/EÜ (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) kohaldamist, peaksid ettevõtjad liikmesriikide nõudmise korral andma abonentidele samuti asjaomaste riigiasutuste koostatud üldist huvi pakkuvat teavet, muu hulgas kõige levinumate rikkumiste ning nende õiguslike tagajärgede kohta.~~

↓ uus

- (239) Lõppkasutajad ei ole sageli teadlikud oma tarbimisharjumustega kaasnevatest kuludest või neil on elektroonilise side teenuseid kasutades raske hinnata kulunud aega või andmemahutu. Läbipaistvuse suurendamiseks ning sideteenuste eelarve parema kontrollimise võimaldamiseks on oluline pakkuda lõppkasutajatele vahendid, mis võimaldaksid neil pidevalt jälgida oma tarbimist.
- (240) Sõltumatud võrdlusvahendid, nagu veebisaidid, on lõppkasutajatele tõhus vahend üldkasutatavate elektroonilise side teenuste, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuste, erinevate pakujate eeliste hindamiseks ning erapooletu teabe saamiseks, võimaldades eelkõige hindade, tariifide ja kvaliteediparameetrite võrdlemist ühes kohas. Selliste vahendite eesmärk peaks olema pakkuda teavet, mis on üheaegselt selge, täpne, täielik ja põhjalik. Nende eesmärk peaks samuti olema hõlmata pakumisi võimalikult laial skaalal, et anda esinduslik ülevaade ja katta märkimisväärne osa turust. Selliste vahendite kaudu pakutav teave peaks olema usaldusväärne, erapooletu ja läbipaistev. Lõppkasutajaid tuleks teavitada selliste vahendite kättesaadavusest. Liikmesriigid peaksid tagama lõppkasutajatele vaba juurdepääsu vähemalt ühele sellisele vahendile nende vastaval territooriumil.
- (241) Sõltumatud võrdlusvahendid peaksid tegutsema üldkasutatavate elektroonilise side teenuste pakujatest sõltumatult. Võrdlusvahendeid võidakse hallata eraettevõtjate poolt või pädevate ametiasutuste poolt või nimel. Nende haldamine peab siiski toimuma kooskõlas kindlaksmääratud kvaliteedinõuetega, mille hulka kuulub nõue esitada andmeid nende omanike kohta, anda täpset ja ajakohastatud teavet, märkida viimase ajakohastamise aeg, esitada selged ja objektiivsed kriteeriumid, millel võrdlused põhinevad, ning võrrelda võimalikult laia skaalat üldkasutatavate elektroonilise side teenuste, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuste pakumisi, hõlmates märkimisväärse osa turust. Liikmesriikidel peaks olema võimalik teha kindlaks, kui sageli tuleks võrdlusvahendite puhul vaadata üle ja ajakohastada lõppkasutajatele pakutavat teavet, võttes arvesse seda, millise sagedusega üldkasutatavate elektroonilise side teenuste, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuste pakujad üldiselt oma tariife ja kvaliteeti käsitlevat teavet ajakohastavad. Juhul kui liikmesriigis on kasutusel ainult üks võrdlusvahend ja see lõpetab töö või ei vasta enam kvaliteedinõuetele, peaks liikmesriik tagama, et lõppkasutajad saavad mõistliku aja jooksul riigi tasandil juurdepääsu mingile muule võrdlusvahendile.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 26
(kohandatud)
⇒ uus

- (242) ⇒ Üldkasutatavate elektroonilise side teenuste kasutamist puudutavate üldist huvi pakkuvate küsimustega tegelemiseks ning teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse edendamiseks peaks asjaomastel riigil ⇒ pädevatel asutustel olema võimalik teenuseosutajate abiga koostada ja levitada selliste teenuste kasutamist käsitlevat üldist huvi pakkuvat teavet. See võiks hõlmata üldist huvi pakkuvat teavet ⇒ kõige levinumate rikkumiste ning nende õiguslike tagajärgede kohta, näiteks seoses autoriõiguste rikkumise, muude ebaseaduslike kasutamiskiiside ja kahjustava sisu levitamise ja nõuandeid ja kaitsevahendeid juhuks, kui ohus on isiku turvalisus, mis võib juhtuda näiteks isikuandmete teatud tingimustel avalikustamisel, või kui ohus on eraelu puutumatus või isikuandmed, samuti teavet kergesti kasutatava

ja konfigureeritava tarkvara või tarkvara suvandite kohta, mis võimaldavad kaitsta lapsi või kergesti mõjutatavaid isikuid. Teavet võiks koordineerida käesoleva direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikli 33 lõikega 3 kehtestatud koostöömenetluse korras. Sellist üldist huvi pakkuvat teavet tuleks vajaduse korral ajakohastada ja see tuleks esitada kergesti arusaadaval viisil ~~ni trükitud kui ka elektroonilisel kujul~~, mille üksikasjad määrab kindlaks iga liikmesriik, ning avaldada ametiasutuse veebilehel saidil . Riigi reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik kohustada teenuseosutajaid levitama nimetatud standardset teavet oma klientidele viisil, mida riigi reguleerivad asutused peavad sobivaks. ~~Teave peaks olema lisatud ka lepingutesse, kui liikmesriigid seda nõuavad.~~ Sellise teabe levitamine ei tohiks samas põhjustada ettevõtjatele liigset koormust. Liikmesriigid peaksid edendama teabe levitamist nende sidevahendite teel, mida ettevõtjad kasutavad ~~abonentidega~~ lõppkasutajatega sidepidamiseks tavapärase äritegevuse käigus.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 31
(kohandatud)

- (243) Asjakohaste ~~ühenduse~~ liidu eeskirjade puudumisel loetakse sisu, rakendusi ja teenuseid õiguspärasteks või kahjulikeks ~~siseriiklike~~ riigisisese materiaali- ja menetlusõiguse kohaselt. Selle üle, kas sisu, rakendused või teenused on õiguspärased või kahjulikud, teevad nõuetekohase menetluse kohaselt otsuse liikmesriigid, mitte elektrooniliste side võrkude või ~~teenuste~~ pakkujad. ~~Raam~~ Käesolev direktiiv ja ~~eridirektiivid~~ eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv 2002/58/EÜ ei piira võimalust kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta),⁷⁶ mis muu hulgas sisaldab „pelga edastamise“ ~~eeskirja~~ reeglit vahendusteenuse osutajate jaoks.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 31
(kohandatud)
⇒ uus

- (244) ~~Lõppkasutajatele peaks olema kättesaadav sideteenuseid käsitlev avalik teave. Liikmesriikidel peaks olema võimalik jälgida oma territooriumil pakutavate teenuste kvaliteeti. Riigi reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik õigus jälgida teenuste kvaliteeti ning koguda süstemaatiliselt teavet riigi territooriumil osutatavate teenuste kvaliteedi kohta, sealhulgas puuetega lõppkasutajale teenuste pakkumise kohta. Kõnealuse teabe kogumisel tuleks lähtuda kriteeriumidest, mis võimaldavad võrrelda teenuse pakkujaid osutajaid ja liikmesriike. On tõenäoline, et konkurentsil põhinevas keskkonnas elektroonilise side teenuseid osutavad pakkuvad ettevõtjad muudavad piisava ja ajakohastatud teabe üldsusele kättesaadavaks äriliste eeliste saavutamiseks. Sellest hoolimata peaks riigi reguleerivatel asutustel olema võimalik nõuda sellise teabe avaldamist, kui on tõendatud, et teave ei ole tegelikult üldsusele kättesaadav. ⇒ Riigi reguleerivad asutused peaksid ka kehtestama teenusepakkujate kohaldatavad mõõtmismeetodid, et parandada esitatud teabe võrreldavust.~~

⁷⁶ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

Võrreldavuse hõlbustamiseks liidus ja nõuete täitmise maksumuse vähendamiseks peaks BEREC võtma vastu suunised asjakohaste teenusekvaliteedi parameetrite kohta, mida riigi reguleerivad asutused peaksid täiel määral arvesse võtma. ⇐

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 47
(kohandatud)
⇒ uus

- (245) Konkurentsikeskkonna kõigi eeliste ärakasutamiseks peaks tarbijatel olema võimalik teha teadlikke otsuseid ning vahetada teenuseosutajat, kui see on nende ☒ parimates ☒ huvides. Samuti on oluline tagada, et neile ei tehtaks sealjuures õiguslikke, tehnilisi ega praktilisi takistusi, sealhulgas seoses lepingutingimuste, menetluste, tasudega jne. See ei välista tarbijalepingutes mõistlike minimaalsete ⇒ ja kuni 24 kuu pikkuste ⇐ lepinguperioodide kehtestamist ☒ ettevõtjate poolt ☒. ⇒ Siiski peaks liikmesriikidel olema võimalus lühema maksimaalse kestuse kehtestamiseks, võttes arvesse tingimusi oma riigis, nagu näiteks konkurentsi taset ja võrguinvesteeringute stabiilsust. Elektroonilise side teenuse lepingust sõltumatult võivad tarbijad eelistada füüsiliste ühenduste puhul pikemat hüvitamise aega ja sellest kasu saada. Sellised tarbija kohustused võivad olla oluline tegur, et hõlbustada ülikiirete võrkude kasutuselevõttu kuni lõppkasutaja valduseni või sellele väga lähedale, sealhulgas nõudluse koondamise mehhanismide kaudu, mis võimaldavad võrguinvestoritel vähendada algseid käibelemineku riske. Siiski ei tohiks füüsilisi ühendusi käsitlevates lepingutes sätestatud hüvitamise ajad piirata käesoleva direktiiviga kehtestatud tarbijate õigust vahetada elektroonilise side teenuste pakkujaid. ⇐

~~Kõige olulisem tegur, mis tagab konkurentsipõhistel elektroonilise side turgudel tõhusa konkurentsi ning aitab tarbijatel teha valikuid, on numbrite teisaldatavus, mida peaks olema võimalik rakendada võimalikult väikese viivitusega, nii et number oleks funktsionaalselt aktiveeritud ühe tööpäeva jooksul ning et tarbija ei peaks teenuse puudumise all kannatama rohkem kui ühe tööpäeva. Riigi reguleerivad asutused võivad näha ette üldise numbri teisaldamise menetluse, võttes arvesse lepinguid käsitlevaid siseriiklikke sätteid ja tehnoloogia arengut. Mõne liikmesriigi kogemused on näidanud, et teenuseosutajat võidakse vahetada ilma tarbijate nõusolekuta. Kuigi kõnealuse küsimusega peaksid tegelema eeskätt õiguskaitseasutused, peaks liikmesriikidel olema võimalus sellise ohu vähendamiseks kehtestada numbrite teisaldamise suhtes vajalikud proportsionaalsed miinimummeetmed, sealhulgas kohased karistused, ja tagada tarbijate kaitse kogu teisaldamisprotsessi jooksul, ilma et see numbrite teisaldamise atraktiivsust nende silmis vähendaks.~~

↓ uus

- (246) Tarbijatel peaks olema õigus oma leping lõpetada lisakuludeta ka siis, kui leping pikeneb pärast esialgse kehtivusaja lõppemist automaatselt.
- (247) Üldkasutatavate elektroonilise side teenuste, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuste, pakkujate poolt lepingutingimustes lõppkasutaja kahjuks tehtud olulisi muudatusi, näiteks seoses tasude, tariifide, andmemahu või kiirusepiirangu, leviala või isikuandmete töötlemisega, tuleks käsitada põhjusena, mis annab lõppkasutajale õiguse lõpetada leping ilma lisakuludeta, isegi kui need on seotud mõningate kasulike muudatustega.

(248) Teenusepakkujate vahetamine on konkurentsitihedas keskkonnas tõhusa konkurentsi võimaldaja. Teenusepakkuja vahetamise kohta läbipaistva, täpse ja õigeaegse teabe kättesaadavus peaks suurendama lõppkasutajate usaldust vahetamise vastu ja ka nende taht osaleda aktiivselt konkurentsiprotsessis. Teenusepakkujad peaksid tagama teenuse järjepidevuse nii, et lõppkasutajal oleks teenusepakkujat võimalik vahetada, ilma et teda ohustaks teenuse katkemine.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 40
(kohandatud)
⇒ uus

(249) ~~Numbrite teiseldatavus~~ liikuvus on põhiline toetav tegur tarbijate valiku ja konkurentsile rajatud ~~telekommunikatsioonikeskkonna~~ elektroonilise side turgude tulemusliku konkurentsi puhul ja ~~seega peaks~~ Lõpp kasutajatel, kes seda taotlevad, peaks olema võimalik säilitada oma üldkasutatava telefonivõrgu number (numbrid) olenemata sellest, milline ~~organisatsioon~~ ettevõtja neile teenust osutab. Käesolev direktiiv ei reguleeri kõnealuse võimaluse pakkumist üldkasutatava telefonivõrgu ühenduste vahel määratletud ~~piirkonnaga~~ asukohas ja määratlemata ~~piirkonnaga~~ asukohas ühenduste vahel. Liikmesriigid võivad siiski kohaldada sätteid numbrite ~~teiseldamise~~ liikuvuse suhtes määratletud ~~piirkonnas~~ asukohas teenuseid osutavate võrkude ja mobiilsidevõrkude vahel.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 41
(kohandatud)

(250) ~~Numbrite teiseldatavuse~~ liikuvuse mõju suureneb märgatavalt, kui on olemas läbipaistev teave tariifide kohta nii oma numbreid ~~teiseldada~~ mujale viia soovivate lõppkasutajate kui ka sellistele teiseldatud numbritele helistavate lõppkasutajate jaoks. Kui võimalik, peaksid riigi reguleerivad asutused soodustama asjakohast tariifide läbipaistvust kui osa numbrite ~~teiseldamise~~ liikuvuse rakendamisest.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 42
(kohandatud)

(251) Tagades, et numbrite ~~teiseldamisega~~ liikuvusega seotud vastastikuse sidumise hinnad on kuludele orienteeritud, võivad riigi reguleerivad asutused arvesse võtta ka hindu võrreldavatel turgudel.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 47
(kohandatud)
⇒ uus

(252) ~~Konkurentsikeskkonna kõigi eeliste ärakasutamiseks peaks tarbijatel olema võimalik teha teadlikke otsuseid ning vahetada teenuseosutajat, kui see on nende huvides. Samuti on oluline tagada, et neile ei tehtaks sealjuures õiguslikke, tehnilisi ega praktilisi takistusi, sealhulgas seoses lepingutingimuste, menetluste, tasudega jne. See ei välista tarbijalepingutes mõistlike minimaalsete lepinguperioodide kehtestamist. Kõige olulisem tegur, mis tagab konkurentsipõhistel elektroonilise side turgudel~~

tõhusa konkurentsi ning aitab tarbijatel teha valikuid, on numbrite teisealdatus liikuvus , mida peaks olema võimalik rakendada võimalikult väikese viivitusega, nii et number oleks funktsionaalselt aktiveeritud ühe tööpäeva jooksul ning et tarbija ei peaks teenuse puudumise all kannatama rohkem kui ühe tööpäeva. Teenusepakkuja vahetamist lõppkasutajate jaoks sujuvaks muutva ühtse kontaktpunkti töö hõlbustamiseks peaks vahetusprotsessi juhtima üldsusele elektroonilist sidet pakkuv vastuvõttev teenusepakkuja. Riigi reguleerivad asutused võivad näha ette üldise numbrite teisaldamise menetluse numbrite liikuvuse üldise korra , võttes arvesse lepinguid käsitlevaid siseriiklike riigisiseseid sätteid ja tehnoloogia arengut. Mõne liikmesriigi kogemused on näidanud, et teenuseosuta pakku jat võidakse vahetada ilma tarbijate nõusolekuta. Kuigi kõnealuse küsimusega peaksid tegelema eeskätt õiguskaitseasutused, peaks liikmesriikidel olema võimalus sellise ohu vähendamiseks kehtestada numbrite teisaldamise teenusepakkuja vahetamise suhtes vajalikud proportsionaalsed miinimummeetmed, sealhulgas kohased karistused, ja tagada tarbijate kaitse kogu teisaldamis vahetus protsessi jooksul, ilma et see numbrite teisaldamise protsessi atraktiivsust nende silmis vähendaks.

↓ uus

(253) Paketid, mis sisaldavad üldkasutatavaid elektroonilise side teenuseid, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, ja muid teenuseid, nagu lineaarsed ringhäälinguteenused, või kaupa, nagu seadmeid, on muutunud üha levinumaks ja konkurentsi seisukohast väga oluliseks. Ehkki need on sageli lõppkasutajate jaoks kasulikud, võivad need teha teenusepakkuja vahetamise raskemaks või kulukamaks ning suurendada lepinguga seotuks jäämise ohtu. Kui erinevate teenuste ja paketi osaks olevate toodete omandamisega seonduvate lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatakse erinevaid lepingu lõpetamist ja teenusepakkuja vahetamist käsitlevaid lepingutingimusi, takistab see tarbijatel kasutada käesoleva direktiivi kohast õigust ja kogu paketti või selle osa konkureeriva pakkumise vastu välja vahetada. Seepärast tuleks käesoleva direktiivi sätteid, mis käsitlevad lepinguid, läbipaistvust, lepingu pikkust ja lõpetamist ning teenusepakkuja vahetamist, kohaldada paketi kõigi elementide suhtes, välja arvatud siis, kui paketi mitteelektroonilist sidet käsitlevate elementide suhtes kohaldatavad muud eeskirjad on lõppkasutaja jaoks soodsamad. Muude lepinguliste küsimuste, näiteks lepingu täitmata jätmise korral kohaldatavate õiguskaitsevahendite suhtes peaksid kehtima eeskirjad, mida kohaldatakse paketi vastava elemendi suhtes, näiteks kaupade müüki või digitaalse infosu pakkumist käsitlevad lepingueeskirjad. Samadel põhjustel ei tohiks tarbijad jääda teenusepakkujaga seotuks lepingu esialgse kehtivusaja lepingulise *de facto* pikendamise kaudu.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 23

(kohandatud)

⇒ uus

(254) ~~Kõnede tegemist võimaldavate elektrooniliste~~ Numbripõhiste isikutevahelise ~~side~~ teenuste osutajad pakkujad peaksid tagama, et nende tarbijatele antakse piisavalt teavet selle kohta, kas nad pakuvad juurdepääsu hädaabiteenustele ja teavet igasuguste teenuste piirangute (näiteks helistaja asukoha kindlakstegemise või hädaabikõnede suunamisega seotud piirangud) kohta peavad pakkuma hädaolukorra

side kaudu juurdepääsu hädaabiteenustele. ⇐ ⇒ Erandjuhtudel, nimelt siis, kui see ei ole tehniliselt teostatav, ei pruugi nad olla võimelised pakkuma juurdepääsu hädaabiteenustele või helistaja asukohale või mõlemale. Sellisel juhul peaksid nad oma tarbijaid sellest lepingus teavitama ⇐. Need teenuseesutajad ⇐ pakkujad ⇐ peaksid andma oma tarbijatele esialgses lepingus ja seejärel iga ⇐ hädaabiteenustele ⇐ juurdepääsu-tingimuste ⇐ iga ⇐ muutmise ⇐ datu ⇐ se korral selget ja läbipaistvat teavet näiteks ⇐ arvetes ⇐ hindade kohta. Nimetatud teave peaks hõlmama kõiki territoriaalset katvust ⇐ leviala ⇐ puudutavaid piiranguid, põhinedes ⇐ side ⇐ teenuse kavandataval tehnilistel tööparameetritel ning kasutadaoleval infrastruktuuril. Kui teenust ei pakuta kommuneeritava telefonivõrgu ⇐ ühenduse ⇐ kaudu, ⇐ mida hallatakse tagamaks ettenähtud teenusekvaliteeti, ⇐ peaks teave hõlmama ka juurdepääsu ja helistaja asukohta käsitleva teabe usaldusväärsuse taset võrreldes teenusega, mida pakutakse kommuneeritava telefonivõrgu ⇐ sellise ⇐ ühenduse ⇐ kaudu, võttes arvesse praegust tehnoloogiat ja kvaliteedistandardeid ning ⇐ käesolevas ⇐ direktiivis 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) täpsustatud teenuse kvaliteedi parameetreid.

↓ 2009/140/EÜ põhjendus 22
(kohandatud)

- (255) Vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni eesmärkidele peaks reguleeriv raamistik tagama kõikidele kasutajatele, sealhulgas puuetega lõppkasutajatele, vanuritele ning sotsiaalsete erivajadustega isikutele hõlpsa juurdepääsu soodsa hinnaga kvaliteetsetele teenustele. Amsterdami lõppaktile lisatud 22. deklaratsioonis on sätestatud, et ühenduse ⇐ liidu ⇐ institutsioonid võtavad esutamise ⇐ Euroopa Liidu toimimise ⇐ lepingu artikli 95 ⇐ 114 ⇐ kohaste meetmete kavandamisel arvesse puuetega inimeste vajadusi.

↓ uus

- (256) Lõppkasutajatele peaks olema tagatud tasuta ja maksevahendeid mitte eeldav juurdepääs hädaabiteenustele hädaolukorra side kaudu ning mis tahes seadme kaudu, mis võimaldavad numbripõhiseid isikutevahelise side teenuseid, sealhulgas liikmesriigis rändlusteenuseid kasutades. Hädaolukorra side on sidevahend, mis hõlmab lisaks kõnesidele ka lühisõnumeid, kiirsõnumeid, videot või muid sideliike, mida liikmesriigis hädaabiteenustele juurdepääsuks kasutatakse. Nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses 2015/758/EL,⁷⁷ saab hädaolukorra side isiku nimel käivitada sõidukisisese eCall-süsteemi kaudu.
- (257) Liikmesriigid peaksid tagama, et ettevõtjad, kes pakuvad lõppkasutajatele numbripõhiseid isikutevahelise side teenuseid, tagavad usaldusväärse ja täpse juurdepääsu hädaabiteenustele, arvestades riigisiseseid nõudeid ja kriteeriume. Kui numbripõhist isikutevahelise side teenust ei pakuta ühenduse kaudu, mida hallatakse tagamaks ettenähtud teenusekvaliteeti, ei pruugi teenusepakkuja olla võimeline tagama, et nende teenuse kaudu tehtavad hädaabikõned suunatakse sama usaldusväärsusega kõige sobivamale häirekeskusele. Selliste võrgust sõltumatute

⁷⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 2015/758/EL, mis käsitleb hädaabinumbri 112 teenusel põhineva sõidukisisese eCall-süsteemi kasutuselevõtmisega seotud tüübikinnituse nõudeid ning millega muudetakse direktiivi 2007/46/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 77).

ettevõtjate, st üldkasutatava sidevõrguga integreerimata ettevõtjate puhul ei pruugi teabe esitamine helistaja asukoha kohta olla alati tehniliselt võimalik. Liikmesriigid peaksid tagama, et standardid, mis võimaldavad kõnede täpset ja usaldusväärset suunamist ja ühendamist hädaabiteenistustega, rakendatakse niipea kui võimalik, et võimaldada võrgust sõltumatutel numbripõhiste isikutevahelise side teenuste pakkujatel täita hädaabiteenistustele juurdepääsuga ning helistaja asukohta puudutava teabega seonduvaid kohustusi teistelt selliste teenuste pakkujatelt nõutavaga võrreldaval tasemel.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 36
(kohandatud)

~~On oluline, et kasutajad saaksid helistada Euroopa ühisel hädaabinumbril 112 ja kõigil siseriiklikel hädaabinumbritel tasuta kõigilt telefonidelt, kaasa arvatud üldkasutatavad taksofonid, kasutamata mingeid maksevahendeid. Liikmesriigid peaksid olema juba rakendanud vajaliku ja siseriiklikele hädaabisüsteemide organisatsioonidele kõige paremini sobiva töökorra tagamaks, et sellele numbrile helistatud kõnedele vastatakse ja et need edastatakse asjakohaselt. Hädaabiteenistustele antud võimalus teha kindlaks helistaja asukoht suurendab hädaabinumbri 112 kasutajate kaitset ja julgeolekut, ja kui võrd see on tehniliselt teostatav, aitab hädaabiteenistustel täita oma tööülesandeid tingimusel, et on tagatud kõnede ja nendega seotud andmete edastamine asjaomastele hädaabiteenistustele. Sellise teabe vastuvõtmine ja kasutamine peaks olema kooskõlas asjaomaste ühenduse õigusnormidega isikuandmete töötlemise kohta. Infotehnoloogia pidev tõhustamine toetab järk-järgult üha enam mitme eri keele üheaegset käsitlemist võrgus mõistliku kuluga. See omakorda tagab hädaabinumbrit 112 kasutavate Euroopa kodanike suurema julgeoleku.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 37
(kohandatud)

~~Lihtne juurdepääs rahvusvahelistele telefoniteenustele on Euroopa kodanikele ja ettevõtjatele eluliselt tähtis. Ühenduses on juba kasutusele võetud ühtne rahvusvaheline telefonikood 00. Kahel pool liikmesriikidevahelist piiri paiknevate naaberpiirkondade vaheliste kõnede puhul võib kehtestada erikorra või pikendada juba kehtivat erikorda. Rahvusvaheline Telekommunikatsiooniliit (ITU) on oma soovitusel E.164 kohaselt määranud Euroopa telefoninumeratsioonivälja (ETNS – European Telephony Numbering Space) koodiks numbril 3883. Selleks et tagada kõnede ühendamine Euroopa telefoninumeratsiooniväljaga, peaksid üldkasutatavate telefonivõrkude operaatorid tagama, et koodi 3883 kasutavad kõned suunatakse otse või kaudselt Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi (ETSI) asjaomastes standardites sätestatud Euroopa telefoninumeratsioonivälja teenindavatesse võrkudesse. Sellised vastastikuse sidumise lepingud peaksid juhinduma Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivist 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv)⁷⁸.~~

⁷⁸

[EÜTL 108, 24.4.2002, lk 7.](#)

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 41
(kohandatud)

- (258) Liikmesriigid peaksid võtma erimeetmeid, et tagada puudega lõppkasutajatele, eelkõige kurtidele, kuulmis- ja kõnepuudega ning pimekurtidele kasutajatele, võrdväärne juurdepääs hädaabiteenustele, sealhulgas numbrile 112 ☒, ka puudega lõppkasutajatele, eelkõige kurtidele, kuulmis- või kõnepuudega ning pimekurtidele kasutajatele ☒. Meetmed võiksid sisaldada kuulmispuudega kasutajatele eriotstarbeliste lõppseadmete pakkumist, tekstiteenuste osutamist või muude eriseadmete pakkumist.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 39
(kohandatud)
⇒ uus

- (259) Lõppkasutajatel peaks olema kõikide häälkõne algatamist võimaldavate telefoniteenuste puhul võimalik helistada hädaabiteenistustele riigi telefoninumeratsiooniplaani kuuluva(te) numbr(i)te) abil. Liikmesriigid, kus lisaks numbrile 112 on kasutusel ka riigisisest hädaabinumbrid, võivad kehtestada ettevõtjatele samasuguse kohustuse tagada juurdepääs riigisisestele hädaabinumbritele. Pääste- ja hädaabiteenistustel peaks olema võimalik vastata numbrile 112 tehtud kõnedele vähemalt sama kiiresti ja tõhusalt kui riigisisestele hädaabinumbritele tehtud kõnedele. Selleks et parandada Euroopa Liidus reisivate kodanike kaitset ja turvalisust, on vaja numbrit 112 rohkem tutvustada. Selleks tuleks mis tahes liikmesriigis reisivatele kodanikele selgitada, eelkõige rahvusvahelistes bussiterminalides, raudteejaamades, sadamates ja lennujaamades ning telefonikataloogides, taksofonikabiinides ning tellimis- ⇒ lõppkasutajale suunatud ⇐ materjalides ja arvetel antava teabe kaudu, et ühtne hädaabinumber 112 kehtib kogu ühenduses ☒ liidus ☒. See on peamiselt liikmesriigi ülesanne, kuid komisjon peaks jätkuvalt toetama ja täiendama liikmesriikide algatusi, mille eesmärk on parandada teadlikkust numbril 112 kohta, ja hindama korrapäraselt üldsuse teadlikkust sellest numbrist. Kodanike kaitse parandamiseks tuleks tugevdada kohustust teha kindlaks helistaja asukoht. Eelkõige peaksid ettevõtjad tegema helistaja asukoha teabe hädaabiteenistustele kättesaadavaks kohe, kui kõne jõuab nimetatud teenistusse, sõltumata kasutatavast tehnoloogiast. Selleks et arvestada tehnoloogia edusamme, sealhulgas neid, tänu millele on võimalik järjest täpsemalt määrata helistaja asukohta, peaks komisjonil olema volitused võtta vastu tehnilised rakendusmeetmed, et tagada ühenduses tulemuslik juurdepääs numbrile 112, mis on kodanike huvides. Sellised meetmed ei tohi piirata hädaabiteenuste korraldust liikmesriikides.

↓ uus

- (260) Teave helistaja asukoha kohta suurendab kaitstuse taset ja lõppkasutajate julgeolekut ning aitab hädaabiteenistustel täita oma tööülesandeid tingimusel, et häirekeskuste riikliku süsteemi kaudu on tagatud hädaolukorra side ja sellega seotud andmete edastamine asjaomastele hädaabiteenistustele. Helistaja asukohta käsitleva teabe vastuvõtmine ja kasutamine peaks olema kooskõlas asjaomaste liidu õigusnormidega isikuandmete töötlemise kohta. Võrgupõhist asukohateavet pakkuvad ettevõtjad peaksid tegema helistaja asukoha teabe hädaabiteenistustele kättesaadavaks kohe, kui

kõne jõuab nimetatud teenistusse, sõltumata kasutatavast tehnoloogiast. Samas on käsiseadmepõhised asukoha määramise tehnoloogiad osutunud palju täpsemaks ja kulutõhusamaks tänu Euroopa Geostatsionaarse Navigatsioonilisüsteemi (EGNOS), Galileo satelliitsüsteemi ning muude globaalsete satelliitnavigatsioonisüsteemide ja WiFi pakutavate andmete kättesaadavusele. Seepärast peaks mobiiltelefoni kaudu saadav helistaja asukoha teave täiendama võrgupõhist asukohateavet isegi siis, kui mobiiltelefoni kaudu saadav asukohateave võib saada kättesaadavaks üksnes pärast hädaolukorra side loomist. Liikmesriigid peaksid tagama, et häirekeskused on suutelised hankima ja haldama kättesaadavat helistaja asukoha teavet. Helistaja asukoha teabe kindlakstegemine ja edastamine peaks olema nii lõppkasutaja kui ka hädaolukorra sidet käsitleva asutuse jaoks tasuta, olenemata side loomise vahendist, näiteks mobiiltelefoni või võrgu kaudu, või edastusvahenditest, näiteks kõnekanal, lühisõnum või internetiprotokollil põhinev.

- (261) Helistaja asukoha täpse teabe, puuetega lõppkasutajate võrdväarse juurdepääsu ning kõige sobivamale häirekeskusele kõne suunamisega seonduva tehnoloogia arengule reageerimiseks peaks komisjonil olema õigus võtta meetmeid, mis on vajalikud hädaolukorra side ühilduvuse, koostalitlusvõime, kvaliteedi ja järjepidevuse tagamiseks liidus. Kõnealused meetmed võivad sisaldada funktsionaalseid sätteid, millega määratletakse sideahela eri osapoolte (nt isikutevahelise side teenuste pakkujate, elektroonilise side võrgu operaatorite ja häirekeskuste) rollid, ning ka tehnilisi sätteid, millega määratakse funktsionaalsete sätete täitmiseks tehnilised vahendid. Sellised meetmed ei tohiks piirata hädaabiteenistuste korraldust liikmesriikides.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 36
(kohandatud)
⇒ uus

- (262) Tagamaks, et puudega lõppkasutajad saavaksid kasu konkurentsist ja teenuseosutajate pakkujate valimise võimalusest, nagu enamik lõppkasutajaid, peaksid asjaomased riigiasutused vajaduse korral ja siseriiklike riigisiseseid tingimusi arvestades täpsustama puudega lõppkasutajatega seonduvaid tarbijakaitse nõudeid, mida üldkasutatavaid elektroonilise side teenuseid osutavad ettevõtjad peavad täitma. Sellised nõuded võivad eelkõige sisaldada ettevõtjate kohustust tagada, et puudega lõppkasutajad saaksid nende teenuseid kasutada samaväärsetel tingimustel, sealhulgas seoses nii hinna- ja tariifidega kui ka kvaliteedi mõttes, kui teised lõppkasutajad, sõltumata mis tahes nende kõnealustele ettevõtjatele tekkivatest lisakuludest. Muud nõuded võivad käsitleda ettevõtjatevahelist hulgemüügikorda. Teenusepakkujatele üleliigse koormuse tekitamise vältimiseks peaksid riigi reguleerivad asutused kontrollima, kas võrdse juurdepääsu ja valiku eesmärged oleks tegelikult võimalik saavutada ilma selliste meetmeteta.

↓ uus

- (263) Lisaks puuetega kasutajate jaoks käesoleva direktiiviga ettenähtud taskukohasuse meetmetele sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis xxx/YYYY/EL (liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuetega) mitmed kohustuslikud nõuded elektroonilise side teenuste puuetega kasutajatele suunatud mitmete juurdepääsuvõimaluste ning seonduvate

tarbija-lõppseadmete ühtlustamiseks. Seepärast on käesoleva direktiiviga ettenähtud vastav kohustus, mille kohaselt liikmesriigid pidid soodustama puuetega kasutajatele suunatud lõppseadmete kättesaadavust, aegunud ja see tuleks kehtetuks tunnistada.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 35
(kohandatud)

- (264) Numbriinfoteenuse ja kataloogide pakkumise ~~on juba avatud konkrentsiile~~ vallas on tulemuslik konkrents välja arenenud muu hulgas komisjoni direktiivi 2002/77/EÜ artikli 5 kohaselt . Käesoleva direktiivi sätted täiendavad direktiivi 97/66/EÜ sätteid, andes abonentidele õiguse lasta oma isikuandmed avaldada trükitud või elektroonilises kataloogis. Selle tõhusa konkrentsi hoidmiseks peaksid kõik teenuseosutajad, kes jagavad oma abonentidele lõppkasutajatele numbreid, ~~on~~ olema jätkuvalt kohustatud muutma asjaomase teabe kättesaadavaks õiglasel, kuludele orienteeritud ja mittediskrimineerival viisil.

↓ uus

- (265) Lõppkasutajaid tuleks teavitada nende õigusest otsustada, kas nad soovivad oma andmete lisamist kataloogi või mitte. Numbripõhiste isikutevahelise side teenuste pakkujad peaksid kataloogiteenuse pakkujale andmeid kättesaadavaks tehes austama lõppkasutajate otsust. Direktiivi 2002/58/EÜ artikliga 12 tagatakse lõppkasutajate õigus eraelu puutumatusel seoses nende isikuandmete avaldamisega telefonikataloogis.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 32
(kohandatud)

- (266) Lõppkasutajatele peaks kõigi ühenduses liidus müüdavate digitaaltelevisiooni vastuvõtuseadmete puhul olema tagatud nende koostalitlusvõime. Liikmesriikidel peaks selliste seadmete puhul olema võimalik nõuda ühtlustatud miinimumstandardite kohaldamist. Selliseid standardeid tuleks aeg-ajalt kohandada, pidades silmas tehnoloogia ja turu arengut.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 33
(kohandatud)
⇒ uus

- (267) Tarbijatele tuleks tagada digitaaltelevisiorite võimalikult ulatuslik ühenduvus. Dünaamilistel turgudel on koostalitlusvõime muutuv mõiste. Standardiorganisatsioonid peaksid tegema kõik võimaliku, et tagada asjaomaste standardite areng vastavalt asjaomastele tehnoloogiatele. Sama oluline on ka see, et digitaal televisiorite puhul tagataks selliste ühenduste olemasolu, mis suudavad edastada kõiki vajalikke digitaalsignaali elemente, sealhulgas audio- ja videovooge, ning teavet tingimusjuurdepääsu, teenuse, rakendusliidese (API) ja koopiakaitse kohta. Seega ~~tagab~~ tuleks käesoleva direktiiviga tagada , et võrguoperaatorid, teenuseosutajad ja seadmete tootjad ei piira digitaaltelevisiorite avatud liidese funktsioone ühendustega seotud ja/või neis rakendatud funktsioone ja need arenevad edasi vastavalt tehnoloogia arengule. Interaktiivsete digitaal Ühendatud televisiooniteenuste kuvamise ja esitamise seisukohast on ühtse standardi

rakendamine turukeskse mehhanismi kaudu tarbijatele kasulik. Liikmesriigid ja komisjon võivad kõnealuse suundumuse toetamiseks teha põhimõttelisi algatusi kooskõlas ~~asutamise~~ alus ~~lepinguga~~.

↓ 2009/136/EÜ põhjendus 38
(kohandatud)

- (268) ~~Numbriinfoteenused peaksid vastavalt komisjoni 16. septembri 2002. aasta direktiivi 2002/77/EÜ (konkurentsi kohta elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste turgudel)⁷⁹ artiklile 5 olema ja sageli ongi konkurentsipõhised. Hulгимүүгimeetmed, millega tagatakse lõppkasutajate (nii tava- kui ka mobiilsidekasutajate) andmete lisamine andmebaasidesse, peaksid järgima isikuandmete kaitse~~me~~ meetmeid vastavalt direktiivile 95/46/EÜ, mis asendatakse 25. mail 2018 määrusega (EL) 2016/697⁸⁰ ~~lepinguga~~, sealhulgas direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) artiklit 12. Tuleks näha ette Ette tuleks näha kulupõhine andmete edastamine teenuseosuta~~ja~~ pakku~~ja~~ jatele (kusjuures liikmesriikidel peaks olema võimalus kehtestada keskne mehhanism mitmekülgse koondteabe andmiseks kataloogiteenuse pakkujatele), samuti võrgule juurdepääsu võimaldamine mõistlikel ning läbipaistvatel tingimustel, et tagada lõppkasutajatele täielik kasu konkurentst, mille peamine eesmärk on ~~ole~~ ~~mis~~ on suuresti võimaldanud ~~ole~~ teha võimalikuks jaemüügi reguleerimise kaotamise nende teenuste puhul ja kataloogiteenuste pakkumiste tegemine mõistlikel ning läbipaistvatel tingimustel.~~

↓ uus

- (269) Pärast kataloogiteenustega seonduva universaalteenuse osutamise kohustuse kaotamist ning arvestades, et kõnealustel teenustel on olemas toimiv turg, ei ole enam vaja õigust juurdepääsuks numbriinfoteenustele. Riigi reguleerivatel asutustel peaks kõnealusel turul juurdepääsu ja konkurentsi säilitamiseks siiski olema võimalik kehtestada kohustusi ja tingimusi ettevõtjatele, kes kontrollivad lõppkasutajatele juurdepääsu.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 43
(kohandatud)

⇒ uus

- ~~(270) Praegu kehtestavad liikmesriigid võrkudele teatavaid edastamiskohustusi seoses raadio- ja teleülekannete edastamisega üldsusele. Liikmesriigid peaksid suutma kehtestada oma õigusruumis paiknevatele ettevõtjatele proportsionaalseid kohustusi seoses avaliku poliitika õigustatud huvidega, kuid selliseid kohustusi tuleks määrata ainult siis, kui need on vajalikud liikmesriikides vastavalt ühenduse ~~lepingu~~ liidu ~~lepingu~~ õigusnormidele selgelt määratletud üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks, ning need peaksid olema proportsionaalsed ~~lepingu~~ ja ~~lepingu~~ läbipaistvad ja neid tuleks regulaarselt läbi vaadata. ~~lepingu~~ Edastamiskohustusi võib kohaldada kindlaksmääratud meediateenuste osutajate pakutavate kindlate raadio- ja televisioonikanalite ning lisateenuste suhtes. ~~lepingu~~ Liikmesriikide kehtestatavad edastamiskohustused peaksid~~

⁷⁹ ~~EÜT L 249, 17.9.2002, lk 21.~~

⁸⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus); ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

olema mõistlikud, see tähendab, et selgelt määratletud üldist huvi pakkuvaid eesmärke silmas pidades peaksid need olema proportsionaalsed ja läbipaistvad. ⇒ Tagamaks, et edastamiskohustused on läbipaistvad, proportsionaalsed ja selgelt määratletud, peaksid liikmesriigid riigisisese õigusega kehtestatavoid edastamiskohustusi objektiivselt põhjendama. Kohustused tuleks kavandada selliselt, et need soodustaksid piisavalt tõhusate investeeringute tegemist infrastruktuuri. Selleks et edastamiskohustused arvestaksid tehnoloogia ja turu arengut ning taotletavate eesmärkidega proportsionaalsuse säilitamiseks, tuleks edastamiskohustused korrapäraselt läbi vaadata vähemalt iga viie aasta järel. ⇐ ning vajaduse korral peaks nende kohustuste puhul olema sätestatud ka proportsionaalse tasu võimalus. Kõnealuste edastamiskohustuste hulka võib kuuluda selliste teenuste edastamine, mis on välja töötatud spetsiaalselt puuetega inimestele sobiva juurdepääsu võimaldamiseks.

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 44
(kohandatud)
⇒ uus

- (271) Üldsusele raadio- ja televisiooniülekanne edastamiseks kasutatavate võrkude hulka kuuluvad kaabelvõrgud, IP-televisioon, satelliitvõrgud ja maapealsed ringhäälinguvõrgud. Lisaks sellele võivad sellised võrgud hõlmata ka muid võrke, kui võrd märkimisväärse hulga lõppkasutajate jaoks on sellised võrgud raadio- ja televisiooniülekanne vastuvõtmiseks peamine vahend. ⇒ Edastamiskohustuste hulka võib kuuluda selliste teenuste edastamine, mis on välja töötatud spetsiaalselt puuetega inimestele sobiva juurdepääsu võimaldamiseks. Seega hõlmavad lisateenused muu hulgas puudega lõppkasutajate juurdepääsu parandamiseks mõeldud teenuseid, näiteks videoteksti, subtiitreid, audiokirjeldust ja viipekeelt. Arvestades ühendatud televisiooniaid kasvatav pakkumist ja vastuvõtmist ning elektrooniliste saatekanalite jätkuvat tähtsust kasutajate valikute jaoks, võivad edastamiskohustused hõlmata saadete seonduvate andmete edastamist kõnealuste funktsioonide toetamiseks. ⇐

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 39

- (272) ~~Toonvalimise ja helistaja numbr~~ Helistaja numbr kuvamise võimalused on tänapäevaste telefonijaamade puhul üldjuhul kättesaadavad ja seega saab neid üha enam pakkuda vähese kuluga või kulutusi tegemata. ~~Toonvalimist kasutatakse üha enam kasutajate suhtluses eriteenustega ja nende võimalustega, sealhulgas lisaväärtusteenustega, ja sellise võimaluse puudumine võib takistada klienti selliseid teenuseid kasutamast.~~ Liikmesriigid ei ole kohustatud kehtestama selliste võimaluste pakkumise kohustusi, kui need on juba olemas. Direktiiviga 97/66/2002/58/EÜ kaitstakse kasutajate eraelu puutumatus ühiskasjalike arvete puhul, andes kasutajatele võimaluse kaitsta oma õigust eraelu puutumatus, kui rakendatakse helistaja numbr kuvamist. Selliste teenuste üleeuroopaline arendamine oleks tarbijatele kasulik, ja käesolev direktiiv toetab seda.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 22

- (273) Teabe avaldamine liikmesriikides tagab, et turul tegutsevad ettevõtjad ja tõenäolised uued turuletulijad mõistavad oma õigusi ja kohustusi ning teavad, kust leida asjakohast

üksikasjalikumat teavet. Teabe avaldamine riigi ametlikus väljaandes aitab teistest liikmesriikidest pärit huvilistel leida asjakohast teavet.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 23

- (274) Üleeuroopalise elektroonilise side turu tõhususe ja toimivuse tagamiseks peaks komisjon kontrollima lõppkasutajate jaoks kehtestatava hinna määramisel arvessevõetavaid tasusid ja avaldama sellekohase teabe.

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 24

~~Elektroonilise side turu ja sellega seotud infrastruktuuri areng võib kahjustada keskkonda ja maastikku. Seetõttu peaksid liikmesriigid kõnealust tegevust jälgima ja võtma vajaduse korral meetmeid kahjuliku mõju võimalikuks vähendamiseks vajalike asutustega sõlmitavate asjakohaste lepingute või muude vahendite abil.~~

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 25
(kohandatud)

- (275) ~~Ühenduse~~ Liidu õigusnormide õigeks kohaldamiseks peab komisjon teadma, milliseid ettevõtjaid peetakse märkimisväärset turujõudu omavaks ja millised kohustused on riigi reguleerivad asutused turul tegutsevatele ettevõtjatele kehtestanud. Seepärast on lisaks kõnealuse teabe avaldamisele liikmesriigis vaja, et liikmesriigid saadaksid selle teabe komisjonile. Kui liikmesriigid peavad saatma teabe komisjonile, võivad nad seda teha elektrooniliselt, võttes arvesse kokkulepitut tõendamiskorda.

↓ uus

- (276) Turu, ühiskonna ja tehnika arengu arvessevõtmiseks, võrkude ja teenuste turvalisusega seotud riskide maandamiseks ning hädaabiteenustele hädaolukorra side kaudu tõhusa juurdepääsu tagamiseks tuleks komisjonile anda volitus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte seoses meetmete täpsustamisega, et tegeleda turvariskidega; kohandada digitaaltelevisiooni- ja raadioteenuste juurdepääsu tingimusi; sätestada häälkõne lõpetamise hulgi teenuse ühtne hind paikse ja mobiilse side turgudel; võtta liidus vastu hädaolukorra sidega seonduvad meetmed; ning kohandada käesoleva direktiivi II, IV, V, VI, VIII, IX ja X lisa. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone ka ekspertide tasandil, ning et need konsultatsioonid toimuksid vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes parema õigusloome kohta. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on süstemaatiline juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (277) Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused võtta vastu otsuseid, et lahendada liikmesriikide vahelisi kahjulikke piiriüleseid radiohäireid; muuta standardite rakendamine kohustuslikuks või eemaldada standardite nimekirja kohustuslikust osast standardeid ja/või spetsifikaate; langetada otsuseid, milles sätestatakse, kas ühtlustatud

sagedusala õiguste jaoks on vaja üldluba või individuaalset kasutusluba; täpsustada kriteeriumide, eeskirjade ja tingimuste kohaldamisviisid seoses ühtlustatud raadiospektriga; täpsustada, kuidas tuleks kohaldada tingimusi, mille liikmesriigid võivad seada ühtlustatud raadiospektri kasutuslubadele; määrata kindlaks sagedusalad, kus ettevõtjatel lubatakse raadiosageduste kasutamise õigusi üksteisele üle anda või rentida; kehtestada ühtsed piiravad lõpptähtajad, mille jooksul antakse lube konkreetsete ühtlustatud raadiosagedusalade kasutamiseks; võtta vastu üleminekumeetmed seoses raadiospektri kasutusõiguste kestusega; sätestada kriteeriumid teatavate kohustuste rakendamise koordineerimiseks; määrata kindlaks väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide projekteerimise, kasutuselevõtu ja käitamise tehnilised näitajad; käsitleda piiriülest või üleeuroopalist rahuldamata nõudlust numbrite järele ning täpsustada selliste kohustuste laad ja ulatus, millega tagatakse ühes või mitmes liikmesriigis või kogu Euroopa Liidus tõhus juurdepääs hädaabiteenustele või lõppkasutajate vaheline läbivühendus. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes.

(278) ⇨ Lisaks peaks komisjonil olema õigus võtta vajaduse korral vastu soovitusi seoses asjaomaste toote- ja teenuseturgude kindlaksmääramise, siseturu konsolideerimise menetluse kohaste teavituste ning reguleeriva raamistiku sätete ühtlustatud kohaldamisega, olles võtnud igati arvesse BERECi arvamust. ⇐

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 39

(279) Käesoleva direktiivi sätteid tuleks regulaarselt läbi vaadata eelkõige selleks, et teha kindlaks, kas neid on vaja muuta seoses tehnoloogia ja turutingimuste muutumisega.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 42

(280) Teatavad kõnealuse valdkonna direktiivid ja otsused tuleks tühistada.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 43
(kohandatud)

(281) Komisjon peaks jälgima üleminekut kehtivalt raamistikult uuele ning eelkõige võib ta sobival ajal teha ettepaneku tühistada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2887/2000⁸¹, mis käsitleb komplektist eraldatud kliendiliini juurdepääsu.

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 34

Direktiivi 90/387/EMÜ artikli 9 alusel asutatud avatud võrgu pakkumise komitee (ONP komitee) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. aprilli 1997. aasta direktiivi 97/13/EÜ (telekommunikatsiooniteenuste valdkonna üldlubade ja individuaalsete litsentside ühise

⁸¹ [EÜTL 336, 30.12.2000, lk 4.](#)

~~raamistiku kohta)⁸² artikli 14 alusel asutatud litsentsimiskomitee tuleks asendada ühe komiteega.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 35

~~Selleks et riigi reguleerivad asutused ja riigi konkurentsiasutused saaksid teha ulatuslikku koostööd, peaksid nad üksteist varustama teabega, mis on vajalik käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete kohaldamiseks. Vahetatava teabe puhul peaks selle vastu võtnud asutus tagama sama konfidentsiaalsustaseme kui asutus, kust teave pärit on.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 36

~~Komisjon on teatanud oma kavatsusest luua elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste valdkonna Euroopa reguleerivate organite töörühm, mis moodustaks piisava mehhanismi, et aidata kaasa riikide reguleerivate asutuste koostööle ja omavahelisele koordineerimisele, edendades seega elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste siseturu arengut, ja et saavutada käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete järjepidev kohaldamine kõigis liikmesriikides eelkõige valdkondades, kus ühenduse õigusnormide rakendamiseks vastuvõetud siseriiklikud õigusnormid annavad riigi reguleerivatele asutustele asjaomaste normide kohaldamiseks märkimisväärse diskretsiooniõiguse.~~

↓ 2002/21/EÜ põhjendus 41
(kohandatud)
⇒ uus

(282) Kavandatud meetme eesmärki, milleks on elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste, elektrooniliste sidevõrkude, nendega seotud vahendite ja teenuste, võrkude ja teenustega seotud lubade andmise tingimuste, spektrikasutuse ja numbrite, elektroonilise side võrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise ning lõppkasutaja kaitse reguleerimise ühtlustatud ja lihtsustatud raamistiku loomine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada meetme ulatuse ja mõju tõttu ning seepärast on nimetatud eesmärke parem saavutada ühenduse liidu tasandil – ühenduse liit võib võtta meetmeid kooskõlas asutamise alusel lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 1
(kohandatud)

~~Elektroonilise side reguleeriva raamistiku 1999. aasta ülevaadet käsitletud avaliku arutelu tulemused, mis kajastuvad komisjoni 26. aprilli 2000. aasta teatises, ja järeldused, mis komisjon tegi teatistes telekommunikatsioonisektorit reguleerivate õigusaktide raamistiku rakendamist käsitleva viienda ja kuuenda aruande kohta, on kinnitanud vajadust ühtlustatuma ja lihtsama turulepääsu reguleerimise järele elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste alal kogu ühenduses.~~

⁸² EÜTL 117, 7.5.1997, lk 15.

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 2

~~Erinevate elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste ja neis kasutatavate tehnoloogiate lähenemine eeldab sellise loasüsteemi loomist, mis hõlmaks kõiki võrreldavaid teenuseid ühesugusel viisil, olenemata sellest, millist tehnoloogiat nad kasutavad.~~

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 14

~~Liikmesriigid ei ole kohustatud andma riigi numeratsiooniplaani numbrite kasutamise õigusi ega õigusi seadmete paigaldamiseks ettevõtjatele, kes ei paku elektroonilisi sidevõrke või teenuseid, kuid neid ei takistata selliste õiguste andmisel.~~

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 26

~~Kui ettevõtjad leiavad, et nende taotlusi seadmete paigaldamise õiguste kohta ei ole läbi vaadatud direktiivis 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) sätestatud põhimõtete kohaselt või kui selliste otsustega on põhjendamatult viivitatud, peaks ettevõtjatel olema õigus esitada kaebus sellise otsuse või otsusega viivitamise peale nimetatud direktiivi kohaselt.~~

↓ 2002/20/EÜ põhjendus 27

~~Üldloa alusel kehtivate tingimuste täitmata jätmise eest määratavad karistused peaksid vastama rikkumise ulatusele. Kui tegemist ei ole erandlike asjaoludega, ei ole elektrooniliste sideteenuste osutamise õiguse või raadiosageduste või numbrite kasutamise õiguse peatamine või tühistamine proportsionaalne, kui ettevõtja ei ole täitnud üht või mitut üldloast tulenevat tingimust. See ei piira kiireloomuliste meetmete võtmist, kui liikmesriikide asjaomased asutused peavad neid vajalikuks suure ohu tõttu avalikule korrale, julgeolekule, rahvatervisele või teiste ettevõtjate majanduslikele ja tööhuvidele. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata ettevõtjate õigust nõuda vastastikku kahjude hüvitamist siseriiklike õigusnormide alusel.~~

↓ 2002/19/EÜ põhjendus 4
(kohandatud)

~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/47/EÜ standardite kasutamise kohta televisioonisignaali edastamisel⁸² ei näinud ette teatava konkreetse digitaaltelevisiooni ülekandesüsteemi kasutamist ega konkreetseid nõudeid teenusele ning seega avanes turul tegutsevatele ettevõtjatele võimalus omal algatusel sobivad süsteemid välja töötada. Euroopa turul tegutsevad ettevõtjad on Digital Video Broadcasting Groupi (DVB Grupp) abil välja töötanud rühma teleülekandesüsteeme, mille ringhäälinguorganisatsioonid on kasutusele võtnud kogu maailmas. Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituut (ETSI) on kõnealused ülekandesüsteemid standardinud ja nende põhjal on välja töötatud Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu (ITU) soovitusel. Digitaalses laiekraantelevisioonis on laiekraantelevisiooniteenuste ja programmide puhul kaadri normformaad 16:9 ning nüüd on see kehtestatud liikmesriikide turgudel nõukogu 22. juuli~~

⁸³ [EÜTL 281, 23.11.1995, lk 51.](#)

~~1993. aasta otsusega 93/424/EMÜ perspektiivsete televisiooniteenuste Euroopas kasutuselevõtmise tegevuskava kohta⁸⁴.~~

~~↓ 2002/19/EÜ põhjendus 26
(kohandatud)~~

~~Tehnoloogia ja turu arengu tempot arvesse võttes tuleks käesoleva direktiivi rakendamine kolme aasta jooksul alates selle kohaldamiskuupäevast läbi vaadata, et teha kindlaks, kas direktiiv vastab seatud eesmärkidele.~~

~~↓ 2002/19/EÜ põhjendus 27
(kohandatud)~~

~~Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁸⁵.~~

~~↓ 2002/19/EÜ põhjendus 28
(kohandatud)~~

~~Kavandatud meetme eesmärki, milleks on elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise reguleerimise ühtlustatud raamistiku loomine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada meetme ulatuse ja tagajärgede tõttu ning seepärast on nimetatud eesmärki parem saavutada ühenduse tasandil — ühendus võib võtta meetmeid asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõtte kohaselt. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuspõhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.~~

~~↓ 2002/22/EÜ põhjendus 7
(kohandatud)~~

~~Liikmesriigid peaksid ka edaspidi tagama, et II peatükis sätestatud teenused on kõigile asjaomase riigi territooriumil paiknevatele lõppkasutajatele olenemata nende geograafilisest asukohast kättesaadavad ettenähtud kvaliteediga ja konkreetsele riigile iseloomulike tingimuste seisukohast vastuvõetava hinnaga. Seoses universaalteenuse osutamise kohustustega ja pidades silmas konkreetse riigi tingimusi, võivad liikmesriigid võtta erimeetmeid, et tagada maapiirkondades või geograafiliselt eraldatud piirkondades asuvate tarbijate juurdepääs II peatükis sätestatud teenustele ja kõnealuste teenuste vastuvõetav hind, samuti tagada juurdepääs samadel tingimustel ka eakatele ja puuetega inimestele ning sotsiaalsete erivajadustega inimestele. Sellised meetmed võivad sisaldada ka meetmeid, mis on suunatud otse sotsiaalsete erivajadustega tarbijatele ja millega toetatakse kindlaksmääratud tarbijaid näiteks selliste erimeetmete abil, mis võetakse pärast individuaalsete taotluste läbivaatamist näiteks seoses võlgade tasumisega.~~

⁸⁴ ~~[EÜTL 196, 5.8.1993, lk 48.](#)~~

⁸⁵ ~~[EÜTL 184, 17.7.1999, lk 23.](#)~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 45
(kohandatud)

~~Elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste ühine reguleeriv raamistik ei hõlma sisuedastusteenuseid, näiteks heli või teleülekannete sisupaketi pakkumist müügiks. Selliste teenuste osutajate suhtes ei tohiks selliste toimingute puhul kohaldada universaalteenuse kohustust. Käesolev direktiiv ei piira selliste teenuste puhul riigi tasandil ühenduse õiguse kohaselt võetud meetmeid.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 46
(kohandatud)

~~Kui liikmesriik soovib tagada muude eriteenuste osutamise kogu oma territooriumil, tuleb sellised kohustused rakendada tulusalt ja väljaspool universaalteenuse osutamise kohustuse ulatust. Samuti võivad liikmesriigid ühenduse õigusega kooskõlas võtta lisameetmeid (näiteks infrastruktuuri või teenuste arengu soodustamiseks, kui turg ei vasta lõppkasutajate või tarbijate nõudmistele rahuldavalt). Vastuseks komisjoni e-Euroopa algatusele soovitas Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni kohtumisel liikmesriikidel tagada, et kõigis koolides oleks juurdepääs Internetile ja multimeediavahenditele.~~

↓ 2002/22/EÜ põhjendus 52
(kohandatud)

~~Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused,⁸⁶~~

↓ uus

(283) Vastavalt liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile selgitavate dokumentide kohta⁸⁷ on liikmesriigid kohustunud põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate riigisiseste õigusaktide vastavate osade vahel.

↓

(284) Käesoleva direktiivi riigisisesse õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes varasemate direktiividega muutunud. Kohustus võtta üle muutmata sätted tuleneb varasematest direktiividest.

(285) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide kohustusi, mis on seotud XI lisa B osas osutatud direktiivide riigisisesse õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega,

⁸⁶ ~~EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.~~

⁸⁷ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

↓ 2009/140/EC (kohandatud)

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I OSA. RAAMISTIK (SEKTORI KORRALDUSE ÜLDEESKIRJAD)

I JAOTIS: KOHALDAMISALA, EESMÄRK JA MÕISTED

I PEATÜKK

⊗ REGULEERIMISESE ⊗ ~~REGULEERIMISALA~~, EESMÄRK JA MÕISTED

Artikkel 1

~~Reguleerimisala~~ ⊗ Reguleerimise ⊗ ja eesmärk

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 1 punkt a (kohandatud)
⇒ uus

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse ~~elektrooniliste sideteenuste~~ ⊗ elektroonilise side teenuste ⊗, ~~elektrooniliste sidevõrkude~~ ⊗ elektroonilise side võrkude ⊗ ja nendega seotud vahendite ja teenuste ning lõppseadmetega seotud teatavate aspektide, ~~mis lihtsustavad puuetega lõppkasutajate juurdepääsu~~, reguleerimise ühtlustatud raamistik. Käesolevas direktiivis sätestatakse riigi reguleerivate asutuste ⇒ ja muude pädevate asutuste ⇐ kohustused ja kehtestatakse kord reguleeriva raamistiku ühtse kohaldamise tagamiseks kogu ~~ühenduses~~ ⊗ liidus ⊗.

↓ 2002/20/EÜ

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

~~12.~~ ⊗ Ühest küljest on k ⊗ ~~Käesoleva direktiivi eesmärk on~~ rakendada elektroonilise side võrkude ja teenuste siseturg ~~lubade andmist käsitlevate eeskirjade ja tingimuste ühtlustamise ja lihtsustamise abil, et soodustada võrkude ja teenuste pakumist kogu ühenduses.~~

~~2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste pakumise lubade suhtes.~~

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 1

Reguleerimisala ja eesmärk

~~1. Käesolev direktiiv ühtlustab direktiivis 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) sätestatud raamistikus viisi, millega liikmesriigid reguleerivad elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikust sidumist. Eesmärk on luua siseturu põhimõtetega kooskõlas olev võrkude ja teenuste pakkujate vahelisi suhteid reguleeriv raamistik, millega saavutatakse ⇒ väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtt ja käibelemine, ⇐ püsiv konkurents, elektrooniliste sideteenuste ⊗ elektroonilise side teenuste ⊗ koostalitlusvõime ja tarbijate ⇒ lõppkasutajate ⇐ kasu.~~

~~2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse operaatorite ja nende ettevõtjate õigused ja kohustused, kes taotlevad juurdepääsu operaatorite võrkudele ja nende võrkudega seotud vahenditele ja/või vastastikust sidumist nendega. Direktiivis sätestatakse riikide reguleerivate asutuste eesmärgid seoses juurdepääsu ja vastastikuse sidumisega ning kehtestatakse kord tagamaks, et riikide reguleerivate asutuste kehtestatud kohustused vaadatakse läbi ja vajaduse korral tühistatakse, kui soovitud eesmärgid on saavutatud. Käesolevas direktiivis ei tähenda juurdepääs lõppkasutajate juurdepääsu.~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 1
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

~~1. Direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) raames käsitleb käesolev direktiiv elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste pakkuja lõppkasutajatele. Käesoleva direktiivi eesmärk on ⊗ Teisest küljest tahetakse ⇐ tagada tulemusliku konkurentsi ja valikuvabaduse abil kogu ühenduses ⊗ liidus ⇐ hea kvaliteediga ⇒ taskukohaste ⇐ üldkasutatavate teenuste kättesaadavus ⇒ pakkumine ⇐, et ning käsitleda asjaolusid, mille puhul turg ei rahulda tulemuslikult lõppkasutajate ⇒, sh puuetega kasutajate ⇐ vajadusi ⇒, ning kehtestada vajalikud lõppkasutajate õigused ⇐. Käesolev direktiiv sisaldab samuti sätteid lõppseadmete teatud aspektide kohta, sealhulgas sätteid, mille eesmärk on hõlbustada puuetega lõppkasutajate juurdepääsu nendele.~~

~~2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse lõppkasutajate õigused ja üldkasutatavaid elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid osutavate ettevõtjate vastavad kohustused. Seoses universaalteenuse osutamise tagamisega avatud ja konkurentsile rajatud keskkonnas määratakse käesolevas direktiivis kindlaks määratud kvaliteediga teenuste minimumkogum, millele on konkreetse riigi tingimusi arvestades vastuvõetava hinnaga juurdepääs kõigil lõppkasutajatel, ilma et see moonutaks konkurentsi. Käesolev direktiiv sätestab ka teatavate kohustuslike teenuste osutamise seotud kohustused.~~

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

23. Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätted ei piira:

– kohustusi, mis on elektrooniliste sidevõrkude või teenuste ⊗ elektroonilise side võrkude või teenuste ⇐ abil osutatavate teenuste kohta kehtestatud ühenduse ⊗ liidu ⇐ õiguse

kohaselt ~~siseriiklike~~ ☒ riigisiseste ☒ õigusnormidega või ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ õigusnormidega;

~~3. Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätted ei piira~~ = meetmeid, mis on võetud ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ või liikmesriikide tasandil ~~Euroopa Ühenduse~~ ☒ liidu ☒ õiguse kohaselt, et saavutada üldist huvi pakkuvad eesmärgid, eriti eesmärgid, mis on seotud sisu reguleerimise ja audiovisuaalpoliitikaga.

~~4. Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätted ei piira~~ = direktiivi ~~2014/53/EL~~ 1999/5/EÜ kohaldamist.

↓ 544/2009 artikkel 2
(kohandatud)

~~5. Käesolev direktiiv ja eridirektiivid ei piira ühtki erimeedet, mis on vastu võetud rahvusvahelise rändluse reguleerimiseks üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes ühenduse piires~~ ☒ - määruse (EL) nr 531/2012 ja määruse (EL) 2015/2120 kohaldamist ☒.

↓ 2009/136/EÜ (kohandatud)

~~3. Käesoleva direktiiviga ei nähta ette ega ka keelata üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutajate kehtestatud tingimusi, mis piiravad lõppkasutajate jaoks teenustele ja rakendustele juurdepääsu ja/või nende kasutamist vastavalt siseriiklikule õigusele, kui sellised tingimused on kooskõlas ühenduse õigusega, kuid sätestatakse kohustus näha ette teavitamine sellistest piirangutest. Siseriiklikud meetmed, mis käsitlevad teenuste ja rakenduste kättesaadavust lõppkasutajatele või nende kasutamist üldkasutatava elektroonilise sidevõrgu kaudu, peavad austama füüsiliste isikute põhiõigusi ja vabadusi, sh õigust eraelu puutumatusse ja õiglasele kohtupidamisele, nagu on määratletud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 6.~~

4. Käesoleva direktiivi sätteid lõppkasutajate õiguste kohta kohaldatakse, ilma et need piiraksid tarbijakaitset käsitlevate ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ eeskirjade, eriti direktiivide 93/13/EMÜ, ~~97/7/EÜ~~ ja ☒ 2011/83/EÜ ☒ ning ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ õigusega kooskõlas olevate ~~siseriiklike~~ ☒ riigisiseste ☒ eeskirjade kohaldamist.

↓ 2002/21/EÜ

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 2
punkt a (kohandatud)
⇒ uus

~~1a) elektrooniline sidevõrk~~ ☒ elektroonilise side võrk ☒ “ – ülekandesüsteemid, mis võivad, aga ei pruugi põhineda püsitaristul või kesksel juhtimisel, ja vajaduse korral lülitus- ja marsruutimiseadmed ning muud vahendid, sealhulgas võrguelemendid, mis ei ole aktiivsed, mis võimaldavad edastada signaale kaabli kaudu, raadio teel, optiliselt või muude elektromagnetiliste vahendite abil, kasutades

sealhulgas satelliitvõrke, paikse (ahel- ja pakettkommuteeritud, k.a. Internet) ja liikuva maaside võrke, elektriabelsüsteeme, kui neid kasutatakse signaalide edastamiseks, raadio- ja teleringhäälinguvõrke ja kaabeltelevisioonivõrke, olenemata sellest, millist teavet nende kaudu edastatakse;

↓ uus

2) „väga suure läbilaskevõimega võrk“ – elektroonilise side võrk, mis koosneb vähemalt kuni teenuse osutamise kohas asuva jaotuspunktini täielikult kiudoptikast või mis suudab sideliikluse tippkoormuse tingimustes pakkuda kättesaadavat alla- ja üleslüli ribalaiuse, toimekindluse, vigadega seotud parameetrite ning latentsusaja ja selle varieeruvuse näitajate osas ühetaolist võrgu jõudlust. Võrgu jõudlust võib pidada ühetaoliseks hoolimata sellest, et lõppkasutaja kogemus võib varieeruda, kuna võrku ja võrgu lõpp-punkti ühendavate meediumide omadused on erinevad.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt b (kohandatud)

3b) „riikidevahelised turud“ – artikli 1563 lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud rohkem kui ühes liikmesriigis asuvad turud, mis hõlmavad kogu ühenduse liidu või märkimisväärse osa sellest;

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

e4) „elektroonilise side teenus“ – elektroonilise side võrkude kaudu tavaliselt tasu eest osutatav teenus, mis seisneb ⇒ hõlmab määruse (EL) 2015/2120 artikli 2 lõikes 2 määratletud „internetiühenduse teenust“ ja/või „isikutevahelise side teenust“ ja/või teenuseid, mis seisnevad ⇐ tervikuna või peamiselt signaalide edastamises elektrooniliste sidevõrkude kaudu, kaasa arvatud telekommunikatsiooniteenused ja ⇒, näiteks ⇒ masinatevaheliste teenuste pakkumise ja ⇐ ringhäälingu jaoks kasutatavad ülekandeteenused ringhäälinguks kasutatavates võrkudes, ning välja arvatud teenused, mis pakuvad või mille abil teostatakse elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste elektroonilise side võrkude ja teenuste abil edastatava sisu redigeerimist; elektrooniliste sideteenuste hulka ei kuulu direktiivi 98/34/EÜ artiklis 1 määratletud infoühiskonna teenused, mis ei seisne tervikuna või peamiselt signaalide edastamises elektrooniliste sidevõrkude kaudu;

↓ uus

5) „isikutevahelise side teenus“ – tavaliselt tasu eest osutatav teenus, mis võimaldab elektroonilise side võrkude kaudu isikutevahelist otsest ja interaktiivset teabevahetust lõpliku arvu isikute vahel ning mille puhul side algatanud või selles osalevad isikud määravad kindlaks teabe saaja(d); isikutevahelise side teenused ei hõlma teenuseid, mis võimaldavad isikutevahelist ja interaktiivset suhtlust teise teenusega lahutamatu seotud vähemolulise lisavõimalusena;

6) „numbripõhine isikutevahelise side teenus“ – isikutevahelise side teenus, mis ühendub üldkasutatava kommuteeritava telefonivõrguga kas eraldatud numeratsiooniresursside abil, st riigi või rahvusvahelisse telefoninumbrate

numeratsiooniplaani kuuluva numbriga või numbrite abil, või riigi või rahvusvahelise telefoninumbriga numeratsiooniplaani kuuluva numbriga või numbritega side võimaldamise kaudu;

7) „numbrivaba isikutevahelise side teenus“ – isikutevahelise side teenus, mis ei ühendu üldkasutatava kommuteeritava telefonivõrguga eraldatud numeratsiooniressursside abil, st riigi või rahvusvahelise telefoninumbriga numeratsiooniplaani kuuluva numbriga või numbrite abil, ega riigi või rahvusvahelise telefoninumbriga numeratsiooniplaani kuuluva numbriga või numbritega side võimaldamise kaudu;

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt c (kohandatud)

~~e8)~~ „üldkasutatav sidevõrk“ – ~~elektrooniline sidevõrk~~ elektroonilise side võrk , mida kasutatakse ainult või peamiselt üldsusele kättesaadavate ~~elektrooniliste sideteenuste~~ elektroonilise side teenuste osutamiseks ning mis toetab teabe edastamist võrgu lõpp-punktide vahel;

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt d
⇒ uus

~~e9)~~ „võrgu lõpp-punkt“ – füüsiline koht, kus ~~abonentide~~ lõppkasutajale pakutakse juurdepääsu üldkasutatavale sidevõrgule; kui võrgus kasutatakse kommuteerimist ~~ja~~ või marsruutimist, identifitseeritakse võrgu lõpp-punkt konkreetse võrguaadressi abil, mis võib olla seotud ~~abonendi~~ lõppkasutaja numbriga või nimega;

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt e (kohandatud)

~~e10)~~ „seotud vahendid“ – need ~~elektroonilise sidevõrgu ja/või elektroonilise sideteenusega~~ elektroonilise side võrgu ja/või teenusega seotud teenused, füüsilised infrastruktuurid ja muud vahendid või elemendid, mis võimaldavad ja/või toetavad teenuste osutamist kõnealuse võrgu ja/või teenuse kaudu või võivad seda teha, ning mis hõlmavad muu hulgas ehitisi või ehitiste sissepääse, hoonesiseseid juhtmestikke, antennid, torne ja muid tugikonstruktsioone, kaablikanaleid, juhtmeid, maste, pääseluuke ja kaablikappe;

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt f (kohandatud)
⇒ uus

~~e11)~~ „seotud teenused“ – need ~~elektroonilise sidevõrgu ja/või elektroonilise sideteenusega~~ elektroonilise side võrgu ja/või teenusega seotud teenused, mis võimaldavad ja/või toetavad teenuste osutamist, iseteenindust või automaatteenuseid kõnealuse võrgu ja/või teenuse kaudu või võivad seda teha, ning mis hõlmavad muu hulgas numbriga transleerimist või samaväärset funktsionaalsust pakkuvaid süsteeme, tingimusjuurdepääsusüsteeme ja elektroonilisi

programmijuhte ☒ saatekavasid ☒, ⇒ häälkäsklusi, tõlget ühte või mitmesse keelde ⇐ samuti muid teenuseid nagu identifitseerimise, asukoha ja kohaloleku teenus;

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

12) „tingimusjuurdepääsusüsteem“ – tehniline vahend, ⇒ autentimissüsteem ⇐ ja/või kord, millega tehakse arusaadaval kujul juurdepääs kaitstud raadio- või teleringhäälinguteenusele sõltuvalt abonementlepingust või muul kujul antavast eelnevast individuaalsest loast;

~~g) riigi reguleeriv asutus – organ või organid, kellele liikmesriik on usaldanud mõne käesolevas direktiivis või eridirektiivides nimetatud reguleerimisülesande;~~

13) „kasutaja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes kasutab üldkasutatavat elektroonilist sideteenust ☒ elektroonilise side teenust ☒ või taotleb selle kasutamist;

14) „lõppkasutaja“ – kasutaja, kes ei paku üldkasutatavaid sidevõrke ega üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid ☒ elektroonilise side teenuseid ☒.

15) „tarbija“ – iga füüsiline isik, kes kasutab üldkasutatavat elektroonilist sideteenust ☒ elektroonilise side teenust ☒ või taotleb selle kasutamist eesmärkidel, mis ei ole seotud tema kaubandustegevuse, äritegevuse ⇒, oskustöö ⇐ või erialaga;

~~j) universaalteenus – direktiivis 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) määratletud teatud kvaliteediga teenuste minimumkogum, mis on kõigile kasutajatele olenemata nende geograafilisest piirkonnast kättesaadav konkreetset riiki iseloomustavate tingimuste seisukohast vastuvõetava hinnaga;~~

~~k) abonent – füüsiline või juriidiline isik, kes on sõlminud üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutajaga lepingu selliste teenuste kasutamise kohta;~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt g

~~1) „eridirektiivid“ – direktiiv 2002/20/EÜ (loadirektiiv), direktiiv 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv), direktiiv 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)⁸⁸;~~

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

16) „elektroonilise sidevõrgu ☒ side võrgu ☒ pakkumine“ – sellise võrgu loomine, käitamine, juhtimine ja ☒ või ☒ teistele kasutada andmine;

⁸⁸ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

~~17)~~ „täiustatud digitaaltelevisiooniseadmed“ – ~~telerite või integreeritud digitaalteleritega ühendatavad lisatarvikud, mille abil saab vastu võtta interaktiivseid digitaaltelevisiooniteenuseid~~ ☒ teleritega ühendatavad digiboksid või integreeritud seadmetega digitelid, mis suudavad vastu võtta interaktiivseid digitaaltelevisiooni teenuseid ☒ ;

18) „rakendusliides (API-liides) – ringhäälinguorganisatsioonide või teenuseosutajate pakutavad rakendustevahelised tarkvaraliidesed ja täiustatud digitaaltelevisiooniseadmete vahendid digitaaltelevisiooni- ja -raadioteenuste jaoks;

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt h (kohandatud)
⇒ uus

19) „spektri jaotamine” – kindlaksmääratud sagedusala määramine üht või mitut liiki raadiosideteenuste kasutamiseks, vajaduse korral konkreetsete tingimuste kohaselt;

~~20)~~ „kahjulikud mõjud” ☒ kahjulik raadiohäire ☒” – häired, mis seab ohtu raadionavigatsiooniteenuse või muude turvateenuste kasutamise või mis muul viisil oluliselt moonutavad, takistavad või korduvalt katkestavad raadiosideteenust, mis toimib vastavalt kohaldatavatele rahvusvahelistele, ühenduse ☒ liidu ☒ või riigi eeskirjadele;

21) „kõne” – üldkasutatava ~~elektroonilise sideteenuse~~ ⇒ isikutevahelise side teenuse ☒ abil loodud ühendus, mis võimaldab kahepoolset kõnesidet;=

↓ uus

22) „võrkude ja teenuste turvalisus“ – elektroonilise side võrkude ja teenuste suutlikkus panna teatava kindlusega vastu mis tahes tegevusele, mis kahjustab nende võrkude või teenuste kaudu pakutavate või kättesaadavate salvestatud või edastatud või töödeldud andmete või seotud teenuste käideldavust, autentsust, terviklust või konfidentsiaalsust.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 1 (kohandatud)

~~2. Kasutatakse ka järgmist mõistet:~~

23) „üdluba” – liikmesriigi loodud õiguslik raamistik, millega tagatakse ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ ☒ elektroonilise side võrkude ja teenuste ☒ pakkumise õigused ja kehtestatakse sektorispetsiifilised kohustused, mida võib kohaldada kõigi või teatud liiki ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ ☒ elektroonilise side võrkude ja teenuste ☒ suhtes vastavalt käesolevale direktiivile.

↓ uus

24) „väikese levialaga traadita juurdepääsupunkt“ – raadiovõrguühendust võimaldav väikese võimsuse ja tööulatusega väikeseade, mis kasutab loaalust või loavaba spektrit või neid mõlemat, mis võib, kuid ei pruugi olla osa üldkasutatavast

maapealsest mobiilsidevõrgust ja on varustatud ühe või mitme väikese või peidetud antenniga, mis võimaldab kasutajatele traadita juurdepääsu mobiilsetele või fikseeritud elektroonilise side võrkudele;

25) „raadio-kohtvõrk” (RLAN) – väikese võimsuse ja tööulatusega traadita juurdepääsusüsteem, mille puhul oht tekitada raadiohäireid teiste kasutajate poolt vahetus läheduses kasutatavatele muudele süsteemidele on väike ja mis kasutab ainuõiguseta spektrit, mille kättesaadavuse ja tõhusa kasutuse tingimused on kõnealuse eesmärgi jaoks liidu tasandil ühtlustatud;

26) „raadiospektri ühiskasutus“ – kahe või enama kasutaja juurdepääs samade sageduste kasutamisele kindlaksmääratud ühiskasutuskorra alusel, mis on riigi reguleeriva asutuse poolt üldloa või individuaalse kasutusõiguse või nende kahe kombinatsiooni põhjal lubatud, sh vastab sellistele õiguslikele lähenemisviisidele nagu litsentsitud ühiskasutus, mille eesmärk on hõlbustada sagedusala ühiskasutust vastavalt kõigi asjaosaliste vahelisele siduvale kokkuleppele kooskõlas kasutusõigustes sisalduvate ühiskasutusreeglitega, et tagada kõigile kasutajatele prognoositav ja usaldusväärne ühiskasutuse kord, ilma et see piiraks konkurentsioiguse kohaldamist;

27) „ühtlustatud raadiospekter“ – raadiospekter, mille kättesaadavuse ja tõhusa kasutamise ühtlustatud tingimused on kehtestatud tehnilise rakendusmeetmega vastavalt otsuse nr 676/2002/EÜ (raadiospektrit käsitlev otsus) artiklile 4.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 1
punkt a (kohandatud)
⇒ uus

28) „juurdepääs” – vahendite ja/või teenuste kättesaadavaks tegemine teistele ettevõtjatele määratletud tingimustel kas ainuõiguse alusel või mitte, eesmärgiga pakkuda ~~elektroonilisi sideteenuseid~~ elektroonilise side teenuseid , sealhulgas kui neid kasutatakse infoühiskonna teenuste või ringhäälingu-sisteenuste osutamiseks. Muu hulgas hõlmab see järgmist: juurdepääs võrguelementidele ja nendega seotud vahenditele, millega võib kaasneda seadmete ühendamine ~~paiksetele või mittepaiksetele~~ fikseeritud või fikseerimata vahenditega (eelkõige hõlmab see juurdepääsu kliendiliinile ning kliendiliini vahendusel teenuste osutamiseks vajalikele vahenditele ja teenustele); juurdepääs füüsilisele infrastruktuurile, sealhulgas hoonetele, kaablikanaliseerimisele ja mastidele; juurdepääs vajalikele tarkvarasüsteemidele, sealhulgas kasutuse tugisüsteemidele; juurdepääs eeltellimise, teenuste osutamise, tellimise, tehnilise hoolduse ja remondi taotluste ning arvelduse teabesüsteemidele või andmebaasidele; juurdepääs numbrite transleerimisele või samaväärset funktsiooni pakkuvatele süsteemidele; juurdepääs ~~paiksetele~~ fikseeritud ja mobiilsidevõrkudele, sh tarkvara emuleeritavatele võrkudele, eelkõige rändluseks; juurdepääs digitaaltelevisiooniteenuste tingimusjuurdepääsu süsteemidele; juurdepääs virtuaalvõrguteenustele;

↓ 2002/19/EÜ

29) „vastastikune sidumine“ – ühe ja sama ettevõtja või eri ettevõtjate kasutatavate üldkasutatavate telekommunikatsioonivõrkude füüsiline ja loogiline ühendamine, mis võimaldab ühe ettevõtja tarbijatel suhelda sama või muu ettevõtja tarbijatega või kasutada teise ettevõtja osutatavaid teenuseid. Teenuseid võivad osutada asjaomased

isikud või muud isikud, kellel on juurdepääs võrgule. Vastastikune sidumine on spetsiifiline juurdepääsu liik, mida kasutatakse üldkasutatava võrgu operaatorite vahel;

e30) „operaator“ – ettevõtja, kes pakub või kes on volitatud pakkuma üldkasutatavat sidevõrku või sellega seotud vahendeid;

~~d) laiekraantelevisiooniteenus – teleteenus, mis koosneb osaliselt või täielikult sellistest programmidest, mis on toodetud ja toimetatud näitamiseks täiskõrguses laiekraanformaadis. Laiekraantelevisiooniteenuste normformaadid on 16:9;~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 1 punkt b (kohandatud)

e31) „kliendiliin“ – füüsiline tee, mida mööda liiguvad elektroonilise side signaalid ja ahel, mis ühendab sidevõrgu lõpp-punkti jaotajaga või samaväärse vahendiga üldkasutatavas ~~paikes elektroonilises sidevõrgus~~ fikseeritud elektroonilise side võrgus .

↓ 2002/22/EÜ artikkel 2

~~a) üldkasutatav taksofon – üldsusele kättesaadav telefon, mille kasutamise eest tasumise vahendite hulka võivad kuuluda mündid ja/või krediitkaardid ja/või deebetkaardid ja/või ettemaksekaardid, sealhulgas koodide valimisel põhinevad kaardid;~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt b (kohandatud)
⇒ uus

e32) ~~üldkasutatav telefoniteenus~~ ⇒ „kõneside“ ⇐ – üldsusele kättesaadavaks tehtud teenus, mis otse või kaudselt võimaldab ~~siseriiklike või siseriiklike~~ riigisiseste või riigisiseste ja rahvusvaheliste kõnede algatamist ja vastuvõtmist riigi ja/või rahvusvahelisse telefoninumeratsiooniplaani kuuluva numbriga või numbrite abil;

e33) „geograafiline number“ – liikmesriigi telefoninumeratsiooniplaani number, milles osa numbrikohti tähistab geograafilist piirkonda ja mida kasutatakse kõnede suunamiseks võrgu lõpp-punkti (VLP) füüsilisse asukohta;

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 2 punkt d (kohandatud)

e34) „mittegeograafiline number“ – riigi telefoninumeratsiooniplaani number, mis ei ole geograafiline number. ~~See hõlmab muu hulgas mobiiltelefonide numbreid ning tasuliste ja tasuta teenuste numbreid~~ , näiteks mobiiltelefonide numbrid ning tasuliste ja tasuta teenuste numbrid .

⇓ uus

35) „häirekeskus“ – füüsiline koht, kus ametiasutuse või liikmesriigi poolt tunnustatud eraorganisatsiooni vastutusel hädaolukorra side esimesena vastu võetakse;

36) „kõige sobivam häirekeskus” – häirekeskus, mis on vastutavate ametiasutuste poolt eelnevalt määratud vastama teatavast piirkonnast tulevale või teatavat liiki hädaolukorra sidele;

37) „hädaolukorra side“ – isikutevahelise side teenuse kaudu lõppkasutaja ja häirekeskuse vahel toimuv side, mille eesmärk on paluda ja saada hädaabi hädaabiteenistuselt;

38) „hädaabiteenistus” – teenistus, mida liikmesriik sellisena tunnustab ning mis annab kooskõlas riigisiseste õigusaktidega viivitamatut ja kiiret abi olukordades, kus on eelkõige vahetu oht inimeste elule või tervisele, rahvatervisele või avalikule ohutusele, era- või riigivarale või keskkonnale.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

II PEATÜKK

EESMÄRGID

Artikkel ~~8~~3

Üldised eesmärgid ja ~~reguleerimis~~põhimõtted

1. Liikmesriigid tagavad, et käesolevas direktiivis ja ~~eridirektiivides~~ sätestatud reguleerimisülesannete täitmisel võtavad riigi reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused kõik mõistlikud meetmed, mille eesmärk on mis on vajalikud ja proportsionaalsed, et saavutada lõikes 2 ~~3 ja 4~~ sätestatud eesmärgid. ~~Sellised meetmed on kõnealuste eesmärkide suhtes proportsionaalsed.~~ Nende eesmärkide saavutamisele aitavad kaasa ka liikmesriigid ja BEREC.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 8 punkt a

~~Kui raadiosagedusi käsitlevas artiklis 9 ei ole sätestatud teisiti, võtavad liikmesriigid täiel määral arvesse seda, et reguleerimine peab olema tehnoloogiliselt neutraalne, ning tagavad, et käesolevas direktiivis ja eridirektiivides määratletud reguleerimisülesandeid, eelkõige tõhusa konkurentsi tagamiseks kavandatud ülesandeid täites võtavad seda arvesse ka riigi reguleerivad asutused.~~

↓ 2002/21/EÜ

⇒ uus

Riigi reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused võivad oma pädevuse piires aidata kaasa kultuurilise ja keelilise mitmekülguse ja meediakanalite paljususe edendamisele suunatud põhimõtete rakendamisele.

~~2. Riigi reguleerivad asutused toetavad konkurentsi elektrooniliste sidevõrkude, elektrooniliste sideteenuste ning nendega seotud vahendite ja teenuste pakkumisel muu hulgas järgmiselt:~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 8 punkt b

~~a) tagades, et kasutajad, sealhulgas puuetega kasutajad, eakad kasutajad ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajad saavad maksimaalselt kasu nii valiku, hinna kui ka kvaliteedi näol;~~

~~b) tagades, et elektroonilise side sektoris ei moonutata ega piirata konkurentsi, sealhulgas sisu edastusel;~~

↓ 2002/21/EÜ

~~d) soodustades raadiosageduste ja numeratsiooniresursside tulemuslikku kasutamist ja kindlustades nende tõhusa haldamise;~~

↓ uus

2. Riikide reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused ning BEREC teevad järgmist:

a) toetavad kõigi liidu kodanike ja ettevõtjate juurdepääsu väga suure mahuga andmeühendustele ja nende käibeleminekut nii püsi- kui ka mobiilsidevõrkudes;

b) toetavad konkurentsi elektroonilise side võrkude ja nendega seotud vahendite pakkumisel, sh tõhusat infrastruktuuripõhist konkurentsi, ning elektroonilise side teenuste ja seotud teenuste pakkumisel;

c) aitavad kaasa siseturu arengule ning kõrvaldavad selleks kogu liidus allesjäänud takistused, mis mõjutavad ühest küljest investeringuid elektroonilise side võrkudesse, nendega seotud vahenditesse ja teenustesse ning elektroonilise side teenustesse ja teisest küljest nende võrkude, vahendite ja teenuste pakkumist ning soodustavad nende jaoks ühtlaste tingimuste loomist; selleks töötavad nad välja ühised normid ja prognoositava regulatiivse lähenemisviisi, soosivad tegelikku, tõhusat ja koordineeritud spektrikasutust, avatud innovatsiooni, üleeuroopaliste võrkude loomist ja arendamist, üleeuroopaliste teenuste kättesaadavust ja koostalitlusvõimet ning läbivühenduvust;

d) toetavad liidu kodanike huve ka pikas perspektiivis sellega, et tagavad nii fikseeritud kui ka mobiilsetes võrkudes väga suure läbilaskevõimega ühenduste ja isikutevahelise side teenuste laialdase kättesaadavuse ja käibelemineku, võimaldavad tulemusliku konkurentsi põhjal maksimaalset kasu valikuvõimaluste, hinna ja kvaliteedi näol, hoiavad ülal võrkude ja teenuste turvalisust, tagavad vajalike sektorispetsiifiliste normide kaudu lõppkasutajate kaitse kõrge ja ühtse taseme ning pööravad tähelepanu konkreetsete sotsiaalsete rühmade, eeskätt puuetega kasutajate, eakate kasutajate ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajate vajadustele, mis on seotud näiteks taskukohaste hindadega.

↓ 2002/21/EÜ

~~3. Riigi reguleerivad asutused aitavad siseturu arengule kaasa muu hulgas järgmiselt:~~

~~a) kõrvaldades senised takistused elektrooniliste sidevõrkude, nendega seotud vahendite ja teenuste ning elektrooniliste sideteenuste pakkumiselt Euroopa tasandil, toetades üleeuroopaliste võrkude loomist ja arendamist, üleeuroopaliste teenuste koostalitlusvõimet ja läbivõimendust,~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 8 punkt e

~~d) tehes koostööd omavahel ning komisjoni ja BERECiga, et tagada järjekindla reguleerimistava areng ning käesoleva direktiivi ja eridirektiivide järjekindel kohaldamine.~~

↓ 2002/21/EÜ

~~4. Riigi reguleerivad asutused toetavad Euroopa Liidu kodanike huve muu hulgas järgmiselt:~~

~~a) tagades, et kõigil kodanikel on juurdepääs direktiivis 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) määratletud universaalteenustele;~~

~~b) tagades tarbijatele kõrgetasemelise kaitse suhetes tarnijatega, eelkõige sellega, et tagatakse juurdepääs lihtsatele ja odavatele vaidlusküsimuste lahendamise menetlustele, mida teostab asjaosalistest pooltest sõltumatu organ;~~

~~c) aidates kaasa isikuandmete ja eraelu puutumatuse kõrgetasemelise kaitse tagamisele;~~

~~d) toetades selge teabe andmist, eelkõige nõudes üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste kasutamise tariifide ja tingimuste läbipaistvust;~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 8 punkt f

~~e) pöörates tähelepanu konkreetsete sotsiaalsete rühmade, eelkõige puuetega kasutajate, eakate kasutajate ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajate vajadustele;~~

↓ 2002/21/EÜ

~~f) tagades üldkasutatavate sidevõrkude terviklikkuse ja turvalisuse;~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 8 punkt g

~~g) edendades lõppkasutajate võimalust pääseda juurde nende valitud teabele ja seda levitada või kasutada rakendusi ja teenuseid.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 8 punkt h (kohandatud)
⇒ uus

35. Riigi reguleerivad asutused ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐ kohaldavad lõigetes 2, 3 ja 4 ☒ lõikes 2 osutatud ja käesolevas lõikes ☒ nimetatud üldiste eesmärkide saavutamiseks

objektiivseid, läbipaistvaid, mittediskrimineerivaid ja proportsionaalseid reguleerimispehimohteid muu hulgas jargmiselt:

a) edendades reguleerimise prognoositavust, tagades asjakohasel labivaatamisperioodel jargjepidevad reguleerimispehimohteid \Rightarrow ning tehes koostood omavahel, BERECi ja komisjoniga \Leftarrow ;

b) tagades, et uhesugustes olukordades ei toimu ~~elektroonilisi sidevorkke ja teenuseid~~ \boxtimes elektroonilise side vorkke ja teenuseid \boxtimes pakkuvate ettevotjate diskrimineerimist;

~~e) kindlustades tarbijate huvides olevat konkurentsi ning edendades vajaduse korral infrastruktuuripohist konkurentsi;~~

\Downarrow uus

c) kohaldades ELi digust tehnoloogianeutraalsuse pehimohte kohaselt, kuivord see on kooskolas loikes 1 satestatud eesmarkide saavutamisega;

\Downarrow 2009/140/EU artikli 1 loike 8 punkt h (kohandatud)
 \Rightarrow uus

d) edendades tulemuslikku investeerimist uutesse ja tuiustatud infrastruktuuridesse ning nende infrastruktuuride alast innovatsiooni, tagades seejuures, et juurdepaaasukohustustes votakse asjakohaselt arvesse investeevivate ettevotjate riske, ning voimaldades erinevaid koostooforme investorite ja juurdepaaasu soovivate isikute vahel, et hajutada investeevimiriske, tagades samal ajal turukonkurentsi ja mittediskrimineerimise pehimohte sailitamise;

e) vottes nouetekohaselt arvesse liikmesriikide erinevates geograafilistes piirkondades ~~valitsevate~~ \Rightarrow infrastruktuuri, \Leftarrow konkurentsi ja tarbijatega seotud tingimuste eripara;

f) kehtestades eelregulatsiooni nouded ainult ~~juhul, kui puudub~~ \Rightarrow ulatuses, mis on vajalik, et tagada \Leftarrow tohus ja jatksuutlik konkurents \boxtimes asjaomasel jaeturul \boxtimes ning lovdvendades voi kaotades sellised nouded niipea, kui see tingimus on taidetud.

\Downarrow 2009/140/EU artikli 1 loige 9 (kohandatud)
 \Rightarrow uus

Artikkel ~~8a4~~

Raadiospektripoliitika strateegiline planeerimine ja koordineerimine

1. Liikmesriigid teevad omavahel ja komisjoniga koostood raadiospektri kasutamise strateegilisel planeerimisel, koordineerimisel ja uhtlustamisel ~~Euroopa Uhenduses~~ \boxtimes liidus \boxtimes . Selleks votavad nad muu hulgas arvesse ELi poliitika majanduslikke, julgeoleku-, tervise ja avalikke huve, \Rightarrow avalikku julgeolekut ja riigikaitset \Leftarrow , sönavabadust, kultuurilisi, teaduslikke, sotsiaalseid ja tehnilisi aspekte ning raadiospektri kasutajaskondade erinevaid huve, et tagada raadiospektri optimaalne kasutamine ning valtida kahjulikke ~~mojutusi~~ \boxtimes haireid \boxtimes .

2. Liikmesriigid edendavad raadiospektripoliitikaga seotud lähenemisviiside koordineerimist Euroopa ~~Ühenduses~~ Liidus ning vajaduse korral ühtlustatud tingimusi seoses elektroonilise side siseturu loomiseks ja toimimiseks vajaliku raadiospektri kättesaadavuse ja tõhusa kasutamisega, tehes koostööd omavahel ja komisjoniga.

3. Liikmesriigid teevad omavahel ja komisjoniga ning nende taotlusel ka Euroopa Parlamendi ja nõukoguga koostööd komisjoni otsusega 2002/622/EÜ loodud raadiospektripoliitika töörühma kaudu, et toetada liidus raadiospektripoliitika lähenemisviiside strateegilist planeerimist ja koordineerimist.

~~34.~~ Komisjon võib esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule õigusakti ettepanekuid raadiospektripoliitikat käsitlevate mitmeaastaste programmide algatamiseks, võttes täiel määral arvesse komisjoni 26. juuli 2002. aasta otsusega 2002/622/EÜ (millega luuakse raadiospektripoliitika töörühm) asutatud⁸⁹ raadiospektripoliitika töörühma arvamust. Sellistes programmides sätestatakse poliitikasuunad ja eesmärgid raadiospektri kasutuse strateegiliseks planeerimiseks ja ühtlustamiseks vastavalt käesoleva direktiivi ning eridirektiivide sätetele.

~~4. Komisjon võib raadiospektripoliitika töörühma arvamust täiel määral arvesse võttes teha Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku ühiste poliitikaeesmärkide kohta, kui see on vajalik Euroopa Ühenduse huvide tõhusaks kooskõlastamiseks raadiospektrialastes küsimustes pädevates rahvusvahelistes organisatsioonides.~~

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

II JAOTIS: INSTITUTIONAALNE KORRALDUS JA JUHTIMINE

II PEATÜKK

RIIGI REGULEERIVAD ASUTUSED JA MUUD PÄDEVAD ASUTUSED

Artikkel ~~35~~

Riigi reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused

1. Liikmesriigid tagavad, et iga käesoleva direktiiviga ettenähtud ja eridirektiividega riigi reguleerivatele asutustele määratud ülesandega tegeleb pädev organ asutus .

↓ uus

Riigi reguleeriv asutus vastutab vähemalt järgmiste ülesannete täitmise eest:

- rakendab turu eelreguleerimismeetmed, sh kehtestab juurdepääsu- ja vastastikuse sidumise kohustused;
- teostab artiklis 22 osutatud geograafilise ülevaate;
- tagab ettevõtjatevaheliste ning ettevõtjate ja tarbijate vaheliste vaidluste lahendamise;

⁸⁹ EÜT L 198, 27.7.2002, lk 49.

- otsustab raadiospektri kasutamise õiguste andmise, muutmise ja pikendamise riiklike protsesside nende elementide üle, mis on seotud turu kujundamise, konkurentsi ja regulatsiooniga, kooskõlas käesoleva direktiiviga;
- annab üldlube;
- tagab elektroonilise side sektoris tarbijakaitse ja lõppkasutajate õigused;
- määrab kindlaks rahastamiskorra mehhanismid ning hindab ebaõiglast koormust ja arvutab universaalteenuse pakkumise netokulu;
- tegeleb küsimustega, mis on seotud avatud juurdepääsuga internetile;
- jagab numeratsiooniresse ja haldab numeratsiooniplaane;
- tagab numbrite liikuvuse;
- tegeleb kõigi muude käesoleva direktiiviga riikide reguleerivatele asutustele pandud ülesannetega.

Liikmesriigid võivad riigi reguleerivatele asutustele määrata muid käesolevas direktiivis sätestatud ülesandeid.

2. Riigi reguleerivatel asutustel ja sama liikmesriigi või teiste liikmesriikide muudel pädevatel asutustel on õigus sõlmida regulaarse koostöö soodustamiseks üksteisega koostöölepinguid.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

43. Liikmesriigid avaldavad riigi reguleerivate asutuste ⇒ ja muude pädevate asutuste ⇐ ülesanded lihtsalt juurdepääsetaval kujul eelkõige juhul, kui kõnealuste ülesannete täitmine on määratud mitmele organile. Vajaduse korral tagavad liikmesriigid ühist huvi pakkuvates küsimustes konsulteerimise ja koostöö kõnealuste asutuste vahel ning kõnealuste asutuste ja nende riigi asutuste vahel, kes vastutavad konkurentsiõiguse ja tarbijakaitseõiguse rakendamise eest. Kui asutusi, kes on pädevad tegelema selliste küsimustega, on rohkem kui üks, tagavad liikmesriigid, et iga asutuse vastavad ülesanded avaldatakse lihtsalt juurdepääsetaval kujul.

44. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõik riigi reguleerivad asutused ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐, kellele on käesoleva direktiivi ja ~~eridirektiivide~~ alusel ülesandeid määratud, ja nende vastavad kohustused ☒ ning kõik muudatused nimetatud teabes ☒.

Artikkel 6

Riigi reguleerivate asutuste ☒ ja muude pädevate asutuste sõltumatus ☒

21. Liikmesriigid kindlustavad riigi reguleerivate asutuste ⇒ ja muude pädevate asutuste ⇐ sõltumatus, tagades, et kõnealused asutused on juriidiliselt eraldiseisvad ja funktsionaalselt sõltumatud kõigist ~~elektroonilisi sidevõrke, seadmeid ja teenuseid~~ ☒ elektroonilise side võrke, seadmeid ja teenuseid ☒ pakkuvatest organisatsioonidest. Liikmesriigid, kes säilitavad omandi või kontrolli ~~elektroonilisi sidevõrke ja/või teenuseid~~ ☒ elektroonilise side võrke ja/või teenuseid ☒ pakkuvates ettevõtjates, tagavad reguleeriva funktsiooni tõhusa struktuurilise eraldatuse omandi või kontrolliga seotud toimingutest.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 3 punkt a (kohandatud)
⇒ uus

~~32.~~ Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused ~~riigi reguleerivate asutuste~~ ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐ kasutavad oma volitusi erapooletult, läbipaistvalt ja õigeaegselt. Liikmesriigid tagavad, et ~~riigi reguleerivate asutuste~~ ⊗ neil ⊗ on neile määratud ülesannete täitmiseks vajalikud rahalised ja inimressursid.

↓ uus

Artikkel 7

Riigi reguleeriva asutuse liikmete ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

1. Riigi reguleeriva asutuse juht või vajaduse korral riigi reguleerivas asutuses seda funktsiooni täitva esinduskogu liikmed või nende asendajad määratakse ametisse vähemalt nelja aasta pikkuseks ametiajaks ning valitakse tunnustatud ja erialaste kogemustega isikute seast nende teenete, oskuste, teadmiste ja kogemuste põhjal avatud valikumenetluse kohaselt. Nad ei tohi ametis olla rohkem kui kaks ametiaega, olgu see siis järjest või mitte. Liikmesriigid tagavad otsustuste tegemise järjepidevuse ning näevad selleks ette esinduskogu või tippjuhtkonna asjakohase rotatsioonikava; näiteks võidakse esinduskogu esimesed liikmed määrata ametisse eri pikkusega ajaks, et nende ja nende järglaste ametiajad ei lõpeks samal ajal.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 3 punkt b (kohandatud)
⇒ uus

~~23a.~~ Liikmesriigid tagavad, et ~~käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud~~ riigi reguleeriva asutuse juhti või, kui see on asjakohane, vastavat ülesannet täitva esinduskogu liikmeid, või nende ~~asetäitjaid~~ ⊗ asendajaid ⊗ saab ⊗ nende ametiaja jooksul ⊗ ametist vabastada üksnes juhul, kui nad ei vasta enam ⇒ käesolevas artiklis sätestatud ⇐ tingimustele, ~~mis on nende ametiülesannete täitmiseks eelnevalt siseriiklikus õiguses sätestatud.~~

3. Asjaomase riigi reguleeriva asutuse juhi või, kui see on asjakohane, vastavat ülesannet täitva esinduskogu liikmete ametist vabastamise otsus tuleb ametist vabastamise ajal avalikustada. Riigi reguleeriva asutuse ametist vabastatud juhile või, kui see on asjakohane, vastavat ülesannet täitva esinduskogu liikmetele esitatakse vabastamise põhjused ning neil on õigus nõuda nende avaldamist, juhul kui avaldamist muidu ei toimuks, mille puhul nimetatud põhjused avaldatakse. ⇒ Liikmesriigid tagavad, et sellise otsuse faktiline ja juriidiline külg vaadatakse läbi kohtus. ⇐

Artikkel 8

⊗ Riikide reguleerivate asutuste poliitiline sõltumatus ja vastutus ⊗

~~3a1.~~ Ilma et see piiraks ~~käesoleva artikli lõigete 4 ja 5~~ ⊗ 10 ⊗ kohaldamist, tegutsevad riigi reguleerivad asutused, kes vastutavad turu eelneva reguleerimise või ettevõtjatevaheliste vaidlusküsimuste lahendamise eest kooskõlas ~~käesoleva direktiivi artiklitega 20 ja 21,~~ sõltumatult ⇒ ja objektiivselt ⇐ ning ei taotle ega täida ühegi teise organi juhiseid kõnealuste

ülesannete täitmisel, mis on neile määratud ~~ühenduse~~ liidu õigust rakendavate ~~siseriiklike~~ riigisiseste õigusnormidega. See ei välista riigisisest riigiõiguse kohast järelevalvet. Riigi reguleeriva asutuse otsuseid võivad peatada või tühistada üksnes artikli 431 kohaselt asutatud edasikaebusi käsitlevad organid.

↓ uus

2. Riigi reguleerivad asutused annavad igal aastal aru muu hulgas elektroonilise side turu olukorra, enda väljaantud otsuste, oma personali ja rahaliste ressursside ning nende jaotuse, aga ka tulevikuplaanide kohta. Nende aruanded avalikustatakse.

↓ 2009/140/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 9

Riigi reguleerivate asutuste regulatiivne suutlikkus

1. Liikmesriigid tagavad, et ~~käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud~~ riigi reguleerivate asutustel on eraldi aastaelarve ja nad on eraldatud eelarve täitmisel sõltumatud . Kõnealune eelarve avalikustatakse.

↓ uus

2. Ilma et see piiraks kohustust tagada, et riigi reguleerivate asutustel on piisavad rahalised ja inimressursid, et tulla toime neile pandud ülesannetega, ei välista rahaline sõltumatus järelevalvet või kontrollimist vastavalt liikmesriigi riigiõigusele. Igasugust kontrolli riigi reguleeriva asutuse eelarve üle teostatakse läbipaistvalt ja selle tulemused avaldatakse.

↓ 2009/140/EÜ (kohandatud)

3. Liikmesriigid tagavad samuti, et riigi reguleerivate asutustel on piisavad rahalised ja inimressursid, mis võimaldavad neil aktiivselt osaleda elektroonilise side sektori Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ameti (BEREC)⁹⁰ töös ja sellele kaasa aidata.

Artikkel 10

Riigi reguleerivate asutuste osalemine BERECi töös

~~3b1.~~ Liikmesriigid tagavad, et asjaomased riigi reguleerivad asutused toetavad aktiivselt BERECi eesmärke reguleerimise koordineeritumaks ja ühtsemaks muutmisel.

~~3e2.~~ Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused järgivad riigisiseseid turgusid käsitlevate otsuste vastuvõtmisel täiel määral BERECi vastu võetud arvamusi ja ühiseid seisukohti.

⁹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1211/2009, millega luuakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) ja büroo.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 11

⊗ Koostöö riigi ametiasutustega ⊗

§1. Riigi reguleerivad asutused, ⇒ , muud käesoleva direktiivi kohased pädevad asutused ⇐ ja riigi konkurentsiasutused varustavad üksteist teabega, mis on vajalik käesoleva direktiivi ja ~~eri~~ direktiivide kohaldamiseks. Vahetatava teabe puhul peab teabe vastu võtnud asutus tagama sama konfidentsiaalsustaseme kui asutus, kust teave pärit on.

↓ 2002/20/EÜ

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

~~1. Käesoleva direktiivi eesmärk on rakendada elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste siseturg lubade andmist käsitlevate eeskirjade ja tingimuste ühtlustamise ja lihtsustamise abil, et soodustada võrkude ja teenuste pakkumist kogu ühenduses.~~

~~2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste pakku mise lubade suhtes.~~

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

II PEATÜKK

ÜLDLUBA

1. JAGU. ÜLDEESKIRJAD

Artikkel 312

Elektrooniliste sidevõrkude ja teenustega ⊗ Elektroonilise side võrkude ja teenustega ⊗ seotud üldluba

1. Liikmesriigid tagavad ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ ⊗ elektroonilise side võrkude ja teenuste ⊗ pakku mise vabaduse käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel. Selle saavutamiseks ei tee liikmesriigid ettevõtjatele takistusi ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ ⊗ elektroonilise side võrkude ja teenuste ⊗ pakku misel, kui see ei ole vajalik ~~asutamislepingu~~ ⊗ aluslepingu ⊗ artikli 46 ⊗ 52 ⊗ lõikes 1 sätestatud põhjustel. ⇒ Elektroonilise side võrkude ja teenuste pakku mise iga selline piirang peab olema nõuetekohaselt põhjendatud ja sellest tuleb komisjonile teatada. ⇐

2. Ilma et see piiraks artikli ~~613~~ lõikes 2 nimetatud erikohustusi või ~~artiklis 5~~ artiklites 46 ja 88 nimetatud kasutusõigusi, võib ~~elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid~~ ⊗ elektroonilise side võrke ja teenuseid, ⊗ ⇒ välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, ⇐ pakku da ainult üldloa alusel.

3. ⇒ Kui liikmesriik leiab, et teatamiskohustus on põhjendatud, võib see liikmesriik nõuda ainult seda, et ettevõtja esitaks ~~Asjaomaselt ettevõtjalt võib nõuda~~ teatise esitamist ⇒ BERECile ⇐, kuid ~~samas ei pea ta saama~~ ⇐ ta ei või ettevõtjalt nõuda, et too peab saama ⇐ riigi reguleerivalt asutuselt ⇒ või mis tahes muult ametiasutuselt ⇐ selgesõnalise otsuse või muu haldusakti enne, kui hakkab kasutama loast tulenevaid õigusi. Vajaduse korral pärast teatise esitamist ⇒ BERECile ⇐ võib ettevõtja hakata tegutsema, võttes vajadusel arvesse ⇐ käesoleva direktiivi ⇐ artiklite 5, 6 ja 7 sätteid kasutusõiguste kohta. ⇒ BEREC edastab iga teatise viivitamata elektrooniliselt riikide pädevatele asutustele kõigis liikmesriikides, keda elektroonilise side võrkude või teenuste pakkumine puudutab. ⇐

⇒ Käesoleva lõike kohane teave riigi reguleerivatele asutustele käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäevaks juba esitatud teatiste kohta esitatakse BERECile hiljemalt [ülevõtmise kuupäev]. ⇐

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 2

~~Sellistelt ettevõtjalt, kes osutavad piiriüleseid elektroonilisi sideteenuseid mitmes liikmesriigis asuvatele ettevõtjatele, ei nõuta iga asjaomase liikmesriigi kohta rohkem kui ühte teatamismenetlust.~~

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

~~3.4. Lõikes 2 ⇐ 3 ⇐ nimetatud teatis ei sisalda muud kui juriidilise või füüsilise isiku deklaratsiooni riigi reguleerivale asutusele ⇒ BERECile ⇐ selle kohta, et ⇐ kavatsetakse alustada ⇐ alustatakse elektrooniliste sidevõrkude või teenuste ⇐ elektroonilise side võrkude või teenuste ⇐ pakkumist, ja minimaalset teavet, mis on vajalik, et ⇒ BEREC ja ⇐ riigi reguleeriv asutus saaks pidada elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkujate registrit või nimekirja. Kõnealune teave peab sisaldama andmeid ⇐ piirduma järgmiste andmetega ⇐ mis on vajalikud pakkuja tuvastamiseks, näiteks ettevõtja registrinumbrid, pakkuja kontaktisikud, aadress, võrgu või teenuse lühikirjeldus ja tegevuse alustamise eeldatav kuupäev.~~

↓ uus

- (1) pakkuja nimi;
- (2) pakkuja õiguslik staatus, vorm ja registreerimisnumber, kui pakkuja on ELis registreeritud äriregistris või muus samalaadses avalikus registris;
- (3) pakkuja peamise ELi tegevuskoha geograafiline aadress ja kui tal peaks olema mõnes liikmesriigis mõni täiendav filiaal, siis ka selle geograafiline aadress.
- (4) kontaktisik ja kontaktandmed;
- (5) nende võrkude või teenuste lühike kirjeldus, mida kavatsetakse pakkuda;
- (6) asjaomane liikmesriik ja
- (7) tegevuse alustamise eeldatav kuupäev.

Liikmesriigid ei tohi kehtestada täiendava ega eraldi teavitamise nõudeid.

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~6~~13

Üldloa ning raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ ja numbrite kasutamise õigustega seotud tingimused ja erikohustused

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 4 punkt a (kohandatud)
⇒ uus

1. ~~Elektrooniliste sidevõrkude või teenuste~~ Elektroonilise side võrkude või teenuste pakkumise üldloa ning raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ ja numbrite kasutamise õigusi võib siduda ainult I lisa loetletud tingimustega. Need tingimused peavad olema mittediskrimineerivad, proportsionaalsed ja läbipaistvad ning raadio ⇒ spektri ⇐ kasutusõiguste kasutamise õiguste osas peavad need vastama ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklite ~~9~~45 ja 51 sätetele ⇒ ning numbrite kasutamise õiguste osas artikli 88 sätetele ⇐ .

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
→₁ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 4 punkt b

2. Erikohtused, mida võib kehtestada ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ elektroonilise side võrkude ja teenuste pakujatele ~~direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv)~~ artiklite 13, 16, artikli 46 lõike 1 või artikli 48 lõike 2 ~~5 lõigete 1 ja 2 ning artiklite 6 ja 8~~ →₁ ning ~~direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv)~~ artikli 17 ⇐ kohaselt, või universaalteenust osutama määratud ettevõtjatele käesoleva nimetatud direktiivi kohaselt, on õiguslikult lahus üldloast tulenevatest õigustest ja kohustustest. Selleks, et süsteem oleks ettevõtjatele läbipaistev, viidatakse üldloas kriteeriumidele ja korrale, mida kohaldatakse selliste erikohustuste kehtestamisel üksikettevõtjatele.

3. Üldloa sisaldab ainult kõnealusele sektorile iseloomulikke tingimusi, mis on sätestatud käesoleva direktiivi I lisa A, B ja C osades, ega kattu tingimustega, mida kohaldatakse muude siseriiklike õigusnormide põhjal.

4. Raadiosageduste või numbrite kasutamise õiguste andmisel ei dubleeri liikmesriigid üldloa tingimusi.

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~9~~14

Seadmete paigaldamise õiguste ja võrkude vastastikuse sidumise õiguste kasutamist soodustavad deklaratsioonid

Ettevõtja taotluse korral väljastavad b riigi reguleerivad asutused ⇒ BEREK ⇐ ühe nädala jooksul standarddeklaratsiooni, milles kinnitatakse vajaduse korral, et ettevõtja on

esitanud teatise artikli ~~312~~ lõike 2 kohaselt, ja täpsustatakse, millistel tingimustel on üldloa alusel ~~elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid~~ elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuval ettevõtjal õigus taotleda seadmete paigaldamise õigusi, pidada läbirääkimisi vastastikuse sidumise üle ja/või saada juurdepääs või vastastikune sidumine, selleks et soodustada kõnealuste õiguste kasutamist näiteks muudel valitsustasanditel või suheldes teiste ettevõtjatega. Olenevalt asjaoludest võib selliseid deklaratsioone väljastada ka automaatselt vastusena artikli ~~312~~ lõikes 2 nimetatud teatisele.

2. JAGU. ÜLDLOAGA SEOTUD ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

Artikkel ~~415~~

Üldloast tulenevate miinimumõiguste nimekiri

1. Artikli ~~312~~ alusel üldloa saanud ettevõtjatel on järgmised õigused:

- a) pakkuda ~~elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid~~ elektroonilise side võrke ja teenuseid ;
- b) lasta seadmete paigaldamiseks vajalikke õigusi käsitlevad taotlused läbi vaadata käesoleva direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli ~~11~~ ~~43~~ kohaselt.

↓ uus

- c) kasutada raadiospektrit seoses elektroonilise side teenuste ja võrkudega vastavalt artiklitele 13, 46 ja 54.
- d) lasta numbrite kasutamiseks vajalikke õigusi käsitlev taotlus läbi vaadata kooskõlas artikliga 88.

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

2. Kui sellised ettevõtjad pakuvad ~~elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid~~ üldsusele üldsusele elektroonilise side võrke ja teenuseid , annab üldluba neile ka järgmised õigused:

- a) pidada läbirääkimisi võrkude vastastikuse sidumise üle muude ~~ühenduse~~ liidu piires üldloa alusel tegutsevate üldkasutatavate sidevõrkude ja -teenuste pakkujatega ning vajaduse korral saada neilt juurdepääs või võrkude vastastikune sidumine käesolevas direktiivis 2002/19/EÜ (juurdepääsudirektiiv) sätestatud tingimustel ja nimetatud direktiivi kohaselt;
- b) saada võimalus olla määratud osutama universaalteenuse eri elemente ja/või hõlmama riigi territooriumi eri osi vastavalt ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivile 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv)~~⁹¹ artiklile 81 või 82.

⁹¹ ~~EÜTL 108, 24.4.2002, lk 51.~~

Artikkel ~~12~~16

Haldustasud

1. Kui üldloa alusel teenuseid või võrke pakkuvate ☒ le ☒ ettevõtjate ☒ le ☒ või kasutusloa saanud ettevõtjatele on kehtestatud haldustasud, vastavad need järgmistele tingimustele:

a) haldustasud kokku katavad ainult halduskulusid, mis tekivad üldloa süsteemi, kasutusõiguste ja artikli ~~6~~13 lõikes 2 nimetatud erikohustuste juhtimise, kontrollimise ja jõustamise käigus ja mis võivad sisaldada kulusid, mis on seotud rahvusvahelise koostöö, ühtlustamise ja standardimise, turuanalüüsi, tingimuste täitmise kontrollimise ja muu turukontrolliga ning regulatiivse tööga, millega kaasneb teiste õigusaktide ja haldusotsuste, näiteks juurdepääsu ja vastastikust sidumist käsitlevate otsuste ettevalmistamine ja jõustamine; ning

b) haldustasud määratakse eraldi ettevõtjatele objektiivsel, läbipaistval ja proportsionaalsel viisil, mis muudab võimalikult väikseks lisahalduskulud ja muud kaasnevad tasud. ⇒ Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada haldustasusid ettevõtjate suhtes, kelle käive ei ulatu teatava künniseni või kelle tegevus ei kata minimaalset turuosa või toimub väga piiratud territooriumil. ⇐

2. Kui riigi reguleerivad asutused ⇒ või muud pädevad asutused ⇐ kehtestavad haldustasud, avaldavad nad iga-aastase ülevaate halduskulude ja laekunud tasude kogusumma kohta. Vajaduse korral tehakse vajalik korrigeerimine, võttes arvesse tasude kogusumma ja halduskulude vahet.

Artikkel ~~13~~17

Raamatupidamise lahusus ja finantsaruanded

1. Liikmesriigid nõuavad, et üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid ~~elektroonilisi sideteenuseid~~ ☒ elektroonilise side teenuseid ☒ pakkuvad ettevõtjad, kellel on eri- või ainuõigused muudes sektorites teenuste osutamiseks samas või mõnes muus liikmesriigis:

a) peaksid eraldi raamatupidamisarvestust ~~elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste~~ ☒ elektroonilise side võrkude ja teenuste ☒ pakkumisega seotud toimingute kohta sellises ulatuses, mis oleks kohustuslik juhul, kui kõnealuseid toiminguid teostaksid õiguslikult üksteisest sõltumatud ettevõtjad, et teha kindlaks kõik sellised kulu- ja tuluelemendid koos nende arvutamisaluste ja kasutatud üksikasjalike omistamismeetoditega, mis on seotud nende tegevusega ~~elektrooniliste sidevõrkude või teenuste~~ ☒ elektroonilise side võrkude või teenuste ☒ pakkumisel, sealhulgas põhivara ja struktuuriliste kulude liigendus, või

eraldaksid ~~elektrooniliste sidevõrkude või teenuste~~ ☒ elektroonilise side võrkude või teenuste ☒ pakkumisega seotud toimingud struktuuriliselt muudest toimingutest.

Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda esimeses lõigus sätestatud kohustusi ettevõtjate suhtes, kelle ~~elektrooniliste sidevõrkude või teenuste~~ elektroonilise side võrkude või teenuste pakkumisega seotud toimingute käive liikmesriikides on alla 50 miljoni euro.

2. Kui üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid ~~elektroonilisi sideteenuseid~~ elektroonilise side teenuseid pakkuvate ettevõtjate suhtes ei kohaldata äriühinguõiguse nõudeid ja nad ei vasta väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kriteeriumidele, mis on ette nähtud ~~ühenduse~~ liidu õiguse raamatupidamiseskirjadega, siis antakse nende koostatud finantsaruanded läbivaatamiseks sõltumatule audiitorile ja avaldatakse. Audit toimub asjakohaste ~~ühenduse~~ liidu ja siseriiklike normide kohaselt.

Kõnealust nõuet kohaldatakse ka lõike 1 punkti a alusel nõutavate eraldi raamatupidamisarvestuste suhtes.

3. JAGU. MUUTMINE JA TÜHISTAMINE

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 8
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~14~~18

Õiguste ja kohustuste muutmine

1. Liikmesriigid tagavad, et raadiospektri või numbrite ja kasutusõiguste ja seadmete paigaldamise õigustega seotud õigusi, tingimusi ja korda saab muuta ainult objektiivselt põhjendatud juhtudel ja proportsionaalselt, võttes vajaduse korral arvesse üleantavate raadiosageduste spektri ja numbrite kasutusõiguste suhtes kohaldatavaid eritingimusi.

2. Välja arvatud juhul, kui kavandatud muudatused on väikesed ja nendes on üldloas või õiguse valdajaga kokku lepitud, ja ilma et see piiraks artikli 35 kohaldamist, teatatakse asjakohasel viisil kavatsusest teha selliseid muudatusi ja huvitatud isikutele ning kasutajatele ja tarbijatele antakse piisavalt aega (vähemalt neli nädalat, kui tegemist ei ole erandlike asjaoludega), et nad saaksid väljendada oma seisukohti kavandatud muudatuste kohta.

↓ uus

Kõik muudatused avaldatakse koos nende põhjustega.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 8
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 19

Õiguste piiramine või tühistamine

21. Liikmesriigid ei piira ega tühistata seadmete paigaldamise õigusi ega raadiosageduste spektri ega numbrite kasutamise õigusi enne selliste õiguste kehtivusaja lõppemist, kui piiramine või tühistamine ei ole põhjendatud vastavalt lõikele 2 või kohaldatav vajaduse korral I lisa ja õiguste tühistamise kompenseerimist käsitlevate siseriiklike sätete kohaselt.

↓ uus

2. Kooskõlas vajadusega tagada raadiospektri tulemuslik ja tõhus kasutamine või otsuse nr 676/2002/EÜ alusel vastuvõetud ühtlustatud tingimuste rakendamine võivad liikmesriigid lubada tühistada õigusi, sh vähemalt 25 aasta pikkuse kestvusega õigusi, tuginedes eelnevalt kehtestatud korrale ja järgides proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.

3. Kui artikli 45 lõike 4 või 5 kohaldamise tulemusena muudetakse raadiospektri kasutamist, ei õigusta see iseenesest raadiospektri kasutamise õiguse tühistamist.

4. Kui kavatakse piirata lubade või raadiospektri või numbrite kasutamise individuaalseid õigusi või need tühistada, tuleb selle kohta korraldada avalik konsultatsioon vastavalt artiklile 23.

↓ 2002/21/EÜ artikkel 5
(kohandatud)

III PEATÜKK

TEABE ESITAMINE, ÜLEVAATED JA KONSULTATSIOONIMEHCHANISMID

Artikkel 520

~~Teabe esitamine~~ Teabenõuded ettevõtjatele

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 5
(kohandatud)
⇒ uus

1. Liikmesriigid tagavad, et elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid elektroonilise side võrke ja teenuseid, seotud vahendeid või seotud teenuseid pakuvad ettevõtjad esitavad kogu teabe, sealhulgas finantsteabe, mida riigi reguleeriv asutus, muu pädev asutus või BEREC vajab, et tagada käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätete või nende direktiivide selle kohaselt tehtud otsuste täitmine. Riigi reguleerivatel asutustel on volitus nõuda neilt ettevõtjalt eelkõige teabe esitamist võrgu ja teenuste edasiarendamise kohta, mis võib mõjutada nende poolt konkurentidele kättesaadavaks tehtavaid hulгимүүгитteenuseid. Nad võivad nõuda ka elektroonilise side võrke ja seotud vahendeid käsitlevat teavet, mis oleks kohaliku tasandi järgi liigitatud ja piisavalt üksikasjalik, et riigi reguleeriv asutus saaks teha geograafilise ülevaate ja määrata kindlaks digitaalses mõttes kõrvale jäetud alad vastavalt artiklile 22. Vastavalt artiklile 29 võivad riikide reguleerivad asutused kehtestada sanktsioone ettevõtjate suhtes, kes esitavad tahtlikult eksitavat, vigast või ebatäielikku teavet.

Hulгимүүгитurgudel märkimisväärset turujõudu omavatel ettevõtjalt võidakse samuti nõuda raamatupidamisandmeid nimetatud hulгимүүгитurgudega seotud jaeturgude kohta.

↓ uus

Riikide reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused võivad nõuda direktiivi 2014/61/EL kohaselt loodud ühtsetest teabepunktidest teavet meetmete kohta, millega püütakse vähendada kiirete elektroonilise side võrkude kulukust.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 5

⇒ uus

Ettevõtjad esitavad sellise teabe taotluse korral viivitamata ning riigi reguleeriva asutuse nõutava ajakava ja täpsusastme kohaselt. Riigi reguleeriva asutuse nõutav teave peab olema ülesande täitmise seisukohast proportsionaalne. Riigi reguleeriv ⇒ Pädev ⇐ asutus põhjendab oma teabenõuet ning käitleb kõnealust teavet vastavalt lõikele 3.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

2. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused esitavad komisjonile pärast põhjendatud taotluse saamist teabe, mida komisjon vajab asutamislepingust tulenevate ülesannete täitmiseks. Komisjoni nõutav teave peab olema kõnealuste ülesannete täitmise seisukohast proportsionaalne. Kui esitatud teabes viidatakse teabele, mille ettevõtjad on varem esitanud riigi reguleeriva asutuse taotlusel, teatatakse sellest nendele ettevõtjatele. Kui see on vajalik ja kui teavet esitav asutus ei ole selgelt ja põhjendatult taotlenud teisiti, teeb komisjon esitatud teabe kättesaadavaks teistele sellistele asutustele teistes liikmesriikides.

Võttes arvesse lõike 3 nõudeid, tagavad liikmesriigid, et ühele riigi reguleerivale asutusele esitatud teabe võib teha kättesaadavaks teisele sellisele asutustele samas liikmesriigis või mõnes muus liikmesriigis ⇒ ja BERECile ⇐ pärast põhjendatud taotlust, kui see on vajalik selleks, et kumbki asutus ⇒, või BEREC ⇐ saaks täita ühenduse liidu õigusest tulenevaid kohustusi.

3. Kui riigi reguleeriv asutus või muu pädev asutus peab teavet konfidentsiaalseks ärisaladusi ⇒ või isikuandmete kaitset ⇐ käsitlevate ühenduse liidu või siseriiklike normide kohaselt, tagavad komisjon ⇒, BEREC ⇐ ja asjaomased riigi reguleerivad asutused sellise konfidentsiaalsuse. ⇒ Lojalse koostöö põhimõtte kohaselt ei keeldu riigi reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused taotletud teabe esitamisest komisjonile, BERECile või muudele asutustele konfidentsiaalsuse tõttu või selle pärast, et peavad konsulteerima teabe esitanud isikutega. Kui komisjon, BEREC või pädev asutus lubab austada teavet valdava asutuse poolt konfidentsiaalseks peetava teabe konfidentsiaalsust, jagab kõnealune asutus seada teavet teabenõude peale kindlaksmääratud eesmärgil, ilma et peaks teabe esitanud isikutega täiendavalt konsulteerima. ⇐

4. Liikmesriigid tagavad, et tegutsedes kooskõlas siseriiklike normidega, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu teabele, ja võttes arvesse ärisaladusi ⇒ ja isikuandmete kaitset ⇐ käsitlevaid ühenduse liidu ja siseriiklike riigisiseseid norme, avaldavad riigi reguleerivad asutused ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐ sellist teavet, mis toetab avatud ja konkurentsile rajatud turgu.

5. Riigi reguleerivad asutused ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐ avaldavad lõikes 4 osutatud tingimused üldsuse juurdepääsuks teabele, sealhulgas sellise juurdepääsu korra.

↓ 2002/20/EÜ
⇒ uus

Artikkel ~~11~~21

Üldloa, kasutusõiguste ja erikohustuste kohaselt nõutav teave

1. Ilma et see piiraks siseriiklikest õigusnormidest tulenevaid teabe ja aruandmisega seotud kohustusi, mis ei põhine üldloal, võivad riigi reguleerivad asutused ⇒ ja muud pädevad asutused ⇐ nõuda, et ettevõtjad esitaksid üldloa või kasutusõiguste ja artikli ~~13~~13 lõikes 2 nimetatud erikohustuste alusel ainult sellist teavet, mis on proportsionaalne ja objektiivselt põhjendatud järgmiste eesmärkide seisukohast:

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 7
punkt a (kohandatud)

a) käesoleva direktiivi I lisa A osa tingimuste 1 ~~ja 2~~, ~~B~~ D osa tingimuste 2 ja 6 ja ~~C~~ E osa tingimuste 2 ja 7 täitmise ja artikli 13 ~~6~~ lõikes 2 nimetatud kohustuste täitmise kontrollimine süstemaatiliselt või üksikjuhtude kaupa;

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

b) käesoleva direktiivi I lisa sätestatud tingimuste täitmise kontrollimine üksikjuhtude kaupa, kui on saanud kaebus või kui ~~riigi reguleeriva~~ ⇒ pädeval ⇐ asutusel on mingil muul põhjusel alust uskuda, et teatavat tingimust ei täideta, või ~~riigi reguleeriva~~ ⇒ pädeva ⇐ asutuse enda algatusel toimuva uurimise korral;

c) kasutusõiguste andmist käsitlevate taotluste esitamise ja hindamise kord;

d) teenuste kvaliteeti ja hinda võrdlevate ülevaadete avaldamine tarbijate huvides;

e) täpselt määratletud statistikaga seotud eesmärgid;

f) turuanalüüs käesoleva direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) või direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) kohaldamiseks;

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 7
punkt b (kohandatud)
⇒ uus

g) raadiosageduste ⇒ spektri ja numeratsiooniresursside ⇐ tulemusliku kasutamise kindlustamine ja nende tõhusa haldamise tagamine;

h) ~~tulevase võrgu või teenuse selliste arengute~~ võrgu või teenuse edasise arengu hindamine, mis võiks mõjutada konkurentidele kättesaadavaks tehtud hulgimüügiteenuseid ⇒, lõppkasutajatele kättesaadavaks tehtud ühenduvust või digitaalses mõttes kõrvale jäetud alade nimetamist ⇐ .

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 7 punkt c

Esimese lõigu punktides a, b, d, e, f, g ja h nimetatud teavet ei tohi nõuda enne turulepääsemist või turulepääsu eeltingimusena.

↓ uus

2. Raadiospektri kasutamise õiguste puhul viitab selline teave eeskätt raadiospektri tulemuslikule ja tõhusale kasutamisele ning raadiospektri kasutamise õigustega seotud leviala ja teenusekvaliteedi kohustuste täitmisele ning nende kontrollimisele.

↓ 2002/20/EÜ
⇒ uus

23. Kui riigi reguleerivad asutused ⇒ või muud pädevad asutused ⇐ nõuavad, et ettevõtjad esitaksid lõikes 1 nimetatud teavet, teatavad nad, mis otstarbel sellist teavet kasutatakse.

↓ uus

4. Riigi reguleerivad asutused ega muud pädevad asutused ei või dubleerida teabenõudeid, mille BEREC on juba esitanud vastavalt määruse [xxxx/xxxx/EÜ (BERECi määrus)]⁹² artiklile 30.

Artikkel 22

Võrkude kasutuselevõtu geograafiline ülevaade

1. Riikide reguleerivad asutused teevad geograafilise ülevaate sellest, milline on lairibaühendust pakkuvate elektroonilise side võrkude („lairibavõrkude“) ulatus kolme aasta jooksul alates [direktiivi ülevõtmise tähtpäev] ning ajakohastavad seda vähemalt iga kolme aasta järel.

Geograafiline ülevaade sisaldab järgmist:

- a) ülevaade lairibavõrkude geograafilisest ulatusest nende territooriumil, eeskätt artiklitega 62 ja 65 ning artikliga 81 nõutud ülesannete täitmiseks, aga ka kohustuste kehtestamiseks kooskõlas artikliga 66, ning riigiabi eeskirjade kohaldamiseks vajalike ülevaadete jaoks; ning
- b) nende territooriumi lairibavõrkude ulatuse kolme aasta prognoos, toetudes punkti a kohaselt kogutud teabele, kui see on kättesaadav ja asjakohane.

Prognoosis peavad kajastuma elektroonilise side võrkude sektori väljavaated ning operaatorite investeerimisplaanid teabe kogumise hetke seisuga, et saaks kindlaks teha, milline saab olema ühenduvus eri piirkondades. Prognoos peab sisaldama teavet mis tahes ettevõtjate või avaliku sektori asutuste kavandatud kasutuselevõttude kohta; eelkõige peab see hõlmama väga suure läbilaskevõimega võrke ja vanade lairibavõrkude olulisi uuendusi või laiendusi, et need jõuaksid vähemalt järgmise

⁹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu []. aasta määrus (EÜ) nr xxxx/xxxx, millega luuakse Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Amet (BEREC) (ELT L []).

põlvkonna juurdepääsuvõrkude jõudluseni. Selleks nõuavad riigi reguleerivad asutused ettevõtjatelt asjakohast teavet selliste võrkude kavandatud kasutuselevõtu kohta.

Ülevaate jaoks kogutud teave peab sisaldama parajalt üksikasju kohalike olude kohta ja piisavalt teavet teenusekvaliteedi ja selle parameetrite kohta.

2. Riigi reguleeriv asutus võib määrata kindlaks digitaalses mõttes kõrvale jäetud ala, mis vastab selgelt piiritletud territooriumile ja mille kohta on lõikes 1 kogutud teabe põhjal kindlaks tehtud, et prognoosiga hõlmatud aja jooksul ei ole ükski ettevõtja ega avaliku sektori asutus seal väga suure läbilaskevõimega võrke kasutusele võtnud ega plaani seda teha ega ole oluliselt uuendanud ega laiendanud oma võrku, et selle jõudlus ulatuks vähemalt 100Mbit/s allalaadimiskiiruseni, ega plaani seda teha. Riigi reguleerivad asutused avaldavad digitaalses mõttes kõrvale jäetud alade nimed.

3. Riigi reguleerivad asutused võivad digitaalses mõttes kõrvale jäetud ala piires esitada kõigile ettevõtjatele avatud üleskutse, et nad teataksid oma kavatsustest võtta asjaomase prognoosiga hõlmatud aja jooksul kasutusele väga suure läbilaskevõimega võrke. Riigi reguleeriv asutus täpsustab, millist teavet peaks selline esildis sisaldama, et tagada vähemalt samasugune üksikasjalikkuse tase nagu see, millel põhineb lõike 1 punktis b kirjeldatud prognoos. Ühtlasi teatab ta igale huvi väljendanud ettevõtjale, kas digitaalses mõttes kõrvale jäetud alaks nimetatud ala on kaetud või saab tõenäoliselt kaetud järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrguga, mille allalaadimiskiirus on alla 100 Mbit/s, lähtudes lõike 1 punkti b kohaselt kogutud teabest.

4. Kui riigi reguleerivad asutused võtavad meetmeid vastavalt artiklile 3, teevad nad seda tulemusliku, objektiivse, läbipaistva ja mittediskrimineeriva korra kohaselt ilma ühtegi ettevõtjat eelnevalt välistamata. Lõike 1 punkti b kohase teabe esitamata jätmist või lõike 3 kohasele üleskutsele vastamata jätmist võib lugeda eksitavaks teabeks vastavalt artiklile 20 või 21.

5. Liikmesriigid tagavad, et kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud asutused, mis vastutavad oma territooriumil elektroonilise side võrkude kasutuselevõtu, lairibaühenduste riiklike kavade väljatöötamise, raadiospektri kasutamise õigustega seotud levialaliste kohustuste määramise ja universaalteenuse osutamise kohustuse kohaste teenuste kättesaadavuse kontrollimise jaoks mõeldud riigi vahendite jaotamise eest, võtavad arvesse lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt tehtud ülevaadete ja digitaalses mõttes kõrvale jäetud alade määramise tulemusi ning et riigi reguleerivad asutused jagavad neid tulemusi tingimusel, et vastuvõttev asutus tagab samasuguse konfidentsiaalsuse ja ärisaladuste kaitse kui andmed esitanud asutus. Tulemused tehakse samadel tingimustel kättesaadavaks ka BERECile ja komisjonile, kui need seda soovivad.

6. Riigi reguleerivad asutused võivad teha lõppkasutajatele kättesaadavaks teabevahendid, et aidata neil kindlaks teha ühenduvuse kättesaadavus eri piirkondades piisavalt üksikasjalikult, et sellest oleks kasu ühenduvusteenuseid puudutavate valikute tegemisel; seda tehakse kooskõlas riigi reguleeriva asutuse kohustustega konfidentsiaalse teabe ja ärisaladuste kaitse vallas.

7. Et aidata kaasa geograafiliste ülevaadete ja prognooside järjepidevale kohaldamisele, annab BEREC [kuupäevaks] pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga välja suunised, et aidata riigi reguleerivatel asutustel järjepidevalt täita oma käesolevast artiklist tulenevad kohustusi.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 6
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~623~~

Konsulteerimiskord ja läbipaistvus

Liikmesriigid tagavad, välja arvatud artikli ~~732~~ lõikega 9, artiklitega ~~2026~~, või ~~24~~ 27 hõlmatud juhtudel, et juhul kui riigi reguleeriv asutus või muu pädev asutus kavatses käesoleva direktiivi või eridirektiivide kohaselt võtta meetmeid või kui ta kavatses kehtestada artikli ~~9~~ 45 lõigete ~~3 ja 4~~ 4 ja 5 kohaseid piiranguid, millel on märkimisväärne mõju asjaomasele turule, annab ta huvitatud pooltele võimaluse esitada meetme eelnõu kohta arvamuse mõistliku aja jooksul arvamuse ⇒, võttes arvesse küsimuse keerukust ja jättes selleks aega vähemalt 30 päeva, kui tegemist ei ole erakorraliste asjaoludega ⇐.

Riigi reguleeriv ad asutus ed ja muud pädevad asutused avaldavad riigisisese konsulteerimiskorra.

Liikmesriigid tagavad, et luuakse üks teabepunkt, mille kaudu on võimalik saada teavet kõigi käimasolevate konsultatsioonide kohta.

Riigi ~~reguleeriv asutus avalikustab~~ konsulteerimismenetluse tulemused avalikustatakse , kui ärisaladusi käsitlevate ~~ühenduse~~ liidu või siseriiklike õigusnormide kohaselt ei ole tegu konfidentsiaalse teabega.

↓ 2002/22/EÜ

Artikkel ~~3324~~

Konsulteerimine huvitatud isikutega

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 23 punkt a (kohandatud)

1. Liikmesriigid tagavad, et niivõrd, kui see on asjakohane, võtavad riikide reguleerivad asutused arvesse lõppkasutajate ja tarbijate (sealhulgas eelkõige puuetega tarbijate), tootjate ning ~~elektroonilisi sidevõrke ja/või teenuseid~~ elektroonilise side võrke ja/või teenuseid pakkuvate ettevõtjate arvamusi küsimustes, mis käsitlevad kõiki üldkasutatavate ~~elektrooniliste sideteenustega~~ elektroonilise side teenustega seotud lõppkasutajate ja tarbijate õigusi, eelkõige juhul, kui neil on märkimisväärne mõju turule.

Eelkõige tagavad liikmesriigid, et riikide reguleerivad asutused loovad konsultatsioonimehhanismi, tagades sellega, et nende otsuste tegemisel küsimustes, mis puudutavad lõppkasutajate ja tarbijate õigusi seoses üldkasutatavate ~~elektrooniliste sideteenustega~~ elektroonilise side teenustega , võetakse piisavalt arvesse tarbijate huve elektroonilise side sektoris.

↓ 2002/22/EÜ

2. Kui see on otstarbekas, võivad huvitatud isikud riigi reguleerivate asutuste juhendamisel töötada välja mehhanismid, mis hõlmavad tarbijaid, kasutajarühmi ja teenuseosutajaid ja mis aitaksid tõsta teenuste osutamise üldist kvaliteeti muu hulgas tegevusjuhendite ja tööstandardite väljatöötamise ja jälgimise kaudu.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 23 punkt b (kohandatud)

3. Ilma et see piiraks ühenduse liidu õigusega kooskõlas olevaid siseriiklikke eeskirju, millega edendatakse selliseid kultuuri- ja meediapoliitika eesmärke nagu kultuuriline ja keeleline mitmekesisus ning meediakanalite paljusus, võivad riigi reguleerivad asutused ja teised asjaomased riigiasutused edendada koostööd elektroonilisi sidevõrke ja/või teenuseid pakkuvate ettevõtjate ning elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul õiguspärase sisu edendamisest huvitatud sektorite vahel. Kõnealune koostöö võib hõlmata ka artikli 96 lõike 3 ja artikli 95 lõike 1 kohaselt osutatava üldist huvi pakkuva teabe koordineerimist.

↓ 2002/22/EÜ

Artikkel ~~34~~25

Vaidluste kohtuväline lahendamine

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 24 (kohandatud)
⇒ uus

1. Liikmesriigid tagavad, et tarbijatel on käesolevast direktiivist tulenevate elektroonilisi sidevõrke ja/või üldkasutatavaid elektroonilise side teenuseid , välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, pakkuvate ettevõtjate ga vahel käesoleva direktiivi alusel tekkinud ning selliste võrkude ja/või teenuste pakkumist käsitlevate lepingutingimuste ja/või lepingute täitmise pärast tekkinud lahendamata vaidlustega tegelemiseks ~~oleks olemas~~ äbipaistvad, mittediskrimineerivad, lihtsad ja odavad kohtuvälised menetlused. juurdepääs läbipaistvale, mittediskrimineerivale, lihtsale, kiirele, õiglasele ja odavale kohtuvälisele menetlusele. Liikmesriigid ~~võtavad vastu meetmeid selle tagamiseks, et~~ võimaldavad riigi reguleerival asutusel tegutseda vaidluste lahendajana. Sellised menetlused on kooskõlas direktiivi 2013/11/EL II peatükis sätestatud kvaliteedinõuetega. võimaldaksid vaidlusi lahendada kiiresti ja õiglaselt, ning vajaduse korral võtavad vastu kulude hüvitamise süsteemi. Sellised menetlused võimaldavad lahendada vaidlusi erapooletult ja jätavad tarbijale siseriikliku õiguse pakutava õiguskaitse. Liikmesriigid võivad ~~kõnealuseid kohustusi laiendada nii, et need hõlmaksid vaidlusi,~~ lubada juurdepääsu sellistele menetlustele teistele lõppkasutajatele , eeskätt mikroettevõtjatele ja väikeettevõtjatele , millesse on kaasatud teised lõppkasutajad

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

2. Liikmesriigid tagavad, et nende õigusnormid ei sega kaebustega tegelevate asutuste loomist ega sidusteenuste pakkumist asjakohasel territoriaalsel tasandil, et soodustada tarbijate ja ☒ teiste ☒ lõppkasutajate juurdepääsu vaidlusküsimuste lahendamise menetlustele. ⇒ Vaidluste puhul, millega on seotud tarbijad ja mis kuuluvad määruse (EL) 524/2013 kohaldamisalasse, kohaldatakse kõnealuse määruse sätteid, kui vaidluse lahendamisega tegelevast asjaomasest asutusest on komisjonile teatatud vastavalt direktiivi 2013/11/EL artiklile 20. ⇐

3. Kui selliste vaidluste osapooled on eri liikmesriikidest, kooskõlastavad liikmesriigid oma jõupingutused, et vaidlus lahendada☒, ilma et see piiraks direktiivi 2013/11/EL sätete kohaldamist ☒.

4. Käesoleva artikli sätted ei piira siseriiklike kohtumenetluste järgimist.

↓ 2002/21/EÜ

Artikkel ~~2026~~

Ettevõtjatevaheliste vaidlusküsimuste lahendamine

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 22
(kohandatud)
⇒ uus

1. Kui ~~tekib vaidlus seoses käesoleva direktiivi või eridirektiivide alusel kehtivate kohustustega~~ liikmesriigis ~~elektroonilisi sidevõrke või teenuseid~~ ☒ elektroonilise side võrke või teenuseid ☒ pakkuvate ettevõtjate vahel või sellise ettevõtja ja liikmesriigi muude ettevõtjate vahel, kes saavad kasu ~~käesolevast direktiivist või eridirektiividest tulenevatest juurdepääsu ja/või vastastikuse sidumise kohustustest,~~ ⇒ või liikmesriigis elektroonilise side võrke või teenuseid pakkuvate ettevõtjate ja seotud vahendeid pakkuvate ettevõtjate vahel ⇐, ☒ tekib vaidlus seoses käesoleva direktiivi alusel kehtivate kohustustega, ☒ teeb asjaomase riigi reguleeriv asutus ühe poole taotlusel ja ilma et see piiraks lõike 2 ~~sätete~~ kohaldamist, siduva otsuse vaidluse lahendamiseks nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul nelja kuu jooksul, kui tegemist ei ole erandlike asjaoludega. Asjaomane liikmesriik nõuab, et kõik pooled teeksid riigi reguleeriva asutusega tihedat koostööd.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

2. Liikmesriigid võivad sätestada, et riigi reguleeriv asutus võib keelduda vaidluse lahendamisest siduva otsusega, kui on olemas muid vahendeid, nagu vahendus, mis aitaksid paremini kaasa vaidluse kiirele lahendamisele artikli ~~38~~ sätete kohaselt. Riigi reguleeriv asutus teatab sellest pooltele viivitamata. Kui vaidlust ei ole lahendatud nelja kuu jooksul ja kui kaebuse esitanud pool ei ole vaidlusküsimust kohtusse andnud, teeb riigi reguleeriv asutus ükskõik kumma poole taotlusel siduva otsuse vaidluse lahendamiseks nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul nelja kuu jooksul.

3. Vaidlusküsimuste lahendamisel juhindub riigi reguleeriv asutus artiklis ~~38~~ sätestatud eesmärkide saavutamisest. Kui riigi reguleeriv asutus määrab vaidlusküsimuse lahendamisel

ettevõtjale kohustusi, peavad need olema kooskõlas käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätetega.

4. Riigi reguleeriva asutuse otsus tehakse üldsusele teatavaks, võttes arvesse äriteabe konfidentsiaalsuse nõuet. Asjaomastele pooltele esitatakse kõik sellise otsuse põhjendused.

5. Lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud kord ei takista kumbagi poolt kohtule hagi esitamast.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 23
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~21~~27

Piiriüleste vaidlusküsimuste lahendamine

1. Kui eri liikmesriikides paiknevate ~~poolte~~ ☒ ettevõtjate ☒ vahel tekib käesoleva direktiivi või eridirektiivide alusel vaidlus ja kui vaidlus kuulub rohkem kui ühe liikmesriigi reguleeriva asutuse pädevusse, kohaldatakse lõigete 2, 3 ja 4 sätteid. ⇒ Neid sätteid ei kohaldata artiklis 28 käsitletud raadiospektri koordineerimisega seotud vaidluste suhtes. ⇐

2. Iga vaidluspool võib suunata vaidlusküsimuse ~~asjaomaste riikide reguleerivatele asutustele~~ ☒ riigi reguleerivale asutusele või asjaomastele asutustele ☒. ~~Pädevad riikide reguleerivad~~ ☒ Riigi pädev reguleeriv asutus või asutused ☒ kooskõlastavad oma tegevuse ning neil on õigus konsulteerida ⇒ teatab/teatavad vaidlusest ⇐ BERECile, et lahendada vaidlus järjepidevalt artiklis ~~8~~3 sätestatud eesmärkide kohaselt.

~~Sellise vaidluse lahendamiseks pädev riigi reguleeriv asutus võib taotleda, et BEREC võtaks vastu arvamuse meetmete kohta, mida tuleks raamdirektiivi ja/või eridirektiivide sätete alusel võtta, et vaidlus lahendada.~~

↓ uus

3. BEREC avaldab arvamuse, milles soovib riigi reguleerival asutusel või asjaomastel asutustel võtta konkreetseid meetmeid vaidluse lahendamiseks või hoiduda meetmetest nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul nelja kuu jooksul, kui tegemist ei ole erandlike asjaoludega.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 23

~~Kui BERECile on esitatud vastav taotlus, ootavad kõik vaidluse mis tahes aspekti osas pädevust omavad riikide reguleerivad asutused enne vaidluse lahendamiseks meetmete võtmist ära BERECi arvamuse. See ei välista riikide reguleerivatel asutustel võtta vajaduse korral kiireid meetmeid.~~

↓ uus

4. Riigi reguleeriv asutus või asjaomased asutused ootavad enne vaidluse lahendamiseks meetmete võtmist ära BERECi arvamuse. Erandlike asjaolude korral, kui tuleb kiiresti tegutseda, et kaitsta konkurentsi ja lõppkasutajate huve, võib ükskõik milline riigi pädev reguleeriv asutus poolte taotlusel või omal algatusel võtta ajutisi meetmeid.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 23
(kohandatud)
⇒ uus

~~Vaidluse lahendamisel riigi reguleeriva asutuse kehtestatud kohustused ettevõtjatele on kooskõlas käesoleva direktiivi ja eridirektiividega.~~

5. Kui riigi reguleeriv asutus kehtestab vaidlusküsimuse lahendamise osana ettevõtjale kohustusi, peavad need olema kooskõlas käesoleva direktiiviga ~~või eridirektiivide sätetega~~ ning arvestama täiel määral BERECi vastu võetud arvamusega ja need tuleb vastu võtta ühe kuu jooksul pärast sellise arvamuse esitamist .

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 23,
parandatud, ELT L 241, 10.9.2013,
lk 8

~~3. Liikmesriigid võivad sätestada, et pädevad riikide reguleerivad asutused võivad ühiselt keelduda vaidluse lahendamisest, kui on olemas muid mehhanisme, nagu vahendus, mis aitaksid paremini kaasa vaidluse kiirele lahendamisele artikli 8 sätete kohaselt.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 23

~~Nad teatavad sellest pooltele viivitamata. Kui vaidlust ei ole nelja kuu jooksul lahendatud ja kui kaebuse esitanud pool ei ole vaidlusküsimust kohtusse andnud ning kui üks pool seda taotleb, kooskõlastavad riikide reguleerivad asutused oma tegevuse, et lahendada vaidlusküsimus artikli 8 sätete kohaselt, võttes seejuures täiel määral arvesse BERECi vastu võetud arvamust.~~

46. Lõikes 2 sätestatud kord ei takista kumbagi poolt kohtule hagi esitamast.

↓ uus

Artikkel 28

Raadiospektri koordineerimine liikmesriikide vahel

1. Liikmesriigid ja nende pädevad asutused tagavad, et raadiospektri kasutamine on nende territooriumil korraldatud nii, et see ei takista eelkõige liikmesriikide vaheliste piiriüleste kahjulike radiohäirete tõttu ühtegi teist liikmesriiki lubamast oma territooriumil ühtlustatud raadiospektri kasutamist vastavalt liidu õigusaktidele.

Nad võtavad selleks kõik vajalikud meetmed, ilma et see piiraks nende kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest ja asjakohastest rahvusvahelistest lepingutest, näiteks ITU raadioeeskirjadest.

2. Liikmesriigid teevad raadiospektri kasutamise piiriülese koordineerimise alal raadiospektripoliitika tööühendas koostööd, et:

- (a) tagada lõike 1 järgimine;
- (b) lahendada piiriülese koordineerimise või piiriüleste kahjulike radiohäiretega seotud probleemid ja vaidlused.

3. Kõik asjaomased liikmesriigid ja komisjon võivad paluda raadiospektripoliitika töörühmalt abi ja soovida, et vajaduse korral esitaks ta oma arvamuses koordineeritud lahenduse, et aidata liikmesriikidel täita lõikeid 1 ja 2.

4. Komisjon võib liikmesriigi palvel või omal algatusel ja võttes igati arvesse raadiospektripoliitika töörühma arvamust, võtta vastu rakendusmeetmed, et lahendada kahe või enama liikmesriigi vahelised kahjulikud piiriülesed raadiohäired, mis ei lase neil oma territooriumil ühtlustatud raadiospektrit kasutada. Sellised rakendusaktid võetakse vastu artikli 110 lõikes 4 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

III JAOTIS: RAKENDAMINE

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 24
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~21~~ 29

Karistused

Liikmesriigid sätestavad eeskirjad karistuste ⇒, trahvide ja vajaduse korral perioodiliste karistuste ⇐ kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi ja eridirektiivide alusel vastuvõetud siseriiklike õigusnormide ⇒ või riigi reguleeriva asutuse või muu pädeva asutuse mis tahes asjakohase juriidiliselt siduva otsuse ⇐ rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. ⇒ Riigiõigusega ettenähtud piirides on selliste karistuste määramise õigus riigi reguleerivatel asutustel ja muudel pädevatel asutustel. ⇐ Ette nähtud karistused peavad olema asjakohased, tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt ~~25. maiks 2011~~ [ülevõtmise kuupäev] [X] ja teatavad viivitamata kõigist nende sätete edaspidistest muudatustest.

↓ 2002/20/EÜ artikkel 10

Artikkel ~~10~~ 30

Üldloa või kasutusõiguste tingimuste ja erikohustuste täitmine

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 6 punkt a (kohandatud)
⇒ uus

1. ⇒ Liikmesriigid tagavad, et nende riigi reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused ⇐ Riigi reguleerivad asutused kontrollivad ja jälgivad üldloa või ⇒ raadiospektri või numbrite ⇐ kasutamise usõiguste tingimuste, artikli ~~6~~ 13 lõikes 2 nimetatud erikohustuste ⇒ ning artikli 4, artikli 45 ja artikli 47 lõigete 1 ja 2 kohase raadiospektri tulemusliku ja tõhusa kasutamise kohustuse ⇐ täitmist vastavalt artiklile 11.

Riigi reguleerival asutusel ⇒ ja muudel pädevatel asutustel ⇐ on õigus nõuda, et üldloa alusel [X] tegutsevad [X] elektroonilisi sidevõrke või teenuseid pakkuvad või raadiosageduste [X] spektri [X] või numbrite kasutamise õigustega ettevõtjad esitaksid kooskõlas artikliga

~~1121~~ kogu teabe, mis on vajalik üldloa või kasutusõiguste tingimuste või artikli ~~613~~ lõikes 2 või artikli 47 lõigetes 1 ja 2 nimetatud erikohustuste täitmise kontrollimiseks.

2. Kui riigi ~~reguleeriv~~ pädev asutus leiab, et ettevõtja ei täida üht või mitut üldloa või kasutusõiguste tingimust või artikli ~~613~~ lõikes 2 nimetatud erikohustusi, teavitab ta ettevõtjat sellest ja annab ettevõtjale võimaluse esitada mõistliku aja jooksul oma seisukoht.

3. Asjaomasel asutusel on õigus nõuda, et lõikes 2 nimetatud rikkumine lõpetataks viivitamatult või mõistliku aja jooksul, ning ta võtab täitmise tagamiseks asjakohased ja proportsionaalsed meetmed.

Seoses sellega annavad liikmesriigid asjaomastele asutustele järgmised volitused:

a) määrata vajaduse korral hoiatav rahatrahv, mis võib sisaldada perioodilisi makseid, millel on tagasiulatav jõud, ning

b) anda korraldus lõpetada või edasi lükata sellise teenuse või teenuste paketi osutamine, mis võib põhjustada konkurentsi tõsist kahjustamist, kuni vastavuse saavutamiseni juurdepääsukohustustega, mis on kehtestatud vastavalt ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artikli ~~16~~ 65 kohasele turuanalüüsile.

Meetmed ja nende põhjused teatatakse asjaomasele ettevõtjale viivitamata ning määratakse mõistlik tähtaeg, mille jooksul ettevõtja peab meetme täitma.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 6 punkt b (kohandatud)
 uus

4. Olenemata lõigete st 2 ja 3 ~~sätetest~~ annavad liikmesriigid asjaomasele asutusele volitused määrata vajaduse korral ettevõtjatele rahatrahv, kui nad ei ole riigi ~~reguleeriva~~ pädeva asutuse sätestatud mõistliku aja jooksul esitanud teavet vastavalt ~~käesoleva~~ artikli ~~1121~~ lõike 1 punkti a või b või ~~direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv)~~ artikli ~~9~~ 67 alusel kehtestatud kohustustele.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 6 punkt c (kohandatud)

5. Kui üldloa või kasutusõiguste tingimuste või artikli ~~613~~ lõikes 2 või artikli 47 lõikes 1 või 2 nimetatud erikohustuste raske rikkumise või korduva rikkumise korral ei ole käesoleva artikli lõikes 3 osutatud täitmise tagamiseks võetud meetmed andnud tulemusi, tagavad liikmesriigid, et võivad riigi reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused võivad takistada ettevõtjal ~~elektrooniliste sidetõrkude või teenuste~~ elektroonilise side võrkude või teenuste pakkumist või peatada või tühistada kasutusõigused. Liikmesriigid annavad asjaomasele asutusele volitused määrata rikkumise aja eest ~~võib määrata~~ tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone ja karistusi. Rikkumise aja eest võib määrata selliseid sanktsioone ja karistusi , isegi kui rikkumine on hiljem lõpetatud.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 6 punkt d (kohandatud)

6. Kui asjaomasel asutusel on tõendeid üldloa või kasutusõiguse tingimuste või artikli ~~613~~ lõikes 2 või artikli 47 lõigetes 1 ja 2 nimetatud erikohustuste rikkumise kohta, mille

näol on tegemist vahetu ja suure ohuga avalikule korrale, julgeolekule või rahvatervisele või mis võivad põhjustada tõsiseid majanduslikke või toimimisprobleeme teistele elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste pakkujatele või kasutajatele või muudele raadiospektri kasutajatele, võib asjaomane asutus lõigete 2, 3 ja 5 sätetest olenemata võtta kiireloomulisi ajutisi meetmeid olukorra heastamiseks enne lõpliku otsuse tegemist. Pärast seda antakse kõnealusele ettevõtjale mõistlik võimalus oma seisukoha väljendamiseks ja heastamissetpanekute tegemiseks. Vajaduse korral võib asjaomane asutus kiita heaks ajutised meetmed kestusega kuni kolm kuud, ent kui jõustamismenetlusi ei ole veel lõpule viidud, võib kestust pikendada maksimaalselt veel kolme kuu võrra.

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

7. Ettevõtjatel on õigus kaevata käesoleva artikli alusel võetud meetmed edasi ☒ käesoleva ☒ direktiivi ~~2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklis 4 31 nimetatud korras.

↓ 2002/21/EÜ

Artikkel 431

Kaebeõigus

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 4 punkt a (kohandatud)
⇒ uus

1. Liikmesriigid tagavad, et riigi tasandil on olemas toimivad mehhanismid, mille alusel on ~~riigi reguleeriva~~ ⇒ pädeva ☐ asutuse otsuse mõjuvälja jäävatel kasutajatel ja ~~elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid~~ ☒ elektroonilise side võrke ja/või teenuseid ☒ pakkuvatel ettevõtjatel õigus esitada kaebus sellise otsuse vastu edasikaebusi käsitlevale organile, mis on ⇒ täiesti sõltumatu ☐ asjaomastest pooltest ⇒ ja igasugusest välisest sekkumisest või poliitilisest survest, mis võiks seada ohtu tema poolt menetletavate küsimuste sõltumatu hindamise ☐ ~~sõltumatu~~. Kõnealusel organil, milleks võib olla kohus, on oma funktsioonide tõhusaks täitmiseks asjakohased teadmised. Liikmesriigid tagavad, et juhtumi asjaolusid võetakse nõuetekohaselt arvesse ja et olemas on toimiv edasikaebamise mehhanism.

Kuni kaebuse lahendamiseni kehtib ⇒ pädeva ☐ ~~riigi reguleeriva~~ asutuse otsus, kui vastavalt siseriiklikele õigusnormidele ei kohaldata ajutisi meetmeid.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

2. Kui lõikes 1 nimetatud kaebusi käsitlev organ ei ole oma olemuselt õigustmõistev, peab ta oma otsuse põhjendused esitama alati kirjalikult. Lisaks saab sellisel juhul tema otsuse kaevata edasi kohtusse ~~asutamislepingu~~ ☒ aluslepingu ☒ artikli 267 tähenduses.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 4 punkt b
⇒ uus

3. Liikmesriigid koguvad teavet kaebuste üldise sisu, kaebuste arvu, kaebuste lahendamise menetluse kestuse ning ajutiste meetmete kohaldamise otsuste arvu kohta. Liikmesriigid

esitavad nimetatud teabe ⇨ ning korraldused või kohtu otsused ⇩ komisjonile ja BERECile pärast komisjonilt või BERECilt vastava põhjendatud taotluse saamist.

IV JAOTIS: SISETURU MENETLUSED

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 6
(kohandatud)

Artikkel ~~7~~32

Elektroonilise side siseturu konsolideerimine

1. Käesolevast direktiivist ja ~~eridirektiivides~~ tulenevate ülesannete täitmisel võtab riigi reguleeriv asutus täiel määral arvesse artiklis ~~8~~ 3 sätestatud eesmärgi, kuivõrd need on seotud siseturu toimimisega.

2. Riigi reguleerivad asutused teevad siseturu arengule kaasaaitamiseks omavahel ning komisjoni ja BERECiga läbipaistval viisil koostööd, et tagada käesoleva direktiivi ja ~~eridirektiivide~~ sätete järjepidev kohaldamine kõigis liikmesriikides. Selleks püüavad nad koostöös komisjoni ja BERECiga eelkõige kindlaks määrata vahendite ja parandusmeetmete liigid, mis sobivad konkreetse turuolukorraga toimetulekuks kõige paremini.

3. Kui riigi reguleeriv asutus – välja arvatud juhul, kui artikli ~~7b~~ 34 kohaselt vastu võetud soovitusel või suunistes on sätestatud teisiti – kavatab pärast artiklis ~~6~~ 23 osutatud konsultatsiooni võtta meetme, mis:

a) kuulub käesoleva direktiivi artikli ~~15~~ või ~~16~~ ☒ 59, 62, 65 või 66 ☒ või direktiivi ~~2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv)~~ artikli ~~5~~ või ~~8~~ reguleerimisalasse ☒ kohaldamisalasse ☒ ja

b) mõjutaks liikmesriikidevahelist kaubandust,

teeb ta meetme eelnõu koos meetme aluseks olevate põhjendustega artikli ~~5~~20 lõike 3 kohaselt samaaegselt kättesaadavaks komisjonile, BERECile ja teiste liikmesriikide reguleerivatele asutustele ning teatab sellest komisjonile, BERECile ja teiste riikide reguleerivatele asutustele. Riikide reguleerivad asutused, BEREC ja komisjon võivad asjaomasele riigi reguleerivale asutusele ühe kuu jooksul oma arvamusi esitada. Ühe kuu pikkust tähtaega ei või pikendada.

4. Kui lõikes 3 nimetatud kavandatava meetme eesmärk on:

a) määratleda asjaomane turg, mis erineb artikli ~~15~~ 62 lõike 1 kohases soovitusel määratletud turgudest, või

b) otsustada, kas konkreetsel ettevõtjal on kas üks või teistega ühiselt märkimisväärne turujõud artikli ~~16~~53 või ~~(5)~~ 4 alusel,

ja kui see meede mõjutaks liikmesriikidevahelist kaubandust ning komisjon on andnud riigi reguleerivale asutusele teada, et tema arvates looks meede takistusi ühtsel turul, või kui komisjonil on alust kahelda meetme vastavuses ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ õigusnormidele ja eelkõige artiklis ~~8~~3 nimetatud eesmärkidele, lükatakse meetme eelnõu vastuvõtmine veel kaks kuud edasi. Nimetatud tähtaega ei või pikendada. Komisjon teavitab sellisel juhul teiste riikide reguleerivaid asutusi oma reservatsioonidest.

5. Lõikes 4 nimetatud kahekuulise tähtaja jooksul võib komisjon:

- a) teha otsuse, et asjaomase riigi reguleeriv asutus peab meetme eelnõu tagasi võtma, ja/või
- b) teha otsuse oma reservatsioonide tagasivõtmiseks lõikes 4 nimetatud meetme eelnõu suhtes.

Enne otsuse tegemist võtab komisjon täiel määral arvesse BERECi arvamust. Otsusele lisatakse üksikasjalik ja objektiivne analüüs selle kohta, miks komisjon leiab, et meetme eelnõu ei tohiks vastu võtta, ja konkreetsed ettepanekud meetme eelnõu muutmiseks.

6. Kui komisjon on vastu võtnud lõike 5 kohase otsuse, milles nõutakse riigi reguleerivalt asutuselt meetme eelnõu tagasivõtmist, muudab riigi reguleeriv asutus meetme eelnõu või võtab selle tagasi kuue kuu jooksul alates komisjoni otsuse kuupäevast. Meetme eelnõu muutmise korral viib riigi reguleeriv asutus läbi avaliku konsultatsiooni vastavalt artiklis ~~623~~ sätestatud korrale ning teatab muudetud meetme eelnõust uuesti komisjonile vastavalt lõike 3 sätetele.

7. Asjaomane riigi reguleeriv asutus võtab täiel määral arvesse teiste riikide reguleerivate asutuste, BERECi ja komisjoni arvamusi ning, kui tegemist ei ole lõike 4 ja lõike 5 punktis a osutatud juhtumiga, võib lõpliku meetme eelnõu vastu võtta ning edastada selle seejärel komisjonile.

8. Riigi reguleeriv asutus teeb komisjonile ja BERECile teatavaks kõik käesoleva artikli ~~7~~ lõike 3 punktide a ja b kohaselt vastuvõetud lõplikud meetmed.

9. Kui riigi reguleeriv asutus leiab erandlike asjaolude korral, et on vaja kiiresti tegutseda, et kindlustada konkurentsi ja kaitsta kasutajate huvisid, võib ta erandina lõigetes 3 ja 4 sätestatud korral võtta viivitamata proportsionaalseid ja ajutisi meetmeid. Riigi reguleeriv asutus teeb kõnealused meetmed koos kõigi põhjendustega viivitamata teatavaks komisjonile, teiste riikide reguleerivatele asutustele ja BERECile. Riigi reguleeriva asutuse otsus selliste meetmete alaliseks muutmise või nende kohaldamisaja pikendamise kohta peab vastama lõigete 3 ja 4 sätetele.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 7
(kohandatud)

Artikkel ~~7~~33

Parandusmeetmete järjekindla kohaldamise kord

1. Kui artikli ~~732~~ lõike 3 kohase kavandatud meetme eesmärk on kehtestada, muuta või tühistada ettevõtja kohustus vastavalt artiklile ~~16~~ 65 koostoimes ~~direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklitega 5 ja 9 kuni 13 ning direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikliga 5~~ 59 ja artiklitega ~~67~~ 67 kuni ~~13~~ 74, võib komisjon ~~käesoleva direktiivi~~ artikli ~~732~~ lõikes 3 sätestatud ühekuulise tähtaja jooksul teatada asjaomase riigi reguleerivale asutusele ja BERECile põhjused, miks ta arvab, et meetme eelnõu oleks takistuseks ühtsele turule, või et tal on tõsiseid kahtlusi selle vastavuse osas ~~ühenduse~~ liidu õigusele. Sellisel juhul ei võeta meetme eelnõud vastu kolme kuu jooksul alates komisjonilt teatamise saamisest.

Sellise teatamise puudumise korral võib asjaomase riigi reguleeriv asutus võtta meetme eelnõu vastu, arvestades täiel määral komisjoni, BERECi või mis tahes teise riigi reguleeriva asutuse märkustega.

2. Lõikes 1 viidatud kolmekuulise tähtaja jooksul teevad komisjon, BEREC ja asjaomase riigi reguleeriv asutus tihedat koostööd, et selgitada välja kõige sobivam ja tõhusam meede artiklis ~~83~~ sätestatud eesmärkide täitmiseks, arvestades samas nõuetekohaselt turuosaliste arvamustega ja vajadusega tagada õigusaktide järjekindel kohaldamine.

3. Kuue nädala jooksul alates lõikes 1 viidatud kolmekuulise tähtaja algusest avaldab BEREC oma koosseisu häälteenamusega arvamuse lõikes 1 osutatud komisjoni teatamise kohta, milles märgib, kas meetme eelnõud tuleks muuta või see tuleks tagasi võtta, ning esitab vajaduse korral selleks konkreetsed ettepanekud. Kõnealune põhjendatud arvamus avalikustatakse.

4. Kui BEREC jagab oma arvamuses komisjoni tõsiseid kahtlusi, teeb ta tihedat koostööd asjaomaste riikide reguleerivate asutustega, et selgitada välja asjakohasem ja tulemuslikem meede. Enne lõikes 1 osutatud kolmekuulise tähtaja lõppemist võib riigi reguleeriv asutus:

- a) oma meetme eelnõud muuta või see tagasi võtta, võttes täiel määral arvesse lõikes 1 osutatud komisjoni teatamist ning BERECi arvamust ja soovitusi;
- b) oma meetme eelnõu juurde jääda.

5. ~~Kui BEREC ei jaga komisjoni tõsiseid kahtlusi või ei esita arvamust, või kui riigi reguleeriv asutus muudab oma eelnõud või jääb oma eelnõu juurde vastavalt lõikele 4, Komisjon võib ühe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud kolmekuulise tähtaja lõppemist ning võttes täiel määral arvesse BERECi arvamust, kui see on esitatud:~~

- a) esitada soovitus, milles nõutakse, et asjaomase riigi reguleeriv asutus muudaks oma meetme eelnõud või võtaks selle tagasi ning antakse soovitus põhjendused, eelkõige juhul, kui BEREC ei jaga komisjoni tõsiseid kahtlusi, ja sellega seonduvad konkreetsed ettepanekud;
- b) teha otsuse oma reservatsioonide tagasivõtmise kohta vastavalt lõikele 1.

↓ uus

c) teha otsuse, milles nõutakse, et riigi asjaomane reguleeriv asutus võtaks kavandatud meetme tagasi, kui BEREC jagab komisjoni tõsiseid kahtlusi. Otsusele lisatakse üksikasjalik ja objektiivne analüüs selle kohta, miks komisjon leiab, et meetme eelnõu ei tohiks vastu võtta, ja konkreetsed ettepanekud meetme eelnõu muutmiseks. Sellisel juhul kohaldatakse artikli 32 lõikes 6 osutatud korda *mutatis mutandis*.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 7
(kohandatud)

6. Asjaomase riigi reguleeriv asutus edastab komisjonile ja BERECile vastuvõetud lõpliku meetme ühe kuu jooksul alates käesoleva artikli lõike 5 punkti a kohasest komisjoni soovitusel väljaandmisest või lõike 5 punkti b kohasest reservatsioonide tagasivõtmisest.

Seda tähtaega võib pikendada, et võimaldada riigi reguleerival asutusel avaliku konsultatsiooni läbiviimist vastavalt artiklile ~~623~~.

7. Kui riigi reguleeriv asutus otsustab lõike 5 punkti a kohaselt antud soovitusel alusel meetme eelnõud mitte muuta või tagasi võtta, siis esitab ta oma põhjenduse.

8. Riigi reguleeriv asutus võib meetme eelnõu tagasi võtta menetluse mis tahes etapis.

Artikkel ~~76~~34

Rakendussätted

~~1.~~ Pärast avalikku konsultatsiooni ja konsulteerimist riikide reguleerivate asutustega ning võttes täiel määral arvesse BERECi arvamust, võib komisjon vastu võtta artikliga ~~732~~ seotud soovitused ja/või suunised, millega määratakse kindlaks artikli ~~732~~ lõike 3 kohaste teatiste vorm, sisu ja üksikasjalikkuse tase, olukorrad, kus teatamist ei nõuta, ning tähtaegade arvutamine.

~~2. Lõikes 1 nimetatud meetmed võetakse vastu artikli 22 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.~~

↓ uus

II PEATÜKK

JÄRJEKINDEL SPEKTRI ERALDAMINE

Artikkel 35

Vastastikuse hindamise protsess

1. Raadiospektri haldamise osas antakse riigi reguleerivale asutusele volitused võtta vastu vähemalt järgmisi meetmeid:

- (c) raadiospektri individuaalse kasutusõiguse puhul valikumenetlus seoses artikliga 54;
- (d) vajaduse korral pakkuja kõlblikkuse kriteeriumid seoses artikli 48 lõikega 4;
- (e) spektri majandusliku väärtuse hindamise meetmete parameetrid, näiteks baashind, seoses artikliga 42;
- (f) kasutusõiguste kestus ja pikendamistingimused kooskõlas artiklitega 49 ja 50;
- (g) vajaduse korral kõik meetmed, millega edendada konkurentsi vastavalt artiklile 52;
- (h) raadiospektri kasutamise õiguste määramise, üleandmise, sh nendega kauplemise ja nende rentimise tingimused seoses artikliga 51, spektri või traadita side infrastruktuuri ühiskasutus seoses artikli 59 lõikega 3 või kasutusõiguste kogumine seoses artikli 52 lõike 2 punktidega c ja e; ning
- (i) levialaliste tingimuste parameetrid vastavalt liikmesriigi üldistele sellealastele poliitilistele eesmärkidele seoses artikliga 47.

Meetmeid vastu võttes võtab riigi pädev asutus arvesse liikmesriigi poolt kehtestatud riigisisese poliitika asjakohaseid eesmärgesid ja muid asjaomaseid riigisiseseid meetmeid, mis puudutavad raadiospektri haldamist kooskõlas liidu õigusega, ning võtavad meetme aluseks turu konkurentsialase, tehnilise ja majandusliku olukorra põhjaliku ja objektiivse hinnangu

2. Kui riigi reguleeriv asutus kavatab võtta lõike 1 punktide a–g reguleerimisalasse jääva meetme, teeb ta meetme eelnõu koos meetme aluseks olevate põhjendustega samaaegselt kättesaadavaks BERECile, komisjonile ja teiste liikmesriikide reguleerivatele asutustele.

3. BEREC esitab ühe kuu jooksul või, kui riigi reguleeriv asutus on nõus tähtaega pikendama, siis pikema aja jooksul põhjendatud arvamuse meetme eelnõu kohta ning analüüsib, kas see meede on kõige sobivam, et:

- (j) soodustada siseturu arengut ja konkurentsi, pakkuda tarbijatele võimalikult suurt kasu ja saavutada üldiselt artiklis 3 ja artikli 45 lõikes 2 sätestatud eesmärgid ja põhimõtted,
- (k) tagada raadiolainete tõhus ja tulemuslik kasutamine ning
- (l) tagada raadiospektri praegustele ja tulevastele kasutajatele stabiilsed ja prognoositavad investeerimistingimused, et võtta kasutusele raadiospektrit kasutavate elektroonilise side teenuste pakkumise jaoks vajalikke võrke.

Põhjendatud arvamuses antakse teada, kui meetme eelnõu tuleks muuta või see tagasi võtta. Vajaduse korral esitab BEREC selleks konkreetseid soovitusi. Ka riikide reguleerivad asutused ja komisjon võivad esitada riigi reguleerivale asutusele märkusi meetme eelnõu kohta.

4. Käesoleva artikli kohaste ülesannete täitmisel võtavad BEREC ja riikide reguleerivad asutused arvesse eelkõige järgmist:

- (m) käesolevas direktiivis sätestatud eesmärgid ja põhimõtted; mis tahes komisjoni rakendusotsus, mis on vastu võetud käesoleva direktiivi kohaselt, ning otsused 676/2002/EÜ ja 243/2012/EÜ;
- (n) liikmesriigi poolt liidu õigusega kooskõlas kehtestatud konkreetseid riigisiseseid eesmärgid;
- (o) vajadus vältida selliste meetmete vastuvõtmisel konkurentsi moonutamist;
- (p) artikli 22 kohaselt võrkude kohta tehtud värskeima geograafilise ülevaate tulemused;
- (q) vajadus tagada järjekindlus teiste liikmesriikide hiljutiste või pooleliolevate määramisprotseduuridega ning võimalik mõju liikmesriikide vahelisele kaubandusele; ning
- (r) raadiospektripoliitika tööühma mis tahes asjakohane arvamus.

5. Asjaomane riigi reguleeriv asutus võtab enne lõpliku otsuse vastuvõtmist igati arvesse BERECi arvamust ning komisjoni ja teiste riikide reguleerivate asutuste märkusi. Kõnealune asutus edastab lõpliku vastuvõetud otsuse BERECile ja komisjonile.

Kui riigi reguleeriv asutus otsustab, et ei muuda meetme eelnõud lõike 2 punkti a kohaselt antud põhjendatud arvamuse alusel ega võta seda tagasi, peab ta seda põhjendama.

Riigi asjaomane reguleeriv asutus võib meetme eelnõu tagasi võtta menetluse mis tahes etapis.

6. Meetme eelnõud käesoleva artikli kohaselt ette valmistades võivad riikide reguleerivad asutused paluda BERECi toetust.

7. BEREC, komisjon ja riigi asjaomane reguleeriv asutus teevad tihedat koostööd, et selgitada välja käesolevas direktiivis sätestatud regulatiivsete eesmärkide ja põhimõtete seisukohast kõige sobivam ja tõhusam lahendus, arvestades samas nõuetekohaselt turuosaliste arvamustega ja vajadusega tagada õigusaktide järjekindel kohaldamine.

8. Riigi reguleeriva asutuse vastuvõetud lõplik otsus avaldatakse.

Artikkel ~~836~~**Raadiosageduste ühtlustatud eraldamine**

Kui raadiosageduste kasutamine on ühtlustatud, juurdepääsutingimused ja -kord kokku lepitud ja ettevõtjad, kellele raadiosagedused eraldatakse, valitud kooskõlas rahvusvaheliste kokkulepete ja ~~ühenduse~~ liidu eeskirjadega, annavad liikmesriigid selliste raadiosageduste kasutamise õiguse nende kohaselt. Kui ühise ~~valikukorra~~ valikumenetluse puhul on kõik kõnealuste raadiosageduste kasutamisega seotud siseriiklikud tingimused täidetud, ei kehtesta liikmesriigid muid tingimusi, lisakriteeriume ega menetlusi, mis piiraksid, muudaksid või lükkaksid edasi selliste raadiosageduste ühise eraldamise asjakohase rakendamise.

Artikkel 37

Lubade andmise ühine menetlus raadiospektri kasutamise individuaalsete õiguste andmiseks

1. Kaks või enam liikmesriiki võivad teha artiklite 13, 46 ja 54 kohaste kohustuste täitmisel koostööd üksteise, komisjoni ja BERECiga ning koos kehtestada lubade andmise menetluse ühised aspektid ja ühtlasi teostada ühiselt raadiospektri kasutamise individuaalse õiguste andmiseks vajaliku valikumenetluse vajaduse korral kooskõlas artikli 53 alusel loodud mis tahes ühise ajakavaga. Lubade andmise ühine menetlus peab vastama järgmistele kriteeriumidele:

- (s) individuaalse loa andmise riigisiseseid menetlusi algatavad ja viivad läbi pädevad asutused vastavalt ühiselt kokkulepitud ajakavale;
- (t) vajaduse korral nähakse sellega ette valiku ja individuaalsete õiguste andmise ühised tingimused ja menetlused asjaomaste liikmesriikide vahel;
- (u) vajaduse korral nähakse sellega ette ühised või võrreldavad tingimused, mis seotakse individuaalsete kasutusõigustega asjaomastes liikmesriikides, muu hulgas võimaldatakse määrata kasutajatele sarnaseid raadiospektri plokkide;
- (v) see peab olema kogu loa andmise menetluse käigus avatud teistele liikmesriikidele.

2. Kui lõike 1 kohaldamiseks võetud meetmed jäävad artikli 35 lõike 1 reguleerimisalasse, järgivad riikide asjaomased reguleerivad asutused selles artiklis sätestatud menetlust üheaegselt.

III PEATÜKK

ÜHTLUSTAMISKORD

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 21
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~19~~38

Ühtlustamiskord

1. Ilma et see mõjutaks ~~käesoleva direktiivi artikli 9 ning direktiivi 2002/20/EÜ (loa direktiiv)~~ artiklite ~~6 ja 8~~ 37 ja 45, artikli 46 lõike 3, artikli 47 lõike 3 ja artikli 53 ~~ko~~ kohaldamist, võib komisjon juhul, kui ta leiab, et käesolevas direktiivis sätestatud reguleerimisülesannete erinev täitmine riikide reguleerivate asutuste ~~poolt~~ ⇒ või muude pädevate asutuste ~~poolt~~ poolt võib takistada siseturu toimimist, võtta BERECi arvamust täiel määral arvestades vastu soovitusel või otsusel käesoleva direktiivi ~~ja eridirektiivide~~ sätete ühtlustatud kohaldamise kohta, et aidata kaasa artiklis ~~38~~ 38 sätestatud eesmärkide saavutamisele.

2. ~~Lõikes 1 sätestatud soovitusel andes toimib komisjon vastavalt artikli 22 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.~~

Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleeriv asutus ⇒ ja muud pädevad asutused võtavad ~~poolt~~ võtavad oma ülesannete täitmisel ~~neid~~ ~~ko~~ lõike 1 kohaseid ~~ko~~ soovitusi täiel määral arvesse. Kui riigi reguleeriv asutus ⇒ või muu pädev asutus ~~poolt~~ otsustab soovitusel mitte järgida, teatab ta sellest komisjonile ja põhjendab oma seisukohta.

3. Lõike 1 kohaselt vastu võetavad otsused võivad hõlmata üksnes ühtlustatud või kooskõlastatud lähenemisviisi kindlaksmääramist järgmiste küsimuste lahendamise eesmärgil:

- (w) reguleerimispeetuste ebajärjekindel rakendamine riigi reguleerivate asutuste poolt artiklite ~~15~~ 62 ja ~~16~~ 65 kohaldamisel elektroonilise side turgude reguleerimise suhtes, kui see takistab siseturgu. Sellised otsused ei viita artikli ~~7a~~ 33 alusel riigi reguleerivate asutuste poolt edastatud eriteatamistele.

Sellisel juhul teeb komisjon üksnes otsuse eelnõu ettepaneku:

- vähemalt kaks aastat pärast komisjoni samateemalise soovitusel vastuvõtmist ning
- võttes täiel määral arvesse BERECi arvamust sellise otsuse vastuvõtmise kohta, mille BEREC esitab kolme kuu jooksul alates komisjoni taotlusest;

- (x) numbrid, sealhulgas numbrivahemikud, numbritel ja tunnustel liikuvus, numbritel ja aadressidel translatsioonisüsteemid ning hädaabiteenuste kättesaadavus numbril 112.

4. Lõikes 1 osutatud otsusel, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli ~~22 lõikes 3~~ 110 lõikes 4 osutatud ~~kontrolliga regulatiiv~~ ⇒ kontrolli ~~menetlusele~~ ⇒ menetlusele.

5. BEREC võib omal algatusel komisjonile soovitada, kas meede tuleks lõike 1 kohaselt vastu võtta või mitte.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)
→₁ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 19 punkt a

Artikkel ~~17~~39

Standardimine

1. ~~Tegutsedes artikli 22 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt, koostab komisjon~~ ☒ Komisjon koostab ☒ ja avaldab Euroopa ~~Ühenduste~~ Liidu Teatajas →₁ mittekohustuslike standardite ← ja/või spetsifikaatide nimekirja, mille alusel soodustatakse ~~elektrooniliste sidevõrkude, elektrooniliste sideteenuste~~ ☒ elektroonilise side võrkude ja teenuste ☒ ning nendega seotud vahendite ja teenuste ühtlustatud pakkumist. ~~Tegutsedes artikli 22 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt ja p~~ Pärast konsulteerimist direktiivi 2015/1535/EL 98/34/EÜ kohaselt loodud komiteega, võib komisjon vajaduse korral nõuda, et Euroopa standardiorganisatsioonid (Euroopa Standardikomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut (ETSI)) koostaksid standardid.

2. Liikmesriigid toetavad lõikes 1 nimetatud standardite ja/või spetsifikaatide kasutamist teenuste, tehniliste liideste ja/või võrgufunktsioonide pakkumisel ulatuses, mis on hädavajalik selleks, et tagada teenuste koostalitlusvõime ja suurendada kasutajate valikuvabadust.

Kuni standardeid ja/või spetsifikaate ei ole lõike 1 kohaselt avaldatud, soodustavad liikmesriigid Euroopa standardiorganisatsioonide vastuvõetud standardite ja/või spetsifikaatide rakendamist.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 19 punkt b

Selliste standardite ja/või spetsifikaatide puudumise korral soodustavad liikmesriigid Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu (ITU), Euroopa postiside- ja telekommunikatsioonidministratsioonide konverents (CEPT), Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) ja Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni (IEC) vastuvõetud rahvusvaheliste standardite või soovitude rakendamist.

↓ 2002/21/EÜ

Kui on olemas rahvusvahelised standardid, soovivad liikmesriigid Euroopa standardiorganisatsioonidel neid või nende asjakohaseid osi kasutada koostatavate standardite alusena, välja arvatud juhul, kui selliste rahvusvaheliste standardite või nende asjakohaste osade kasutamine ei oleks tulemuslik.

3. Kui lõikes 1 nimetatud standardeid ja/või spetsifikaate ei ole piisavalt rakendatud, nii et ühes või enamas liikmesriigis ei saa tagada teenuste koostalitlusvõimet, võib selliste standardite ja/või spetsifikaatide rakendamise muuta kohustuslikuks lõikes 4 nimetatud korra kohaselt, kui see on hädavajalik sellise koostalitlusvõime tagamiseks ja kasutajate valikuvabaduse suurendamiseks.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 19 punkt c (kohandatud)

4. Kui komisjon kavatses teatavate standardite ja/või spetsifikaatide rakendamise kohustuslikuks muuta, avaldab ta sellekohase teatise *Euroopa Liidu Teatajas* ja palub kõigil asjaomastel pooltel esitada oma avalik arvamus. Komisjon võtab vastu asjakohased rakendusmeetmed ja muudab asjaomaste standardite rakendamise kohustuslikuks, viidates neile kui kohustuslikele standarditele *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud standardite ja/või spetsifikaatide nimekirjas.

5. Kui komisjon leiab, et lõikes 1 osutatud standardid ja/või spetsifikatsioonid ei aita enam kaasa ühtlustatud ~~elektrooniliste sideteenuste~~ ☒ elektroonilise side teenuste ☒ osutamisele või et nad ei vasta enam tarbijate vajadustele või pidurdavad tehnoloogia arengut, eemaldab komisjon need lõikes 1 osutatud standardite ja/või spetsifikaatide nimekirjast ~~vastavalt artikli 22 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.~~

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)
→₁ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 19 punkt d

6. Kui komisjon leiab, et lõikes 4 osutatud standardid ja/või spetsifikatsioonid ei aita enam kaasa ühtlustatud ~~elektrooniliste sideteenuste~~ ☒ elektroonilise side teenuste ☒ osutamisele või et nad ei vasta enam tarbijate vajadustele või pidurdavad tehnoloogia arengut, →₁ võtab komisjon asjakohased rakendusmeetmed ja eemaldab need standardid ja/või spetsifikaadid lõikes 1 osutatud nimekirjast ←.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 19 punkt e (kohandatud)
⇒ uus

~~6 a 7.~~ Lõigetes 4 ja 6 nimetatud rakendusmeetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 110 lõikes 422 ~~lõikes 3~~ osutatud ~~kontrolliga regulatiiv~~ ⇒ kontrolli ⇐ menetlusele.

↓ 2002/21/EÜ

~~78.~~ Käesoleva artikli sätteid ei kohaldata selliste oluliste nõuete, liideste spetsifikaatide ega ühtlustatud standardite suhtes, mille puhul kohaldatakse direktiivi 2014/53/EL ~~1999/5/EÜ~~ sätteid.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 18~~

~~Interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste koostalitlusvõime~~

~~1. Selleks et toetada teabe vaba liikumist, meediakanalite paljusust ja kultuurilist mitmekesisust, toetavad liikmesriigid artikli 17 lõike 2 sätete kohaselt seda, et~~

~~a) interaktiivsete digitaalteleviisiooniteenuste osutajad kasutavad avatud rakendusliidest teenuste jagamisel ühenduse üldsusele interaktiivsete digitaalteleviisiooniplatvormide vahendusel edastusviisist olenemata;~~

~~b) interaktiivsete digitaalteleviisiooniplatvormide kaudu interaktiivsete digitaalteleviisiooniteenuste vastuvõtmiseks kasutatavate täiustatud digitaalteleviisiooniseadmete pakkujad kasutavad avatud rakendusliidest asjakohaste standardite või spetsifikaatide miinimumnõuete kohaselt;~~

~~c) digitaalteleviisiooniteenuste ja seadmete pakkujad teeksid koostööd koostalitlusvõimeliste televiisiooniteenuste pakumiseks puuetega lõppkasutajatele.~~

~~2. Ilma et see piiraks direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artikli 5 lõike 1 punkti b kohaldamist, julgustavad liikmesriigid rakendusliidest omanikke tegema õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel ja mõistliku tasu eest kättesaadavaks kogu sellise teabe, mis võimaldaks interaktiivsete digitaalteleviisiooniteenuste osutajatel pakkuja kõiki rakendusliidest toetatavaid teenuseid täielikult toimival kujul.~~

V JAOTIS: TURVALISUS JA TERVIKLUS

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 15
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~13~~ a10

⊗ Võrkude ja teenuste ⊗ turvalisus ja terviklus

1. Liikmesriigid tagavad, et üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid ~~elektroonilisi side~~ teenuseid ⊗ elektroonilise side teenuseid ⊗ pakuvad ettevõtjad võtavad asjakohased tehnilised ja organisatsioonilised meetmed, et asjakohaselt maandada võrkude ja teenuste turvalisusega seotud riske. Tehnika taset arvesse võttes tagatakse nende meetmetega olemasolevale ohule vastav turvalisuse tase. Eelkõige võetakse meetmeid selleks, et vältida ja minimeerida turvalisusega seotud vahejuhtumite mõju kasutajatele ja ~~vastastikku seotud~~ ⇒ teistele ⇐ võrkudele ⇒ ja teenustele ⇐.

2. Liikmesriigid tagavad, et üldkasutatavaid ~~elektroonilisi sidevõrke~~ ⊗ elektroonilise side võrke ⊗ pakuvad ettevõtjad võtavad asjakohased meetmed oma võrkude tervikluse tagamiseks, et seeläbi kindlustada nende võrkude kaudu osutatavate teenuste jätkumine.

~~3. Liikmesriik tagab~~ ⊗ Liikmesriigid tagavad ⊗, et üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid ~~elektroonilisi side~~ teenuseid ⊗ elektroonilise side teenuseid ⊗ pakuvad ettevõtjad teatavad pädevale riigi reguleerivale asutusele ⇒ põhjendamatult viivitamata ⇐ kõikidest turvalisuse rikkumistest ~~või tervikluse kadudest~~, mis on olulisel määral mõjutanud võrkude või teenuste toimimist.

Turvaintsidendi mõju olulisuse kindlaks tegemisel võetakse arvesse eeskätt järgmisi parameetreid:

(y) kasutajate arv, keda rikkumine mõjutab;

(z) rikkumise kestus;

(aa) rikkumise mõjuala geograafiline ulatus;

(bb) kui suures ulatuses on teenuse toimimine katkestatud;

(cc) mõju majanduslikule ja ühiskondlikule tegevusele.

Asjaomane riigi reguleeriv \Rightarrow pädev \Leftarrow asutus teavitab vajaduse korral teiste liikmesriikide reguleerivaid \Rightarrow pädevaid \Leftarrow asutusi ning Euroopa Võrgu- ja Infoturbeametit (ENISA). Kui asjaomane riigi reguleeriv \Rightarrow pädev \Leftarrow asutus leiab, et avalik huvi nõuab rikkumise avalikustamist, võib ta teavitada üldsust või nõuda asjaomastelt ettevõtjatelt üldsuse teavitamist.

Asjaomane riigi reguleeriv \Rightarrow pädev \Leftarrow asutus esitab kord aastas komisjonile ja ENISALE koondaruande käesoleva lõike kohaselt saadud teadetest ja võetud meetmetest.

~~4. Võttes täiel määral arvesse ENISA arvamust, võib komisjon lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetmete ühtlustamiseks võtta vastu vajalikke tehnilisi rakendusmeetmeid, sealhulgas teatamise asjaolusid, vormi ja korda käsitlevaid meetmeid. Nimetatud tehnilised rakendusmeetmed põhinevad võimalikult suurel määral Euroopa ja rahvusvahelistel standarditel ning nad ei takista liikmesriikidel võtmast vastu lisanõudeid lõigetes 1 ja 2 esitatud eesmärkide saavutamiseks.~~

~~Need rakendusmeetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 22 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

\Downarrow uus

4. Käesolev artikkel ei piira määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ega direktiivi 2002/58/EÜ (milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatus kaitset elektroonilise side sektoris) kohaldamist.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 109 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmed, sh meetmed, millega määratakse kindlaks teatamishõuete suhtes kehtivad asjaolud, vormingud ja menetlused. Delegeeritud õigusaktid põhinevad võimalikult suurel määral Euroopa ja rahvusvahelistel standarditel ning nad ei takista liikmesriike võtmast vastu lisanõudeid lõigetes 1 ja 2 esitatud eesmärkide saavutamiseks.

\Downarrow 2009/104/EÜ artikli 1 lõige 15
(kohandatud)
 \Rightarrow uus

Artikkel ~~13b~~11

Rakendamine ja jõustamine

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli ~~13a~~40 rakendamiseks on pädevatel riigi reguleerivatel asutustel volitused anda üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid \boxtimes elektroonilise side teenuseid \boxtimes pakkuvatele ettevõtjatele siduvaid suuniseid, sealhulgas \Rightarrow rikkumise kõrvaldamiseks vajalikke meetmete ja \Leftarrow rakendamise ajaliste piirangute kohta.

2. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel riigi reguleerivatel asutustel on volitused üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid \boxtimes elektroonilise side teenuseid \boxtimes pakkumatelt ettevõtjatelt nõuda, et nad:

- a) esitaksid oma teenuste ja võrkude turvalisuse ja/või tervikluse hindamiseks vajaliku teabe, sealhulgas dokumenteeritud turvalisuseeskirjad; ning
- b) telliksid pädeva sõltumatu asutuse või pädeva riigi asutuse läbi viidava turvauditi ning teeksid selle tulemused riigi reguleerivale ⇒ pädevale ⇐ asutusele kättesaadavaks. Auditi läbiviimisega seotud kulud katab ettevõtja.

3. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerival ⇒ pädevale ⇐ asutusel on kõik vajalikud volitused rikkumiste, samuti nende võrkude ☒ ja teenuste ☒ turvalisusele ja terviklusele avalduvate mõjude uurimiseks.

↓ uus

4. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on artikli 40 rakendamiseks õigus saada abi direktiivi (EL) 2016/1148 artikli 9 kohastelt küberturbe intsidentide lahendamise üksustelt (CSIRT), kui tegemist on küsimustega, mis kuuluvad CSIRTi ülesannete hulka vastavalt nimetatud direktiivi I lisa punktile 2.

5. Pädevad asutused konsulteerivad asjaomaste riigisiseste õiguskaitseasutustega, direktiivi (EL) 2016/1148 artiklis 8 määratletud pädevate asutustega ja riigi andmekaitseasutustega ja teevad nendega koostööd vajaduse korral ja kooskõlas riigisisese õigusega.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 15

~~4. Eeltoodud sätted ei piira käesoleva direktiivi artikli 3 kohaldamist.~~

↓ 2002/20/EÜ

~~Artikkel 13~~

~~Tasu kasutusõiguste ja seadmete paigaldamise õiguste eest~~

~~Liikmesriigid võivad lubada asjaomasel asutusel kehtestada tasu raadiosageduste või numbrite kasutamise õiguste eest ja seadmete paigaldamise eest riigivara või eraomandi peale, kohale või alla, et tagada kõnealuste vahendite optimaalne kasutamine. Liikmesriigid tagavad, et sellised tasud on objektiivselt põhjendatud, läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed, võrreldes nende kavandatud eesmärgiga, ja et nende puhul on arvesse võetud direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 8 sätestatud eesmäärke.~~

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

☒ II OSA. VÕRGUD ☒

☒ I JAOTIS: TURULE SISENEMINE JA KASUTUSELEVÕTT ☒

~~Artikkel 13~~ 42

Tasu ☒ raadiospektri ☒ kasutusõiguste ☒ kasutamise õiguste ☒ ja seadmete paigaldamise õiguste eest

Liikmesriigid võivad lubada asjaomasele pädeval asutusel kehtestada tasu raadiosageduste spektri või numbrite kasutamise õiguste eest ja elektroonilise side teenuste ja võrkude ja seotud vahendite pakkumiseks kasutatavate seadmete paigaldamise eest riigivara või eraomandi peale, kohale või alla, et tagada kõnealuste vahendite optimaalne kasutamine. Liikmesriigid tagavad, et sellised tasud on objektiivselt põhjendatud, läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed, võrreldes nende kavandatud eesmärgiga, ja et nende puhul on arvesse võetud direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis artiklites 3 ja 4 ning artikli 45 lõikes 2 sätestatud eesmärged ning järgmisi asjaolusid:

↓ uus

- (dd) teenuse- ja tehnoloogianeutraalsus, võttes arvesse ainult artikli 45 lõigetega 4 ja 5 kooskõlas olevaid piiranguid, edendades samas tulemuslikku ja tõhusat spektrikasutust ning maksimeerides spektrikasutuse sotsiaalset ja majanduslikku kasulikkust;
- (ee) arvesse võetakse vajadust edendada innovatiivsete teenuste arengut ning
- (ff) arvesse võetakse ressursside alternatiivseid kasutusvõimalusi.

2. Liikmesriigid tagavad kooskõlas lõikega 1, et raadiospektri kasutamise õiguse miinimumtasuna kehtestatud baashindades kajastuvad lisakulud, mis tulenevad tingimustest, mis on nende õigustega seotud artiklite 3 ja 4 ja artikli 45 lõike 2 kohaste eesmärkide saavutamise huvides, näiteks leivialalised kohustused, mis jääksid väljapoole tavapäraseid kaubanduslikke norme.

3. Liikmesriigid kohaldavad kõnealuse raadiospektri tegeliku kättesaadavusega seotud makseviise, mis ei tekita põhjendamatu koormat seoses täiendavate investeeringutega võrkudesse ja seotud vahenditesse, mida on vaja raadiospektri tõhusaks kasutamiseks ja seotud teenuste osutamiseks.

4. Liikmesriigid tagavad, et kui pädevad asutused kehtestavad tasusid, võtavad nad arvesse muid käesoleva direktiivi alusel üldloa või kasutusõiguste suhtes kehtestatud tasusid või halduskulusid, et mitte tekitada elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuvatele ettevõtjatele põhjendamatu rahalist koormust ning soodustada jaotatud ressursside optimaalset kasutamist.

5. Käesoleva artikli kohane tasude kehtestamine peab toimuma kooskõlas artikli 23 nõuetega ja vajaduse korral artikliga 35, artikli 48 lõikega 6 ja artikliga 54.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

IPEATÜKK

☒ JUURDEPÄÄS MAALE ☒

↓ 2002/21/EÜ

Artikkel ~~143~~

Trasside rajamise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et kui pädev asutus vaatab läbi:

- avaldust, millega üldkasutatavate sidevõrkude osutamise loaga ettevõtja taotleb õigust paigaldada seadmeid avaliku või eraomandi peale, kohale või alla, või
- avaldust, millega ettevõtja, kes ei osuta elektroonilisi sidevõrke üldsusele, taotleb õigust paigaldada seadmeid avaliku omandi peale, kohale või alla,

siis pädev asutus:

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 13 punkt a

- tegutseb lihtsate, tõhusate, läbipaistvate ja üldsusele kättesaadavate menetluste kohaselt, mida kohaldatakse diskrimineerimata ja viivitusteta, ning teeb oma otsuse igal juhul hiljemalt kuus kuud pärast avalduse esitamist, välja arvatud sundvõõrandamisega seotud juhtumite korral, ja

↓ 2002/21/EÜ

- järgib selliste õiguste sidumisel teatavate tingimustega läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.

Eespool nimetatud menetlused võivad olla erinevad, olenevalt sellest, kas taotleja pakub üldkasutatavaid sidevõrke või mitte.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 13 punkt b (kohandatud)

2. Kui üldkasutatavaid ~~elektroonilisi sidevõrke~~ ☒ elektroonilise side võrke ☒ ja/või üldkasutatavaid ~~elektroonilisi sideteenuseid~~ ☒ elektroonilise side teenuseid ☒ pakkuvad ettevõtjad jäävad riigi- või kohalike asutuste omandisse või nimetatud asutused säilitavad kontrolli nende üle, siis tagavad liikmesriigid, et lõikes 1 osutatud õiguste andmise funktsioon ja omandi või kontrolliga seotud toimingud on üksteisest struktuuriliselt tõhusalt lahutatud.

↓ 2002/21/EÜ

~~3. Liikmesriigid tagavad selliste toimivate mehhanismide olemasolu, mis võimaldavad ettevõtjatel kaevata seadmete paigaldamise õiguste andmist käsitleva otsuse kohta asjaomastest pooltest sõltumatule organile.~~

Artikkel 12

Elektroonilise side võrkude pakkujate ühispaiknemine ning võrgu elementide ja seotud vahendite ühiskasutus

1. Kui elektroonilisi sidevõrke pakkuval ettevõtjal on riigi õigusnormide kohaselt õigus paigaldada vahendeid avaliku või eraomandi peale, kohale või alla või kasutada vara sundvõõrandamise või avalikuks kasutamiseks määramise menetlust, on riigi reguleerival asutusel õigus, võttes täiel määral arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, muuta selliste vahendite või vara, sealhulgas ehitiste või ehitistesse sissepääsude, hoonesisese juhtmestiku, mastide, antennide, tornide ja muude tugikonstruktsioonide, kaablikanalite, juhtmete, pääseluukide, kaablikappide ühine kasutamine kohustuslikuks.

2. Liikmesriigid võivad nõuda, et lõikes 1 nimetatud õiguste valdajad kasutaksid ühiselt vahendeid või vara (kaasa arvatud füüsiline ühispaiknemine) või võtaksid meetmeid riiklike ehitustööde kooskõlastamiseks, et kaitsta keskkonda, rahvatervist ja avalikku julgeolekut, ning järgiksid linnade või maapiirkondade planeerimiseesmärke ning alles pärast asjakohase kestusega avalikku konsultatsiooni, mille käigus kõikidele huvitatud isikutele antakse võimalus esitada oma seisukohad. Selline ühiskasutus või koordineerimiskord võib sisaldada eeskirju vahendite või vara ühiskasutusest tulenevate kulude jaotamise kohta.

3. Liikmesriigid tagavad, et pärast nõuetekohase kestusega avalikku konsultatsiooni, mille käigus antakse kõigile huvitatud isikutele võimalus esitada oma seisukohad, on riigi reguleerivatel asutustel samuti volitused muuta lõikes 1 osutatud õiguste valdajatele ja/või juhtmestiku omanikule kohustuslikuks hoonesisese juhtmestiku ühiskasutamine või väljaspool hoonet asuva juhtmestiku ühiskasutamine esimese kontsentratsioonipunktini või jaotuspunktini, kui see on põhjendatud seetõttu, et sellise infrastruktuuri dubleerimine on majanduslikult ebatõhus või füüsiliselt raskendatud. Selline ühiskasutus või koordineerimiskord võib sisaldada eeskirju vahendite või vara ühiskasutusest tulenevate kulude (mida vajaduse korral kohandatakse vastavalt riskile) jaotamise kohta.

4. Liikmesriigid tagavad, et pädevad riigiasutused võivad nõuda ettevõtjalt pädeva asutuse taotluse korral vajaliku teabe esitamist, et nimetatud asutus saaks koos riigi reguleeriva asutusega koostada üksikasjaliku loendi lõikes 1 nimetatud vahendite liigi, kättesaadavuse ja geograafilise asukoha kohta ning teha selle huvitatud isikutele kättesaadavaks.

↓ uus

Artikkel 44

Elektroonilise side võrkude pakkujate ühispaiknemine ning võrgu elementide ja seotud vahendite ühiskasutus

1. Kui operaator on kasutanud riigisisese õiguse kohast õigust paigaldada vahendeid riigivara või eraomandi peale, kohale või alla või on kasutanud vara sundvõõrandamise või avalikuks kasutamiseks määramise menetlust, võivad pädevad asutused muuta paigaldatud võrguelementide ja seotud vahendite ühispaiknemise või ühise kasutamise kohustuslikuks, et kaitsta keskkonda, rahvatervist ja avalikku julgeolekut või järgida linnade või maapiirkondade planeerimiseesmärke. Paigaldatud võrguelementide ja vahendite ühispaiknemise või ühise kasutamise võib muuta kohustuslikuks üksnes pärast sobiva kestusega avalikku

konsultatsiooni, mille jooksul antakse kõigile huvitatud pooltele võimalus oma seisukohtade väljendamiseks, ja ainult konkreetsetes piirkondades, kus sellist ühiskasutust peetakse vajalikuks, et saavutada käesolevas artiklis sätestatud eesmärgid. Pädevad asutused võivad muuta selliste vahendite või vara, sh maa, ehitiste, ehitistesse sissepääsude, hoonesisese juhtmestiku, mastide, antennide, tornide ja muude tugikonstruktsioonide, kaablikanalite, juhtmete, pääseluukide, kaablikappide ühise kasutamise kohustuslikuks või kehtestada meetmeid riiklike ehitustööde hõlpsamaks kooskõlastamiseks. Vajaduse korral näevad riigi reguleerivad asutused ette eeskirjad vahendite või vara ühiskasutusest ja ehitustööde kooskõlastamisest tulenevate kulude jaotamise kohta.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 14
⇒ uus

52. Meetmed, mida riigi reguleeriv pädev asutus käesoleva artikli alusel võtab, peavad olema objektiivsed, läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed. Vajaduse korral viiakse need meetmed ellu kohalike riigi reguleerivate asutustega koordineeritult.

II PEATÜKK

JURDEPÄÄS RAADIOSPEKTRILE

1. JAGU. LOAD

↓ 2009/140/EÜ artikli 1
lõige 10 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 945

Radiosageduste spektri haldamine elektrooniliste sideteenuste puhul

1. Võttes arvesse asjaolu, et radiosagedused on spekter on ühiskondlik hüve, millel on oluline sotsiaalne, kultuuriline ja majanduslik väärtus, tagavad liikmesriigid oma territooriumil elektroonilisteks sideteenusteks elektroonilise side teenuste ja võrkude jaoks kasutatavate radiosageduste spektri tulemusliku haldamise kooskõlas artiklitega 83 ja 48a. Nad tagavad, et pädevad riigi asutused jaotavad elektroonilisteks sideteenusteks elektroonilise side teenuste ja võrkude jaoks kasutatavat radio spektrit ja annavad selliste radiosageduste spektri kasutamise üldlube või individuaalseid kasutusõigusi objektiivsete, läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete kriteeriumide põhjal.

Käesoleva artikli kohaldamisel järgivad liikmesriigid asjaomaseid rahvusvahelisi kokkuleppeid, sealhulgas ITU raadioeeskirju ja muid ITU raames vastu võetud kokkuleppeid, ja võivad võtta arvesse avaliku korraga seotud kaalutlusi.

2. Liikmesriigid toetavad radiosageduste spektri kasutuse ühtlustamist ühenduses liidus kooskõlas vajadusega tagada radiosageduste raadiospektri tõhus ja tulemuslik kasutamine ning pakkuda tarbijatele selliseid hüvesid nagu mastaabisääst ja teenuste ja võrkude koostalitlusvõime. Seda

tehes toimivad nad vastavalt artiklile 8a 4 ja otsusele nr 676/2002/EÜ (raadiospektri käsitlev otsus) => ning teevad selleks muu hulgas järgmist =< :=

↓ uus

- (gg) tagavad oma riigi territooriumi ja rahvastiku kaetuse kvaliteetse ja kiire võrguga nii siseruumides kui ka õues, sh peamistel transporditeedel, sh üleeuroopalises transpordivõrgustikus;
- (hh) tagavad, et eeskätt võrgu kasutuselevõtu või rahvastikutiheduse mõttes samalaadsete omadustega aladel kehtivad järjekindlad levialalised tingimused;
- (ii) soodustavad liidus uute traadita side tehnoloogiate ja rakenduste kiiret arendamist, vajaduse korral muu hulgas ka sektoriülese lähenemise kaudu;
- (jj) tagavad piiriüleste või riigisiseste kahjulike raadiohäirete vältimise vastavalt artiklitele 28 ja 46 ning võtavad selleks sobivaid ennetavaid ja parandusmeetmeid;
- (kk) toetavad raadiospektri ühiskasutust samalaadsete ja/või erinevate spektri kasutamise viiside vahel asjakohaste kehtestatud ühiskasutuse eeskirjade ja tingimuste abil, mille hulka kuulub ka olemasolevate kasutusõiguste kaitse, kooskõlas liidu õigusega;
- (ll) kohaldavad kõige sobivamat ja kõige vähem töömahukat loasüsteemi kooskõlas artikliga 46 ning teevad seda nii, et raadiospektri kasutus oleks võimalikult paindlik, maksimaalselt ulatuslikult jagatav ja tõhus;
- (mm) tagavad, et raadiospektri kasutamise õiguste andmise, üleandmise, pikendamise, muutmise ja tühistamise eeskirjad on selgelt ja läbipaistvalt kindlaks määratud ja neid kohaldatakse samuti selgelt ja läbipaistvalt, et tagada regulatiivne kindlus, järjepidevus ja prognoositavus;
- (nn) tagavad, et kogu liidus toimub raadiospektri kasutamise lubade andmine järjekindlalt ja prognoositavalt selles osas, mis puudutab rahvatervise kaitset kahjulike elektromagnetväljade eest.

Tehnilise ühtlustamise meetmete vastuvõtmisel vastavalt otsusele nr 676/2002/EÜ võib komisjon, võttes igati arvesse raadiospektripoliitika töörühma arvamust, võtta vastu rakendusmeetme, milles sätestatakse, kas vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 46 on ühtlustatud sagedusala õiguste jaoks vaja üldluba või individuaalset kasutusluba. Sellised rakendusmeetmed võetakse vastu artikli 110 lõikes 4 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Kui komisjon kaalub artikli 39 kohaste meetmete kehtestamist, võib ta küsida raadiospektripoliitika töörühma nõu selle kohta, kuidas mõjutaksid sellised standardid või spetsifikatsioonid raadiospektri koordineerimist, ühtlustamist ja kättesaadavust. Kõigis edasistes sammudes võtab komisjon raadiospektripoliitika töörühma nõuandeid igati arvesse.

3. Kui riigis või piirkonnas puudub turunõudlus ühtlustatud sagedusala kasutamise järgi, võivad liikmesriigid, võttes arvesse otsuse nr 676/2002/EÜ alusel võetud ühtlustamismeedet, lubada seda sagedusala osaliselt või täies ulatuses kasutada alternatiivsel otstarbel, kaasa arvatud senisel kasutusotstarbel, kooskõlas lõigetega 4 ja 5, kui täidetud on järgmised tingimused:

- (oo) tõdemus selle kohta, et puudub turunõudlus ühtlustatud sagedusala kasutamise järgi, põhineb avalikul konsultatsioonil vastavalt artiklile 23;

(pp) alternatiivne kasutusotstarve ei välista ega takista ühtlustatud sagedusala kättesaadavust ega kasutamist teistes liikmesriikides; ning

(qq) asjaomane liikmesriik võtab nõuetekohaselt arvesse ühtlustatud sagedusala pikaajalist kättesaadavust või kasutamist liidus ning seadmetega seotud mastaabisäästu, mis tuleneb ühtlustatud raadiospektri kasutamisest liidus.

Alternatiivne kasutusotstarve lubatakse ainult erandkorras. See vaadatakse läbi iga kolme aasta järel või siis, kui tõenäoline kasutaja esitab pädevale asutusele taotluse sagedusala kasutamiseks kooskõlas ühtlustatud meetmega. Liikmesriik teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele tehtud otsusest ja kõigi läbivaatamiste tulemustest koos nende põhjendustega.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 10
(kohandatud)
⇒ uus

34. Kui teises lõigus ei ole sätestatud teisiti, tagavad liikmesriigid, et vastavalt ühenduse ~~ühenduse~~ liidu õigusele riikliku sageduste jaotamise plaaniga ~~elektrooniliste sideteenuste~~ elektroonilise side teenuste jaoks kättesaadavaks kuulutatud raadiosagedustel ~~raadiosagedustel~~ spektris võib kasutada ükskõik millist liiki ~~elektrooniliste sideteenuste~~ elektroonilise side teenuste või võrkude jaoks kasutatavat tehnoloogiat.

Liikmesriigid võivad ~~elektrooniliste sideteenuste~~ elektroonilise side teenuste jaoks kasutatava raadiovõrgu või traadita juurdepääsu tehnoloogia liikide osas siiski kehtestada proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid piiranguid, kui see on vajalik:

- kahjulike ~~mõjutuste~~ raadiohäirete vältimiseks;
- rahvatervise kaitsmiseks elektromagnetväljade eest , võttes igati arvesse nõukogu soovitus nr 1999/519/EÜ⁹³;
- teenuse tehnilise kvaliteedi tagamiseks;
- raadiosageduste spektri ressursside maksimaalse ühiskasutuse tagamiseks kooskõlas liidu õigusega;
- raadio spektri tõhusa kasutamise kindlustamiseks või
- üldistest huvidest lähtuva eesmärgi järgimise tagamiseks vastavalt lõikele 54.

45. Kui teises lõigus ei ole sätestatud teisiti, tagavad liikmesriigid, et vastavalt ühenduse ~~ühenduse~~ liidu õigusele riikliku sageduste jaotamise plaaniga ~~elektrooniliste sideteenuste~~ elektroonilise side teenuste jaoks kättesaadavaks kuulutatud raadiosagedustel ~~raadiosagedustel~~ spektris võib osutada ükskõik millist liiki ~~elektroonilisi sideteenuseid~~ elektroonilise side teenuseid . Liikmesriigid võivad pakutavate ~~elektrooniliste sideteenuste~~ elektroonilise side teenuste liikide osas siiski kehtestada proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid piiranguid, sealhulgas vajaduse korral ITU radioeeskirjade nõuete täitmiseks.

Meetmed, millega nõutakse ~~elektroonilise sideteenuse~~ elektroonilise side teenuse osutamist konkreetses ~~elektrooniliste sideteenuste~~ elektroonilise side teenuste jaoks kättesaadavaks tehtud sagedusalas, peavad olema vajalikud selleks, et täita liikmesriikide

⁹³ Nõukogu 12. juuli 1999. aasta soovitus nr 1999/519/EÜ üldsuse kokkupuute piiramise kohta elektromagnetväljadega (0 Hz kuni 300 GHz) (EÜT L 1999, 30.7.1999, lk 59).

poolt ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ õiguse kohaselt määratletud üldistest huvidest lähtuvaid eesmärgi, mille hulka kuuluvad muu hulgas, kuid mitte ainult:

- a) inimelu kaitse;
- b) sotsiaalse, piirkondliku või territoriaalse ühtekuuluvuse edendamine;
- c) ebatõhusa spektrikasutuse vältimine või
- d) kultuurilise ja keelelise mitmekülguse ning meediakanalite paljususe edendamine, näiteks radio- ja teleringhäälinguteenuste osutamise kaudu.

Meetme, millega konkreetses sagedusalas keelatakse mis tahes muude ~~elektrooniliste sideteenuste~~ ☒ elektroonilise side teenuste ☒ pakkumine, võib kehtestada üksnes juhul, kui see on vajalik inimelu kaitsega seotud teenuste tagamiseks. Liikmesriigid võivad erandjuhtudel samuti laiendada nimetatud meetme ulatust muude üldistest huvidest lähtuvate eesmärkide täitmiseks, nagu need on liikmesriikide poolt kooskõlas ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ õigusega määratletud.

~~65.~~ Liikmesriigid vaatavad korrapäraselt läbi lõigetes ~~34~~ ja ~~45~~ osutatud piirangute vajalikkuse ning avaldavad nimetatud läbivaatamiste tulemused.

↓ uus

7. Enne 25. maid 2011 kehtestatud piirangud tuleb viia kooskõlla lõigetega 4 ja 5 käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäevaks.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 10

~~6. Lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse elektrooniliste sideteenuste kasutamiseks ette nähtud spektri jaotamise ning raadiosageduste kasutamiseks väljastatud üldlubade ja individuaalsete kasutusõiguste suhtes pärast 25. maid 2011.~~

~~Hiljemalt 25. maiks 2011 kehtinud spektrijaotuste, üldlubade ja individuaalsete kasutusõiguste suhtes kohaldatakse artiklit 9a.~~

~~7. Ilma et see piiraks eridirektiivide sätete kohaldamist, võivad liikmesriigid asjakohaseid siseriiklikke asjaolusid arvesse võttes kehtestada eeskirjad liigse spektrivaru soetamise tõkestamiseks, eelkõige määrates selleks kasutusõiguste valdajatele ranged tähtajad kõnealuste õiguste tõhusaks kasutamiseks ning kohaldades tähtaegade eiramise korral karistusi, sealhulgas rahatrahve või kasutusõiguste tühistamist. Nimetatud eeskirju kehtestatakse ja kohaldatakse proportsionaalsel, mittediskrimineerival ja läbipaistval viisil.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 3
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~5~~ 46

~~Raadiosageduste ja numbrite kasutamise õigused~~ ☒ **Raadiospektri kasutamise luba** ☒

1. Liikmesriigid hõlbustavad raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamist ⇒, sh ühiskasutust, ⇐ üldloa alusel ⇒ ning annavad raadiospektri individuaalseid kasutusõigusi ainult olukorras, kus sellised õigused on vajalikud, et kasutus oleks võimalikult tõhus, pidades silmas nõudlust

ja võttes arvesse teises lõigus esitatud kriteeriume. ⇐ ⇒ Kõigil muudel juhtudel kehtestavad nad raadiospektri kasutamise tingimused üldloas. ⇐

⇒ Seda eesmärki silmas pidades otsustavad liikmesriigid raadiospektri kasutamise lubade andmise kõige otstarbekama korra, võttes arvesse järgmist ⇐ ~~Liikmesriigid võivad vajaduse korral anda individuaalseid kasutusõigusi:~~

↓ uus

(a) asjaomase raadiospektri konkreetsed omadused;

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 3

⇒ uus

(b) ⇒ vajadus kaitsta kahjulike raadiohäirete eest ⇐ ~~kahjulike mõjutuste vältimiseks~~;

↓ uus

(c) vajaduse korral töökindla ühiskasutuskorra nõuded;

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 3

(kohandatud)

⇒ uus

(d) ⇒ vastuvõtja toimekindluse asjakohane tase, et tagada ⇐ ⇒ side või ⇐ teenuse tehniliselt kvaliteeti tagamiseks;

~~spektri tõhusa kasutamise kindlustamiseks või~~

(e) liikmesriikide poolt määratletud muude üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks kooskõlas ühenduse õigusega ⇔ kooskõlas liidu õigusega määratletud üldist huvi pakkuvad eesmärgid ⇔.

↓ uus

Üldloa või individuaalsete õiguste kohaldamisel ja võttes arvesse otsuse nr 676/2002/EÜ alusel võetud meetmeid, kui raadiospektri asjaomane sagedusala on ühtlustatud, püüavad liikmesriigid minimeerida kahjulike raadiohäirete põhjustatavaid probleeme muu hulgas siis, kui raadiospektri ühiskasutus põhineb üldlubade ja individuaalsete kasutusõiguste kombineerimisel. Selle käigus võtavad nad arvesse vajadust:

- motiveerida toimekindlate vastuvõtutehnoloogiate inkorporeerimist seadmetesse;
- vältida alternatiivsete kasutajate põhjustatavaid takistusi;
- vältida võimalikult suures ulatuses häirete ja kaitse puudumise põhimõtte kohaldamist üldloa korra suhtes; ning
- kui seda põhimõtet veel kohaldatakse, siis kaitsta sagedusalaväliste häirete eest.

2. Kui pädev asutus teeb raadiospektri ühiskasutuse hõlbustamiseks otsuse vastavalt lõikele 1, tagab ta, et raadiospektri ühiskasutuse eeskirjad ja tingimused on lube käsitlevates aktides selgelt sätestatud ja konkreetselt määratletud.

3. Komisjon võib raadiospektripoliitika töörühma arvamust igati arvestades võtta vastu rakendusmeetmed lõigetes 1 ja 2 osutatud kriteeriumide, eeskirjade ja tingimuste rakendamise viiside kohta ühtlustatud raadiospektrit puhul. Komisjon võtab sellised rakendusmeetmed vastu artikli 110 lõikes 4 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 47

Üldlubade ja raadiospektri kasutamise õigustega seotud tingimused

1. Pädevad asutused seavad raadiospektri kasutamise individuaalsetele õigustele ja üldlubadele tingimused kooskõlas artikli 13 lõikega 1 sellisel viisil, et tagatud oleks raadiospektri kõige tulemuslikum ja tõhusam kasutamine üldloa kasutajate või individuaalsete õiguste omanike poolt või mis tahes kolmandate isikute poolt, kes on omandanud õiguse või selle osa kauplemise või rentimise tulemusena. Nad määravad kõik sellised tingimused selgelt kindlaks, muu hulgas määratakse kindlaks nõutav kasutustase ning kauplemise ja rentimise võimalused seoses selle kohustusega, et tagada nende tingimuste rakendamine kooskõlas artikliga 30. Raadiospektri kasutamise õiguse pikendamise tingimused ei või anda põhjendamatuid eeliseid nende õiguste senistele omanikele.

Selleks, et raadiospektri kasutus oleks võimalikult tõhus, võtab pädev asutus eraldatava raadiospektri mahu ja liigi kindlaksmääramisel arvesse eelkõige järgmist:

- a) võimalus kombineerida ühe eraldamisprotsessi käigus üksteist täiendavaid sagedusalasid; ning
- b) raadiospektri plokkide suuruse või selliste plokkide kombineerimise võimaluse olulisel raadiospektri võimaliku kasutuse seisukohast, võttes arvesse eeskätt uute loodavate sidesüsteemide vajadusi.

Pädevad asutused konsulteerivad aegsasti huvitatud isikutega ja teavitavad neid individuaalsete kasutusõiguste ja üldlubadega seotud tingimustest enne nende kehtestamist. Nad määravad kindlaks kriteeriumid, mille põhjal hinnata nende tingimuste täitmist, ja teavitavad huvitatud isikuid neist läbipaistval viisil.

2. Raadiospektri kasutamise individuaalsete õiguste suhtes tingimusi seades võivad pädevad asutused lubada passiivse või aktiivse infrastruktuuri või raadiospektri ühist kasutamist ning äriotstarbelisi rändlusjuurdepääsu lepinguid või raadiospektrit kasutavate teenuste ja võrkude pakkumiseks vajaliku infrastruktuuri ühist rajamist, eeskätt selleks, et tagada raadiospektri tulemuslik ja tõhus kasutus või leviala kasv. Kasutusõigustele seatud tingimused ei takista raadiospektri ühiskasutust. Ettevõtjad rakendavad käesoleva lõike kohaselt seatud tingimusi vastavalt konkurentsioigusele.

3. Komisjon võib võtta rakendusmeetmeid, et täpsustada, kuidas kohaldatakse tingimusi, mille liikmesriigid võivad ühtlustatud raadiospektri kasutamise lubadele seada vastavalt lõigetele 1 ja 2, välja arvatud artikli 42 kohaste tasude puhul.

I lisa D osas kirjeldatud leviala puudutava nõude puhul piirduvad rakendusmeetmed sellega, et täpsustatakse kriteeriume, mida pädevad asutused kasutavad levialaliste kohustuste määratlemiseks ja mõõtmiseks, võttes arvesse piirkondlike geograafiliste omaduste sarnasust, asustustihedust, majanduse arengut või konkreetset liiki elektroonilise side jaoks vajalike võrkude arengut ja nõudluse arengut. Rakendusmeetmed ei laiene konkreetsete levialaliste kohustuste määratlemisele.

Kõnealused rakendusmeetmed võetakse vastu artikli 110 lõikes 4 osutatud kontrollimenetluse kohaselt, võttes igati arvesse raadiospektripoliitika töörühma arvamusi.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 3
(kohandatud)
⇒ uus

⊗ 2. JAGU. KASUTUSÕIGUSED ⊗

Artikkel 48

⊗ Raadiospektri kasutamise individuaalsete õiguste andmine ⊗

21. Kui tuleb anda raadiosageduste ja numbrite ⇒ spektri ⇐ kasutamiseks individuaalseid õigusi, annavad liikmesriigid sellised õigused taotluse korral igale ettevõtjale võrkude või teenuste pakkumiseks artiklis 312 nimetatud üldloa alusel, võttes arvesse ~~käesoleva direktiivi~~ artiklite 613, 754 ja ~~Hartikli 21~~ lõike 1 punkti c sätteid ning muid eeskirju, millega tagatakse kõnealuste vahendite tulemuslik kasutamine kooskõlas ⊗ käesoleva ⊗ direktiiviga 2002/21/EÜ (raamdirektiiv).

2. Piiramata liikmesriigi eelnevalt määratletud konkreetseid kriteeriume ⊗ ja korda ⊗, mille alusel antakse õigusi raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamiseks radio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks kooskõlas ~~ühenduse~~ ⊗ liidu ⊗ õigusega, antakse raadiosageduste ja numbrite ⇒ spektri ⇐ kasutamiseks õigusi avatud, objektiivse, läbipaistva, mittediskrimineeriva ja proportsionaalse menetlusega ning raadiosageduste puhul vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 945 sätetele.

3. Avatud menetluse nõudest võib teha erandi juhul, kui raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamise individuaalsete õiguste andmine radio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele on vajalik, et saavutada liikmesriigi poolt määratletud üldist huvi pakkuv eesmärk kooskõlas ~~ühenduse~~ ⊗ liidu ⊗ õigusega.

↓ uus

4. Pädevad asutused kaaluvad raadiospektri kasutamise individuaalsete õiguste taotlusi valikumenetluste käigus, lähtudes objektiivsetest, läbipaistvatest, proportsionaalsetest ja mittediskrimineerivatest kõlblikuskriteeriumidest, mis on eelnevalt paika pandud ja milles kajastuvad selliste õigustega seotavad tingimused. Neil peab olema võimalik nõuda taotluse esitajatelt kogu vajalikku teavet, et hinnata nimetatud kriteeriumide põhjal taotlejate suutlikkust tingimusi täita. Kui asutus jõuab sellise hindamise tulemusena järeldusele, et taotleja ei ole selleks suuteline, esitab ta selle kohta nõuetekohaselt põhjendatud otsuse.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 3
(kohandatud)
⇒ uus

5. Kasutusõiguste andmisel täpsustavad liikmesriigid, kas ja millistel tingimustel võib õiguste valdaja neid õigusi üle anda või ⇒ või rentida ⇐. Raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ puhul peab see säte olema kooskõlas ~~käesoleva~~ direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklitega 945 ja ~~9b~~ 51.

~~Kui liikmesriigid annavad kasutusõiguse piiratud ajavahemikuks, peab kõnealuse ajavahemiku kestus olema vastavuses asjaomase teenusega, arvestades taotletavat eesmärki, võttes nõuetekohaselt arvesse vajadust võimaldada investeringu puhul asjakohane amortisatsiooniperiood.~~

Kui individuaalsed raadiosageduste kasutamise õigused on antud kümneks või enamaks aastaks ning neid õiguseid ei tohi teistele ettevõtjatele üle anda ega rentida, nagu on lubatud direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 9b, tagab pädev riigiasutus, et loa kehtivusaaja jooksul kohaldatakse ja järgitakse raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste andmise kriteeriume, eelkõige õiguse valdaja põhjendatud taotlusel. Kui kõnealuseid kriteeriumeid enam ei kohaldata, muudetakse individuaalne kasutusõigus etteteatamisega ja pärast mõistlikku tähtaega raadiosageduste kasutamise üldloaks või muudetakse see teistele ettevõtjatele vabalt üleantavaks või renditavaks vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 9b.

36. Kasutusõiguste andmist käsitlevad otsused võetakse vastu, edastatakse ja avalikustatakse võimalikult kiiresti pärast seda, kui riigi reguleeriv asutus on täidetud taotluse kätte saanud, riigi numeratsiooniplaanist eriotstarbeks eraldatud numbrite puhul kolme nädala jooksul ja riigi sagedusplaanist elektrooniliste sideteenuste elektroonilise side teenuste pakumiseks eraldatud jaoks kättesaadavaks kuulutatud raadiosageduste spektri puhul kuue nädala jooksul. Viimasena nimetatud See tähtaeg ei piira raadiosageduspektri või orbitaalpositsioonide kasutamist käsitlevate kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete kohaldamist.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 3
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 49

Õiguste kestus

Kui liikmesriigid annavad loa raadiospektri kasutamiseks individuaalse kasutusõigusega piiratud ajavahemikuks, tagavad nad, et luba antakse ajavahemikuks, mis on peab kõnealuse ajavahemiku kestus olema vastavuses sobiv asjaomase teenusega, arvestades taotletavat eesmärki, võttes nõuetekohaselt arvesse vajadust tagada tulemuslik ja tõhus kasutus ja edendada tõhusaid investeeringuid, muu hulgas võimaldada võimaldades investeeringute puhul asjakohasest amortisatsiooniperioodi.

↓ uus

2. Kui liikmesriigid annavad ühtlustatud raadiospektri kasutamise õigusi piiratud ajavahemikuks, kehtivad need ühtlustatud raadiospektri kasutamise õigused vähemalt 25 aastat, kui tegemist ei ole ajutiste õigustega, õiguste ajutise pikendamisega vastavalt lõikele 3 või ühtlustatud sagedusalade sekundaarse kasutamise õigustega.

3. Liikmesriigid võivad pikendada kasutusõiguste kestust lühiajaliselt, et tagada ühe või mitme sagedusala õiguste üheaegne lõppemine.

Artikkel 50

Õiguste pikendamine

1. Pädevad asutused teevad otsuse ühtlustatud raadiospektri kasutamise individuaalsete õiguste pikendamise kohta hiljemalt kolm aastat enne nende õiguste lõppemist. Nad kaaluvad sellist pikendamist kas omal algatusel või õiguse omaniku taotlusel ning viimasel juhul ei tee

nad seda varem kui 5 aastat enne asjaomaste õiguste lõppemist. See ei piira olemasolevate õiguste suhtes kehtivaid pikendamisklausleid.

2. Lõike 1 kohase otsuse tegemisel võtavad pädevad asutused arvesse järgmisi asjaolusid:

- a) artikli 3, artikli 45 lõike 2 ja artikli 48 lõike 2 eesmärkide ning riigisisese või liidu õiguse kohaste avalikku huvi pakkuvate poliitiliste eesmärkide täitmine;
- b) otsuse nr 676/2002/EÜ artikli 4 kohaselt võetud meetme rakendamine;
- c) asjaomasele õigusele seatud tingimuste nõuetekohase rakendamise läbivaatamine;
- d) vajadus edendada konkurentsi või vältida selle igasugust moonutamist kooskõlas artikliga 52;
- e) raadiospektri kasutamise tõhusamaks muutmine, pidades silmas tehnika või turu arengut;
- f) vajadus hoiduda rasketest teenusekatkestustest.

3. Kui pädevad asutused kaaluvad raadiospektri kasutamise individuaalsete õiguste pikendamise võimalust juhul, kui kasutusõiguste arv on piiratud, korraldavad nad avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva menetluse, et uurida lõikes 2 kirjeldatud kriteeriume, ning teevad eeskätt järgmist:

- a) annavad kõigile huvitatud isikutele, sh kasutajatele ja tarbijatele võimaluse väljendada oma arvamust avaliku konsultatsiooni käigus kooskõlas artikliga 23 ning
- b) esitavad selgelt võimaliku pikendamise põhjused.

Kui esimese lõigu kohase konsulteerimise käigus ilmnevad tõendid turunõudluse olemasolust muudel ettevõtjatel kui neil, kellel on asjaomasel sagedusalal spektri kasutamise õigused, annab pädev asutus õigused vastavalt artiklile 54.

4. Õiguste pikendamise otsusega koos vaadatakse läbi ka sellega seotud tasud. Vajaduse korral võib pädev asutus kasutusõiguste tasusid kohandada kooskõlas artikli 42 lõigetes 1 ja 2 sätestatud põhimõtetega.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 11
(kohandatud)

~~Artikkel 9a~~

~~Olemasolevate õiguste piirangute läbivaatamine~~

~~1. Liikmesriigid tagavad, et viie aasta jooksul alates 25. maist 2011 võivad nad lubada enne seda kuupäeva välja antud ja veel vähemalt viie aasta jooksul pärast seda kuupäeva kehtivate raadiosageduste kasutusõiguste valdajatel esitada pädevale riigiasutusele taotluse nendele õigustele artikli 9 lõigete 3 ja 4 kohaselt seatud piirangud läbi vaadata.~~

~~Enne otsuse vastuvõtmist teatab pädev riigiasutus õiguse valdajale piirangute läbivaatamise tulemused, näidates ära õiguse ulatuse pärast läbivaatamist, ning annab talle mõistliku tähtaja taotluse tagasivõtmiseks.~~

~~Kui õiguse valdaja taotluse tagasi võtab, jääb õigus muutumatuks kuni kehtivusaja lõpuni või eelnimetatud viieaastase tähtaja lõpuni, olenevalt sellest, kumb on varasem.~~

~~2. Pärast lõikes 1 nimetatud viieaastast tähtaega võtavad liikmesriigid kõik asjakohased meetmed tagamaks, et artikli 9 lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse ka kõikide teiste enne 25. maid~~

~~2011 jõus olnud üdlubade või individuaalsete kasutusõiguste ja elektroonilisteks sideteenusteks kasutatavate raadiospektri jaotamise suhtes.~~

~~3. Käesoleva artikli kohaldamisel võtavad liikmesriigid ausa konkurentsi edendamiseks vajalikud meetmed.~~

~~4. Käesoleva artikli kohaldamiseks vastu võetud meetmed ei tähenda uute kasutusõiguste andmist ja seetõttu ei kohaldata nende suhtes direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) artikli 5 lõike 2 asjakohaseid sätteid.~~

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

Artikkel 17

Kehtivad load

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 10
(kohandatud)

~~1. Ilma et see piiraks direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9a kohaldamist, viivad liikmesriigid 31. detsembril 2009 kehtivad üldload ja individuaalsed kasutusõigused vastavusse käesoleva direktiivi artiklitega 5, 6, 7 ja lisaga hiljemalt 19. detsembril 2011.~~

~~2. Kui lõike 1 kohaldamisega kaasneks kehtivast üldloast ja individuaalsetest kasutusõigustest tulenevate õiguste vähendamine või kohustuste pikendamine, võivad liikmesriigid pikendada kõnealuste lubade ja õiguste kehtivust maksimaalselt 30. septembrini 2012, kui see ei mõjuta teisi ühenduse õiguse kohaselt tegutsevaid ettevõtjaid. Liikmesriigid teatavad sellisest pikendamisest ja selle põhjustest komisjonile.~~

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

~~3. Kui asjaomane liikmesriik suudab tõendada, et elektroonilistele sidevõrkudele juurdepääsuga seotud ja enne käesoleva direktiivi jõustumiskuupäeva kehtinud loatingimuse kaotamine põhjustaks suuri raskusi ettevõtjatele, kes on saanud kasutada juurdepääsu teisele võrgule, ja kui kõnealustel ettevõtjatel ei ole võimalik saavutada mõistlikel kaubanduslikel tingimustel uut kokkulepet enne artikli 18 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva, võivad liikmesriigid taotleda kõnealuse tingimuse või tingimuste kohaldamise ajutist pikendamist. Sellised taotlused tuleb esitada hiljemalt artikli 18 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäevaks ning neis tuleb märkida tingimus (tingimused) ja taotletava ajutise pikenduse kestus.~~

~~Liikmesriik teatab komisjonile pikenduse taotlemise põhjused. Komisjon vaatab sellise taotluse läbi, võttes arvesse konkreetset olukorda liikmesriigis, asjaomase ühe või mitme ettevõtja olukorda ja vajadust tagada ühenduse tasandil ühtne reguleeriv keskkond. Komisjon otsustab taotluse heakskiitmise või tagasilükkamise ning kui ta otsustab taotluse rahuldada, siis ka võimaldatava pikenduse ulatuse ja kestuse. Komisjon teatab oma otsusest asjaomastele liikmesriikidele kuue kuu jooksul pärast pikendustaotluse kättesaamist. Sellised otsused avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 11
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~94~~51

Raadiosageduste spektri kasutamise individuaalsete õiguste üleandmine või rentimine

1. Liikmesriigid tagavad ettevõtjatele võimaluse lõike ~~3~~ 4 alusel vastu võetud rakendusmeetmetes ⇒ või mis tahes muus liidu meetmes, näiteks artikli 4 lõike 4 alusel vastu võetud raadiospektripoliitika kavas, ⇐ sätestatud sagedusalades neile kuuluvaid raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamise individuaalseid õigusi raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamise õigustega seonduvate tingimuste ja siseriiklike menetluste kohaselt teistele ettevõtjatele üle anda või rentida.

Liikmesriigid võivad ka muude sagedusalade puhul näha ettevõtjatele ette võimaluse neile kuuluvaid raadiosageduste kasutamise individuaalseid õigusi siseriiklike menetluste kohaselt teistele ettevõtjatele üle anda või rentida.

Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, jäävad Raadiosageduste ⇒ raadiospektri ⇐ kasutamise individuaalsete õigustega seonduvad tingimused jäävad üleandmise või rentimise järel endiselt kehtima, kui pädev riigi asutus ei ole määranud teisiti.

Liikmesriigid võivad samuti otsustada, et käesoleva lõike sätteid ei kohaldata, kui ettevõtja raadiosageduste kasutamise individuaalne õigus oli algselt tasuta saadud.

2. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtja kavatsusest raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutusõigusi üle anda ja nende õiguste tegelikust üleandmisest teavitatakse siseriiklike riigisiseste menetluste kohaselt ⇒ riigi reguleerivat asutust ja ⇐ individuaalsete kasutusõiguste andmise eest vastutavat pädevat riigi asutust, kui need peaksid erinema, ning et see teave avaldatakse. Kui raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamine on ühtlustatud otsuse nr 676/2002/EÜ (raadiospektrit käsitleva otsuse) või muude ühenduse liidu meetmete kohaldamisega, peab selline üleandmine olema kooskõlas kõnealuse raadiosageduste ühtlustatud kasutamisega.

↓ uus

3. Liikmesriigid lubavad raadiospektri kasutamise õiguste üleandmist või rentimist, kui õigustele algselt seatud tingimustest peetakse kinni. Ilma et see piiraks vajadust tagada konkurentsimoonutuste puudumine, eeskätt kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 52, teevad liikmesriigid järgmist:

- a) kohaldavad kauplemise ja rentimise suhtes võimalikult vähe koormavaid menetlusi;
- b) ei keela pärast rendileandja esitatud teadet raadiospektri kasutusõiguste rentimist, välja arvatud juhul, kui rendileandja ei kohustu jääma vastutavaks kasutusõigustele algselt seatud tingimuste täitmise eest;
- c) kiidab raadiospektri kasutamise õiguste üleandmise pärast osapoolte taotlust heaks välja arvatud juhul, kui õiguste uus omanik ei suuda täita kasutusõigustele algselt seatud tingimusi.

Punktid a–c ei piira liikmesriikide pädevust tagada igal ajal kasutusõigustele seatud tingimuste täitmine nii rendileandja kui ka rendilevõtja puhul kooskõlas nende riigisisese õigusega.

Pädevad asutused aitavad raadiospektri kasutamise õiguste üleandmisele või rentimisele kaasa, kaaludes kõiki õigusele seatud tingimuste kohandamise taotlusi õigeaegselt ja tagades, et õigusi või nendega seotud raadiospektrit võib võimalikult suures osas osadeks jaotada või lahutada.

Raadiospektri kasutamise õiguste võimaliku üleandmist või rentimist silmas pidades avaldavad pädevad asutused kõik kaubeldavate individuaalsete õiguste üksikasjad standardiseeritud elektroonilisel kujul õiguste loomise ajal ning säilitavad neid üksikasju, kuni õigused on olemas.

↓ 2009/140/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

43. Komisjon võib võtta vastu asjakohased rakendusmeetmed, et määrata kindlaks sagedusalad, kus ettevõtjatel lubatakse raadiosageduste kasutamise õigusi üksteisele üle anda või rentida. Kõnealused meetmed ei hõlma sagedusi, mida kasutatakse ülekandeks.

Kõnealused tehnilised rakendusmeetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 110 lõikes 4 ja 22 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele ⇒ kontrollimenetlusele ⇐.

↓ uus

Artikkel 52

Konkurents

1. Käesoleva direktiivi kohaselt elektroonilise side teenuste ja võrkude jaoks raadiospektri kasutamise õiguste andmise, nende õiguste muutmise või pikendamise üle otsustades edendavad riigi reguleerivad asutused tõhusat konkurentsi ja hoiduvad konkurentsimoonutustest siseturul.

2. Kui liikmesriigid annavad, muudavad või pikendavad raadiospektri kasutamise õigusi, võivad selle riigi reguleerivad asutused võtta asjakohaseid meetmeid, näiteks:

- a) piirata sellise raadiospektri mahtu, mille kasutamise õigusi antakse mis tahes ettevõtjatele, või seada sellistele kasutusõigustele tingimused, näiteks hulgemüügi tasandi juurdepääs, riigisisene või piirkondlik rändlus, teatavatel sagedusaladel või samalaadsete omadustega sagedusalade rühmades;
- b) reserveerida sagedusala teatava osa või sagedusalade kogumi uutele turuletulijatele eraldamiseks, kui see on vajalik erandliku olukorra tõttu riigi turul;
- c) keelduda raadiospektri kasutamise uute õiguste andmisest või mitte lubada uut spektrikasutust teatavatel sagedusaladel või seada raadiospektri kasutamise uute õiguste andmisele või raadiospektri uute kasutusviiside lubamisele teatavad tingimused, et vältida konkurentsi moonutamist kasutusõiguste eraldamise, üleandmise või kogumise tõttu;

- d) keelata raadiospektri kasutamise õiguste üleandmine või seada sellele teatavad tingimused, kui üleandmise suhtes ei kohaldata riigi või liidu tasandil ühinemiskontrolli, kui sellised üleandmised võivad oluliselt kahjustada konkurentsi;
- e) muuta olemasolevaid õigusi vastavalt käesolevale direktiivile, kui see osutub vajalikuks, et kõrvaldada tagantjärele konkurentsimoonutused, mis on tekkinud raadiospektri kasutamise õiguste üleandmise või kogumisega.

Riigi reguleerivad asutused võtavad arvesse turutingimusi ja kättesaadavaid võrdlusandmeid ning lähtuvad otsuste tegemisel objektiivselt ja tulevikkuvaatavast hinnangust turul valitsevatele konkurentsitingimustele ja sellele, kas sellised meetmed on vajalikud tõhusa konkurentsi saavutamiseks või säilitamiseks, ning sellele, millist mõju võiksid sellised meetmed avaldada turuosaliste tehtud ja tulevastele investeeringutele eeskätt seoses võrkude rajamisega.

3. Lõike 2 kohaldamisel tegutsevad riikide reguleerivad asutused käesoleva direktiivi artiklites 18, 19, 23 ja 35 sätestatud korras.

3. JAGU. MENETLUSED

Artikkel 53

Eraldamise koordineeritud ajastamine

Selleks, et koordineerida ühtlustatud raadiospektri kasutamist liidus, võib komisjon riikide turuolukordade erinevusi arvesse võttes teha rakendusmeetmena järgmist:

- a) kehtestada ühe või vajaduse korral mitu lõppkuupäeva, enne mida tuleb lubada konkreetsete ühtlustatud raadiospektri sagedusalade kasutus;
- b) kui see on vajalik koordineerimise tõhususe tagamiseks, võtta õiguste kestuse kohta üleminekumeetmeid vastavalt artiklile 49, näiteks pikendada või lühendada nende kestust, et kohandada olemasolevaid õigusi või lube vastavalt sellisele ühtlustatud kuupäevale.

Sellised rakendusmeetmed võetakse vastu artikli 110 lõikes 4 osutatud kontrollimenetluse kohaselt, võttes igati arvesse raadiospektripoliitika tööühma arvamust.

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

Artikkel ~~7~~ 54

⊗ Raadiospektri kasutamiseks antavate õiguste arvu piiramise kord ⊗

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 5 punkt a (kohandatud)
⇒ uus

1. ⊗ Ilma et see piiraks ühegi artikli 53 alusel vastu võetud õigusakti kohaldamist, ⊗ ~~kui~~ liikmesriik ⇒ jõuab järeldusele, et raadiospektri kasutamise õigust ei saa anda vastavalt artiklile 46, ja ⇐ kaalub, kas piirata raadiosageduste ⊗ spektri ⊗ kasutamiseks antavate kasutusõiguste hulka või kas olemasolevaid õigusi pikendada, juhul kui õiguste tingimustes ei ole seda sätestatud, siis ta muu hulgas:

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

a) ⇒ esitab selgelt põhjused, miks kasutusõiguste arvu piiratakse, eeskätt ~~⇒ võtab~~ võttes piisavalt arvesse vajadust võimalikult suurendada kasutajate heaolu ja soodustada konkurentsi arengut ⇒, ning vaatab piirangu läbi korrapäraste ajavahemike järel või mõjutatud ettevõtjate põhjendatud taotluse korral ⇐ ;

b) annab kõigile huvitatud isikutele, sealhulgas kasutajatele ja tarbijatele, võimaluse väljendada oma arvamust võimalike piirangute kohta avaliku konsultatsiooni käigus ~~⇒ direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artikli 23 kohaselt ⇒ . Ühtlustatud raadiospektri puhul algab avalik konsultatsioon kuue kuu jooksul pärast otsuse nr 676/2002/EÜ kohase rakendusmeetme vastuvõtmist, kui selles sisalduvatel tehnilistel põhjustel ei ole vaja pikemat tähtaega ⇐ ;

↓ uus

2. Kui liikmesriik jõuab järeldusele, et kasutusõiguste arv peab olema piiratud, määrab ta selgelt kindlaks valikumenetluse eesmärgid ja põhjendab neid ning võimaluse korral esitab need arvuliste näitajatega, võttes piisavalt arvesse vajadust täita riigisisese ja siseturu eesmärgid. Eesmärgid, mida liikmesriik võib konkreetse valikumenetluse kavandamisel seada, piirduvad ühe või mitme järgmistest:

a) leviala parendamine;

b) nõutav teenusekvaliteet;

c) konkurentsi edendamine;

d) innovatsiooni ja ettevõtluse arengu edendamine ning

e) selle tagamine, et tasud edendaksid raadiospektri kõige optimaalsemat kasutamist kooskõlas artikliga 42;

Riigi reguleeriv asutus määrab valikumenetluse selgelt kindlaks ja põhjendab sellist valikut, seda ka valikumenetlusele juurdepääsu võimalike algetappide osas. Lisaks kuulutab ta selgelt välja turu konkurentialase, tehnilise ja majandusliku olukorra kõigi asjaomaste hindamise tulemused ja põhjendab meetme võimalikku kasutamist ja valikut vastavalt artiklile 35.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 5
punkt a (kohandatud)
⇒ uus

3. ~~⇒~~ Liikmesriigid avaldavad kõik ~~kasutusõiguste andmist piiravad või kasutusõiguste pikendamist~~ ⇒ valitud valikumenetlust ja seotud elemente ⇐ käsitlevad otsused koos selgete põhjendustega ⇒ ja kirjeldavad, kuidas nad on võtnud arvesse riigi reguleeriva asutuse poolt artikli 35 alusel võetud meetet. Ühtlasi avaldavad nad tingimused, mis kasutusõigustele seatakse. ⇐

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

~~4. (d) kutsub üles esitama taotlusi kasutusõiguste kohta pärast vastava korra kindlaksmääramist ja~~ ☒ Pärast valikumenetluse kindlaksmääramist kutsub liikmesriik üles esitama taotlusi kasutusõiguste saamiseks. ☒ ning

~~e) vaatab piirangud läbi mõistliku aja järel või piirangutest mõjutatud ettevõtjate põhjendatud palve korral.~~

52. Kui liikmesriik jõuab järeldusele, et ⇒ võttes arvesse kahjulike raadiohäirete eest kaitsmise täiustatud meetodeid, võib ⇐ raadiospektri ⇒ sageduste ⇐ kasutamise õigusi ⇒ või eri liiki õiguste kombinatsioone ⇐ võib lisada, avaldab ta selle järelduse ja ⇒ algatab ⇐ kutsub üles esitama taotlusi selliste õiguste ⇒ andmise protsessi ⇐ kohta.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 5 punkt b (kohandatud)
⇒ uus

63. Kui raadio ⇒ spektri ⇐ sageduste kasutamise õiguste andmist tuleb piirata, annavad liikmesriigid selliseid õigusi objektiivsete, läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete valikukriteeriumide ⇒ ja riigi reguleerivate asutuste poolt vastavalt artiklile 35 kindlaks määratud menetluse ⇐ põhjal. Kõigi selliste valikukriteeriumide puhul tuleb asjakohaselt arvesse võtta artiklites 3, 4, 28 ja 459 direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 8 sätestatud eesmärkide ja kõnealuse direktiivi artiklis 459 sätestatud nõuete täitmise saavutamist.

↓ uus

7. Komisjon võib vastu võtta rakendusmeetmed, millega kehtestatakse kriteeriumid, et koordineerida lõigetest 1–3 tulenevate kohustuste täitmist liikmesriikide poolt. Rakendusmeetmed võetakse vastu artikli 110 lõikes 4 osutatud menetluse kohaselt, võttes igati arvesse raadiospektripoliitika tööühma arvamust.

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
→₁ 2009/140/EÜ artikli 3 lõike 5 punkt c
⇒ uus

84. Kui kasutatakse konkurentsil või võrdlustel põhinevat valikukorda ☒ valikumenetlust ☒, võivad liikmesriigid pikendada artikli 48 lõikes 6 ~~5 lõikes 3~~ nimetatud maksimaalselt kuue nädala pikkust tähtaega nii palju kui vaja, tagamaks, et selline kord on kõigi huvitatud isikute jaoks õiglane, mõistlik, avatud ja läbipaistev, kuid mitte rohkem kui kaheksa kuu võrra ⇒, võttes arvesse mis tahes konkreetseid ajakavasid, mis on kehtestatud vastavalt artiklile 53 ⇐.

Nimetatud tähtjad ei piira raadiosageduste ⇒ spektri ⇐ kasutamist ja satelliitide koordineerimist käsitlevate kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete kohaldamist.

95. Käesoleva artikli sätted ei piira raadio ⇒ spektri ⇐ sageduste kasutamise õiguste üleandmist käesoleva direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli →₁ 519b ← kohaselt.

III PEATÜKK

TRAADITA VÕRGU SEADMETE KASUTUSELEVÕTT JA KASUTAMINE

Artikkel 55

Juurdepääs raadio-kohtvõrkudele

1. Pädevad asutused lubavad pakkuda juurdepääsu üldkasutatavale sidevõrgule raadio-kohtvõrkude kaudu ning kasutada sellise juurdepääsu pakkumiseks ühtlustatud raadiospektrit üksnes kohaldatava üldloa tingimuste alusel.

Kui juurdepääsu pakkumine ei ole äri- või avaliku laadi või kui tegemist on mõne muu sellise äritegevuse või avaliku teenuse tugiteenusega, mis ei sõltu signaalide edastamisest sellistes võrkudes, ei nõuta sellist juurdepääsu pakkuvalt ettevõtjalt, riigiasutuselt või lõppkasutajalt elektroonilise side võrkude või teenuste pakkumise üldluba vastavalt artiklile 12 ning tema suhtes ei kohaldata lõppkasutajate õigustega seotud kohustusi vastavalt käesoleva direktiivi II osa III jaotisele ega oma võrkude vastastikuse sidumise kohustust vastavalt artikli 59 lõikele 1.

2. Pädevad asutused ei takista üldkasutatavate sidevõrkude või üldkasutatavate elektroonilise side teenuste pakkujaid lubamast üldsusele juurdepääsu oma võrkudele raadio-kohtvõrkude kaudu, mis võivad asuda lõppkasutaja valdustes, eeldusel et täidetud on kohaldatavad üldloa tingimused ja olemas on lõppkasutaja eelnev teadlik nõusolek.

3. Kooskõlas eeskätt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2015/2120⁹⁴ artikli 3 lõikega 1 tagavad pädevad asutused, et üldkasutatavate sidevõrkude või üldkasutatavate elektroonilise side teenuste pakkujad ei piira ühepoolselt järgmist:

- a) lõppkasutajate õigus liituda kolmandate isikute pakutavate vabalt valitud raadio-kohtvõrkudega;
- b) lõppkasutajate õigus lubada teistele lõppkasutajatele vastastikku või üldisemalt juurdepääsu selliste pakkujate võrkudele raadio-kohtvõrkude kaudu, sealhulgas ka kolmandate isikute selliste algatuste alusel, mis koondavad ühte eri lõppkasutajate raadio-kohtvõrgud ja teevad need üldsusele kättesaadavaks.

Selle nimel teevad üldkasutatavate sidevõrkude või üldkasutatavate elektroonilise side teenuste pakkujad kättesaadavaks ja pakuvad aktiivselt, selgel ja läbipaistval viisil tooteid või konkreetseid pakumisi, mis võimaldavad nende lõppkasutajatel pakkuda raadio-kohtvõrgu kaudu kolmandatele isikutele juurdepääsu.

4. Pädevad asutused ei piira lõppkasutajate õigust lubada teistele lõppkasutajatele vastastikku või üldisemalt juurdepääsu oma raadio-kohtvõrkudele, sealhulgas ka kolmandate isikute

⁹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L 310, 26.11.2015, lk 1).

selliste algatuste alusel, mis koondavad ühte eri lõppkasutajate raadio-kohtvõrgud ja teevad need üldsusele kättesaadavaks.

5. Pädevad asutused ei piira üldsusele juurdepääsu pakkumist raadio-kohtvõrkudele:

a) kui seda pakuvad riigiasutused oma ruumides või nende vahetus läheduses ja kui tegemist on neis ruumides pakutavate avalike teenuste tugiteenustega;

b) kui see põhineb valitsusväliste organisatsioonide või riigiasutuste algatustel, millega koondatakse lõppkasutajate raadio-kohtvõrgud ühte ning tehakse need vastastikku või üldisemalt kättesaadavaks, sealhulgas vajaduse korral raadio-kohtvõrgud, millele pakutakse avalikku juurdepääsu vastavalt punktile a.

Artikkel 56

Väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide kasutuselevõtt ja käitamine

1. Pädevad asutused võimaldavad silmatorkamatute väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide kasutuselevõttu, ühendamist ja käitamist üldloasüsteemi alusel ning ei piira põhjendamatult seda kasutuselevõttu, ühendamist või käitamist individuaalsete linnaplaneerimisalaste lubade kehtestamisega või mis tahes muul viisil, kui selline kasutamine on kooskõlas lõike 2 kohaselt vastuvõetud rakendusmeetmetega. Väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide suhtes ei kohaldata tasusid, mis oleksid suuremad haldustasust, mis võib artikli 16 kohaselt seonduda üldloaga.

Käesolev lõige ei piira väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide käitamiseks kasutatava raadiospektri loasüsteemi kohaldamist.

2. Väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide kasutuselevõtu, ühendamise ja käitamise üldloasüsteemi ühetaolise rakendamise tagamiseks võib komisjon määrata rakendusaktiga kindlaks väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide projekteerimise, kasutuselevõtu ja käitamise tehnilised näitajad, mis vastavad vähemalt direktiivi 2013/35/EL⁹⁵ nõuetele ja mis võtavad arvesse nõukogu soovitus nr 1999/519/EÜ⁹⁶ sätestatud piirnorme. Komisjon täpsustab kõnealused tehnilised näitajad seoses kasutusele võetavate väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide maksimaalse suuruse, võimsuse ja elektromagnetiliste omaduste ning visuaalse mõjuga. Täpsustatud näitajate järgimisega tagatakse väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide silmatorkamatus, kui neid kasutatakse erinevates kohalikes kontekstides.

Tehnilised näitajad, mille alusel saab väikese levialaga raadiovõrgu juurdepääsupunktide kasutuselevõttu, ühendamise ja käitamise korral kasutada lõike 1 sätteid, ei piira direktiiviga 2014/53/EL⁹⁷ kehtestatud olulisi nõudeid.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 110 lõikes 4 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

⁹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/35/EL, mis käsitleb töötervishoiu ja tööohutuse miinimumnõudeid seoses töötajate kokkupuutega füüsilistest mõjuritest (elektromagnetväljad) tulenevate riskidega (20. üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/40/EÜ (ELT L 179, 29.6.2013, lk 1).

⁹⁶ Nõukogu 12. juuli 1999. aasta soovitus nr 1999/519/EÜ üldsuse kokkupuute piiramise kohta elektromagnetväljadega (0 Hz kuni 300 GHz) (EÜT L 1999, 30.7.1999, lk 59).

⁹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)

⊗ II JAOTIS: JUURDEPÄÄS ⊗

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED ⊗ , JUURDEPÄÄSU PÕHIMÕTTED ⊗

Artikkel ~~357~~

Juurdepääsu ja vastastikuse sidumise üldine raamistik

1. Liikmesriigid tagavad, et ei kehtesta mingeid piiranguid, mis takistaksid sama liikmesriigi või eri liikmesriikide ettevõtjatel pidada omavahelisi läbirääkimisi juurdepääsu ja/või vastastikuse sidumise tehnilisi ja kaubanduslikke aspekte käsitlevate kokkulepete üle kooskõlas ~~ühenduse~~ ⊗ liidu ⊗ õigusnormidega. Juurdepääsu või vastastikust sidumist taotlev ettevõtja ei vaja luba, et tegutseda liikmesriigis, kus juurdepääsu või vastastikust sidumist taotletakse, kui ta ei osuta kõnealuses liikmesriigis teenuseid ega ole võrguoperaator.

2. Ilma et see piiraks ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv 16⁹⁸) artikli 34106 sätete~~ kohaldamist, ei säilita liikmesriigid õiguslikke ega haldusmeetmeid, mis kohustaksid operaatoreid juurdepääsu või vastastikuse sidumise lubamisel pakkuma eri ettevõtjatele samaväärsete teenuste korral erinevaid tingimusi ja/või millega kehtestataks kohustusi, mis ei ole seotud tegelike juurdepääsu- ja vastastikuse sidumise teenustega, ilma et see piiraks ⊗ käesoleva ⊗ direktiivi 2002/20/EÜ (loodirektiiv) lisas I sätestatud tingimusi.

Artikkel ~~458~~

Ettevõtjate õigused ja kohustused

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõige 2
(kohandatud)

1. Üldkasutatavate sidevõrkude operaatoritel on õigus ja ⊗ käesoleva ⊗ direktiivi 2002/20/EÜ (loodirektiiv) artikli 4 15 kohast luba omavate teiste ettevõtjate taotluse korral ka kohustus pidada vastastikust sidumist käsitlevaid läbirääkimisi üldkasutatavate elektrooniliste sidevõrkude ⊗ teenuste osutamiseks, et tagada teenuste osutamine ja koostalitlusvõime kogu ~~ühenduses~~ ⊗ liidus ⊗. Operaatorid pakuvad teistele ettevõtjatele juurdepääsu ja vastastikust sidumist tingimustel, mis on kooskõlas riigi reguleeriva asutuse poolt artiklite 5, 6, 7 ja 8 sätete 59, 60 ja 66 kohaselt kehtestatud kohustustega.

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)

~~2. Digitaaltelevisiooniteenuste levitamiseks loodud üldkasutatavad elektroonilised sidevõrgud sobivad laekraantelevisiooniteenuste ja programmide levitamiseks. Võrguoperaatorid, kes~~

⁹⁸ ~~EÜTL 108, 24.4.2002, lk 51.~~

~~võtavad vastu ja levitavad laickraantelevisiooniteenuseid või programme, säilitavad kõnealuse laickraanformaadi.~~

~~23.~~ Ilma et see piiraks käesoleva direktiivi ~~2002/20/EÜ (loodirektiiv)~~ artikli ~~11~~ ~~21~~sätete kohaldamist, nõuavad liikmesriigid, et ettevõtjad, kes saavad teiselt ettevõtjalt teavet enne juurdepääsu või vastastikuse sidumise korra üle peetavaid läbirääkimisi, läbirääkimiste ajal või pärast neid, kasutaksid kõnealust teavet ainult sel eesmärgil, milleks see on antud, ja peaksid alati kinni edastatud või salvestatud teabe konfidentsiaalsusnõudest. Saadud teavet ei edastata ühelegi kolmandale isikule, eelkõige teistele üksustele, tütarettevõtjatele ega partneritele, kellele selline teave võiks anda konkurentsieeliseid.

II PEATÜKK

JUURDEPÄÄS JA VASTASTIKUNE SIDUMINE

Artikkel ~~559~~

Riigi reguleerivate asutuste volitused ja vastutus seoses juurdepääsu ja vastastikuse sidumisega

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 3
punkt a
⇒ uus

1. ~~Direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 3~~ Artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks soodustavad riikide reguleerivad asutused kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega piisavat juurdepääsu ja vastastikust sidumist ning teenuste koostalitlusvõimet ja vajaduse korral tagavad selle, täites oma kohustusi viisil, mis aitab kaasa tõhususele, püsivale konkurentsile, ⇒ ülikiirete võrkude kasutuselevõtmisele ⇐, tõhusale investeerimisele ja innovatsioonile ning millest on lõppkasutajatel kõige rohkem kasu. ⇒ Nad annavad suuniseid ja teevad üldsusele kättesaadavaks kohaldatava korra, et saavutada juurdepääs ja vastastikune sidumine, eesmärgiga tagada, et kehtestatud kohustused tooksid kasu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning piiratud geograafilise tegevusulatuslega operaatoritele. ⇐

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Ilma et see piiraks meetmeid, mida võib võtta märkimisväärse turujõuga ettevõtjate puhul artikli ~~866~~ kohaselt, võivad riikide reguleerivad asutused eelkõige:

a) kui see on vajalik läbivühenduvuse tagamiseks, kehtestada kohustusi ettevõtjatele, ⇒ kellel on vaja üldluba ⇐ ja kes kontrollivad juurdepääsu lõppkasutajatele, kaasa arvatud põhjendatud juhtudel kohustus siduda oma võrgud vastastikku, kui need ei ole veel seotud;

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 3 punkt a, muudetud parandusega, ELT L 241, 10.9.2013, lk 8
⇒ uus

~~b~~) põhjendatud juhtudel ja kui see on vajalik, kehtestada kohustusi ettevõtjatele, ⇒ kellel on vaja üldluba ja ⇐ kes kontrollivad juurdepääsu lõppkasutajatele, et teha nende teenused koostalitlusvõimelisteks;

↓ uus

c) põhjendatud juhtudel kehtestada kohustusi numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutajatele, et teha nende teenused koostalitlusvõimelisteks eelkõige juhul, kui isikutevahelise side teenuste vahelise koostalitlusvõime puudumise tõttu on ohustatud juurdepääs hädaabiteenustele või lõppkasutajate vaheline läbivühenduvus.

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)

~~b~~) kui see on vajalik, et tagada lõppkasutajatele juurdepääs liikmesriigi määratletud digitaalsetele raadio- ja teleringhäälinguteenustele, kehtestada operaatoritele kohustus pakkuda juurdepääsu muudele II lisa II osas nimetatud vahenditele ☒ õiglastel, ☒ mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel.

↓ uus

Teise lõigu punktis c osutatud kohustusi võib kehtestada üksnes:

i) sel määral, mis on vajalik isikutevahelise side teenuste koostalitlusvõime tagamiseks ning need võivad hõlmata artikli 39 lõikes 1 loetletud standardite või spetsifikatsioonide või mis tahes muude asjakohaste Euroopa või rahvusvaheliste standardite kasutamise ja rakendamise seonduvaid kohustusi ning

ii) juhul, kui komisjon on BERECilt tellitud aruande põhjal tuvastanud, et ühes või mitmes liikmesriigis või kogu Euroopa Liidus on tõhus juurdepääs hädaabiteenustele või lõppkasutajate vaheline läbivühenduvus realselt ohustatud ning on artikli 110 lõikes 4 osutatud kontrollimenetluse kohaselt võtnud vastu rakendusmeetmeid, milles täpsustatakse mis tahes kohustuste laad ja ulatus.

↓ uus

2. Põhjendatud taotluse korral võimaldada juurdepääsu hoonesisesele juhtmestikule ja kaablitele või väljaspool hoonet asuva juhtmestiku esimese kontsentratsiooni- või jaotuspunkti kehtestavad riikide reguleerivad asutused kohustused sellise juhtmestiku ja kaablite omanike suhtes või ettevõtjate suhtes, kellel on sellise juhtmestiku ja kaablite kasutamise õigus, kui see on põhjendatud seetõttu, et selliste võrguelementide dubleerimine oleks majanduslikult ebatõhus või füüsiliselt raskendatud. Kehtestatud juurdepääsutingimused võivad hõlmata juurdepääsu, läbipaistvust ja mittediskrimineerimist ning juurdepääsukulude jaotamist käsitlevaid erieeskirju. Vajaduse korral kohandatakse kulusid riskitegurite arvesse võtmiseks.

Riikide reguleerivad asutused võivad õiglastel ja mõistlikel tingimustel laiendada selliste juurdepääsukohustuste kehtestamise kõnealuste omanike või ettevõtjate puhul esimesest kontsentratsioonipunkti- või jaotuspunktist kaugemale, kuni lõppkasutajatele võimalikult lähedal asuva kontsentratsioonipunktini, tehes seda sellisel määral, mis on tingimata vajalik ületamatute majanduslike või füüsiliste dubleerimistõkete kõrvaldamiseks madalama asustustihedusega piirkondades.

Riikide reguleerivad asutused ei kehtesta teise lõigu kohaseid kohustusi järgmistel juhtudel:

a) ettevõtjatele tehakse kättesaadavaks mõistlik ja sarnane alternatiivne vahend juurdepääsuks lõppkasutajatele, tingimusel et juurdepääsu ülikiirele võrgule pakutakse õiglastel ja mõistlikel tingimustel ettevõtja poolt, kes vastab artikli 77 lõike 1 punktides a ja b loetletud kriteeriumitele ning

b) hiljuti kasutusele võetud võrguelementide, eelkõige väiksemate kohalike projektide puhul kahjustaks kõnealuse juurdepääsu võimaldamine nende kasutuselevõtmise majanduslikku või rahalist elujõulisust.

3. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivatel asutustel on kooskõlas liidu õigusega õigus kehtestada elektroonilise side võrke pakkuvate või pakkumiseks volitatud ettevõtjate suhtes kohustusi seoses passiivse või aktiivse infrastruktuuri ühiskasutusega, asukohapõhise rändlusjuurdepääsu lepingute sõlmimisega või sellise infrastruktuuri ühise kasutuselevõtmisega, mis on otseselt vajalik selleks, et koha peal pakkuda spektrikasutusel põhinevaid teenuseid, kui see on põhjendatud seetõttu, et:

a) sellise infrastruktuuri dubleerimine oleks majanduslikult ebatõhus või füüsiliselt teostamatu ning

b) ühenduvus kõnealuses piirkonnas, sealhulgas selle peamiste transporditeede ääres, oleks äärmiselt puudulik või kohaliku elanikkond peaks taluma tõsiselt piiratud valikut või teenusekvaliteeti või mõlemaid.

Riikide reguleerivad asutused võtavad arvesse järgmist:

a) vajadus maksimaalselt suurendada ühenduvust liidus ja konkreetsetes piirkondades;

b) raadiospektri tulemuslik kasutamine;

c) ühiskasutuse tehnoloogiline teostatavus ja sellega seotud tingimused;

d) infrastruktuuripõhise ja ka teenuspõhise konkurentsi olukord;

e) võimalus märkimisväärselt suurendada valikut ja teenusekvaliteeti lõppkasutajate jaoks;

f) tehnoloogiline innovatsioon;

g) tungiv vajadus toetada hostija motivatsiooni kõigepealt infrastruktuur kasutusele võtta.

Selliste ühiskasutuse, juurdepääsu või koostöö kohustuste suhtes kohaldatakse õiglastel ja mõistlikel tingimustel sõlmitud lepinguid. Vaidlusküsimuste lahendamise korral võivad riikide reguleerivad asutused muu hulgas kehtestada ühiskasutuse või juurdepääsu kohustuse täitja suhtes kohustuse jagada oma spektrit asjaomase piirkonna infrastruktuuri hostijaga.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 3
punkt b
⇒ uus

~~42.~~ Lõike 1 ⇒, 2 ja 3 ⇐ kohaselt kehtestatud kohustused on objektiivsed, läbipaistvad, proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad ning neid rakendatakse ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklites ~~6, 7 ja 7a~~ 23, 32 ja 33 sätestatud korras. ⇒ Riikide reguleerivad asutused hindavad selliste kohustuste ja tingimuste tulemusi viie aasta jooksul pärast samade operaatorite suhtes kehtestatud eelneva meetme vastuvõtmist ning ühtlasi hindavad nad ka seda, kas tingimuste muutumist arvesse võttes oleks asjakohane need tagasi võtta või neid muuta. Riikide reguleerivad asutused teatavad oma hindamise tulemuse sama menetluse kohaselt. ⇐

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 3
punkt d

~~53.~~ Seoses lõikes 1 nimetatud juurdepääsu ja vastastikuse sidumisega tagavad liikmesriigid, et riigi reguleeriv asutus on volitatud sekkuma omal algatusel, kui see on põhjendatud, et tagada ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklis ~~83~~ sätestatud eesmärkide saavutamine kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega ja ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklites ~~6 ja 7 ning 20 ja 27~~ 23 ja 32 ning 26 ja 27 nimetatud korras.

↓ uus

6. BEREC võtab [18 kuud pärast jõustumist] pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga vastu suunised ühiste lähenemisviiside kohta võrgu lõpp-punktide tuvastamiseks erinevate võrgu topoloogiate puhul, et aidata riikide reguleerivatel asutustel ühtselt määratleda võrgu lõpp-punktide asukoht. Riikide reguleerivad asutused võtavad võrgu lõpp-punktide asukohta määratledes neid suuniseid igati arvesse.

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)

Artikkel ~~60~~

Tingimusjuurdepääsusüsteemid ja muud vahendid

1. Liikmesriigid tagavad, et osutades tingimusjuurdepääsu abil ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ kuulajatele ja vaatajatele digitaaltelevisiooni- ja -raadioteenuseid, kohaldatakse edastusvahenditest olenemata II lisa I osas sätestatud tingimusi.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõige 4
(kohandatud)
⇒ uus

2. Pidades silmas turu ja tehnoloogia arengut, ~~võib komisjon~~ ☒ on komisjonil õigus ☒ võtta vastu ~~rakendusmeetmeid~~ ⇒ artikli 109 kohaseid delegeeritud õigusakte ⇐ II lisa muutmiseks. ~~Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

3. Olenemata lõike 1 sätetest võivad liikmesriigid anda oma riigi reguleerivale asutusele loa vaadata võimalikult kiiresti pärast käesoleva direktiivi jõustumist ja pärast seda korrapäraselt läbi käesoleva artikli kohaselt kohaldatavad tingimused, tehes selleks turuanalüüsi vastavalt ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artikli ~~1665~~ esimesele lõigule, et teha kindlaks, kas kohaldatavad tingimused tuleb säilitada või tuleb neid muuta või need tühistada.

Kui riigi reguleeriv asutus leiab turuanalüüsi tulemuste põhjal, et ühel või mitmel ~~ettevõtjal~~ operaatoril ei ole asjaomasel turul märkimisväärset turujõudu, võib kõnealune asutus nende operaatorite puhul tingimusi muuta või need tühistada ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklites ~~623~~ ja ~~732~~ nimetatud korras ainult sel määral, et:

a) selline muutmine või tühistamine ei kahjusta lõpptarbijate kasutajate juurdepääsu ~~direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv)~~ artikli ~~34~~106 kohaselt määratletud raadio- ja teleülekannetele ning ringhäälingukanalitele ja -teenustele ja

b) selline muutmine või tühistamine ei kahjusta tulemuslikku konkurentsi turgudel, mis tegelevad:

i) digitaaltelevisiooni- ja -raadioringhäälinguteenuste jaemüügiga,

ii) tingimusjuurdepääsusüsteemide ja muude seotud vahenditega.

Isikutele, keda selline tingimuste muutmine või tühistamine mõjutab, teatatakse sellest piisavalt vara.

4. Käesoleva artikli kohaselt kohaldatavad ~~sätetel~~ tingimused ei piira liikmesriikide võimalust kehtestada kohustusi seoses elektrooniliste ~~programmijuhiste~~ saatekavade ning samasuguste loetelu- ja navigeerimisvahendite esitusviisiga.

III PEATÜKK

TURUANALÜÜS JA MÄRKIMISVÄÄRNE TURUJÕUD

Artikkel ~~146~~1

Märkimisväärse turujõuga ettevõtjad

1. Kui ~~en~~ käesolevas direktiivides nõutakse, et riigi reguleerivad asutused peavad artiklis ~~1665~~ osutatud korra kohaselt kindlaks tegema, kas operaatoril on märkimisväärset turujõudu või ei, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2 ja 3.

2. Ettevõtjat käsitatakse märkimisväärse turujõuga ettevõtjana, kui tal on kas üksi või teiste ettevõtjatega ühiselt turgu valitseva seisundiga samaväärne seisund, st olukord, kus tema majanduslik tugevus annab talle võimu käituda märgatavas ulatuses sõltumatuna konkurentidest, klientidest ja lõpuks ka tarbijatest.

Hinnates, kas kahel või enamal ettevõtjal on ühine turgu valitsev seisund, tegutseb riigi reguleeriv ~~ettevõtja~~ asutus eelkõige kooskõlas ~~ühenduse~~ liidu õigusnormidega ja võtab täiel määral arvesse turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise suuniseid,

mille komisjon on avaldanud artikli ~~1562~~ kohaselt. ~~Sellise hindamise kriteeriumid on sätestatud II lisas.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 16

~~3. Kui ettevõtjal on konkreetsel turul (esimene turg) märkimisväärne turujõud, võib teda käsitada märkimisväärset turujõudu omavana ka tihedalt seotud turul (teine turg), kui seosed kahe turu vahel on sellised, et turujõud esimesel turul võib kanduda üle teisele turule, suurendades seal ettevõtja turujõudu. Seega võib teisel turul kohaldada sellist turujõudu takistavaid meetmeid vastavalt direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklitele 9, 10, 11 ja 13 ning kui kõnealused meetmed osutuvad ebapiisavaks, võib kehtestada direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikli 17 kohased meetmed.~~

↓ 2002/21/EÜ artikkel 15

Artikkel ~~1562~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 17 punkt a

Turgude kindlaksmääramise ja määratlemise kord

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 17 punkt b (kohandatud)

1. Pärast avalikku konsultatsiooni, sealhulgas riikide reguleerivate asutustega, ning võttes täiel määral arvesse BERECi arvamust, võtab komisjon ~~vastavalt artikli 22 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele~~ vastu soovitusel asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta (edaspidi „soovitus“). Soovitusel määratakse kindlaks need toote- ja teenuseturud elektroonilise side sektoris, mille omadused võivad õigustada käesolevas direktiivides sätestatud regulatiivsete kohustuste kehtestamist, ilma et see konkreetsetel juhtudel piiraks turgude määratlemist konkurentsioiguse alusel. Komisjon määratleb turge konkurentsioiguse põhimõtete kohaselt.

↓ uus

Komisjon lisab toote- ja teenuseturud soovitusse, kui ta leiab pärast liidu üldiste suundumuste jälgimist, et kõik artikli 65 lõikes 1 loetletud kriteeriumid on täidetud.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

Komisjon vaatab soovitusel regulaarselt läbi.

2. Komisjon avaldab hiljemalt käesoleva direktiivi jõustumiskuupäeval turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise suunised (edaspidi „ märkimisväärse turujõu suunised“), mis on kooskõlas konkurentsioiguse põhimõtetega.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 17 punkt c (kohandatud)
⇒ uus

3. Soovitust ja ☒ märkimisväärse turujõu ☒ suuniseid täies ulatuses arvesse võttes määratleb riigi reguleeriv asutus kooskõlas konkurentsioiguse põhimõtetega riigi olukorrale vastavad asjaomased turud, eelkõige riigi territooriumil paiknevad asjaomased geograafilised turud. Riigi reguleeriv asutus ⇒ võtab arvesse artikli 22 lõike 1 kohaselt läbiviidud geograafilise ülevaate tulemusi. Riigi reguleeriv asutus ⇐ järgib artiklites ~~623~~ ja ~~732~~ esitatud korda, enne kui asub määratlema turge, mis erinevad soovitusel kindlaksmääratud turgudest.

↓ uus

Artikkel 63

Riikidevaheliste turgude kindlaksmääramise kord

1. Pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga võib BEREC, konkurentsioiguse põhimõtete kohaselt ja võttes täiel määral arvesse artikli 62 kohaselt vastu võetud soovitusi ja märkimisväärse turujõu suuniseid, võtta vastu otsuse, milles määratakse kindlaks riikidevahelised turud. BEREC teeb potentsiaalse riikidevahelise turu analüüsi, kui komisjon või vähemalt kaks asjaomast riigi reguleerivat asutust esitavad põhjendatud taotluse koos kinnitavate tõenditega.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 18 punkt b (kohandatud)
⇒ uus

~~52. Artikli 15 lõikes 4 osutatud otsuses ⇒ Lõike 1 kohaselt ⇐ kindlaksmääratud riikidevaheliste turgude puhul teevad asjaomased riikide reguleerivad asutused turuanalüüsi ühiselt, võttes täiel määral arvesse ☒ märkimisväärse turujõu ☒ suuniseid, ja otsustavad kooskõlastatult ~~käesoleva~~ artikli ~~65~~ lõikes ~~24~~ nimetatud regulatiivsete kohustuste kehtestamise, säilitamise, muutmise või tühistamise. ⇒ Asjaomased riikide reguleerivad asutused teavitavad komisjoni ühiselt turuanalüüsi käsitlevatest meetme eelnõudest ning artiklite 32 ja 33 kohastest regulatiivsetest kohustustest. ⇐~~

↓ uus

Kaks või mitu riigi reguleerivat asutust võivad turuanalüüsi käsitlevatest meetme eelnõudest ning regulatiivsetest kohustustest teavitada ühiselt ka riikidevaheliste turgude puudumisel, kui nad leiavad, et turutingimused nende vastavates õigusruumides on piisavalt sarnased.

Artikkel 64

Riikidevahelise nõudluse kindlaksmääramise kord

1. BEREC analüüsib lõppkasutajate riikidevahelist nõudlust liidus pakutavate toodete ja teenuste järele ühel või mitmel soovitusel loetletud turul, kui komisjon või vähemalt kaks asjaomast riigi reguleerivat asutust esitavad talle põhjendatud taotluse koos kinnitavate tõenditega, osutades lahendamist vajavale olulisele nõudluse probleemile. BEREC võib

kõnealuse analüüsi läbi viia ka siis, kui põhjendatud taotluse koos kinnitavate tõenditega esitavad talle turuosalised ning ta leiab, et oluline nõudluse probleem vajab lahendamist. BERECi analüüs ei mõjuta mingil moel riikidevaheliste turgude kohta artikli 63 lõike 1 kohaselt tehtud tõdemusi ega riigi või kohaliku tasandi geograafiliste turgude kohta artikli 62 lõike 3 kohaselt riikide reguleerivate asutuste poolt tehtud tõdemusi.

Kõnealune lõppkasutajate riikidevahelise nõudluse analüüs võib hõlmata tooteid ja teenuseid, mida pakutakse toote- või teenuseturgudel, mis on ühe või enama riigi reguleeriva asutuse poolt määratletud erineval moel, võttes arvesse riigisiseseid asjaolusid, tingimusel et kõnealused tooted ja teenused on asendatavad nendega, mida pakutakse soovitusel loetletud turul.

Kui BEREC järeltab, et lõppkasutajate riikidevaheline nõudlus on olemas, see on märkimisväärne ning seda ei rahulda piisavalt ärilisel või reguleeritud alusel toimuv pakkumine, annab ta pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga välja suunised ühiste lähenemisviiside kohta kindlaksmääratud riikidevahelise nõudluse täitmiseks riikide reguleerivate asutuste poolt, sealhulgas parandusmeetmete kehtestamiseks vastavalt artiklile 66. Riikide reguleerivad asutused võtavad oma jurisdiktsioonis reguleerimisülesandeid täites neid suuniseid igati arvesse.

2. Lõikes 1 osutatud BERECi suuniste alusel võib komisjon võtta artikli 38 kohaselt vastu otsuse ühtlustada sellisele riikidevahelisele nõudlusele vastata võivate hulгимүүгитасанди juurdepääsutoodete tehnilisi kirjeldusi, kui riikide reguleerivad asutused kehtestavad need märkimisväärse turujõuga operaatorite suhtes turgudel, kus selliseid juurdepääsutooteid pakutakse ja mis määratakse vastavalt riigisisestele asjaoludele. Sellisel juhul ei kohaldata artikli 38 lõike 3 punkti a teise lõigu esimest taanet.

↓ 2002/21/EÜ

Artikkel ~~465~~

Turuanalüüsi kord

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 18 punkt a (kohandatud)
⇒ uus

1. Riigi reguleeriv asutus

~~analüüsib soovitusel kindlaksmääratud turge arvesse võttes asjaomaseid turge, võttes täiel määral arvesse suuniseid~~ ⇒ teeb kindlaks, kas artikli 62 lõike 3 kohaselt määratletud asjaomase turu puhul võib olla põhjendatud käesolevas direktiivis sätestatud regulatiivsete kohustuste kehtestamine ⇐. Liikmesriigid tagavad, et ~~selline~~ analüüs toimub vajaduse korral koostöös riigi konkurentsiasutusega. ⇒ Riikide reguleerivad asutused võtavad sellist analüüsi tehes täiel määral arvesse märkimisväärse turujõu suuniseid ning järgivad artiklites 23 ja 32 esitatud korda. ⇐

↓ uus

Turu puhul võib olla põhjendatud käesolevas direktiivis sätestatud regulatiivsete kohustuste kehtestamine, kui kumulatiivselt on täidetud järgmised kolm kriteeriumi:

- a) esinevad püsivad suured struktuursed, õiguslikud või regulatiivsed turule sisenemise tõkked;
- b) turu struktuur on selline, et turutõketega seotud taristupõhise konkurentsi ja muude konkurentsiallikate olukorda arvestades ei teki turul analüüsitava ajavahemiku jooksul tõhusat konkurentsi;
- c) ainult konkurentsiõiguse kohaldamine ei ole piisav väljaselgitatud turuhäirete kõrvaldamiseks.

Kui riigi reguleeriv asutus analüüsib soovitusel hõlmatud turgu, loeb ta teise lõigu punktid a, b ja c täidetuks, välja arvatud juhul, kui riigi reguleeriv asutus teeb kindlaks, et üht või enamat kõnealust kriteeriumi ei täideta konkreetsete riigisiseste asjaolude korral.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 18 punkt a

~~2. Kui riigi reguleeriv asutus peab käesoleva artikli lõigete 3 või 4 või direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikli 17 või direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artikli 8 alusel kindlaks tegema, kas kehtestada, säilitada, muuta või tühistada ettevõtjate suhtes kohaldatavaid kohustusi, otsustab ta käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud turuanalüüsi põhjal, kas asjaomasel turul on toimiv konkurents.~~

⇓ uus

2. Lõikega 1 nõutud analüüsi tehes arvestab riigi reguleeriv asutus edasist võimalikku arengut juhul, kui asjaomast turgu ei reguleerita käesoleva artikli alusel, võttes arvesse järgmist:

- a) turusuundumuste esinemine, mis võivad suurendada tõhusa konkurentsi tekkimise tõenäosust asjaomasel turul, näiteks sellised operaatorite vahelised kaubandus-, kaasinvesteeringute või juurdepääsulepingud, mis edendavad konkurentsivõimelikkust jätkusuutlikult;
- b) kõik asjaomased konkurentsipiirangud, sealhulgas jaemüügi tasandil, olenemata sellest, kas selliste piirangute allikaks peetakse elektroonilise side võrke, elektroonilise side teenuseid või muud liiki teenuseid või rakendusi, mis on lõppkasutaja seisukohast võrreldavad, ning hoolimata sellest, kas sellised piirangud on asjaomase turu osa;
- c) muud liiki kehtestatud regulatsioon ja meetmed, mis mõjutavad asjaomast turgu või seonduvat jaeturgu või turge kogu asjaomase ajavahemiku vältel, sealhulgas, kuid mitte ainult, artiklite 44, 58 ja 59 kohaselt kehtestatud kohustused ning
- d) käesoleva artikli alusel muude asjaomaste turgude suhtes kohaldatav reguleerimine.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

3. Kui riigi reguleeriv asutus jõuab järeldusele, et ⇒ asjaomase turu puhul ei pruugi olla põhjendatud regulatiivsete kohustuste kehtestamine kooskõlas käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud korraga või kui käesoleva artikli lõike 4 tingimused ei ole täidetud ⇐ turg tegutses konkurentsivõimeliste kohaselt, ei kehtesta ega säilita ta käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud ☒ artikli 66 kohaselt ☒ regulatiivseid erikohustusi. Kui sektorispetsiifilised regulatiivsed kohustused on ☒ artikli 66 kohaselt ☒ juba kehtestatud, tühistab riigi reguleeriv asutus

sellised asjaomasel turul ettevõtjatele kehtestatud kohustused. ~~Isikutele, keda selline kohustuste tühistamine mõjutab, teatatakse sellest piisavalt vara.~~

↓ uus

Riikide reguleerivad asutused tagavad, et isikutele, keda selline kohustuste tühistamine mõjutab, teatatakse sellest piisavalt vara, mille määratlemisel tasakaalustatakse vajadus tagada jätkusuutlik üleminek kõnealuste kohustuste täitjatele ja lõppkasutajatele, lõppkasutaja valik ning see, et kõnealune reguleerimine ei kesta kauem kui vajalik. Etteteatamisaja kehtestamisel võivad riikide reguleerivad asutused määrata kehtivate juurdepääsulepingutega seoses kindlaks eritingimusi ja etteteatamistähtaegu.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 18 punkt b (kohandatud)
⇒ uus

4. Kui riigi reguleeriv asutus teeb kindlaks, et ~~asjaomane turu ei toimi konkurentsinoote kohaselt~~ asjaomasel turul on regulatiivsete kohustuste kehtestamine käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt põhjendatud , määrab ta kindlaks ettevõtjad, kellel on kas üksi või teistega ühiselt kõnealusel asjaomasel turul märkimisväärne turujõud artikli ~~14~~ 61 kohaselt, ning Riigi reguleeriv asutus kehtestab sellistele ettevõtjatele ~~käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud~~ artikli 66 kohaselt vajalikud regulatiivsed erikohustused või säilitab või muudab juba kehtivaid kohustusi , kui ta leiab, et kõnealuste kohustuste puudumisel ei toimiks üks või mitu jaeturgu konkurentsinoote kohaselt .

~~56.~~ Lõigete 3 ja 4 kohaselt võetud meetmete suhtes kohaldatakse artiklites ~~623~~ ja ~~732~~ osutatud korda. Riigi reguleeriv asutus analüüsib asjaomast turgu ja teatab vastavast meetme eelnõust vastavalt artiklile ~~327~~:

- ~~kolme~~ viie aasta jooksul alates ~~asjaomase turuga seotud~~ eelmise meetme vastuvõtmisest , kui riigi reguleeriv asutus on asjaomase turu määratlenud ning teinud kindlaks, millised on märkimisväärse turujõuga ettevõtjad . Erandkorras võib seda viieaastast ajavahemikku pikendada veel kuni ~~kolmeks~~ üheks aastaks, kui riigi reguleeriv asutus on komisjoni põhjendatud pikendamiskavatsusest teavitanud hiljemalt neli kuud enne viieaastase ajavahemiku möödumist ja komisjon ei ole ühe kuu jooksul teate saamisest selle suhtes vastuväiteid esitanud;
- kahe aasta jooksul alates asjaomaseid turge käsitleva muudetud soovitusel vastuvõtmisest turu puhul, millest ei ole komisjonile varem teatatud, või
- liiduga ühinenud uute liikmesriikide puhul ~~kahe~~ kolme aasta jooksul alates ühinemisest.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 18 punkt c (kohandatud)
⇒ uus

~~76.~~ Kui riigi reguleeriv asutus ei ole soovitusel kindlaks määratud asjaomase turu analüüsi lõpule viinud või leiab, et ta ei pruugi seda lõpule viia lõikes 6 sätestatud tähtaja jooksul, aitab BEREC asjaomasel riigi reguleerival asutusel viimase taotlusel viia lõpule analüüsi konkreetse turu ning konkreetsete kohustuste kohta, mis tuleks kehtestada.

Nimetatud abi toel teatab asjaomane riigi reguleeriv asutus kuue kuu jooksul ☒ alates lõikes 5 sätestatud tähtajast ☒ komisjonile meetme eelnõust vastavalt artiklile 732.

↓ 2002/19/EÜ artikkel 8
(kohandatud)
→₁ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 6
punkt a
→₂ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 6
punkt b
⇒ uus

IV PEATÜKK

☒ JUURDEPÄÄSUGA SEONDUVAD PARANDUSMEETMED JA MÄRKIMISVÄÄRNE TURUJÕUD ☒

Artikkel ~~866~~

Kohustuste kehtestamine, muutmine ja tühistamine

1. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused on volitatud kehtestama →₁ artiklites ~~967~~ kuni ~~1378~~ ← kindlaksmääratud kohustusi.

2. Kui käesoleva direktiivi ~~2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artikli ~~16~~ 65 kohaselt tehtud turuanalüüsi tulemusena peetakse operaatorit konkreetsel turul märkimisväärset turujõudu omavaks, ~~kehtestavad~~ ⇒ võivad ⇐ riigi reguleerivad asutused vajaduse korral ⇒ kehtestada ⇐ käesoleva direktiivi artiklites ~~9~~ 67–~~13~~ 75 ja 77 sätestatud kohustused.

3. Ilma et see piiraks:

- →₂ artiklite ~~59~~ lõike 1 ning artikli ~~6~~ 60 ← sätete kohaldamist,
- käesoleva direktiivi ~~2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklite ~~12~~ 44 ja ~~13~~ 17 sätete, ~~direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiivi)~~ lisa ~~B~~ D osa tingimuse 7, mida kohaldatakse ~~nimetatud~~ ☒ käesoleva ☒ direktiivi artikli ~~6~~ 13 lõike 1 kohaselt, käesoleva direktiivi ~~2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv)~~ artiklite ~~27, 28~~ 91 ja ~~30~~ 99 ning ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta~~ →₂ direktiivi 2002/58/EÜ ~~(milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv))~~⁹⁹ ← asjaomaste sätete kohaldamist, kui need sätted sisaldavad kohustusi ettevõtjatele, kes ei ole märkimisväärse turujõuga ettevõtjad, või
- vajadust täita rahvusvahelisi kohustusi,

ei kehtesta riikide reguleerivad asutused artiklites ~~967–1375~~ ☒ ja 77 ☒ sätestatud kohustusi operaatoritele, keda ei peeta märkimisväärset turujõudu omavaks lõike 2 kohaselt.

⁹⁹ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 6 punkt b (kohandatud)
⇒ uus

Kui riigi reguleeriv asutus kavatab erandlike asjaolude korral kehtestada märkimisväärse turujõuga operaatoritele muid juurdepääsu ja vastastikuse sidumisega seotud kohustusi kui need, mis on sätestatud käesoleva direktiivi artiklites ~~967~~ kuni ~~1375~~ ja 77, esitab ta komisjonile sellekohase taotluse. Komisjon võtab täiel määral arvesse BERECi arvamust. Komisjon otsustab vastavalt artikli ~~14 lõikele 2~~ 110 lõikes 3 osutatud menetlusele, kas lubada või keelata riigi reguleerival asutusel selliste meetmete võtmine.

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

4. Käesoleva artikli kohaselt kehtestatud kohustused lähtuvad täheldatud probleemi olemusest, ⇒ eelkõige jaemüügi tasandil ning võttes vajaduse korral arvesse riikidevahelise nõudluse kindlaksmääramist artikli 64 kohaselt. Kohustused on ~~ning~~ on ~~☒~~ käesoleva ~~☒~~ direktiivi ~~2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklis ~~83~~ sätestatud eesmärges silmas pidades proportsionaalsed ja põhjendatud ⇒, võttes arvesse kulusid ja tulusid. Sellised kohustused kehtestatakse ainult pärast ~~nimetatud direktiivi~~ artiklite ~~6~~ 23 ja ~~732~~ kohaselt peetud konsultatsioone.

5. Seoses lõike 3 esimese lõigu kolmanda taandega teatavad riigi reguleerivad asutused komisjonile otsustest kehtestada, muuta või tühistada turul tegutsevate ettevõtjate kohustusi ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklis ~~732~~ nimetatud korras.

↓ uus

6. Riikide reguleerivad asutused arvestavad uute turusuundumuste mõju, näiteks seoses kaubanduslepingute, sealhulgas kaasinvesteeringute lepingutega, mis on sõlmitud või mida on ettenägematult rikutud või mis on lõpetatud konkurentsidiinamikas mõjutades. Kui kõnealused suundumused ei ole piisavalt olulised, et tingida vajadust viia artikli 65 kohaselt läbi uus turuanalüüs, hindab riigi reguleeriv asutus, kas on vaja läbi vaadata märkimisväärse turujõuga operaatorite suhtes kehtestatud kohustused, et tagada kõnealuste kohustuste vastavus lõike 4 tingimustele. Kõnealused muudatused kehtestatakse ainult pärast artiklite 23 ja 32 kohaselt peetud konsultatsioone.

↓ 2002/19/EÜ

Artikkel ~~967~~

Läbipaistvuskohustus

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 7 punkt a (kohandatud)

1. Riigi reguleerivad asutused võivad artikli ~~866~~ sätete kohaselt kehtestada vastastikuse sidumise ja/või juurdepääsuga seotud läbipaistvuskohustusi ja nõuda, et operaatorid muudaksid avalikuks teatava teabe, näiteks raamatupidamisandmed,

tehnospetsifikatsioonid) tehnilised kirjeldused, võrgu omadused, pakkumis- ja kasutamistingimused, sealhulgas kõik tingimused, mis piiravad juurdepääsu teenustele ja rakendustele ja/või nende kasutamist, kui sellised tingimused on kooskõlas ühenduse liidu õigusega liikmesriikides lubatud, ning hinnad.

↓ 2002/19/EÜ

2. Eelkõige juhul, kui operaatoril on mittediskrimineerimiskohustusi, võivad riigi reguleerivad asutused nõuda, et operaator avaldaks standardpakkumise, mis oleks jagatud piisavalt eraldatud osadeks tagamaks, et ettevõtjad ei pea maksma vahendite eest, mis ei ole taotletud teenuse puhul vajalikud, ja mis sisaldaks asjaomaste pakkumiste kirjelduse komponentide kaupa vastavalt turuvajadustele ning asjakohased tingimused, kaasa arvatud hinna. Muu hulgas võib riigi reguleeriv asutus käesoleva direktiivi alusel kehtestatud kohustuste jõustamiseks nõuda standardpakkumiste muutmist.

3. Riigi reguleerivad asutused võivad kindlaks määrata, milline teave täpselt tuleb kättesaadavaks teha, kui üksikasjalik see peab olema ja kuidas see tuleb avaldada.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 7 punkt b (kohandatud)
⇒ uus

4. ⇒ Et aidata kaasa läbipaistvuse kohustuste järjepidevale kohaldamisele, annab BEREC hiljemalt [üks aasta pärast käesoleva direktiivi vastuvõtmist], pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga välja suunised standardpakkumise miinimumnõuete kohta ning vaatab need vajaduse korral läbi, et kohandada neid tehnoloogia ja turu arenguga. Selliseid miinimumnõudeid esitades järgib BEREC artiklis 3 sätestatud eesmärgi ja võtab arvesse mitmes liikmesriigis tegutsevate juurdepääsukohustuste täitjate ja lõppkasutajate vajadusi ning ka BERECi suuniseid riikidevahelise nõudluse kindlaksmääramiseks artikli 64 kohaselt ja muid seonduvaid komisjoni otsuseid. ⇐

Olenemata lõikest 3 tagavad riigi reguleerivad asutused, et kui operaatoril on artikli 70 või 71 alusel kohustusi seoses juurdepääsuga hulgimüügivõrgu infrastruktuurile, avaldatakse vähemalt II lisa sätestatud elementide sisaldav standardpakkumine, võttes täiel määral arvesse BERECi suuniseid standardpakkumise miinimumnõuete kohta.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 7 punkt c

~~5. Komisjon võib teha II lisa vajalikke muudatusi, et kohandada seda tehnoloogia ja turu arenguga. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Käesoleva lõike sätete rakendamisel võib komisjoni abistada BEREC.~~

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~1068~~

Mittediskrimineerimiskohustus

1. Seoses vastastikuse sidumise ja/või juurdepääsuga võib riigi reguleeriv asutus artikli ~~66~~ kohaselt kehtestada mittediskrimineerimiskohustusi.

2. Mittediskrimineerimiskohustused tagavad eelkõige selle, et operaator kohaldab samaväärseid teenuseid osutavate ettevõtjate suhtes samasuguste asjaolude korral samaväärseid tingimusi ja osutab teistele teenuseid ja teavet samadel tingimustel ja samasuguse kvaliteediga nagu enda või oma tütarettevõtjate või partnerite teenuste puhul. ⇒ Eelkõige juhtudel, kui operaator võtab kasutusele uued süsteemid, võivad riikide reguleerivad asutused võrdse juurdepääsu tagamiseks kehtestada kõnealuse operaatori suhtes kohustusi pakkuda juurdepääsutooteid ja -teenuseid kõikidele ettevõtjatele, sealhulgas iseendale samade tähtaegade ja tingimustega, sealhulgas samade hindade ja teenuse tasemega ning kasutades samu süsteeme ja protsesse. ⇐

Artikkel ~~69~~

Raamatupidamise lahususe kohustus

1. Vastastikuse sidumise ja/või juurdepääsuga seotud teatavate toimingute puhul võib riigi reguleeriv asutus artikli ~~66~~ kohaselt kehtestada raamatupidamise lahususe kohustusi.

Eelkõige võib riigi reguleeriv asutus nõuda, et vertikaalselt integreeritud ettevõtja muudaks läbipaistvaks muu hulgas oma hulgihinnad ja ettevõtjasisesed ülekandehinnad, et tagada artikli ~~68~~ kohase mittediskrimineerimise nõude olemasolu korral selle täitmine või vajaduse korral vältida ebaõiglast ristsubsideerimist. Riigi reguleerivad asutused võivad sätestada kasutatava vormi ja raamatupidamismetoodika.

2. Läbipaistvus- ja mittediskrimineerimiskohustuste täitmise kontrollimise soodustamiseks on riigi reguleerivatel asutustel õigus nõuda, et vastava taotluse korral esitataks raamatupidamisdokumendid, sealhulgas andmed kolmandatelt isikutelt saadud tulude kohta, ilma et see piiraks ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artikli ~~520~~ kohaldamist. Riigi reguleerivad asutused võivad avaldada teavet, mis toetaks avatud ja konkurentsile rajatud turgu, austades sealjuures ~~siseriiklike~~ ☒ riigisiseseid ☒ ja ~~ühenduse~~ ☒ liidu ☒ eeskirju ärisaladuste kohta.

↓ uus

Artikkel 70

Juurdepääs tsiviilehitistele

1. Riigi reguleeriv asutus võib artikli 66 kohaselt kehtestada kohustused, mille kohaselt peavad operaatorid tulema vastu põhjendatud taotlustele, mis käsitlevad juurdepääsu tsiviilehitistele (sealhulgas, kuid mitte ainult, ehitised või ehitistesse sissepääsud, hoonesisesed kaablid, sealhulgas juhtmestik, antennid, tornid ja muud tugikonstruktsioonid, postid, mastid, kaablikanalid, juhtmed, kontrollkaevud, pääseluugid, kaablikapid) ja nende kasutamist olukordades, kus turuanalüüs osutab sellele, et juurdepääsust keeldumine või juurdepääsu võimaldamine samaväärse mõjuga põhjendamatu tingimustel takistaks püsiva, konkurentsile rajatud turu tekkimist jaemüügi tasandil ning ei oleks lõppkasutajate huvides.

2. Riikide reguleerivad asutused võivad kehtestada operaatori suhtes kohustuse võimaldada käesoleva artikli kohane juurdepääs olenemata sellest, kas kohustuse poolt mõjutatavad varad on turuanalüüsi kohaselt asjaomase turu osa, tingimusel et kohustus on vajalik ja proportsionaalne, et saavutada artikli 3 eesmärgid.

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~1271~~

Teatavatele võrguvahenditele juurdepääsu ja nende kasutamise kohustus

1. ☒ Üksnes juhul, kui ☒ Riigi reguleeriv asutus ⇒ jäeldab, et artikli 70 kohaselt kehtestatud kohustused ei ole iseenesest piisavad artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamiseks, ⇐ võib ⇒ ta ⇐ kooskõlas artikliga ~~866~~ kehtestada kohustusi, mille kohaselt operaatorid peavad tulema vastu põhjendatud taotlustele, mis käsitlevad juurdepääsu konkreetsetele võrguelementidele ja nendega seotud vahenditele või nende kasutamist, ~~muu hulgas ka~~ olukordades, kui riigi reguleeriv asutus leiab, et juurdepääsust keeldumine või samaväärse mõjuga põhjendamatud tingimused takistaksid püsiva, konkurentsile rajatud turu tekkimist jaemüügi tasandil ☒ ning ☒ või ei oleks ~~need lõpptarbijate~~ ☒ kasutajate ☒ huvides.

Muu hulgas võib operaatoritele seada järgmisi kohustusi:

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 8 punkt a, muudetud parandusega, ELT L 241, 10.9.2013, lk 8 (kohandatud)
⇒ uus

a) võimaldada ⇒ vajaduse korral ⇐ kolmandatele isikutele juurdepääs teatavatele võrguelementidele ja/või vahenditele, kaasa arvatud juurdepääs võrguelementidele, mis ☒ on kas ☒ ei ole ☒ mitte ☒ aktiivsed ⇒ või füüsilised ⇐, ja/või ⇒ aktiivne või virtuaalne ⇐ eraldatud juurdepääs kliendiliinile, ~~muu hulgas operaatori valiku ja/või eelvaliku ja/või abonendiliini edasimüügi pakkumise võimaldamine;~~

↓ 2002/19/EÜ

b) pidada läbirääkimisi juurdepääsu taotlevate ettevõtjatega heas usus;

c) mitte tühistada abivahenditele lubatud juurdepääsu;

~~d) osutada kindlaksmääratud teenuseid hulgimüügi korras edasimüümiseks kolmandatele isikutele;~~

de) võimaldada avatud juurdepääs tehnilistele liidestele, protokollidele ja muudele juhtivatele tehnoloogiatele, mis on virtuaalvõrguteenuste koostalitlusvõimeks tingimata vajalikud;

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 8 punkt b

ef) pakkuda ühispaiknemist või muid seotud vahendite ühiskasutusviise;

↓ 2002/19/EÜ

⇒ uus

f) pakkuda lõppkasutajatele läbivteenuste koostalitlusvõime tagamiseks vajalikke teenuseid, sealhulgas ⇒ tarkvara emuleeritavate võrkude ⇐ ~~laipvõrguteenuste~~ ja mobiilvõrkude rändluse vahendeid;

g) võimaldada juurdepääs kasutuse tugisüsteemidele või samalaadsetele tarkvarasüsteemidele, mis on vajalikud teenuste osutamisel õiglase konkurentsi tagamiseks;

h) siduda võrke või võrgu abivahendeid omavahel;

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 8 punkt c

i) pakkuda juurdepääsu seotud teenustele, nagu näiteks identifitseerimise, asukoha ja kohaloleku teenusele.

↓ 2002/19/EÜ

Riigi reguleerivad asutused võivad nende kohustustega siduda õiglust, mõistlikkust ja õigeaegsust käsitlevad tingimused.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 8 punkt d (kohandatud)

⇒ uus

2. Kui riigi reguleerivad asutused kaaluvad lõikes 1 osutatud ⇒ võimalike konkreetsete ⇐ kohustusite ⇒ kehtestamise asjakohasust ⇐, ja eelkõige kui nad hindavad ☒ kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, ☒ kas ja ☒ kuidas sellised kohustused ~~oleksid proportsionaalsed direktiivis 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) sätestatud eesmärkidega~~ ☒ tuleks kehtestada ☒, ⇒ analüüsivad nad, kas tuvastatud probleemi lahendamiseks jaemüügi tasandil piisaks ka muudest juurdepääsu viisidest hulgimüügisendisenditele kas samal või seonduval hulgiturul. Hindamine hõlmab olemasolevaid või tulevasi kaubanduslikke juurdepääsu pakkumisi, artikli 59 kohast reguleeritud juurdepääsu või kehtivat või kavandatavat reguleeritud juurdepääsu muudele hulgimüügisendisenditele vastavalt käesolevale artiklile. ⇐ Nad võtavad ~~nad~~ eelkõige arvesse järgmiseid tegureid:

a) konkureerivate vahendite kasutamise või paigaldamise tehniline ja majanduslik teostatavus, pidades silmas turusuundumuste tempot ja võttes arvesse asjaomase vastastikuse sidumise ja/või juurdepääsu laadi ja liiki, sealhulgas muude juurdepääsutoodete (näiteks juurdepääs kaablikanaliseerimisele) teostatavust;

↓ uus

b) eeldatav tehnoloogiline areng, mis mõjutab võrkude projekteerimist ja haldamist;

↓ 2002/19/EÜ

cb) kavandatava juurdepääsu pakkumise teostatavus võrreldes kasutatavate mahtudega;

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 8 punkt e
⇒ uus

de) vahendi omaniku esialgse investeeringu suurus, võttes arvesse tehtud riiklikke investeeringuid ja investeerimisega kaasnevaid riske ⇒ , pöörates erilist tähelepanu ülikiiretesse võrkudesse tehtavatele investeeringutele ja nendega seotud riskitasemetele ⇐;

ed) vajadus kaitsta konkurentsi pika aja jooksul, pöörates eelkõige tähelepanu majanduslikult tõhusale infrastruktuuril põhinevale konkurentsile ⇒ ja võrkudesse tehtavatele kaasinvesteeringutele tuginevale püsivale konkurentsile ⇐;

↓ 2002/19/EÜ

fe) vajaduse korral asjaomased intellektuaalomandi õigused;

gf) üleeuroopaliste teenuste osutamine.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 8 punkt f

3. Kui operaatorile kehtestatakse kohustus pakkuda juurdepääsu vastavalt käesoleva artikli sätetele, võib riigi reguleeriv asutus kehtestada vajaduse korral tehnilised või kasutustingimused, mida sellise juurdepääsu pakkuja ja/või selle kasutaja peavad täitma, et tagada võrgu normaalne töö. Konkreetsete tehniliste standardite või spetsifikatsioonide järgimise kohustus peab olema kooskõlas ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artikliga ~~1739~~ kehtestatud standardite ja spetsifikatsioonidega.

↓ 2002/19/EÜ

Artikkel ~~137~~2

Hinnakontrolli ja kuluarvestuse kohustused

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõige 9 (kohandatud)
⇒ uus

1. Riigi reguleeriv asutus võib artikli ~~668~~ kohaselt kehtestada kulude katmise ja hinnakontrolliga seotud kohustusi, sealhulgas kuludele orienteeritud hindade kohustusi ja kuluarvestussüsteeme käsitlevaid kohustusi teatavat liiki vastastikuse sidumise ja/või juurdepääsu pakkumise puhul, kui turuanalüüs näitab, et tulemusliku konkurentsi puudumine võimaldaks asjaomasel operaatoril säilitada ülemäära kõrgeid hindu või hindu kokku suruda ja sellega lõpetada ~~tarbijaid~~ ⊗ kasutajaid ⊗ kahjustada.

⇒ Hinnakontrolli kohustuste asjakohasust kindlaks tehes võtavad riikide reguleerivad asutused arvesse lõppkasutajate pikaajalisi huvisid seoses järgmise põlvkonna võrkude ja eelkõige ülikiirete võrkude kasutuselevõtu ja käibelemineku. Eelkõige Selleks et julgustada operaatoreid tegema investeeringuid, sealhulgas järgmise põlvkonna võrkudesse, võtavad riigi reguleerivad asutused arvesse operaatorite investeeringuid. ⇒ Kui riikide reguleerivad asutused peavad hinnakontrolli asjakohaseks, ja võimaldavad nad operaatoritel neil otstarbekalt kasutatud kapitalilt mõistlikku kasumit saada, võttes arvesse kõiki riske, mis on omased eelkõige konkreetsele uuele investeerimisvõrgustiku projektile.

↓ uus

Riikide reguleerivad asutused ei kehtesta ega säilita käesoleva artikli kohaseid kohustusi, kui nad teevad kindlaks, et on olemas tõendatav jaehinnapiirang ja kõik artiklite 67–71 kohaselt kehtestatavad kohustused, sealhulgas eelkõige artikli 68 kohaselt kehtestatav majandusliku jälgendatavuse test tagavad tõhusa ja mittediskrimineeriva juurdepääsu.

Kui riikide reguleerivad asutused peavad asjakohaseks hinnakontrolli kehtestamist olemasolevatele võrguelementidele juurdepääsule, võtavad nad ka arvesse prognoositavate ja stabiilsete hulgihindade kasulikkust, tagades kõigile operaatoritele uute ja täiustatud võrkude kasutusele võtmiseks tõhusa turulesisenemise ning piisavad stiimulid.

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

2. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et kõigi lubatud kulukatmismehhanismide ja hinnametoodikate eesmärk on toetada uute ja täiustatud võrkude kasutuselevõttu tõhusust ja püsivat konkurentsi ning suurendada võimalikult tarbijate püsivat kasu. Seoses sellega võivad riikide reguleerivad asutused võtta arvesse ka võrreldavatel konkureerivatel turgudel kehtivaid hindu.

3. Kui operaatoril on kohustusi seoses oma hindade orienteeritusega kuludele, täidab kõnealune operaator tõendamiskohustuse selle kohta, et tasud tulenevad kuludest, millele on lisatud mõistlik kasum tehtud investeeringutelt. Teenuste tulemusliku osutamise kulu arvutamiseks võivad riigi reguleerivad asutused kasutada kuluarvestusmeetodeid sõltumata sellest, milliseid meetodeid kasutab asjaomane ettevõtja. Riigi reguleerivad asutused võivad nõuda, et operaatorid esitaksid täielikud põhjendused oma hindade kohta ja nõuda vajaduse korral ka nende hindade korrigeerimist.

4. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et kui kuluarvestussüsteemi rakendamine on hinnakontrolli toetamiseks kohustuslik, tehakse kuluarvestussüsteem üldsusele kättesaadavaks nii, et oleksid näha vähemalt peamised kategooriad, millesse kulud jaotatakse ja kulude omistamise eeskirjad. Kuluarvestussüsteemist kinnipidamist kontrollib pädev sõltumatu asutus. Kord aastas avaldatakse teatis sellest süsteemist kinnipidamise kohta.

↓ uus

Artikkel 73

Kõne lõpetamise hinnad

1. Kehtestades häälkõne lõpetamise hulgiturul märkimisväärse turujõuga operaatorite suhtes kulude katmise ja hinnakontrolliga seotud kohustusi, määrab riigi reguleeriv asutus kindlaks kõne lõpetamise sümmeetrilise hinna maksimummäärad, võttes aluseks tõhusa operaatori kantud kulud. Tõhusate kulude hindamisel lähtutakse jooksvatest kuludest. Tõhusate kulude arvutamise meetod põhineb alt-üles mudelil, kasutades kolmandatele isikutele osutatava häälkõne lõpetamise hulgitreenuse pikaajalisi lisanduvaid liiklusega seotud kulusid.

Kulude arvutamise meetodi üksikasjad kehtestatakse artikli 38 kohaselt vastu võetava komisjoni otsusega.

2. Komisjon võtab [kuupäevaks] pärast BERECiga konsulteerimist vastu artikli 109 kohased delegeeritud õigusaktid seoses riikide reguleerivate asutuste poolt liidu püsiliini- ja mobiilikõnede lõpetamise turgudel märkimisväärse turujõuga operaatorite suhtes kehtestatava kõne lõpetamise hinna ühtsed maksimummäärad.

Kõnealuseid delegeeritud õigusakte vastu võttes järgib komisjon lõike 1 esimeses lõigus sätestatud põhimõtteid ning täidab III lisas kehtestatud kriteeriume ja parameetreid.

4. Lõiget 2 kohaldades tagab komisjon, et häälkõne lõpetamise hinna ühtne määr mobiiltelefonivõrkudes ei ületa 1,23 eurosentit minutis ning häälkõne lõpetamise hinna ühtne määr fikseeritud võrkudes ei ületa 0,14 eurosentit minutis. Kõne lõpetamise hinna ühtset maksimummäära esmakordselt määrates, võtab komisjon arvesse püsi- ja mobiiltelefonivõrgu kõne lõpetamise hindade maksimummäärade kaalutud keskmist, mis tehakse kindlaks lõike 1 esimeses lõigus sätestatud põhimõtete järgi ja mida kohaldatakse kogu liidus.

5. Lõike 2 kohaseid delegeeritud õigusakte vastu võttes võtab komisjon arvesse iga liikmesriigi lõppkasutajate koguarvu, et tagada kõne lõpetamise hinna maksimummäärade nõuetekohane kaalumine, ning ka riigisiseseid asjaolusid, mis toovad kaasa liikmesriikide vahelised olulised erinevused kõne lõpetamise hinna maksimummäärade kindlaksmääramisel liidus.

6. Komisjon võib paluda, et BEREC töötaks välja majandusliku mudeli, mis aitaks komisjonil teha kindlaks kõne lõpetamise hinna maksimummäärasid liidus. Komisjon võtab arvesse BERECi, riikide reguleerivate asutuste või otse elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuvate ettevõtjate poolt esitatud turuteavet.

7. Komisjon vaatab käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktid läbi iga viie aasta järel.

Artikkel 74

Uute võrguelementide reguleerimine

1. Riigi reguleeriv asutus ei kehtesta kohustusi selliste uute võrguelementidega seoses, mis moodustavad osa asjaomasest turust, mille suhtes ta kavatses kehtestada või säilitada kohustused artikli 66 ja artiklite 67–72 kohaselt, ning mille asjaomasel turul märkimisväärse turujõuga operaator on kasutusele võtnud või plaanib seda teha, kui täidetud on järgmised kumulatiivsed tingimused:

a) uute võrguelementide kasutuselevõtt on läbipaistva menetluse kohaselt avatud kaasinvesteerimise pakkumistele pikas perspektiivis jätkusuutlikku konkurentsi soodustavatel tingimustel, mis hõlmavad muu hulgas võimalikele kaasinvestoritele pakutavaid õiglasi, mõistlikke ja mittediskrimineerivaid tingimusi; paindlikkust seoses iga kaasinvestori võetud kohustuse väärtuse ja ajastusega; võimalust sellist

kohustust tulevikus suurendada; vastastikuseid õigusi, mille kaasinvestorid annavad pärast seda, kui infrastruktuur on kaasinvesteeringute abil kasutusele võetud;

b) uute võrguelementide kasutuselevõtt aitab suuresti kaasa ülikiirete võrkude rajamisele;

c) kaasinvesteeringutes mitte osalevatele juurdepääsu taotlejatele võimaldatakse samasugune kvaliteet, kiirus, tingimused ja lõppkasutajateni jõudmine nagu enne kasutuselevõttu, kas õiglastel ja mõistlikel tingimustel põhinevate kaubanduslepingute kaudu või riigi reguleeriva asutuse säilitatava või kohandatava reguleeritud juurdepääsu kaudu;

Esimese lõigu punktis a osutatud kaasinvesteeringute pakkumisi ja menetlusi hinnates tagavad riikide reguleerivad asutused kõnealuste pakkumiste ja menetluste vastavuse IV lisas sätestatud kriteeriumidele.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõige 10
→₁ 2009/140/EÜ artikli 2 lõige 10, muudetud parandusega ELTs L 241, 10.9.2013, lk 8

Artikkel ~~13a~~75

Funktsioonipõhine eraldamine

1. Kui riigi reguleeriv asutus jõuab seisukohale, et artiklite ~~67–729 kuni 13~~ alusel kehtestatud asjakohaste kohustustega ei ole suudetud saavutada tõhusat konkurentsi ning et teatud juurdepääsutoodete turgudega seoses on hulгимүүгикс pakkumisel tuvastatud märkimisväärsed ja püsivad konkurentsiprobleemid ja/või turutõrked, võib ta erandmeetmena ja artikli ~~866~~ lõike 3 teise lõigu sätete kohaselt kehtestada vertikaalselt integreeritud ettevõtjatele kohustuse anda asjaomaste juurdepääsutoodete hulгимүүгикс pakkumisega seotud tegevus üle sõltumatule majandusüksusele.

See sõltumatu majandusüksus peab kõikidele ettevõtjatele, sealhulgas emattevõtja teistele majandusüksustele pakkuma juurdepääsutooteid ja -teenuseid samade tähtaegade ja tingimustega, sealhulgas samade hindade ja teenuse tasemega ning kasutades samu süsteeme ja protsesse.

2. Kui riigi reguleeriv asutus kavatseb kehtestada funktsioonipõhise eraldamise kohustuse, esitab ta komisjonile ettepaneku, mis sisaldab:

- a) tõendeid, mis kinnitavad lõikes 1 osutatud riigi reguleeriva asutuse seisukohta;
- b) põhjendatud hinnangut, mille kohaselt on tõhusa ja püsiva infrastruktuuripõhise konkurentsi võimalus mõistliku aja jooksul väike või olematu;
- c) analüüsi seoses prognoositava mõjuga reguleerivale asutusele, ettevõtjale, eelkõige eraldatud ettevõtja tööjõule ning elektroonilise side sektorile tervikuna, ja kogu sektorisse investeerimise motivatsioonile, eelkõige pidades silmas vajadust tagada sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus, →₁ ning mõjuga teistele sidusrühmadele, sealhulgas prognoositava mõjuga konkurentstile ning võimalike kaasnevate mõjudega tarbijatele ← ;

d) põhjenduste analüüsi, mis kinnitavad, et kõnealune kohustus on kõige tõhusam vahend tuvastatud konkurentsiprobleemide/turutõrgetega tegelemiseks võetavate parandusmeetmete jõustamiseks.

3. Meetme eelnõu peab sisaldama järgmisi osi:

- a) eraldamise täpne laad ja tase, märkides eelkõige ära eraldiseisva majandusüksuse õigusliku seisundi;
- b) andmed eraldiseisva majandusüksuse varade ning tema pakutavate toodete või teenuste kohta;
- c) haldamise kord, millega tagatakse eraldiseisva majandusüksuse värvatavate töötajate sõltumatus, ning vastav tasustamise struktuur;
- d) kohustuste täitmist tagavad eeskirjad;
- e) eeskirjad, millega tagatakse töökorra läbipaistvus eelkõige teiste sidusrühmade jaoks;
- f) täitmise tagamiseks ette nähtud järelevalveprogramm, kaasa arvatud iga-aastase aruande avaldamine.

4. Kui komisjon on vastavalt artikli ~~866~~ lõikele 3 meetme eelnõu kohta otsuse teinud, viib riigi reguleeriv asutus läbi juurdepääsuvõrguga seotud eri turgude kooskõlastatud analüüsi ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklis ~~4665~~ sätestatud korras. Oma hinnangu alusel kehtestab, säilitab, muudab või tühistab riigi reguleeriv asutus kohustusi vastavalt käesoleva direktiivi ~~2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklitele ~~623~~ ja ~~732~~.

5. Ettevõtjale, kelle suhtes rakendatakse funktsioonipõhist eraldamist, võib kehtestada artiklites ~~967~~ kuni ~~7243~~ sätestatud kohustusi igal konkreetsetel turul, kus ta on vastavalt ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklile ~~4665~~ tunnistatud märkimisväärse turujõuga ettevõtjaks, või muid kohustusi, milleks komisjon annab loa vastavalt artikli ~~866~~ lõikele 3.

Artikkel ~~436~~76

Vertikaalselt integreeritud ettevõtja poolne vabatahtlik eraldamine

1. Ettevõtjad, kes on vastavalt käesoleva direktiivi ~~2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklile ~~6516~~ tunnistatud ühel või mitmel asjaomasel turul märkimisväärse turujõuga ettevõtjaks, teatavad riigi reguleerivale asutusele eelnevalt ja õigeaegselt, et riigi reguleeriv asutus saaks hinnata kavandatava tehingu mõju, oma kavatsusest anda oma kohaliku juurdepääsuvõrgu varad või oluline osa neist üle teisele omanikule kuulvale eraldiseisvale majandusüksusele või luua eraldiseisev majandusüksus, et pakkuda kõikidele jaeturul tegutsejatele, sealhulgas tema enda jaeüksustele, täiesti võrdseid juurdepääsutooteid.

Ettevõtjad teavitavad riigi reguleerivat asutust ka nimetatud kavatsuse mis tahes muutumisest ning eraldamisprotsessi lõpptulemusest.

↓ uus

Ettevõtjad võivad samuti välja pakkuda kohustusi seoses juurdepääsustingimustega, mida kohaldatakse nende võrgu suhtes rakendusperioodil ja pärast väljapakutud eraldamisviisi rakendamist, et tagada kolmandate isikute tõhus ja mittediskrimineeriv juurdepääs. Kohustuste võtmise ettepanek on piisavalt üksikasjalik, sealhulgas rakendamise ajastamise ja kestuse osas, et võimaldada riikide reguleerivatel asutustel täita oma ülesandeid vastavalt

käesoleva artikli lõikele 2. Sellised kohustused võivad ületada artikli 65 lõikega 6 turuanalüüsiks ette nähtud maksimaalset tähtaega.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõige 10
(kohandatud)
⇒ uus

2. Riigi reguleeriv asutus hindab kavandatava tehingu ⇒ ja vajaduse korral kavandatavate kohustuste ⇐ mõju olemasolevatele ☒ käesoleva ☒ direktiivi-2002/21/EÜ (raamdirektiiv) kohastele reguleerivatele kohustustele.

Selleks viib riigi reguleeriv asutus läbi juurdepääsuvõrguga seotud erinevate asjaomaste turgude kooskõlastatud analüüsi vastavalt ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklis 1665 sätestatud turuanalüüsi korrale.

↓ uus

Riigi reguleeriv asutus võtab arvesse kõiki ettevõtja välja pakutud kohustusi, arvestades eelkõige artikli 3 eesmärke. Seda tehes konsulteerib riigi reguleeriv asutus vastavalt artiklile 23 kolmandate isikutega, pöördudes eelkõige, kuid mitte ainult, kavandatava tehingu poolt otseselt mõjutatavate kolmandate isikute poole.

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõige 10
⇒ uus

Oma hinnangu alusel kehtestab, säilitab, muudab või tühistab riigi reguleeriv asutus kohustusi vastavalt ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklitele 623 ja 732 ⇒ , kohaldades vajaduse korral artikli 77 sätteid. Oma otsuses võib riigi reguleeriv asutus teha kohustused siduvaks, kas täielikult või osaliselt. Erandina artikli 65 lõikest 6 võib riigi reguleeriv asutus teha mõned või kõik kohustused siduvaks terve ajavahemiku suhtes, milleks need välja pakutakse. ⇐

3. ⇒ Ilma et see piiraks artikli 77 sätete kohaldamist, ⇐ võib juriidiliselt ja/või oma tegevuses eraldiseisvale majandusüksusele võib ⇒ vajaduse korral ⇐ kehtestada artiklites 679 kuni 1372 sätestatud kohustusi igal konkreetsel turul, kus ta on vastavalt ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklile 1665 tunnistatud märkimisväärse turujõuga ettevõtjaks, või muid kohustusi, milleks komisjon annab loa vastavalt artikli 866 lõikele 3 ⇒ , ning kui mis tahes välja pakutud kohustustest ei piisa artikli 3 eesmärkide täitmiseks ⇐.

↓ uus

4. Riigi reguleeriv asutus jälgib ettevõtjate välja pakutud kohustuste rakendamist, mille ta on teinud käesoleva artikli lõike 2 kohaselt kohustuslikuks ning kaalub nende pikendamist, kui ajavahemik, milleks nad algelt välja pakuti, on möödunud.

Artikkel 77

Vertikaalselt eraldiseisvad ettevõtjad

1. Riigi reguleeriv asutus, kes otsustab artikli 65 kohaselt, kas elektroonilise side teenuste jaeturgul mittetegutseval ettevõtjal on märkimisväärne turujõud ühel või enamal hulgiturul, kaalub, kas kõnealusel ettevõtjal on järgmised omadused:

a) kõik ettevõtja äriühingud ja äriüksused, sealhulgas kõik äriühingud, kes on sama(de) lõppomaniku (lõppomanike) kontrolli all, kuid ei pruugi tingimata talle (neile) kuuluda, tegutsevad liidus hetkel ja kavakohaselt ka tulevikus üksnes elektroonilise side teenuste hulgiturgudel ning seega mitte ühelgi lõppkasutajatele pakutavate elektroonilise side teenuste jaeturul;

b) ettevõtjal puudub ainuõiguslik leping või tegelikult ainuõiguslikku lepingut kujutav leping eraldiseisva üksikettevõtjaga, kes asub tarneahelas allpool ja tegutseb era- või äritarbijatest lõppkasutajatele pakutavate elektroonilise side teenuste jaeturul.

2. Kui riigi reguleeriv asutus jõuab seisukohale, et käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimused on täidetud, võib ta kõnealuse ettevõtja suhtes kehtestada kohustusi üksnes artiklite 70 või 71 kohaselt.

3. Riigi reguleeriv asutus vaatab käesoleva artikli kohaselt ettevõtja suhtes kehtestatud kohustused läbi mis tahes ajal, kui ta järeldab, et käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimused ei ole enam täidetud ning kohaldab vajaduse korral artikleid 65–72.

4. Riigi reguleeriv asutus vaatab ettevõtja suhtes käesoleva artikli kohaselt kehtestatud kohustused läbi ka siis, kui ta järeldab ettevõtja poolt järgmise tasandi klientidele pakutavatele tingimustele tuginedes, et on tekkinud lõpptarbijaid kahjustavad konkurentsiprobleemid, mis tingivad vajaduse kehtestada üks või mitu artiklites 67, 68, 69 või 72 sätestatud kohustust või muuta lõike 2 kohaselt kehtestatud kohustusi.

5. Käesoleva artikli kohast kohustuste kehtestamist ja läbivaatamist rakendatakse artiklites 23, 32 ja 33 sätestatud korras.

Artikkel 78

Üleminek pärandinfrastruktuurilt

1. Ettevõtjad, kes on vastavalt artiklile 65 tunnistatud ühel või mitmel asjaomasel turul märkimisväärse turujõuga ettevõtjaks, teatavad riigi reguleerivale asutusele eelnevalt ja õigeaegselt oma plaanist kõrvaldada kasutusest võrgu, sealhulgas pärandinfrastruktuuri osad, mis on vajalikud vaskpaarvõrgu toimimiseks ja mille suhtes kohaldatakse artiklite 66–77 kohaseid kohustusi.

2. Riigi reguleeriv asutus tagab, et kasutusest kõrvaldamise menetlus hõlmab läbipaistvat ajakava ja tingimusi, sealhulgas asjakohast etteatamisaega ja üleminekut ning näeb ette kättesaadavad, alternatiivsed ja võrreldavad tooted, mis võimaldavad juurdepääsu võrguelementidele, millega asendatakse vajaduse korral olemasolev infrastruktuur, et kaitsta konkurentsi ja lõppkasutajate õiguseid.

Riigi reguleeriv asutus võib kasutusest kõrvaldamiseks välja pakutud varade puhul kohustused tühistada, olles teinud kindlaks, et:

a) juurdepääsu pakkuja on tõendatult kehtestanud üleminekuks asjakohased tingimused, tehes sealhulgas kättesaadavaks võrreldava, alternatiivse juurdepääsutoote, mis võimaldab jõuda samade lõppkasutajateni kui pärandinfrastruktuuri kasutades ning

b) juurdepääsu pakkuja on vastanud käesoleva artikli kohaselt riigi reguleerivale asutusele esitatud tingimustele ja korrale.

Sellist kasutusest kõrvaldamist rakendatakse artiklites 23, 32 ja 33 osutatud menetluste kohaselt.

III OSA. TEENUSED

I JAOTIS: UNIVERSAALTEENUSE OSUTAMISE KOHUSTUSED

Artikkel 79

Taskukohane universaalteenus

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil on kõigile lõppkasutajatele tagatud konkreetsele riigile iseloomulike tingimuste seisukohast taskukohase hinnaga ja nende territooriumil ettenähtud kvaliteediga juurdepääs toimivale internetiühendusele ja kõnesideteenustele, sealhulgas alusühendusele, vähemalt määratud asukohas.
2. Liikmesriigid määratlevad lõikes 1 osutatud toimiva internetiühenduse teenuse, et asjakohaselt kajastada teenuseid, mida enamik lõppkasutajaid kasutab nende territooriumil. Sel eesmärgil peaks toimiva internetiühenduse teenus suutma toetada V lisas sätestatud teenuste miinimumkogumit.
3. Lõppkasutaja taotlusel võib lõikes 1 osutatud ühendus piirduda üksnes kõneside toetamisega.

Artikkel 80

Taskukohase universaalteenuse osutamine

1. Riikide reguleerivad asutused jälgivad artikli 79 lõikes 1 nimetatud ja turul pakutavate teenuste jaemüügitariifide arengut ja taset eelkõige võrreldes riigisiseste hindade ja riigi lõppkasutajate sissetulekuga.
2. Kui liikmesriigid teevad kindlaks, et riigisiseseid tingimusi arvesse võttes ei ole artikli 79 lõikes 1 nimetatud teenuste jaehinnad taskukohased, kuna madala sissetuleku või sotsiaalsete erivajaduste tõttu on lõppkasutajate juurdepääs kõnealustele teenustele takistatud, võivad nad selliseid teenuseid osutatavalt ettevõtjalt nõuda, et viimased pakuksid kõnealustele lõppkasutajatele tariifivõimalusi või pakette, mis erinevad tavapärase kaubandustingimuste kohaselt pakutavatest. Selleks võivad liikmesriigid kõnealustelt ettevõtjalt nõuda kogu territooriumil ühtsete tariifide, sealhulgas geograafiliste keskmiste kohaldamist. Liikmesriigid tagavad, et selliste tariifivõimaluste või pakettide kasutamise õigusega lõppkasutajatel on õigus sõlmida leping ettevõtjaga, kes osutab artikli 79 lõikes 1 nimetatud teenuseid ning kõnealune ettevõtja teeb neile numbri kättesaadavaks piisavaks ajaks ning väldib teenuse põhjendamatut peatamist.
3. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtjad, kes pakuvad madala sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega lõppkasutajatele lõike 2 kohaselt tariifivõimalusi või pakette, teavitavad riikide reguleerivaid asutusi kõnealuste pakkumiste üksikasjadest. Riikide reguleerivad asutused tagavad, et tingimused, mille kohaselt pakuvad ettevõtjad tariifivõimalusi või pakette vastavalt artiklile 2, on täielikult läbipaistvad ja need avaldatakse ning neid kohaldatakse kooskõlas mittediskrimineerimise põhimõttega. Riigi reguleerivad asutused võivad nõuda eriskeemide muutmist või tühistamist.
4. Liikmesriigid võivad riigisiseseid tingimusi silmas pidades tagada, et madala sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega lõppkasutajaid toetatakse eesmärgiga tagada toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuse taskukohasus vähemalt määratud asukohas.

5. Liikmesriigid tagavad riigisiseseid tingimusi silmas pidades, et vajaduse korral toetatakse puuetega lõppkasutajaid või võetakse muid erimeetmeid, et tagada võrdväärset juurdepääsu soodustavate seonduvate telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete, eriseadmete ja eriteenuste taskukohasus.

6. Käesolevat artiklit kohaldades püüavad liikmesriigid võimalikult vähendada turumoonutusi.

↓ 2002/22/EÜ

~~Artikkel 3~~

~~Universaalteenuse kättesaadavus~~

~~1. Liikmesriigid tagavad, et käesolevas peatükis sätestatud teenused on kõigile asjaomase riigi territooriumil paiknevatele lõppkasutajatele nende geograafilisest asukohast olenemata kättesaadavad ettenähtud kvaliteediga ja konkreetsele riigile iseloomulike tingimuste seisukohast vastuvõetava hinnaga.~~

~~2. Liikmesriigid otsustavad, milline on kõige tulemuslikum ja otstarbekam viis, et tagada universaalteenuse rakendamine, pidades kinni objektiivsuse, läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtetest. Nad püüavad võimalikult vähendada turumoonutusi, eelkõige teenuste osutamise hindadega või muudel tingimustel, mis ei vasta tavalistele kaubandustingimustele, kaitses samas avalikke huve.~~

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 8~~

~~Ettevõtjate määramine~~

~~1. Liikmesriigid võivad määrata ühe või mitu ettevõtjat, kes peavad tagama artiklites 4, 5, 6 ja 7 ning vajaduse korral artikli 9 lõikes 2 määratletud universaalteenuse osutamise nii, et see kataks kogu riigi territooriumi. Liikmesriigid võivad määrata eri ettevõtjad või ettevõtjate rühmad osutama universaalteenuse eri elemente ja/või tegutsema riigi territooriumi eri osades.~~

~~2. Kui liikmesriigid määravad ettevõtja täitma riigi teatavas osas või kogu riigis universaalteenuse osutamisega seotud kohustusi, kasutavad nad selleks tulemuslikku, objektiivset, läbipaistvat ja mittediskrimineerivat määramismehhanismi, mille puhul ei jäeta a priori kõrvale ühegi ettevõtja võimalust saada määratud. Sellised määramismeetodid tagavad, et universaalteenust osutatakse majanduslikult tõhusalt ning selliseid meetodeid võib kasutada artikli 12 kohase universaalteenuse osutamise kohustuse netokulu kindlaksmääramise vahendina.~~

~~3. Kui lõike 1 kohaselt määratud ettevõtja kavatses kogu oma kohaliku juurdepääsuvõrgu vara või selle osa üle anda erineva omandilise kuuluvusega eraldiseisvale juriidilisele isikule, teavitab ta sellest eelnevalt ja õigeaegselt riigi reguleerivat asutust, et see saaks hinnata kavandatava tehingu mõju juurdepääsu pakkumisele määratletud piirkonnas ning telefoniteenuste osutamisele artikli 4 kohaselt. Riigi reguleeriv asutus võib kooskõlas direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) artikli 6 lõikega 2 kehtestada erikohustused, neid muuta või need tühistada.~~

Artikkel 81**Universaalteenuse kättesaadavus**

1. Kui liikmesriik on artikli 22 lõike 1 kohaselt läbi viidud geograafilise ülevaate tulemusi arvesse võttes nõuetekohaselt tõendanud, et artikli 79 lõike 2 kohaselt määratletud toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste kättesaadavust määratud asukohas ei ole võimalik tagada tavalistel kaubandustingimustel või muude võimalike poliitikavahendite kaudu, võib ta kehtestada asjakohased universaalteenuse osutamise kohustused, et rahuldada kõik põhjendatud taotlused juurdepääsuks kõnealustele teenustele tema territooriumil.

2. Liikmesriigid otsustavad, milline on kõige tulemuslikum ja otstarbekam viis, et tagada artikli 79 lõikes 2 määratletud toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste kättesaadavus määratud asukohas, pidades kinni objektiivsuse, läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtetest. Nad püüavad võimalikult vähendada turumoonutusi, eelkõige teenuste osutamist hindadega või muudel tingimustel, mis ei vasta tavalistele kaubandustingimustele, kaitstes samas avalikke huve.

3. Eelkõige juhul, kui liikmesriik otsustab kehtestada kohustused, et tagada artikli 79 lõike 2 kohaselt määratletud toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste kättesaadavus määratud asukohas, võib ta määrata ühe või mitu ettevõtjat, et kindlustada artikli 79 lõike 2 kohaselt määratletud toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste kättesaadavus, et katta kogu riigi territoorium. Liikmesriigid võivad määrata eri ettevõtjad või ettevõtjate rühmad pakkuma toimivat internetiühendust ja kõnesideteenuseid määratud asukohas ja/või tegutsema riigi territooriumi eri osades.

4. Kui liikmesriigid määravad ettevõtjad täitma riigi teatavas osas või kogu riigis kohustust tagada määratud asukohas artikli 79 lõike 2 kohaselt määratletud toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste kättesaadavus, kasutavad nad selleks tulemuslikku, objektiivset, läbipaistvat ja mittediskrimineerivat määramismehhanismi, mille puhul ei jäeta *a priori* kõrvale ühegi ettevõtja võimalust saada määratud. Sellised määramismeetodid tagavad, et toimivat internetiühendust ja kõnesideteenuseid pakutakse määratud asukohas majanduslikult tõhusalt ning selliseid meetodeid võib kasutada artikli 84 kohase universaalteenuse osutamise kohustuse netokulu kindlaksmääramise vahendina.

5. Kui lõike 3 kohaselt määratud ettevõtja katseb kogu oma kohaliku juurdepääsuvõrgu vara või selle osa üle anda erineva omandilise kuuluvusega eraldiseisvale juriidilisele isikule, teavitab ta sellest eelnevalt ja õigeaegselt riigi reguleerivat asutust, et see saaks hinnata kavandatava tehingu mõju artikli 79 lõike 2 kohaselt määratletud toimiva internetiühenduse ja kõnesideteenuste pakumisele määratud asukohas. Riigi reguleeriv asutus võib kooskõlas artikli 13 lõikega 2 kehtestada erikohustused, neid muuta või need tühistada.

Artikkel 4**Juurdepääsu pakkumine määratletud piirkonnas ja telefoniteenuste osutamine**

~~1. Liikmesriigid tagavad, et vähemalt üks ettevõtja rahuldab iga põhjendatud taotluse määratletud piirkonnas üldkasutatava sidevõrguga liitumiseks.~~

~~2. Pakutav ühendus peab võimaldama toetada kõnesidet, saata ja vastu võtta fakse ning andmesidet edastuskiirusega, mis on piisav toimiva Interneti-ühenduse jaoks, võttes arvesse enamiku abonentide poolt valdavalt kasutatavaid tehnoloogilisi vahendeid ja tehnoloogilist teostatavust.~~

~~3. Liikmesriigid tagavad, et vähemalt üks ettevõtja rahuldab iga põhjendatud taotluse üldkasutatava telefoniteenuse osutamiseks lõikes 1 osutatud võrguühenduse kaudu, mis võimaldab algatada ja vastu võtta siseriiklikke ja rahvusvahelisi kõnesid.~~

↓ 2002/22/EÜ

~~Artikkel 5~~

~~Numbriinfoteenused ja kataloogid~~

~~1. Liikmesriigid tagavad, et:~~

~~a) lõppkasutajatele on riigi asjaomase võimuorgani heakskiidetud kujul (trükituna või elektrooniliselt) kättesaadav vähemalt üks ulatuslik kataloog, mida ajakohastatakse regulaarselt vähemalt kord aastas;~~

~~b) kõigile lõppkasutajatele, kaasa arvatud taksofonide kasutajad, on kättesaadav vähemalt üks ulatuslik numbriinfoteenus.~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 4

~~2. Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivi 2002/58/EÜ (milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris) (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)¹⁰⁰ artikli 12 sätteid, sisaldavad lõikes 1 osutatud kataloogid kõiki üldkasutatavate telefoniteenuste abonente.~~

↓ 2002/22/EÜ

~~3. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 nimetatud teenuseid osutav üks või mitu ettevõtjat kohaldab teiste ettevõtjate poolt neile esitatud teabe käitlemisel mittediskrimineerimise põhimõtet.~~

~~Artikkel 6~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 5

~~Üldkasutatavad taksofonid ja muud telefonsidele juurdepääsu punktid~~

~~1. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused võivad määrata ettevõtjatele kohustusi, et tagada niisugune üldkasutatavate taksofonide või muude avaliku telefonside juurdepääsupunktide pakkumine, mis rahuldab lõppkasutajate mõistlikud vajadused geograafilise katvuse, telefonide või muude juurdepääsupunktide hulga, puuetega lõppkasutajatele kättesaadavuse ja teenuste kvaliteedi poolest.~~

¹⁰⁰ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

↓ 2002/22/EÜ

~~2. Liikmesriik tagab, et tema riigi reguleeriv asutus võib otsustada jätta kehtestamata lõikes 1 nimetatud kohustused osal riigi territooriumist või kogu riigis, kui ta leiab pärast konsulteerimist artiklis 33 nimetatud huvitatud isikutega, et need vahendid või samaväärsed teenused on laialdaselt kättesaadavad.~~

~~3. Liikmesriigid tagavad, et taksofonidest saab tasuta ja ilma maksevahendeid kasutamata helistada hädaabinumbritele, kasutades Euroopa ühtset hädaabinumbrit 112 ja siseriiklikke hädaabinumbreid.~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 6

~~Artikkel 7~~

~~Meetmed puuetega lõppkasutajaid silmas pidades~~

~~1. Kui IV peatükis ei ole määratud kindlaks võrdväärse mõjuga nõudeid, võtavad liikmesriigid puuetega lõppkasutajaid silmas pidades erimeetmeid, et tagada puuetega lõppkasutajatele samaväärsel tasemel juurdepääs ja taskukohasus artikli 4 lõikes 3 ja artiklis 5 määratletud teenustele, kui on tagatud teistele lõppkasutajatele. Liikmesriigid võivad kohustada riigi reguleerivaid asutusi hindama selliste puuetega lõppkasutajatele ettenähtud erimeetmete üldist vajadust ja erinõudeid, sealhulgas nende ulatust ja konkreetset laadi.~~

~~2. Pidades silmas konkreetse riigi tingimusi, võivad liikmesriigid võtta erimeetmeid tagamaks, et puuetega lõppkasutajatel on ettevõtjate ja teenuseosutajate valikul samasugused võimalused kui enamikul lõppkasutajatel.~~

~~3. Võttes lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmeid, julgustavad liikmesriigid direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklite 17 ja 18 kohaselt avaldatud asjakohaste standardite või spetsifikaatide järgimist.~~

↓ 2002/22/EÜ

~~Artikkel 9~~

~~Tariifide vastuvõetavus~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 8

~~1. Riikide reguleerivad asutused jälgivad määratud ettevõtjate osutatavate ning artiklite 4-7 kohaselt universaalteenuse osutamise kohustuse hulka kuuluvate teenuste või, kui kõnealuseid teenuseid ei ole määratud osutama ühtegi ettevõtjat, siis turul pakutavate teenuste jaemüügitariifide arengut ja taset eelkõige siseriiklike tarbijahindade ja sissetulekute suhtes.~~

~~2. Pidades silmas konkreetse riigi tingimusi, võivad liikmesriigid nõuda, et määratud ettevõtjad pakuksid tarbijatele tariifi valimise võimalust või pakette, mis erinevad tavapärase kaubandustingimuste kohaselt pakutavatest, eelkõige selle tagamiseks, et väikese sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega isikute puhul ei oleks takistatud artikli 4 lõike 1 kohane juurdepääs võrgule ega artikli 4 lõikes 3 ning artiklites 5, 6 ja 7 universaalteenuse osutamise kohustuse hulka kuuluvate ja määratud ettevõtjate osutatavate teenuste kasutamine.~~

↓ 2002/22/EÜ

~~3. Peale sätete, mille kohaselt määratud ettevõtjad peavad pakkuma eritariifide võimalusi või järgima hinnalagesid või geograafilisi keskmisi või muid samalalaadseid skeeme, võivad liikmesriigid tagada toetuse pakkumise tarbijatele, kellel on väike sissetulek või sotsiaalsed erivajadused.~~

~~4. Liikmesriigid võivad nõuda, et artiklites 4, 5, 6 ja 7 sätestatud kohustustega ettevõtjad kohaldaksid riigis valitsevaid tingimusi silmas pidades ühtseid tariife, sealhulgas geograafilisi keskmisi kogu territooriumil või järgiks hinnalae põhimõtet.~~

~~5. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et kui määratud ettevõtjal on kohustus pakkuda eritariifide võimalusi, sealhulgas geograafilisi keskmisi, või järgida hinnalae põhimõtet, on tingimused täielikult läbipaistvad ja need avaldatakse ning neid kohaldatakse kooskõlas mittediskrimineerimise põhimõttega. Riigi reguleerivad asutused võivad nõuda eriskeemide muutmist või tühistamist.~~

~~Artikkel 11~~

~~Määratud ettevõtjate teenuse kvaliteet~~

~~1. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et kõik artiklites 4, 5, 6 ja 7 ning artikli 9 lõikes 2 sätestatud kohustustega määratud ettevõtjad avaldavad piisava ja ajakohastatud teabe oma tulemuste kohta universaalteenuse osutamise valdkonnas, lähtudes III lisas sätestatud teenuse kvaliteedi parameetritest, mõistetest ja mõõtmismeetoditest. Avaldatud teave edastatakse ka riigi reguleerivale asutusele.~~

~~2. Kui asjaomased parameetrid on välja töötatud, võivad riigi reguleerivad asutused täpsustada muu hulgas täiendavad teenuse kvaliteedi standardid, et hinnata ettevõtjate tulemusi teenuste osutamisel puuetega lõppkasutajatele ja puuetega tarbijatele. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et teave ettevõtjate nende parameetritega seotud tulemuste kohta avaldatakse ja on kättesaadav riigi reguleerivale asutusele.~~

~~3. Peale selle võivad riigi reguleerivad asutused täpsustada avaldatava teabe sisu, vormi ja avaldamisviisi, et tagada lõppkasutajatele ja tarbijatele juurdepääs ulatuslikule, võrreldavale ja kasutajasõbralikule teabele.~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 9

~~4. Riigi reguleerivatel asutustel on võimalik kehtestada tulemuseesmärged nendele ettevõtjatele, kellel on universaalteenuse osutamise kohustus. Riigi reguleerivad asutused võtavad sealjuures arvesse huvitatud isikute, eelkõige artiklis 33 nimetatud isikute seisukohti.~~

↓ 2002/22/EÜ

~~5. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivatel asutustel on võimalik jälgida, kuidas määratud ettevõtjad saavutavad kõnealuseid tulemuseesmärged.~~

~~6. Kui ettevõtja ei suuda järjepidevalt saavutada tulemuseesmärged, võib see viia erimeetmete võtmiseni vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivile 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja teenustega seotud lubade andmise kohta~~

(loadirektiiv)¹⁰¹. Universaalteenuse osutamise kohustustega ettevõtja esitatud andmete täpsuse ja võrreldavuse tagamiseks võivad riigi reguleerivad asutused tellida tulemusandmete sõltumatut kontrollimist või muid samalaadseid läbivaatusi, mille eest tasub asjaomane ettevõtja.

↓ uus

Artikkel 82

Olemasolevate universaalteenuste staatus

Liikmesriigid võivad jätkuvalt tagada selliste muude teenuste kättesaadavuse, mis olid jões enne [kindlaksmääratud kuupäeva] ning mille hulka ei kuulu artikli 79 lõike 2 kohaselt määratletud toimiv internetiühenduse teenus ja kõnesideteenused määratud asukohas, kui riigisisest olukorda arvestades on selliste teenuste vajalikkus nõuetekohaselt tõendanud. Kui liikmesriigid määravad ettevõtjad pakkuma kõnealuseid teenuseid riigi teatavas osas või kogu riigis, kohaldatakse artiklit 81. Kõnealuseid kohustusi rahastatakse artikli 85 kohaselt.

Liikmesriigid vaatavad käesoleva artikli kohaselt kehtestatud kohustused läbi hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist ja seejärel kord aastas.

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~103~~

Kulude kontrollimine

1. Liikmesriigid tagavad, et pakkudes vahendeid ja teenuseid lisaks artiklites 4, 5, 6 ja 7 ning artikli 9 lõikes 2 ☒ artiklis 79 ☒ nimetatutele, kehtestavad määratud ☒ artiklite 79, 81 ja 82 kohaselt teenuseid pakkuvad ☒ ettevõtjad tingimused nii, et abonent ⇒ lõppkasutaja ⇐ ei oleks kohustatud maksma vahendite või teenuste eest, mis ei ole taotletud teenuse jaoks vajalikud või kohustuslikud.

2. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 4, 5, 6 ja 7 ning artikli 9 lõikes 2 sätestatud kohustustega määratud ☒ need ☒ ettevõtjad ☒, kes pakuvad artiklis 79 osutatud kõnesideteenuseid, mida rakendatakse artikli 80 kohaselt, ☒ pakuvad VI lisa A osas sätestatud erivahendeid ja -teenuseid, et abonentid ⇒ lõppkasutajad ⇐ saaksid jälgida ja kontrollida kulutusi ning ⇒ kehtestada süsteemi, eesmärgiga ⇐ vältida ⇒ kõneside ⇐ teenuse põhjendamatu peatamist ⇒ lõppkasutajate puhul, kellel on õigus neid saada, ning ka asjakohase mehhanismi, et kontrollida jätkuvat huvi teenuse kasutamise vastu ⇐.

3. Liikmesriigid tagavad, et kui asjaomane ⇒ pädev ⇐ asutus leiab, et vahend on laialdaselt kättesaadav, on tal võimalik loobuda lõikes 2 sätestatud nõuetest kogu riigi territooriumil või osal sellest.

Artikkel ~~124~~

Universaalteenuse osutamise kohustuste kulude arvestamine

¹⁰¹ EÜTL 108, 24.4.2002, lk 21.

1. Kui riigi reguleerivad asutused leiavad, et ~~universaalteenuse~~ ⇒ artikli 79 lõike 2 kohaselt määratletud toimiva internetiühenduse teenuse ja kõnesideteenuse ~~osutamine~~ ⊗ pakkumine ⊗ artiklite ~~3–10~~ ⊗ 79, 80 ja 81 ~~⊗~~ kohaselt ⊗ või olemasolevate universaalteenuste jätkamine artikli 82 kohaselt ⊗ võib ~~universaalteenust osutama määratud~~ ⇒ selliseid teenuseid osutavale ning hüvitist taotlevale ⊗ ettevõtjale olla ebaõiglane koorem, arvutavad nad välja universaalteenuse osutamise netokulud.

Selleks teevad riigi reguleerivad asutused järgmist:

- a) arvutavad universaalteenuse osutamise kohustuse netokulu, võttes arvesse kõiki turueeliseid, mis saavad osaks ~~universaalteenust osutama määratud~~ ettevõtjale ⇒ , kes pakub artikli 79 lõike 2 kohaselt määratletud toimiva internetiühenduse teenust ja kõnesideteenust artiklite 79, 80 ja 81 kohaselt või jätkab olemasolevate universaalteenuste pakkumist artikli 82 kohaselt ⊗, ~~IVII~~ lisa ~~A-osa~~ kohaselt või
 - b) kasutavad universaalteenuse osutamise netokulusid, mis on tehtud kindlaks määramismehhanismiga artikli ~~8 lõike 2~~ 81 lõigete 3, 4 ja 5 kohaselt.
2. Universaalteenuse osutamise kohustuste netokulu arvestamisel vastavalt lõike 1 punktile a aluseks võetud raamatupidamisdokumente ja/või muud teavet kontrollib ja need kinnitab riigi reguleeriv asutus või asjaomastest pooltest sõltumatu asutus, kelle riigi reguleeriv asutus on heaks kiitnud. Kulude arvestamise tulemused ja kontrollimise järeldused on avalikkusele kättesaadavad.

Artikkel ~~1385~~

Universaalteenuse osutamise kohustuste rahastamine

~~1~~ Kui riigi reguleeriv asutus leiab artiklis ~~8412~~ nimetatud netokulude arvestamise põhjal, et ettevõtja kanda on ebaõiglane koorem, otsustab liikmesriik ~~määratud~~ ⊗ asjaomase ⊗ ettevõtja taotluse korral ~~järgmist~~:

~~a)~~ võtta kasutusele mehhanismi kindlaksmääratud netokulude kompenseerimiseks kõnealusele ettevõtjale läbipaistvatel tingimustel ja riigi vahenditest ~~ja/või~~ ⇒ Rahastada võib üksnes artiklites 79, 81 ja 82 sätestatud kohustuste netokulu, mis määratakse kindlaks artikli 84 kohaselt. ⊗

~~b)~~ jagada ~~universaalteenuse osutamise kohustuste netokulu elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste pakujate vahel.~~

~~2.~~ Kui netokulu jagatakse lõike 1 punkti b alusel, kehtestab liikmesriik jagamismehhanismi, mida haldab riigi reguleeriv asutus või makse saajatest sõltumatu asutus riigi reguleeriva asutuse järelevalve all. Rahastada võib ainult artiklites ~~3–10~~ sätestatud kohustuste netokulu, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikliga ~~12~~.

~~3.~~ Jagamismehhanism järgib läbipaistvuse, minimaalse turumoonutuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid kooskõlas IV lisa B osaga. Liikmesriigid võivad otsustada mitte nõuda selliste ettevõtjate rahalist panust, kelle siseriiklik käive on sätestatud piirist väiksem.

~~4.~~ Kõik ~~universaalteenuse osutamise kohustuste kulu jagamisega seotud maksud on eristatavad ja need määratakse kindlaks iga ettevõtja puhul eraldi. Kui ettevõtja ei osuta oma teenuseid selle liikmesriigi territooriumil, kes on jagamismehhanismi kasutusele võtnud, ei kehtestata temale selliste maksude tasumise kohustust ega nõuta temalt sisse selliseid makse.~~

Artikkel ~~486~~

Läbipaistvus

1. Kui ~~huukse artiklis 13~~ artikli 85 kohaselt tuleb arvutada ~~nimetatud~~ universaalteenuse osutamise kohustuste netokulu jagamise mehhanism, tagavad riigi reguleerivad asutused, et ~~kulude jagamise~~ netokulu arvestamise põhimõtted ja kasutatava ~~mehhanismi~~ meetodika üksikasjad on üldsusele kättesaadavad.

2. Võttes arvesse ~~ühenduse~~ liidu ja ~~siseriiklike~~ riigisiseseid konfidentsiaalsusnõudeid, tagab riigi reguleeriv asutus, et avaldab aastaaruande, milles esitatakse universaalteenuse osutamise kohustuste arvestatud kulu üksikasjad ning ~~määratakse kindlaks kõigi asjaomaste ettevõtjate panused ja turueelised, mis on saanud osaks universaalteenust osutama määratud~~ ettevõtja(te)le vastavalt artiklites 79, 81 ja 82 sätestatud universaalteenuse osutamise kohustustele , pärast seda, kui rahastu on loodud ja toimib.

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)

~~V PEATÜKK~~

~~ÜLD- JA LÕPPSÄTTED~~

~~Artikkel 32~~

~~Kohustuslikud lisateenused~~

~~Peale II peatükis määratletud universaalteenuse kohustuste raames osutatavate teenuste võivad liikmesriigid muuta oma territooriumil üldsusele kättesaadavaks lisateenused, kuid sellisel juhul ei või kehtestada teatavaid ettevõtjaid hõlmavat kompenseerimismehhanismi.~~

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

II JAOTIS: NUMBRID

Artikkel ~~487~~

Numeratsiooniresursid

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 12 punkt a (kohandatud)

1. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused kontrollivad kõigi riiklike numeratsiooniresursside kasutusõiguste andmist ja riiklike numeratsiooniplaanide haldamist. ~~Liikmesriigid tagavad,~~ ning et kõigi üldkasutatavate elektrooniliste side teenuste jaoks pakutakse piisavalt numbreid ja numeratsioonialasid. Riigi reguleerivad asutused kehtestavad riiklike numeratsiooniresursside kasutusõiguste andmise objektiivse, läbipaistva ja mittediskrimineeriva korra.

↓ uus

2. Riikide reguleerivad asutused võivad anda riiklike numeratsiooniplaanide numbrite kasutusõigusi eriteenuste osutamiseks muudele ettevõtjatele kui elektroonilise side võrkude või teenuste pakkujad, tingimusel et kõnealused ettevõtjad tõestavad oma suutlikkust neid numbreid hallata ning praeguse ja prognoositava tulevase nõudluse rahuldamiseks tehakse kättesaadavaks piisavad ja asjakohased numeratsiooniresurssid. Riikide reguleerivad asutused võivad peatada numeratsiooniresursside andmise sellistele ettevõtjatele, kui on tõendatud, et on oht numeratsiooniresursside ammendamiseks. BEREC võtab [18 kuud pärast jõustumist] pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga vastu suunised numeratsiooniresursside haldamise suutlikkuse ja numeratsiooniresursside ammendamise ohu hindamise ühiste kriteeriumide kohta, et aidata kaasa käesoleva lõike järjekindlale kohaldamisele.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 12 punkt a (kohandatud)
⇒ uus

23. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et riiklike numeratsiooniplaanide ja numeratsioonikorra kohaldamine toimub nii, et kõiki üldkasutatavate elektrooniliste side- ja teenuste osutajaid ning muid ettevõtjaid, kellel on lõike 2 kohaselt vastav õigus, koheldakse võrdselt. Eelkõige tagavad liikmesriigid, et ettevõtja, kellele on antud teatava numeratsiooniala kasutusõigus, ei diskrimineeri teisi elektrooniliste side- ja teenuste osutajaid seoses nende teenustele juurdepääsemiseks vajalike numbrivahemikega.

↓ uus

4. Iga liikmesriik määrab kindlaks oma mittegeograafiliste numeratsiooniresursside ala, mida võib kasutada muude elektroonilise side teenuste kui isikutevahelise side teenuste osutamiseks kogu liidu territooriumil, ilma et see piiraks määruse (EL) nr 531/2012 ja sellel põhinevate rakendusaktide ning käesoleva direktiivi artikli 91 lõike 2 kohaldamist. Kui lõike 2 kohaselt on numbrite kasutamise õigused antud muudele ettevõtjatele kui elektroonilise side võrkude või teenuste pakkujad, kohaldatakse käesolevat lõiget kõnealuste ettevõtjate osutatavate eriteenuste suhtes. Riikide reguleerivad asutused tagavad, et väljaspool riigikoodiga liikmesriiki teenuste osutamiseks kasutatavate numbrite kasutamise õiguste tingimused ja nende täitmise tagamine on vähemalt sama ranged nagu need, mida kohaldatakse riigikoodiga liikmesriigis osutatavate teenuste suhtes. Riikide reguleerivad asutused tagavad samuti, et nende riigikoodi numbreid muudes liikmesriikides kasutavad teenusepakkujad vastavad numbrite kasutamise seotud tarbijakaitse ja muudele riigisisestele õigusnormidele, mida kohaldatakse liikmesriikides, kus numbreid kasutatakse. Kõnealune kohustus ei piira kõnealuste liikmesriikide pädevate asutuste jõustamisvolitusi.

BEREC abistab riikide reguleerivaid asutusi nende tegevuse koordineerimisel, et tagada numeratsiooniresursside tõhus haldamine ja territooriumiväline kasutus kooskõlas õigusraamistikuga.

BEREC loob keskregistri numbritest, mida võib kasutada territooriumiväliselt, ning riikide reguleerivad asutused saavad sellesse registrisse asjakohase teabe.

5. Liikmesriigid tagavad, et ühtne rahvusvaheline kood on 00. Kahel pool liikmesriikidevahelist piiri paiknevate naaberpiirkondade vaheliste kõnede puhul võib

kehtestada erikorra või pikendada juba kehtivat erikorda. Asjaomastes piirkondades asuvaid lõppkasutajaid teavitatakse sellisest korrast.

Liikmesriigid võivad nõustuda jagama ühtset numeratsiooniplaani kõigi numbrite või teatavate numbrikategooriate puhul.

6. Liikmesriigid edendavad numeratsiooniressursside pakkumist raadiolainete abil, kui see on tehniliselt võimalik, et hõlbustada elektroonilise side võrkude või teenuste pakkujate vahetamist muudel lõppkasutajatel kui tarbijatel, eelkõige kehtib see masinatevaheliste teenuste osutajate ja kasutajate puhul.

↓ 2002/21/EÜ

37. Liikmesriigid tagavad, et riigi numeratsiooniplaanid ja kõik nende täiendused või muudatused avaldatakse, võttes arvesse ainult neid piiranguid, mis on kehtestatud riigi julgeoleku tõttu.

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 12 punkt b (kohandatud)
⇒ uus

48. Liikmesriigid toetavad konkreetsete numbrite või numeratsioonialade ühtlustamist ühenduse liidu piires, kui see soodustab nii siseturu toimimist kui ka üleeuroopaliste teenuste arengut. Komisjon ⇒ jätkab turuarengute jälgimist ning osalemist rahvusvahelistes organisatsioonides ja foorumitel, kus tehakse numeratsiooni käsitlevaid otsuseid. Pidades seda põhjendatuks ja asjakohaseks, võtab komisjon ⇐ võib selles küsimuses võtta asjakohaseid tehnilisi rakendusmeetmeid ⇒ ühtse turu huvides, et käsitleda piiriülest või üleeuroopalist rahuldamata nõudlust numbrite järele, mis vastasel juhul kujutaks endast tõket liikmesriikidevahelisele kaubandusele ⇐.

⇒ Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 110 lõikes 4 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. ⇐ Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

↓ 2002/21/EÜ

~~5. Kui see on vajalik teenuste täieliku globaalse koostalitlusvõime tagamiseks, kooskõlastavad liikmesriigid oma seisukohti rahvusvahelistes organisatsioonides ja foorumitel, kus tehakse otsuseid elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste numbrite, nimede ja aadresside andmisega seotud küsimustes.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 3 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 88

Raadiosageduste ja n_umbrite kasutamise õigusedte andmine

~~1. Liikmesriigid hõlbustavad raadiosageduste kasutamist üldloa alusel. Liikmesriigid võivad vajaduse korral anda individuaalseid kasutusõigusi.~~

~~kahjulike mõjutuste vältimiseks;~~

~~teenuse tehnilise kvaliteedi tagamiseks;~~

~~spektri tõhusa kasutamise kindlustamiseks või~~

~~liikmesriikide poolt määratletud muude üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks kooskõlas ühenduse õigusega.~~

~~21. Kui tuleb anda raadiosageduste ja numbrite kasutamiseks tuleb anda individuaalseid õigusi, annavad liikmesriigid riikide reguleerivad asutused sellised õigused taotluse korral igale ettevõtjale elektroonilise side võrkude või teenuste pakkumiseks artiklis 312 nimetatud üldloa alusel, võttes arvesse käesoleva direktiivi artiklite 6 ja 7 13 ning artikli 1121 lõike 1 punkti c sätteid ning muid eeskirju, millega tagatakse kõnealuste vahendite tulemuslik kasutamine kooskõlas käesoleva direktiiviga 2002/21/EÜ (raamdirektiiv). Riikide reguleerivad asutused võivad numbrite kasutusõigusi anda ka ettevõtjatele, kes ei paku elektroonilise side võrke või teenuseid artikli 87 lõike 2 kohaselt. 2. Piiramata liikmesriigi eelnevalt määratletud konkreetseid kriteeriume, mille alusel antakse õigusi raadiosageduste kasutamiseks radio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks kooskõlas ühenduse õigusega, antakse raadiosageduste ja Nnumbrite kasutamiseks õigusi antakse avatud, objektiivse, läbipaistva, mittediskrimineeriva ja proportsionaalse menetlusega ning raadiosageduste puhul vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9 sätetele. Avatud menetluse nõudest võib teha erandi juhul, kui raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste andmine radio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele on vajalik, et saavutada liikmesriigi poolt määratletud üldist huvi pakkuv eesmärk kooskõlas ühenduse õigusega.~~

~~Numbrite kasutamise usõiguste andmisel täpsustavad liikmesriigid riikide reguleerivad asutused , kas ja millistel tingimustel võib õiguste valdaja neid õigusi üle anda. Raadiosageduste puhul peab see säte olema kooskõlas direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklitega 9 ja 9b.~~

Kui liikmesriigid riikide reguleerivad asutused annavad kasutusõiguse piiratud ajavahemikuks, peab kõnealuse ajavahemiku kestus olema vastavuses asjaomase teenusega, arvestades taotletavat eesmärki, võttes nõuetekohaselt arvesse vajadust võimaldada investeringu puhul asjakohane amortisatsiooniperiood.

~~Kui individuaalsed raadiosageduste kasutamise õigused on antud kümneks või enamaks aastaks ning neid õiguseid ei tohi teistele ettevõtjatele üle anda ega rentida, nagu on lubatud direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 9b, tagab pädev riigiasutus, et loa kehtivusaja jooksul kohaldatakse ja järgitakse raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste andmise kriteeriume, eelkõige õiguse valdaja põhjendatud taotlusel. Kui kõnealuseid kriteeriumeid enam ei kohaldata, muudetakse individuaalne kasutusõigus etteteatamisega ja pärast mõistlikku tähtaega raadiosageduste kasutamise üldloaks või muudetakse see teistele ettevõtjatele vabalt üleantavaks või renditavaks vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 9b.~~

3. Numbrite kasutamise usõiguste andmist käsitlevad otsused võetakse vastu, edastatakse ja avalikustatakse võimalikult kiiresti pärast seda, kui riigi reguleeriv asutus on täidetud taotluse kätte saanud, riigi numeratsiooniplaanist eriotstarbeks eraldatud numbrite puhul kolme nädala jooksul ja riigi sagedusplaani elektrooniliste sideteenuste pakkumiseks eraldatud raadiosageduste puhul kuue nädala jooksul. Viimasena nimetatud tähtaeg ei piira raadiosageduste või orbitaalpositsioonide kasutamist käsitlevate kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete kohaldamist.

4. Kui pärast konsulteerimist huvitatud isikutega ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artikli ~~623~~ kohaselt on otsustatud, et erandliku majandusliku väärtusega numbrite kasutamise õigusi antakse ainult konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra ~~menetluse~~ alusel, võivad liikmesriigid ⇒ riikide reguleerivad asutused ⇐ pikendada maksimaalselt kolme nädala pikkust tähtaega veel kolme nädala võrra.

~~Raadiosageduste puhul kohaldatakse konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra suhtes artiklit 7.~~

5. Liikmesriigid ⇒ Riikide reguleerivad asutused ⇐ ei piira antavate kasutusõiguste hulka, kui see ei ole vajalik raadiosageduste ⇒ numeratsiooniresursside ⇐ tõhusa kasutamise tagamiseks artikli 7 kohaselt.

~~6. Pädevad riigi asutused tagavad raadiosageduste tõhusa ja tulemusliku kasutamise direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 8 lõike 2 ja artikli 9 lõike 2 kohaselt. Nad tagavad samuti, et raadiosageduste kasutamise õiguste ülcandmine või kogumine ei moonuta konkurentsi. Selleks võib liikmesriik võtta asjakohaseid meetmeid, nagu volituste andmine raadiosageduste kasutamise õiguste müügi- või rentimiseks.~~

↓ uus

6. Kui numbrite kasutamise õigus hõlmab nende territooriumivälisest kasutust liidus vastavalt artikli 87 lõikele 4, seab riigi reguleeriv asutus kasutusõigusele eritingimused, et tagada vastavus kõigile asjaomastele numbrite kasutusega seotud riigisisestele tarbijakaitse eeskirjadele ja õigusnormidele, mida kohaldatakse liikmesriikides, kus numbreid kasutatakse.

Teise liikmesriigi reguleeriva asutuse taotlusel, mis tõendab kõnealuse liikmesriigi asjaomaste tarbijakaitse eeskirjade või numbritega seonduva riigisisese õiguse rikkumist, tagab selle liikmesriigi reguleeriv asutus, kus numbrite kasutusõigused on antud, esimese lõigu alusel lisatud tingimuste täitmise vastavalt artiklile 30, võttes sealhulgas raskematel juhtumitel ära asjaomasele ettevõtjale antud numbrite territooriumivälise kasutamise õiguse.

BEREC soodustab ja koordineerib asjaomaste liikmesriikide reguleerivate asutuste teabevahetust ja tagab nende koostöö nõuetekohase kooskõlastamise.

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~1389~~

Tasu numbrite kasutusõiguste eest

Liikmesriigid võivad lubada ~~asjaomasele~~ ⇒ riigi reguleerival ⇐ asutusel kehtestada tasu raadiosageduste või numbrite kasutamise õiguste eest ja seadmete paigaldamise eest riigivara või eraomandi peale, kohale või alla, et tagada kõnealuste vahendite optimaalne kasutamine. Liikmesriigid tagavad, et sellised tasud on objektiivselt põhjendatud, läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed, võrreldes nende kavandatud eesmärgiga, ja et nende puhul on arvesse võetud ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklis 83 sätestatud eesmärgid.

~~Artikkel 27~~

~~**Euroopa telefonikoodid**~~

~~1. Liikmesriigid tagavad, et ühtne rahvusvaheline kood on 00. Kahel pool liikmesriikidevahelist piiri paiknevate naaberpiirkondade vaheliste kõnede puhul võib kehtestada erikorra või pikendada juba kehtivat erikorda. Asjaomastes piirkondades asuvaid lõppkasutajaid teavitatakse sellisest korrast.~~

~~2. Ainult juriidilisel isikul, mis on asutatud ühenduses ja mille komisjon on nimetanud, on õigus hallata Euroopa telefoninumeratsioonivälja (ETNS), sealhulgas numbreid loovutada ja tutvustada. Komisjon võtab vastu vajalikud rakenduseeskirjad.~~

~~3. Liikmesriigid tagavad, et kõik rahvusvaheliste kõnede tegemist võimaldavaid üldkasutatavaid telefoniteenuseid osutavad ettevõtjad edastavad kõik kõned ETNSi ja ETNSist sarnase tasu eest, mida nad kohaldavad teistesse liikmesriikidesse ja teistest liikmesriikidest tehtavate kõnede puhul.~~

~~Artikkel 27a~~

~~**Sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuste ühtlustatud numbrid, sealhulgas abitelefon kadunud laste otsimiseks**~~

~~1. Liikmesriigid edendavad konkreetsete numbrite kasutamist numeratsioonialas algusega 116, mis on kindlaks määratud komisjoni 15. veebruari 2007. aasta otsusega 2007/116/EÜ, millega reserveeritakse riigisisene numeratsiooniala algusega 116 sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuste ühtlustatud numbritele¹⁰². Liikmesriigid innustavad oma territooriumil nende teenuste osutamist, milleks kõnealused numbrid on reserveeritud.~~

~~2. Liikmesriigid tagavad, et puuetega lõppkasutajatel oleks võimalikult suures ulatuses juurdepääs teenustele numeratsioonialas algusega 116. Meetmed, mis võetakse, et hõlbustada puuetega lõppkasutajate juurdepääsu nendele teenustele teises liikmesriigis reisis, põhinevad direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 17 kohaselt avaldatud asjakohaste standardite või spetsifikaatide järgimisel.~~

~~3. Liikmesriigid tagavad, et kodanikke teavitatakse nõuetekohaselt teenustest numeratsioonialas algusega 116 ja nende kasutusest, eelkõige liikmesriikides reisivatele isikutele suunatud algatuste kaudu.~~

~~4. Lisaks kõikidele lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt numeratsioonialasse algusega 116 jäävate numbrite puhul võetavatele üldkohaldatavatele meetmetele teevad liikmesriigid kõik võimaliku, et tagada kodanikele juurdepääs abitelefonile, et teatada laste kadumise juhtumitest. Abitelefoni number on 116000.~~

~~5. Numeratsiooniala algusega 116, eelkõige kadunud laste otsimise abitelefoni 116000 tõhusa rakendamise tagamiseks liikmesriikides, sealhulgas puudega lõppkasutajatele juurdepääsu~~

¹⁰² [ELTL 49, 17.2.2007, lk 30.](#)

võimaldamiseks teistes liikmesriikides reisimise ajal, võib komisjon pärast BERECiga konsulteerimist vastu võtta tehnilised rakendusmeetmed. Sellegipoolest võetakse nimetatud tehnilised rakendusmeetmed vastu nii, et see ei piiraks ega mõjutaks selliste teenistuste korraldust, mis jääb liikmesriikide ainupädevusse.

Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 37 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

↓ uus

Artikkel 90

Abitelefon kadunud laste otsimiseks

1. Liikmesriigid tagavad kodanikele juurdepääsu abitelefoni teenusele, et teatada laste kadumise juhtumitest. Abitelefoni number on 116000.

2. Liikmesriigid tagavad, et puuetega lõppkasutajatel oleks võimalikult suures ulatuses juurdepääs teenustele numeratsioonialas algusega 116000. Meetmed, mis võetakse, et hõlbustada puuetega lõppkasutajate juurdepääsu nendele teenustele teises liikmesriigis reisisid, põhinevad artikli 39 kohaselt avaldatud asjakohaste standardite või spetsifikaatide järgimisel.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 19
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~28~~91

Juurdepääs numbritele ja teenustele

1. Liikmesriigid tagavad, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, ning välja arvatud juhtudel, kui ~~abonent~~ ⇒ lõppkasutaja ⇐ on ärilistel põhjustel otsustanud konkreetsetes geograafilistes piirkondades asuvate helistajate juurdepääsu piirata, et riikide reguleerivad asutused võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et lõppkasutajatel on

a) juurdepääs ~~ühenduses~~ ☒ liidus ☒ osutatavatele teenustele ja nad saavad neid kasutada, kasutades mittegeograafilisi numbreid, ja

b) juurdepääs kõigile ~~ühenduses~~ ☒ liidus ☒ välja antud numbritele, olenemata operaatori kasutatavast tehnoloogiast ja seadmetest, sealhulgas liikmesriikide numeratsiooniplaani ~~ETNSi~~ numbritele ning rahvusvahelistele tasuta telefoninumbritele.

2. Liikmesriigid tagavad, et ~~asjaomaste~~ riigi ⇒ reguleerivatel ⇐ asutustel on võimalik nõuda üldkasutatavaid sidevõrke pakkumatelt ja/või üldkasutatavat elektrooniliste side ☒ ☒ teenust osutatavalt ettevõtjatelt, et nad tõkestaksid igal üksikul juhul juurdepääsu numbritele või teenustele, kui see on põhjendatud pettuse või väärkasutuse tõttu, ning nõuda, et kõnealustel juhtudel peataksid elektrooniliste side ☒ ☒ teenuste osutajad asjaomase vastastikuse sidumise või muude teenuste müügi.

III PEATÜKK

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 10
(kohandatud)

~~REGULEERIV KONTROLL TEATAVATEL JAEMÜÜGITURGudel MÄRKIMISVÄÄRSET TURUJÕUDU OMAVATE ETTEVÕTJATE ÜLE~~

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)

Artikkel 17

Reguleeriv kontroll jaemüügiteenuste üle

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 12
punkt a (kohandatud)

~~1. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused kehtestavad asjakohased turgu reguleerivad kohustused ettevõtjatele, kelle puhul on tuvastatud, et neil on asjaomasel jaemüügiturul märkimisväärne turujõud direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 14 tähenduses, kui~~

~~— a) direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 16 kohaselt tehtud turuanalüüsi tulemusel otsustab riigi reguleeriv asutus, et kõnealuse direktiivi artikli 15 kohaselt kindlaks määratud asjaomane jaemüügiturg ei põhine tegelikult konkurentsil, ja~~

~~— b) riigi reguleeriv asutus jõuab järeldusele, et direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklite 9–13 alusel kehtestatud kohustused ei tooks kaasa direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 8 sätestatud eesmärkide saavutamist.~~

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)

~~2. Lõike 1 alusel kehtestatud kohustused lähtuvad kindlakstehtud probleemi olemusest ning on direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 8 sätestatud eesmarke silmas pidades proportsionaalsed ja põhjendatud. Kehtestatud kohustused võivad hõlmata nõuet, et kindlakstehtud ettevõtjad ei kehtestaks liiga kõrged hindu, ei takistaks turuletulekut ega piiraks konkurentsi ülimadalate hindade määramisega, ei eelistaks põhjendamatu teatavaid lõppkasutajaid ega pakuks teenuseid põhjendamatu komplektidena. Lõppkasutajate huvide kaitsmiseks ja samas ka tulemusliku konkurentsi toetamiseks võivad riigi reguleerivad asutused selliste ettevõtjate suhtes kohaldada asjakohaseid jaemüügi hinnalae meetmeid, individuaalsete tariifide kontrollimise meetmeid või meetmeid, millega muudetakse tariifid kuludele orienteeritaks või samasuguseks, nagu on hinnad võrreldavatel turgudel.~~

~~4. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et kui ettevõtja puhul reguleeritakse jaemüügitariifi või tema jaemüüki kontrollitakse muul viisil, rakendatakse vajalikke ja asjakohaseid raamatupidamissüsteeme. Riigi reguleerivad asutused võivad sätestada kasutatava vormi ja raamatupidamismetoodika. Kuluarvestussüsteemist kinnipidamist kontrollib pädev sõltumatu asutus. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et kord aastas avaldatakse teatis süsteemist kinnipidamise kohta.~~

~~5. Ilma et see piiraks artikli 9 lõike 2 või artikli 10 kohaldamist, ei kohalda riigi reguleerivad asutused käesoleva artikli lõike 1 kohaseid jaemüügi kontrollimise mehhanisme geograafiliste turgude ega kasutajaturgude suhtes, mille puhul nad on kindlad tulemusliku konkurentsi olemasolus.~~

↓ uus

III JAOTIS: LÕPPKASUTAJATE ÕIGUSED

Artikkel 92

Mittediskrimineerimine

Elektroonilise side võrkude või teenuste pakkujad ei kohalda lõppkasutajate suhtes kodakondsusel või elukohal põhinevaid diskrimineerivaid juurdepääsu või kasutamise seotud nõudeid või tingimusi, välja arvatud juhul, kui need erinevused on objektiivselt põhjendatud.

↓ 2015/2120 artikkel 8
(kohandatud)

Artikkel 93

☒ Põhiõiguste kaitse ☒

~~31. Siseriiklikud ☒ Riigisisised ☒ meetmed, mis käsitlevad teenuste ja rakenduste kättesaadavust lõppkasutajatele või nende kasutamist üldkasutatava elektroonilise ☒ ☒ side võrgu kaudu, peavad austama füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, sh õigust eraelu puutumatusel ja õiglasele kohtupidamisele, nagu ☒ mis ☒ on ☒ tagatud ☒ määratletud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 6 ☒ Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja liidu õiguse üldpõhimõtetega ☒.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 1
punkt b (kohandatud)
⇒ uus

~~3a. Meetmete puhul, mida liikmesriigid võtavad seoses lõpptarbijate juurdepääsuga teenustele ja rakendustele elektrooniliste sidevõrkude kaudu ning seoses nende rakenduste ja teenuste kasutamisega, austatakse füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, nagu need on tagatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning ühenduse õiguse üldpõhimõtetega.~~

2. Lõpptarbijate ☒ kasutajate ☒ juurdepääsuga teenustele ja rakendustele elektrooniliste side ☒ ☒ võrkude kaudu ning nende rakenduste ja teenuste kasutamisega seonduvaid liikmesriikide võetavaid meetmeid, mis võivad piirata kõnealuseid põhiõigusi või -vabadusi, võib kehtestada üksnes juhul, kui need ⇒ on seadusega ette nähtud ja austavad kõnealuste õiguste ja vabaduste põhiolemust, ⇐ on asjakohased, proportsionaalsed ja vajalikud demokraatlikus ühiskonnas, ning nende rakendamise suhtes kohaldatakse piisavaid menetluslikke tagatisi ⇒ vastavad tegelikult liidu tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele või vajadusele kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi ⇐ kooskõlas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ☒ Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli

52 lõikega 1 ~~☒~~ ning ~~ühenduse~~ ☒ liidu ~~☒~~ õiguse üldpõhimõtetega, sh tõhusat õiguskaitset ja nõuetekohasest menetlust. Seega võib nimetatud meetmeid võtta üksnes nõuetekohaselt järgides süütuse presumptsiooni põhimõtet ja austades õigust eraelu puutumatusel. Tagada tuleb eelnev, õiglane ja erapooletu menetlus, sh asjaomase isiku või asjaomaste isikute õigus olla ära kuulatud, kohaldades asjakohaseid tingimusi ja menetluskorda nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel kooskõlas ~~Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga~~ ☒ Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ~~☒~~. Tagada tuleb tegeliku ja õigeaegse kohtuliku kontrolli õigus.

↓ uus

Artikkel 94

Ühtlustamise tase

Kui käesolevas jaotises ei ole sätestatud teisiti, ei säilita ega kehtesta liikmesriigid oma riigisisises õiguses selliseid lõppkasutajate kaitse eeskirju, milles käsitletakse käesoleva jaotisega hõlmatud küsimusi ning mis erinevad käesoleva jaotisega kehtestatud, sealhulgas rangemaid ega vähem rangeid eeskirju, millega tagatakse kaitse erinev tase.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 14

Artikkel 20

Lepingud

~~1. Liikmesriigid tagavad, et üldkasutatava sidevõrgu ühenduse teenuseid ja/või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid tellides on tarbijatel ja taotluse korral teistel lõppkasutajatel õigus sõlmida leping sellist ühendust ja/või teenuseid pakkuva ettevõtja või pakkuvate ettevõtjatega. Lepingus esitatakse selgel, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval kujul vähemalt järgmised andmed:~~

~~a) ettevõtja nimi ja aadress;~~

~~b) osutatavad teenused, sealhulgas eelkõige järgmised andmed:~~

~~kas pakutakse juurdepääsu hädaabiteenustele ja teavet helistaja asukoha kohta ning kas artikli 26 kohaste hädaabiteenuste osutamisele on piiranguid;~~

~~teave kõigi muude tingimuste kohta, mis piiravad teenustele ja rakendustele juurdepääsu ja/või nende kasutamist, kui sellised tingimused on lubatud siseriikliku õiguse kohaselt kooskõlas ühenduse õigusega;~~

~~pakutava teenuse kvaliteedi miinimumtase, nimelt ühenduse esmakordse loomise aeg ning vajaduse korral muud riigi reguleerivate asutuste kindlaks määratud teenuse kvaliteedi parameetrid;~~

~~teave ettevõtja kehtestatud korra kohta võrguühenduses toimuva liikluse mõõtmiseks ja kohandamiseks, et hoida ära võrguühenduse täiskoormus või ülekoormus, ning teave selle kohta, kuidas selline kord võiks mõjutada teenuse kvaliteeti;~~

~~pakutavate hooldusteenuste liigid ja kliendile pakutavad tugiteenused ning nende teenuste tellimise viisid;~~

~~kõik teenuseosutaja kehtestatud piirangud tarnitud lõppseadme kasutamisele;~~

~~e) artikli 25 kohase kohustuse korral abonendi otsus selle kohta, kas ta soovib oma isikuandmete lisamist kataloogi, ning asjaomased andmed;~~

~~d) hindade ja tariifide üksikasjad, võimalused ajakohase teabe saamiseks kõigi kasutatavate tariifide ja hooldustasude kohta, pakutavad makseviisid ning makseviisist olenevad kulude erinevused;~~

~~e) lepingu kestus ning teenuste ja lepingu pikendamise ja lõpetamise tingimused, sealhulgas:~~

~~soodustingimuste kasutamiseks vajalik miinimumkasutus või minimaalne kestus;~~

~~kõik numברי ja muude näitajate teisaldamise kulud;~~

~~kõik lepingu lõpetamise kulud, sealhulgas lõppseadmega seotud kulud; f) võimalikud hüvitised ja tagasimakse kord juhul, kui teenuse kvaliteet ei vasta kokkulepitule;~~

~~g) artikli 34 kohase vaidluste lahendamise menetluse algatamise viisid;~~

~~h) nende meetmete liigid, mida ettevõtjad võivad võtta turvaintsidentide, terviklikkuse rikkumise või turvaotude puhul.~~

Liikmesriigid võivad samuti nõuda, et leping sisaldaks teavet, mille asjaomased riigiasutused võivad sel eesmärgil esitada ja mis puudutab elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste kasutamist ebaseaduslikuks tegevuseks või kahjustava sisu levitamiseks, ning osutatava teenuse puhul asjakohaseid kaitseviise artikli 21 lõikes 4 osutatud isikute turvalisuse, eraelu ja isikuandmete puutumatuse ohustamise vastu.

2. Liikmesriigid tagavad, et abonendil on õigus leping lõpetada leppetrahvita pärast seda, kui talle on teatatud elektroonilisi sidevõrke ja/või teenuseid pakuva ettevõtja kavandatavast lepingutingimuste muutmisest. Abonentidele teatatakse igast sellise muudatuse tegemisest piisavalt vara ette (vähemalt kuu aega varem) ja samal ajal teavitatakse neid õigusest leping leppetrahvita lõpetada, kui uued tingimused ei ole neile vastuvõetavad. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivatel asutustel on võimalik täpsustada teatamise vormi.

↓ uus

Artikkel 95

Lepingute puhul teabele esitatavad nõuded

1. Enne kui leping või mõni vastav pakkumine on tarbija jaoks siduvaks muutunud, esitavad muude üldkasutatavate elektroonilise side teenuste kui numbrivaba isikutevahelise side teenuste pakkujad selgel ja arusaadaval viisil direktiivi 2011/83/EL artiklite 5 ja 6 kohaselt nõutava teabe, olenemata mis tahes tehtava makse summast, ning järgmise teave:

a) iga osutatava teenuse põhiomaduste osana:

i) miinimumteenuse kvaliteeditasemed, kui miinimumteenuseid pakutakse, ning vastavalt suunistele, mille BEREC võtab vastu pärast konsulteerimist sidusrühmadega ja tihedas koostöös komisjoniga, järgmine teave:

– internetiühenduse teenuste puhul: vähemalt latentsusaeg, värin, paketikadu,

- üldkasutatavate numbripõhiste isikutevahelise side teenuste puhul: vähemalt esialgse ühenduse loomise aeg, tõrgete esinemise tõenäosus, kõnesignaali edastamise viivitused ning
- muude teenuste puhul, mis ei ole internetiühenduse teenused määruse 2015/2120/EÜ artikli 3 lõike 5 tähenduses: konkreetsed tagatavad kvaliteediparameetrid,

ii) piiramata lõppkasutajate õigust kasutada neile sobivaid telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmeid kooskõlas määruse 2015/2120/EÜ artikli 3 lõikega 1, kõik teenuseosutaja kehtestatud piirangud tarnitud telekommunikatsioonivõrgu lõppseadme kasutamisele;

b) võimalikud hüvitised ja tagasimakse kord juhul, kui teenuse kvaliteet ei vasta kokkulepitule;

c) hinnateabe osana:

i) lepingukohaste tariifikavade üksikasjad ning vajaduse korral arveldusperioodi hulka arvatud andmeside maht (MB, minutid, SMSid) ja täiendavate sideühikute hind,

ii) teave kehtivate tariifide kohta seoses numbrite või teenustega, millele kohaldatakse eraldi hinnatingimusi; riigi reguleeriv asutus võib teatavate teenusekategoriate puhul nõuda sellise teabe esitamist vahetult enne kõne ühendamist,

iii) teenuspakettide ja pakettide puhul, mis hõlmavad nii teenuseid kui ka seadmeid, paketi üksikosade hinnad, niivõrd, kuivõrd neid turustatakse ka eraldi,

iv) müügijärgse hoolduse ja hooldustasude üksikasjad ning

v) võimalused ajakohase teabe saamiseks kõigi kohaldatavate tariifide ja hooldustasude kohta;

d) lepingu kestust käsitleva teabe ning lepingu pikendamise ja lõpetamise tingimuste osana:

i) soodustingimuste kasutamiseks vajalik miinimumkasutus või minimaalne kestus,

ii) kõik teenusepakkuja vahetamise ning numbrite ja muude kontaktandmete liikuvusega seotud kulud, sealhulgas kompensatsiooni- ja tagasimaksekord, mida kohaldatakse teenusepakkuja vahetamisel tekkivate viivituste või kuritarvituste korral,

iii) kõik lepingu ennetähtaegse lõpetamisega kaasnevad kulud, sealhulgas lõppseadmega seotud tagasinõudmiskulud ja muud soodustused,

iv) teenuspakettide puhul paketi või selle osade lõpetamise tingimused,

e) puuetega lõppkasutajatele suunatud toodete ja teenuste üksikasjad ning kuidas saada vastavat ajakohastatud teavet;

f) artikli 25 kohase vaidluste lahendamise menetluse algatamise viisid;

g) nende meetmete liigid, mida ettevõtjad võivad võtta turvaintsidentide, tervikluse rikkumise või turvaohude puhul.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud nõuetele esitavad üldkasutatavate numbripõhiste isikutevahelise side teenuste pakkujad selgel ja arusaadaval viisil järgmise teabe:

- tehnilisest teostamatuses tingitud piirangud seoses juurdepääsuga hädaabiteenustele ja/või teabega helistaja asukoha kohta;
- lõppkasutajate õigus otsustada, kas nad soovivad lisada oma isikuandmed kataloogi, ning õigus otsustada selliste andmete laadi üle vastavalt direktiivi 2002/58/EÜ artiklile 12.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ka lõppkasutajatest mikro- või väikeettevõtjate suhtes, välja arvatud juhul, kui nad on sõnaselgelt nõustunud täielikult või osaliselt loobuma kõnealuste sätete kohaldamisest.

4. Internetiühenduse teenuste osutajad esitavad lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabe lisaks määruse (EÜ) 2015/2120 artikli 4 lõike 1 kohaselt nõutavale teabele.

5. BEREC esitab [12 kuud pärast jõustumist] otsuse lepingu kokkuvõtliku vormi kohta, kus nimetatakse teabele esitatavate nõuete põhielemendid vastavalt lõigetele 1 ja 2. Kõnealused põhielemendid hõlmavad vähemalt kogu teavet järgmise kohta:

- (a) teenusepakkuja nimi ja aadress,
- (b) iga osutatava teenuse põhiomadused,
- (c) vastavad hinnad,
- (d) lepingu kestus ning selle pikendamise ja lõpetamise tingimused,
- (e) puuetega lõppkasutajatele suunatud toodete ja teenuste osa,
- (f) internetiühenduse teenuse puhul määruse (EL) 2015/2120 artikli 4 lõike 1 kohaselt nõutav teave.

Teenusepakkujad, kelle suhtes on kehtestatud lõigete 1–4 kohased kohustused, täidavad nõuetekohaselt lepingu kokkuvõtliku vormi nõutava teabega ning esitavad selle enne lepingu sõlmimist tarbijatele ning mikro- ja väikeettevõtjatele. Lepingu kokkuvõttest saab lepingu lahutamatu osa.

6. Internetiühenduse teenuste ja üldkasutatavate numbripõhiste isikutevahelise side teenuste osutajad pakuvad lõppkasutajatele vahendi kõigi nende teenuste kasutuse jälgimiseks ja kontrollimiseks, mille kohta esitatakse arve kas tarbitud aja või andmemahu põhjal. Vahend hõlmab juurdepääsu õigeaegsele teabele tariifikavas sisalduvate teenuste tarbimise taseme kohta.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 14

Artikkel 21

Läbipaistvus ja teabe avaldamine

~~1. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivate asutustel oleks võimalik kohustada üldkasutatavaid elektroonilisi sidevõrke ja/või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvaid ettevõtjaid avaldama läbipaistvat, võrreldavat, piisavat ja ajakohast teavet kehtivate hindade ja tariifide, lepingu lõpetamisega seotud kulude ning standardtingimuste kohta, mis on seotud lõppkasutajate ja tarbijate juurdepääsuga osutatavatele teenustele ning teenuste kasutamisega vastavalt II lisa sätetele. Selline teave avaldatakse selgel, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval kujul. Riikide reguleerivad asutused võivad määrata lisanõuded selle kohta, millises vormis tuleb selline teave avaldada.~~

~~2. Riikide reguleerivad asutused toetavad võrreldava teabe jagamist, et lõppkasutajad ja tarbijad saaksid iseseisvalt hinnata eri kasutusmudelite kulusid, näiteks interaktiivsete juhendite või samalaadsete vahendite abil. Kui sellised teenused ei ole turul tasuta või mõistliku hinnaga kättesaadavad, tagavad liikmesriigid, et riikide reguleerivad asutused saaksid teha sellised juhendid või vahendid kättesaadavaks ise või kolmandate isikute kaudu. Kolmandatel isikutel on õigus kasutada elektroonilisi sidevõrke ja/või üldkasutatavaid~~

~~elektroonilisi sideteenuseid pakkuvate ettevõtjate avaldatud teavet tasuta, selleks et selliseid interaktiivseid juhendeid või samalaadseid vahendeid müüa või need kättesaadavaks teha.~~

~~3. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivad asutused saaksid üldkasutatavaid elektroonilisi sidevõrke ja/või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvaid ettevõtjaid kohustada muu hulgas~~

~~a) esitama abonentidele teabe kehtivate tariifide kohta seoses numbri või teenusega, millele kohaldatakse eraldi hinnatingimusi; riigi reguleeriv asutus võib teatud teenusekategoriate puhul nõuda sellise teabe esitamist vahetult enne kõne ühendamist;~~

~~b) teavitama abonente mis tahes muutusest juurdepääsul hädaabiteenustele või teabele helistaja asukoha kohta nende tellitud teenuse puhul;~~

~~c) teavitama abonente mis tahes muutusest tingimustes, mis piiravad teenustele ja rakendustele juurdepääsu ja/või nende kasutamist, kui sellised tingimused on lubatud siseriikliku õiguse kohaselt kooskõlas ühenduse õigusega;~~

~~d) andma teavet teenuseosutaja kehtestatud menetluste kohta võrguühenduses toimuva liikluse mõõtmiseks ja kohandamiseks, et hoida ära võrguühenduse täiskoormus või ülekoormus, ning selle kohta, kuidas need menetlused võivad mõjutada teenuse kvaliteeti;~~

~~e) teavitama abonente õigusest otsustada, kas nad soovivad lisada oma isikuandmed kataloogi, ning otsustada selliste andmete laadi üle vastavalt direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) artiklile 12 ja~~

~~f) teavitama regulaarselt puuetega abonente neile mõeldud toodete ja teenuste üksikasjadest.~~

~~Kui seda peetakse asjakohaseks, võivad riikide reguleerivad asutused edendada enne kohustuste kehtestamist ise ja/või kaasreguleerimismeetmeid.~~

~~4. Liikmesriigid võivad nõuda, et lõikes 3 osutatud ettevõtjad edastavad vajaduse korral olemasolevatele ja uutele abonentidele üldist huvi pakkuvat teavet samade vahendite kaudu, mida ettevõtjad abonentidega suhtlemiseks tavaliselt kasutavad. Sellisel juhul esitavad asjaomased riigiasutused selle teabe standardsel kujul ja see käsitleb muu hulgas järgmisi teemasid:~~

~~a) kõige levinumad viisid elektrooniliste sideteenuste kasutamiseks ebaseaduslikuks tegevuseks või kahjuliku sisu levitamiseks, eelkõige kui see võib ohustada teiste isikute õigusi ja vabadusi, sealhulgas autoriõiguste ja nendega seotud õiguste rikkumine, ning sellise tegevuse õiguslikud tagajärjed ja~~

~~b) elektrooniliste sideteenuste kasutamisega kaasneva isikute turvalisuse, eraelu ja isikuandmete puutumatuse ohustamise vastased kaitsevahendid.~~

↓ uus

Artikkel 96

Läbipaistvus, pakkumiste võrdlemine ja teabe avaldamine

1. Riikide reguleerivad asutused tagavad, et üldkasutatavaid elektroonilise side teenuseid, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, pakuvad ettevõtjad või riikide reguleerivad asutused ise avaldavad VIII lisas osutatud teabe selgel, arusaadaval ja kergesti

kättesaadaval kujul. Riikide reguleerivad asutused võivad määrata lisanõuded selle kohta, millises vormis tuleb selline teave avaldada.

2. Riikide reguleerivad asutused tagavad, et lõppkasutajatel on tasuta juurdepääs vähemalt ühele sõltumatule võrdlusvahendile, mis võimaldab neil võrrelda ja hinnata erinevate üldkasutatavate elektroonilise side teenuste, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuste, hindu, tariife ja teenuse osutamise kvaliteeti.

Võrdlusvahend peab:

- (g) tegutsema sõltumatult, tagades et teenusepakkujaid koheldakse otsingutulemustes võrdselt;
- (h) selgelt avaldama oma omanikud ja operaatorid;
- (i) esitama selged ja objektiivsed kriteeriumid, millel võrdlus põhineb;
- (j) olema lihtsas ja üheselt mõistetavas keeles;
- (k) pakkuma täpset ja ajakohastatud teavet ning näitama viimase ajakohastamise aega;
- (l) sisaldama mitmesuguseid pakkumisi, mis hõlmavad märkimisväärset osa turust ning juhul kui esitav teave ei anna turust täielikku ülevaadet, andma selle kohta enne tulemuste kuvamist selget teavet;
- (m) tagama tõhusa menetluse ebaõigest teabest teatamiseks.

Punktides a–g sätestatud nõudeid täitvad võrdlusvahendid sertifitseeritakse taotluse korral riikide reguleerivate asutuste poolt. Kolmandatel isikutel on õigus kasutada üldkasutatavaid elektroonilise side teenuseid, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, pakkuvate ettevõtjate avaldatud teavet tasuta, selleks et sellised sõltumatud võrdlusvahendid kättesaadavaks teha.

3. Liikmesriigid võivad nõuda, et internetiühenduse teenuseid või üldkasutatavaid numbripõhiseid isikutevahelise side teenuseid osutavad ettevõtjad edastavad olemasolevatele ja uutele lõppkasutajatele üldist huvi pakkuvat tasuta teavet vajaduse korral samade vahendite kaudu, mida ettevõtjad lõppkasutajatega suhtlemiseks tavaliselt kasutavad. Sellisel juhul esitavad asjaomased riigiasutused selle üldist huvi pakkuva teabe standardsel kujul ja see käsitleb muu hulgas järgmisi teemasid:

- (n) kõige levinumad viisid internetiühenduse teenuste ja üldkasutatavate numbripõhiste isikutevahelise side teenuste kasutamiseks ebaseaduslikuks tegevuseks või kahjuliku sisu levitamiseks, eelkõige kui see võib ohustada teiste isikute õigusi ja vabadusi, sealhulgas autoriõiguste ja nendega seotud õiguste rikkumine, ning sellise tegevuse õiguslikud tagajärjed ning
- (o) internetiühenduse teenuste ja üldkasutatavate numbripõhiste isikutevahelise side teenuste kasutamisega kaasneva isikute turvalisuse, eraelu ja isikuandmete puutumatus ohustamise vastased kaitsevahendid.

Artikkel 97~~22~~

Teenuse kvaliteet

1. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivate asutuste on pärast huvitatud isikute seisukohtade arvessevõtmist võimalik ⊗ võivad ⊗ nõuda, et ⇒ internetiühenduse teenuste ja ⇐ üldkasutatavateid ⇒ numbripõhiste isikutevahelise ⇐ elektroonilise side võrke ja/või teenusteid pakkuvad ettevõtjad avaldaksid lõppkasutajatele ⇒ põhjalikud, ⇐ võrreldavad, piisavad ⇒ usaldusväärsed, kasutajasõbralikud ⇐ ja ajakohastatud andmed oma teenuste kvaliteedi kohta ning puuetega lõppkasutajatele samaväärse juurdepääsu tagamiseks võetud meetmete kohta. See teave esitatakse taotluse korral enne avaldamist riigi reguleerivale asutusele.

2. Riikide reguleerivad asutused võivad täpsustada ⇒ vad ⇐ da muu hulgas teenuse kvaliteedi mõõdetavad parameetrid ⇒ ja kohaldatavad mõõtmismeetodid ⇐ ning avaldatava teabe sisu, vormi ja avaldamisviisi, sealhulgas võimalikud kvaliteedi sertifitseerimise mehhanismid, et tagada lõppkasutajatele, sealhulgas puuetega lõppkasutajatele, juurdepääs terviklikule, võrreldavale, usaldusväärsele ja kasutajasõbralikule teabele ⇒ võttes täiel määral arvesse BERECi suuniseid ⇐. Vajaduse korral võib kasutada ⇒ kasutatakse ⇐ III IX lisas sätestatud parameetreid, mõisteid ja mõõtmismeetodeid.

3. Teenuse kvaliteedi halvenemise ja võrguliikluse takistuste või aeglustumise vältimiseks tagavad liikmesriigid, et riikide reguleerivad asutused võivad kehtestada teenuse kvaliteedi miinimumnõuded üldkasutatavaid sidevõrke pakkuva(te)le ettevõtja(te)le.

Riikide reguleerivad asutused esitavad komisjonile aegsasti enne mis tahes selliste nõuete kehtestamist meetmete võtmise põhjuse, kavandatavate nõuete ja kavandatava tegevuskava kokkuvõtte. Nimetatud teave tehakse kättesaadavaks ka elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametile (BEREC). Komisjon võib pärast kõnealuse teabega tutvumist esitada selle kohta märkusi või soovitusi, eelkõige tagamaks, et kavandatavad nõuded ei mõjuta kahjulikult siseturu toimimist. Nõuete kohta otsuse langetamisel võtavad riikide reguleerivad asutused ülimalt arvesse komisjoni märkusi või soovitusi.

BEREC võtab [18 kuud pärast jõustumist] pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga vastu suunised asjakohaste teenusekvaliteedi parameetrite, sealhulgas puuetega lõppkasutajate jaoks oluliste parameetrite, kohaldatavate mõõtmismeetodite, avaldatava teabe sisu ja vormi ning kvaliteedi sertifitseerimise mehhanismide kohta, et aidata kaasa käesoleva lõike järjekindlale kohaldamisele.

Artikkel 98

Lepingu kestus ja lõpetamine

1. Liikmesriigid tagavad, et lepingu lõpetamise tingimused ja kord ei mõjutaks teenuseosutaja vahetamisest loobuma ning et tarbijate ja üldkasutatavaid elektroonilise side teenuseid, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, pakkuvate ettevõtjate vahel sõlmitavad lepingud ei näeks ette lepingu esialgset kohustusperioodi, mille kestus oleks üle 24 kuu.

Liikmesriigid võivad lepingu esialgseks kohustusperioodiks kehtestada või säilitada lühema maksimaalse kestuse.

Käesolevat lõiget ei kohaldata järelmaksulepingu kestuse suhtes, mil tarbija on eraldi lepinguga nõustunud tasuma osamakseid füüsilise ühenduse kasutuselevõtu eest.

2. Kui leping või riigisisene õigus näeb ette tähtajalise lepingu automaatse pikendamise, tagab liikmesriik, et pärast esialgse perioodi lõppemist ning välja arvatud juhul, kui tarbija on sõnaselgelt nõustunud lepingu pikendamisega, on tarbijatel õigus leping lõpetada mis tahes ajal ühekuulise etteteatamistähtajaga ja lisakuludeta, v.a etteteatamistähtaja jooksul teenuse osutamisest tulenevad kulud.

3. Lõppkasutajal on õigus lõpetada leping lisakuludeta pärast seda, kui talle on teatatud üldkasutatavate elektroonilise side teenuste, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuste, pakkuja kavandatud lepingutingimuste muutmisest, välja arvatud juhul, kui kavandatud muudatused on üksnes lõppkasutaja huvides või kui need on hädavajalikud õiguslike või regulatiivsete muudatuste rakendamiseks. Teenusepakkujad teavitavad lõppkasutajaid igast sellisest muudatusest vähemalt kuu aega ette ja teavitavad neid samal ajal õigusest leping lisakuludeta lõpetada, kui uued tingimused ei ole neile vastuvõetavad. Liikmesriigid tagavad, et selline teavitus esitatakse selgel ja arusaadaval viisil püsival andmekandjal ning lõppkasutaja poolt lepingu sõlmimisel valitud vormis.

4. Kui üldkasutatavat elektroonilise side teenust käsitleva lepingu ennetähtaegne lõpetamine lõppkasutaja poolt on käesoleva direktiivi, liidu õiguse muude sätete või riigisisese õiguse kohaselt võimalik, ei saa lõppkasutajalt nõuda hüvitist muu eest kui selliste subsideeritud seadmete *pro rata temporis* väärtuse eest, mis olid lepinguga seotud selle sõlmimisel, ning *pro rata temporis* põhimõttel hüvitamist muude soodustuste eest, mis olid sellisena esitatud lepingu sõlmimisel. Teenusepakkuja kaotab tasuta kõik lõppseadmete muudes võrkudes kasutamise piirangud hiljemalt nimetatud hüvitise maksmisel.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 21
(kohandatud)

Artikkel ~~3099~~

Teenuseosutaja vahetamine ~~lihtsustamine~~ ☒ ja **numbri liikuvus** ☒

↓ uus

1. Internetiühenduse teenuste pakkujat vahetades esitavad asjaomased teenusepakkujad lõppkasutajale asjakohase teabe enne vahetamisprotsessi ja selle jooksul ning tagavad teenuse katkematus. Vastuvõttev teenusepakkuja tagab, et teenuse aktiveerimine leiab aset lõppkasutajaga kokku lepitud kuupäeval. Üleandev teenusepakkuja jätkab teenuste osutamist samadel tingimustel kuni vastuvõtva teenusepakkuja teenuste aktiveerimiseni. Teenuse katkemine teenusepakkuja vahetamise protsessi ajal ei ületa üht tööpäeva.

Riikide reguleerivad asutused tagavad teenusepakkuja vahetamise protsessi tõhususe.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 21
(kohandatud)
⇒ uus

~~42. Liikmesriigid tagavad, et kõik riigi telefoninumeratsiooniplaanist numbriga saanud abonentidele ⇒ lõppkasutajad ⇐ võivad taotluse esitamise korral säilitada VI lisa C osa sätete kohaselt oma numbriga(d) sellest olenemata, milline ettevõtja teenust osutab.~~

~~23. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et operaatorite ja/või teenuseosutajate vahelised tasud numbrite teisaldamise ⊗ liikuvuse ⊗ eest on kulupõhised ja et abonentidelt nõutav ⇒ lõppkasutajate suhtes ei kohaldata ⇐ otsestne tasu ei mõjutaks abonentide teenuseosutaja vahetamisest loobuma.~~

~~34. Riigi reguleerivad asutused ei kehtesta numbrite teisaldamise ⊗ liikuvuse ⊗ jaemüügitariife konkurentsi moonutaval viisil, näiteks eri- või ühtsete jaemüügitariifide kehtestamisega.~~

~~45. Numbriga teisaldamine ja sellele järgnev aktiveerimine toimub võimalikult lühikese aja jooksul. Igal juhul aktiveeritakse nende abonentide ⇒ lõppkasutajate ⇐ number, kes on sõlminud lepingu numbriga üleviimiseks uue ettevõtja alla, ühe tööpäeva jooksul ⇒ sellise lepingu sõlmimisest ⇐.~~

~~⇒ Teenusepakkuja vahetamise ja numbriga teisaldamise protsessi juhib vastuvõttevastav teenusepakkuja. ⇐ Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, võivad pädevad Riigi ⇒ reguleerivad ⇐ asutused ⊗ võivad ⊗ kehtestada üldise ⇒ teenusepakkuja vahetamise ja ⇐ numbriga teisaldamise protsessi, võttes arvesse lepinguid käsitlevaid siseriiklike ⊗ riigisiseseid ⊗ sätteid, tehnilist teostatavust ja vajadust jätkata abonentide ⇒ lõppkasutajale ⇐ teenuse osutamist. Ühelgi juhul ei ületa teenuse katkemine teisaldamise protsessi ajal üht tööpäeva. ⇒ Numbriga teisaldamise protsessi ebaõnnestumise korral taasaktiveerib üleandev teenusepakkuja lõppkasutaja numbriga kuni numbriga teisaldamise õnnestumiseni. ⇐ Vajaduse korral võtavad pädevad Riigi ⇒ reguleerivad ⇐ asutused ⊗ võtavad ⊗ arvesse ka ⇒ asjakohaseid ⇐ meetmeid abonentide ⇒ lõppkasutajate nõuetekohaseks teavitamiseks ja ⇐ kaitse tagamiseks kogu teisaldus ⊗ teenuseosutaja vahetamise ⊗ protsessi jooksul ja selleks, et teenuseosutajat ei vahetataks nende tahte vastaselt. Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, võivad pädevad~~

~~56. Liikmesriigid tagavad, et näha ette asjakohased karistused ettevõtjatele, sealhulgas kohustus maksta abonentidele ⇒ lõppkasutajatele ⇐ hüvitist, juhul kui teisaldamisega viivitatakse või kui teisaldamist ettevõtjate poolt või nende nimel kuritarvitatakse.~~

~~5. Liikmesriigid tagavad, et tarbija ja elektroonilisi sideteenuseid osutava ettevõtja vahel sõlmitud leping ei näeks ette lepingu esialgset miinimumkestust, mis ületaks 24 kuud. Liikmesriigid tagavad samuti, et ettevõtjad pakuvad kasutajatele võimalust sõlmida leping, mille maksimaalne kestus on 12 kuud.~~

~~6. Ilma et see piiraks lepingu miinimumkestuse kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et lepingu lõpetamise tingimused ja kord ei mõjutaks abonentide teenuseosutaja vahetamisest loobuma.~~

↓ uus

Artikkel 100

Teenuspaketid

1. Kui lõppkasutajale pakutavasse teenuspaketti või teenuste ja kaupade paketti kuulub vähemalt üks üldkasutatav elektroonilise side teenus, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenus, kohaldatakse artiklit 95, artikli 96 lõiget 1, artiklit 98 ja artikli 99 lõiget 1 *mutatis mutandis* paketi kõigi elementide suhtes, välja arvatud juhul, kui paketi muu elemendi suhtes kohaldatavad sätted on lõppkasutaja jaoks soodsamad.

2. Sama üldkasutatava elektroonilise side teenuse, välja arvatud numbrivaba isikutevahelise side teenuse, pakkuja pakutavate lisateenuste või kaupade tellimine ei käivita algse lepingu kestust uuesti, välja arvatud juhul, kui lisateenuseid või kaupu pakutakse spetsiaalse soodushinnaga, tingimusel, et olemasoleva lepingu kestus käivitub uuesti.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 14

Artikkel ~~23~~101

Teenuste kättesaadavus

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada üldkasutatavate sidevõrkude kaudu osutatavate üldkasutatavate telefoniteenuste võimalikult maksimaalne kättesaadavus võrgu ulatusliku rikke või vääramatu jõu korral. Liikmesriigid tagavad, et üldkasutatavaid telefoniteenuseid osutavad ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed hädaabiteenuste pideva juurdepääsu tagamiseks.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 17
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~26~~102

Hädaabiteenused ~~olukorra~~ ja Euroopa ühtne hädaabinumber

1. Liikmesriigid tagavad, et kõigil lõikes 2 osutatud teenuste lõppkasutajatel, sealhulgas üldkasutatavate taksofonide kasutajatel, on võimalus ~~st~~ ⇒ pääseda hädaolukorra side abil ~~tasuta ja ühtegi makseviisi kasutamata~~ helistada ⇒ juurde ~~h~~ hädaabiteenustele, kasutades Euroopa ühtset hädaabinumbrit 112 ja kõiki liikmesriikide määratud riigisiseseid hädaabinumbreid.

2. Liikmesriigid tagavad, konsulteerides riikide reguleerivate asutuste ~~ning~~ ning ~~h~~ hädaabiteenustele ja ⇒ elektroonilise side ~~teenuste osutajatega~~, et ~~riigi telefoninumeratsiooniplaani kuuluva(te) numbr(i)te) abil riigisiseste kõnede algatamiseks lõppkasutajatele elektroonilist~~ ⇒ numbripõhist isikutevahelise ~~side~~ ~~teenust~~ osutavad ettevõtjad tagaksid ⇒ hädaabiteenustele juurdepääsu kõige sobivama häirekeskusega loodava hädaolukorra side kaudu ~~juurdepääsu hädaabiteenustele~~. ⇒ Kui tõhus juurdepääs hädaabiteenustele on realselt ohustatud, võib ettevõtjate kohustust laiendada kõigile isikutevahelise side teenustele vastavalt artikli 59 lõike 1 punktis c sätestatud tingimustele ja korrale. ~~h~~

3. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa ühtsele hädaabinumbrile 112 saabunud ~~kõnede~~ ⇒ hädaolukorra sidele ~~vastatakse nõuetekohaselt ja need~~ edastatakse riiklikule hädaabiorganisatsioonile kõige kohasemal viisil. Sellistele ~~kõnede~~ ⇒ hädaolukorra sidele ~~vastatakse ja need edastatakse~~ sellega tegeletakse ~~h~~ vähemalt sama kiiresti ja tõhusalt,

kui seda tehakse riigisisese hädaabinumbri või riigisiseste hädaabinumbrite puhul, kui need on jätkuvalt kasutusel.

4. Liikmesriigid tagavad hädaolukorra side kaudu puuetega lõppkasutajatele teiste lõppkasutajatega samaväärse juurdepääsu hädaabiteenustele. Meetmed, mis võetakse, et tagada puuetega lõppkasutajatele hädaolukorra side kaudu juurdepääs hädaabiteenustele teises liikmesriigis reisides, põhinevad võimalikult suurel määral Euroopa standarditel või spetsifikaatidel, mis on avaldatud vastavalt ~~direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv)~~ artiklile ~~1739~~, ning need ei takista liikmesriikidel võtmast vastu lisanõudeid käesolevas artiklis sätestatud eesmärkide saavutamiseks.

5. Liikmesriigid tagavad, et ~~asjaomased ettevõtjad avaldavad tasuta teabe~~ helistaja asukoha kohta ~~hädaabikõnesid käsitlevale asutusele niipea, kui kõne jõuab sellesse asutusse~~ on häirekeskusele kättesaadav viivitamata pärast hädaolukorra side loomist . Liikmesriigid tagavad, et helistaja asukohta käsitleva teabe kindlakstegemine ja edastamine on lõppkasutaja ja hädaolukorra sidet käsitleva asutuse jaoks tasuta ~~See kehtib kõigi~~ igasuguse Euroopa ühtse hädaabinumbri 112 saabunud ~~kõnede~~ hädaolukorra side puhul. Liikmesriigid võivad seda kohustust laiendada nii, et see hõlmaks riigisisestele hädaabinumbritele ~~tehtud kõnesid~~ saabunud hädaolukorra sidet . Pädevad reguleerivad asutused kehtestavad helistaja asukoha kohta ~~pakutava~~ antava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumid.

6. Liikmesriigid tagavad, et kodanikke teavitatakse nõuetekohaselt Euroopa ühtsest hädaabinumbri 112 ja selle kasutusest, eelkõige liikmesriikide vahel reisivatele isikutele suunatud algatuste kaudu.

7. Et tagada liikmesriikides ~~Hädaabinumbri~~ 112 seotud teenustele kaudu toimuva hädaolukorra sidega ~~tõhus~~ juurdepääsu tagamiseks liikmesriikides hädaabiteenustele, võib komisjon ~~pärast BERICiga konsulteerimist~~ vastu võtta ~~tehnilised rakendusmeetmed~~ artikli 109 kohaseid delegeeritud õigusakte meetmete kohta, mis on vajalikud, et tagada liidus hädaolukorra side ühilduvus, koostalitlusvõime, kvaliteet, usaldusväärsus ja toimepidevus helistaja asukohaga seotud lahenduste, puuetega lõppkasutajate juurdepääsu ja kõne kõige sobivamasse häirekeskusesse suunamise puhul .

~~Sellel põhjal võetakse nimetatud tehnilised~~ Kõnealused ~~rakendusmeetmed~~ võetakse vastu nii, et see ei piiraks ega mõjutaks hädaabiteenistuste korraldust, mis jääb liikmesriikide ainupädevusse.

~~Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 37 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 15
(kohandatud)
 uus

Artikkel ~~23a~~ 103

Puuetega lõppkasutajatele ~~s~~Samaväärne juurdepääsu ja valikuvõimaluse tagamine puuetega lõppkasutajatele

1. Liikmesriigid ~~võimaldavad~~ tagavad, et pädevad ~~riikide asjaomaste~~ asutustel määratlevad vajaduse korral kindlaks nõuded, mida üldkasutatavaid elektroonilisi e side teenuseid osutavad ettevõtjad peavad täitma tagamaks, et puuetega lõppkasutajatel on

- a) enamiku lõppkasutajatega samaväärne juurdepääs elektroonilistele side-
✓teenustele ning
- b) võimalik valida ettevõtja ja teenused, mis on kättesaadavad enamikule lõppkasutajatest.

~~2. Puuetega lõppkasutajate tarbeks erikorra vastuvõtmise ja rakendamise eesmärgil soodustavad liikmesriigid vajalikke teenuseid ja funktsioone pakkuvate lõppseadmete kättesaadavust.~~

↓ uus

2. Võttes lõikes 1 osutatud meetmeid, julgustavad liikmesriigid artikli 39 kohaselt avaldatud asjakohaste standardite või spetsifikaatide järgimist.

↓ 2002/22/EÜ artikkel 25
→₁ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 16 punkt a

Artikkel ~~25~~104

→₁ Numbriinfoteenused ←

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 16 punkt b

~~1. Liikmesriigid tagavad, et üldkasutatavate telefoniteenuste abonentidel on õigus lasta kanda oma andmed artikli 5 lõike 1 punktis a osutatud üldkasutatavasse kataloogi ja et nende andmed tehakse kättesaadavaks numbriinfoteenuste pakkujatele ja/või kataloogidele kooskõlas lõikega 2.~~

↓ 2002/22/EÜ
⇒ uus

21. Liikmesriigid tagavad, et kõik ~~abonentidele~~ ⇒ lõppkasutajatele ⇐ telefoninumbrite eraldamisega tegelevad ettevõtjad rahuldavad kõik põhjendatud taotlused avaldada asjaomane teave üldkasutatava numbriinfoteenuse ja üldkasutatavate kataloogide jaoks kokkulepitud kujul ja tingimustel, mis on õiglased, objektiivsed, kuludele orienteeritud ja mittediskrimineerivad.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 16 punkt c (kohandatud)

32. Liikmesriigid tagavad, et numbriinfoteenused on kättesaadavad kõigile lõppkasutajatele, kellele osutatakse üldkasutatavat telefoniteenust. Riikide reguleerivad asutused saavad kehtestada ettevõtjatele, kes kontrollivad juurdepääsulõpptarbijatele ✓ juurdepääsu ✓, kohustusi ja tingimusi numbriinfoteenustele osutamiseks vastavalt ~~direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv)~~ artiklile ~~55~~9. Sellised kohustused ja tingimused on objektiivsed, õiglased, mittediskrimineerivad ja läbipaistvad.

43. Liikmesriigid ei säilita reguleerivaid piiranguid, mis ei lase ühes liikmesriigis asuvaltel lõppkasutajatel vahetult kasutada teise liikmesriigi numbriinfoteenust kas häälkõne või SMSi teel, ning võtavad vastavalt artiklile 9128 meetmeid kõnealuse juurdepääsu tagamiseks.

54. Lõigete 1–43 kohaldamisel võetakse arvesse ~~ühenduse~~ liidu õigusaktide nõudeid isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse kohta, eelkõige direktiivi 2002/58/EÜ (~~eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv~~) artiklit 12.

↓ 2002/22/EÜ

Artikkel ~~24~~105

Tarbijatele mõeldud digitaaltelevisiooniseadmete koostalitlusvõime

Kooskõlas ~~VIX~~ lisa sätetega tagavad liikmesriigid ~~kõnealuse lisa kohase~~ tarbijatele mõeldud digitaaltelevisiooniseadmete ~~kõnealuse lisa kohase~~ koostalitlusvõime.

↓ 2002/22/EÜ artikkel 31

Artikkel ~~31~~106

Edastamiskohustused

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 22
(kohandatud)
⇒ uus

1. Liikmesriigid võivad kehtestada mõistlikke edastamiskohustusi kindlaksmääratud raadio- ja televisioonikanalite ning seotud lisateenuste ~~edastamiseks~~, eelkõige juurdepääsuga seotud teenustele, edastamiseks, mis tagaksid asjakohase juurdepääsu puuetega lõppkasutajatele, ning ühendatud televisiooniteenuseid ja elektroonilisi saatekavasid toetavate andmete edastamiseks nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatele ettevõtjatele, kes pakuvad raadio- või televisioonikanalite üldsusele edastamiseks kasutatavaid elektroonilisi e side võrke, kui märkimisväärsele hulgale selliste võrkude lõppkasutajatest on need võrgud raadio- ja televisioonikanalite vastuvõtmise peamine vahend. Selliseid kohustusi kehtestatakse ainult juhul, kui need on vajalikud selleks, et saavutada iga liikmesriigi poolt selgelt kindlaks määratud üldist huvi pakkuvaid eesmärke, ning need peavad olema proportsionaalsed ja läbipaistvad.

Liikmesriigid vaatavad esimeses lõigus osutatud kohustused läbi hiljemalt ühe aasta jooksul alates ~~25. maist 2011~~ [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev] , välja arvatud juhul, kui liikmesriigid korraldasid sellise läbivaatamise eelneva ~~kahe~~ nelja aasta jooksul.

Liikmesriigid vaatavad edastamiskohustused ~~korrapäraselt~~ läbi vähemalt iga viie aasta tagant .

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)

2. Käesoleva artikli lõige 1 ja ~~direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv)~~ artikli ~~357~~ lõige 2 ei piira liikmesriikide õigust määrata kindlaks võimalik tasu seoses käesoleva artikli kohaselt võetud meetmetega, tagades samas, et samasuguste asjaolude korral

ei kohelda elektroonilisi e side võrke pakkuvaid ettevõtjaid diskrimineerivalt. Kui tasumine on ette nähtud, tagavad liikmesriigid, et seda kohaldatakse proportsionaalselt ja läbipaistvalt.

↓ 2002/22/EÜ

Artikkel ~~29~~107

Lisavahendite pakkumine

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõike 20
punkt a
⇒ uus

1. Ilma et see piiraks artikli ~~83~~10 lõike 2 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et riikide reguleerivateel asutustel on võimalik nõuda kõigilt üldkasutatavaid telefoni
⇒ internetiühenduse teenuseid ja/või üldkasutatavatele sidevõrkudele juurdepääsu
⇒ üldkasutatavaid numbripõhiseid isikutevahelise side teenuseid pakkuvatelt ettevõtjatelt kõigi või mõnede ~~VI~~ lisa B osas loetletud lisaseadmete ning kõigi või mõnede ~~VI~~ lisa A osas loetletud lisaseadmete lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemist, kui see on tehniliselt teostatav ja majanduslikult põhjendatud.

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)

2. Liikmesriik võib otsustada loobu b lõike 1 kohaldamisest oma territooriumil, kui ta leiab pärast huvitatud isikute arvamuste arvessevõtmist, et kõnealused vahendid on piisavalt kättesaadavad.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 25
⇒ uus

Artikkel ~~35~~108

Lisade kohandamine

~~Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid ja mis on vajalikud, et kohendada~~ ⇒ Komisjonil on õigus võtta vastu artikli 109 kohaseid delegeeritud õigusakte seoses kohanduste tegemisega ~~V, VI, VIII, IX ja X lisa~~ ⇒ , et võtta arvesse tehnoloogia ja ühiskonna arengut või turunõudluse muutmistega, võtab vastu komisjon vastavalt artikli 37 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

IV OSA. LÕPPSÄTTED

↓ 2002/21/EÜ

Artikkel 22

Komitee

~~1. Komisjoni abistab komitee (“sidekomitee”).~~

~~2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõike 25 punkt a

~~3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.~~

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)

~~IV PEATÜKK~~

~~MENETLUSSÄTTED~~

~~Artikkel 14~~

~~Komitee~~

~~1. Komisjoni abistab direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 22 alusel loodud sidekomitee.~~

~~2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.~~

↓ 2009/140/EÜ artikli 2 lõike 11 punkt a

~~3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.~~

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 27

~~Artikkel 37~~

~~Komiteemenetlus~~

~~1. Komisjoni abistab direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 22 alusel loodud sidekomitee.~~

~~2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1-4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.~~

↓ uus

~~Artikkel 109~~

~~Delegeeritud volituste rakendamine~~

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites 40, 60, 73, 102 ja 108 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates ... [alusakti jõustumise kuupäev või muu kaasseadusandjate määratud kuupäev].

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 40, 60, 73, 102 ja 108 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon iga liikmesriigi määratud ekspertidega kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega parema õigusloome kohta.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artiklite 40, 60, 73, 102 ja 108 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole [kahe kuu] jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega [kahe kuu] võrra.

Artikkel 110

Komitee

1. Komisjoni abistab direktiivi 2002/21/EÜ alusel loodud komitee („sidekomitee“). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Artikli 45 lõike 2 teises lõigus osutatud rakendusmeetmete puhul on komiteeks otsuse nr 676/2002/EÜ artikli 3 lõike 1 kohaselt loodud raadiospektrikomitee.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4. Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, siis lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemusteta, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul komitee eesistuja niimoodi otsustab või kui komitee liige esitab vastava taotluse. Sel juhul kutsub eesistuja mõistliku aja jooksul kokku komitee koosoleku.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

5. Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, siis lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemusteta, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul komitee eesistuja niimoodi otsustab või kui komitee liige esitab vastava taotluse. Sel juhul kutsub eesistuja mõistliku aja jooksul kokku komitee koosoleku.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

Artikkel ~~23~~111

Teabevahetus

1. Komisjon esitab sidekomiteele kogu vajaliku teabe võrguoperaatorite, teenuseosutajate, kasutajate, tarbijate, tootjate ja ametiühingute ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajatega peetavate korraliste konsultatsioonide tulemuste kohta.
2. Võttes arvesse ühenduse liidu elektroonilise side poliitikat, edendab sidekomitee liikmesriikide omavahelist ning liikmesriikide ja komisjoni vahelist teabevahetust elektroonilisi e side võrke ja ~~teenuseid~~ käsitlevate regulatiivmeetmete olukorra ja arengu kohta.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

Artikkel ~~24~~112

Teabe avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et ajakohastatud teave käesoleva direktiivi ja ~~eridirektiivide~~ kohaldamise kohta on üldsusele kättesaadav sellisel kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu nimetatud teabele. Iga liikmesriik avaldab oma riigi ametlikus väljaandes teatise selle kohta, kus ja kuidas selline teave avaldatakse. Esimene selline teatis avaldatakse enne artikli ~~118~~ lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva ning pärast seda avaldatakse teatise siis, kui selles sisalduv teave muutub.
2. Liikmesriigid saadavad komisjonile koopia kõigist sellistest teatistest nende avaldamise ajal. Komisjon edastab teabe vajaduse korral sidekomiteele.

↓ 2009/140/EÜ artikli 3 lõige 9

~~13~~. Liikmesriigid tagavad, et kogu asjaomane teave üldlubade, kasutusõiguste ja seadmete paigaldamisega seotud õiguste, tingimuste, korra, haldus- ja muude tasude ning otsuste kohta avaldatakse ja seda ajakohastatakse asjakohaselt, et kõigil huvitatud isikutel oleks kõnealust teavet kerge kätte saada.

↓ 2002/20/EÜ

~~24~~. Kui lõikes ~~13~~ osutatud teavet, eelkõige seadmete paigaldamise õigustega seotud korda ja tingimusi käsitlevat teavet, valdavad eri valitsustasandid, teeb riigi reguleeriv asutus kaasnevaid kulusid silmas pidades mõistlikke jõupingutusi, et luua kasutajasõbralik ülevaade kogu sellisest teabest, sealhulgas asjaomastest valitsustasanditest ja vastutavatest asutustest, et aidata kaasa seadmete paigaldamise õigusi käsitlevate taotluste esitamisele.

↓ 2002/19/EÜ

~~15~~. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiiviga hõlmatud ettevõtjatele kehtestatavad erikohustused avaldatakse ning määratakse kindlaks konkreetsed tooted/teenused ja geograafilised turud. Liikmesriigid tagavad, et kui ajakohastatud teave ei ole salajane ega

sisalda ärisaladusi, on see avalikkusele kättesaadav kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu kõnealusele teabele.

26. Liikmesriigid saavad komisjonile koopia igasugusest sel viisil avaldatud teabest. Komisjon teeb kõnealuse teabe kättesaadavaks lihtsalt juurdepääsetaval kujul ja edastab selle vajaduse korral sidekomiteele.

↓ 2002/22/EÜ

Artikkel ~~36~~113

Teatamine ja jälgimine

1. Riigi reguleerivad asutused teatavad komisjonile hiljemalt artikli ~~11838~~ lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäevaks ja hilisemate muudatuste korral viivitamata nende ettevõtjate nimed, kellele on artikli ~~84~~ lõike 1 või artikli 85 kohaselt määratud universaalteenuse osutamise kohustused.

Komisjon teeb kõnealuse informatsiooni kättesaadavaks lihtsalt juurdepääsetaval kujul ja edastab selle artiklis ~~11137~~ nimetatud sidekomiteele.

↓ 2009/136/EÜ artikli 1 lõige 26

~~2. Riikide reguleerivad asutused teatavad komisjonile, millised universaalteenuse osutamise kohustused on kehtestatud universaalteenust osutama määratud ettevõtjatele. Komisjonile teatatakse viivitamata kõigist muudatustest, mis mõjutavad ettevõtjatele kehtestatud kohustusi, ja muudatustest ettevõtjate seas, keda mõjutavad käesoleva direktiivi sätted.~~

↓ 2002/22/EÜ

~~3. Komisjon vaatab käesoleva direktiivi toimimise regulaarselt läbi ning annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru esimest korda hiljemalt kolme aasta jooksul pärast artikli 38 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva. Liikmesriigid ja riigi reguleerivad asutused edastavad komisjonile selleks vajaliku teabe.~~

↓ 2002/19/EÜ artikkel 16

~~1. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt artikli 18 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäevaks riigi reguleerivad asutused, kes vastutavad käesolevas direktiivis sätestatud ülesannete täitmise eest.~~

24. Riigi reguleerivad asutused teatavad komisjonile, milliseid operaatoreid peetakse käesoleva direktiivi kohaldamisel märkimisväärset turujõudu omavaks ja millised kohustused on neile käesoleva direktiivi alusel kehtestatud. Komisjonile teatatakse viivitamata kõigist muudatustest, mis mõjutavad ettevõtjatele kehtestatud kohustusi, ja muudatustest seoses ettevõtjatega, keda mõjutavad käesoleva direktiivi sätted.

↓ 2002/21/EÜ
⇒ uus

Artikkel ~~25~~114

Läbivaatamise kord

1. Komisjon vaatab käesoleva direktiivi toimimise regulaarselt läbi ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande esimest korda hiljemalt kolm ⇒ viis ⇐ aastat pärast artikli ~~115~~ ~~28~~ lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva. Selleks võib komisjon nõuda liikmesriikidelt teavet, mis tuleb esitada asjatute viivitusteta.

↓ 2002/19/EÜ

~~2. Komisjon vaatab käesoleva direktiivi toimimise regulaarselt läbi ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande esimest korda hiljemalt kolm aastat pärast artikli 18 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamistähtpäeva. Selleks võib komisjon nõuda liikmesriikidelt teavet, mis tuleb esitada asjatute viivitusteta.~~

↓ 2002/20/EÜ

~~3. Komisjon vaatab riigi lubade andmise süsteemi toimimise ja ühenduses piiriüleste teenuste osutamise väljatöötamise regulaarselt läbi ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande esimest korda hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva direktiivi artikli 18 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva. Selleks võib komisjon nõuda liikmesriikidelt teavet, mis tuleb esitada asjatute viivitusteta.~~

↓ 2002/22/EÜ artikkel 15
⇒ uus

~~12.~~ Komisjon vaatab universaalteenuse ulatuse regulaarselt läbi eelkõige selleks, et teha Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanekuid selle ulatuse muutmiseks või uueks määratlemiseks. ~~Esimene~~ Läbivaatamine toimub kahe aasta jooksul pärast artikli 38 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva ja pärast seda iga kolme ⇐ viie ⇐ aasta järel.

~~23.~~ Kõnealuse läbivaatamise puhul peetakse silmas sotsiaalset, majanduslikku ja tehnoloogilist arengut, võttes muu hulgas arvesse mobiilsust ja andmeedastuskiirusi enamuse abonentide ⇐ lõppkasutajate ⇐ kasutatavate tehnoloogiliste lahenduste puhul. ~~Läbivaatamine toimub kooskõlas V lisaga.~~ Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande läbivaatamise tulemuste kohta.

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

Artikkel 26

Kehtetus tunnistamine

~~Alates artikli 28 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäevast tunnistatakse kehtetus järgmised direktiivid:~~

– direktiiv 90/387/EMÜ,

- nõukogu 29. juuli 1991. aasta otsus 91/396/EMÜ Euroopa ühise hädaabinumbri kehtestamise kohta;¹⁰³
- nõukogu 5. juuni 1992. aasta direktiiv 92/44/EMÜ avatud võrgu pakkumise kohaldamise kohta püsiliinide suhtes;¹⁰⁴
- nõukogu 11. mai 1992. aasta otsus 92/264/EMÜ ühtse rahvusvahelise telefonikoodi kasutuselevõtmise kohta ühenduses;¹⁰⁵
- direktiiv 95/47/EÜ;
- direktiiv 97/13/EÜ;
- direktiiv 97/33/EÜ;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 1998. aasta direktiiv 98/10/EÜ 98/10/EÜ avatud võrgu pakkumise kohaldamise kohta kõneside suhtes ja telekommunikatsiooni universaalteenuse kohta konkurentsitingimustele vastavas keskkonnas¹⁰⁶ =

↓ 2009/140/EÜ artikli 1 lõige 26

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 28~~

~~Direktiivi ülevõtmine~~

~~1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 24. juulil 2003. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.~~

~~Nad kohaldavad neid õigusnorme alates 25. juulist 2003.~~

~~2. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või neid meetmeid ametlikult avaldades nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.~~

~~3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti ja kõnealuste õigusnormide hilisemad muudatused.~~

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 18~~

~~Direktiivi ülevõtmine~~

¹⁰³ EÜT L 217, 6.8.1991, lk 31.

¹⁰⁴ EÜT L 165, 19.6.1992, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 98/80/EÜ (EÜT L 14, 20.1.1998, lk 27).

¹⁰⁵ EÜT L 137, 20.5.1992, lk 21.

¹⁰⁶ EÜT L 101, 1.4.1998, lk 24.

~~1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 24. juuliks 2003. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.~~

~~Nad kohaldavad neid õigusnorme alates 25. juulist 2003.~~

~~Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või neid meetmeid ametlikult avaldades nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.~~

~~2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti ja kõnealuste õigusnormide hilisemad muudatused.~~

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 18~~

~~Direktiivi ülevõtmine~~

~~1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 24. juuliks 2003. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.~~

~~Nad kohaldavad neid õigusnorme alates 25. juulist 2003.~~

~~Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või neid meetmeid ametlikult avaldades nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.~~

~~2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti ja kõnealuste õigusnormide hilisemad muudatused.~~

↓ 2002/22/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 38~~

~~Direktiivi ülevõtmine~~

~~1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 24. juuliks 2003. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile. Nad kohaldavad neid õigusnorme alates 25. juulist 2003.~~

~~2. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või neid meetmeid ametlikult avaldades nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.~~

~~3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti ja kõnealuste õigusnormide hilisemad muudatused.~~

↓ 2002/19/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 19~~

Jõustumine

~~Käesolev direktiiv jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.~~

~~Artikkel 20~~

Adressaadid

~~Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.~~

↓ 2002/20/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 19~~

Jõustumine

~~Käesolev direktiiv jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.~~

~~Artikkel 20~~

Adressaadid

~~Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.~~

↓ 2002/21/EÜ (kohandatud)

~~Artikkel 20~~

Jõustumine

~~Käesolev direktiiv jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.~~

~~Artikkel 30~~

Adressaadid

~~Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.~~

↓ 2002/22/EÜ

~~Artikkel 30~~

Jõustumine

~~Käesolev direktiiv jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.~~

~~Artikkel 40~~

~~Adressaadid~~

~~Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.~~

Artikkel 115

Direktiivi ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad artiklite [...] ja lisade [...] järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt [päev.kuu.aasta]. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid meetmeid alates [päev.kuu.aasta].

Kui liikmesriigid kõnealused meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või neid meetmeid ametlikult avaldades nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad nad märkuse, et kehtivates õigusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas nende poolt vastuvõetud peamiste riigisiseste õigusnormide teksti.

Artikkel 116

Kehtetuks tunnistamine

XI lisa A osas loetletud direktiivid 2002/19/EÜ, 2002/20/EÜ, 2002/21/EÜ, 2002/22/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates [...], ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud XI lisa B osas nimetatud direktiivide riigisisesse õigusesse ülevõtmise tähtaegadega ja kohaldamise kuupäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt XII lisa vastavustabelile.

Artikkel 117

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 118

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*